EURIPIDIS
MEDEA.

RECENSUERUNT ET COMMENTARIIS INSTRUXERUNT

AUG. IUL. EDM. PFLUGK

ET

REINHOLDUS KLOTZ.

EDITIO TERTIA,

QUAM CURAVIT

REINHOLDUS KLOTZ.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

A. MDCCCLXVII.

LIPSIAE LITTERARUM FORMIS DESCRIPSIT B. G. TEUBNER.

PRAEFATIO.

Quum tempore superiore anno huius saeculi XXXXI. Euripidis Medeam post b. Pflugkii operam in ea fabula collocatam iterum edendam susciperem, id mihi ab illis viris, quorum auctoritate hoc munus acceperam, praeceptum erat, ut et in ipsis poëtae verbis constituendis iudicio plane libero uterer et in adnotationibus Pflugkianis tollendis, mutandis, amplificandis non minus versarer arbitratu meo. Hoc enim consilio dicebant edi, ut omnem Bibliothecam Graecam, cuius edendae auctores exstitissent, sic hanc quoque Euripidis fabulam, ut, quod quoque tempore verissimum et optimum visum esset, id ipsum lectoribus, maxime aetate minoribus, offerretur, non autem ut impediretur libelli usus, si etiam illa tractanda et cognoscenda a tironibus essent, quae ad intellegendam Euripidis fabulam nihil conferre prorsus viderentur.

Hac mihi concessa libertate et licentia ego tum ita eram usus, ut ea, quae ego in b. Pflugkii adnotatione aut falsa aperte aut certe plane inutilia ad explicandam hanc fabulam esse intellexissem, sine ulla dubitatione tollerem, si quidem nihil inde utilitatis ad causam melius cognoscendam redundare posset, pauca autem aut nihil fere nisi ea, quae aut ad grammaticorum citationes pertinerent, quae necessario ad recentissimam quamque editionem immutandae et supplendae erant, aut quae ad sermonem ipsum, quo interdum b. Pflugkius haud satis emendato usus erat, spectarent, in eius commentariolo non addito nomine meo corrigerem, plurima vero adiecto nominis mei

signo, quae aut ad poëtae verba melius constituenda aut ad singulorum locorum sententias rectius enarrandas vel ad linguae leges atque antiquitatis res rationesque accuratius cognoscendas facere viderentur, de meo adferrem.

Nunc vero permagno temporis spatio interiecto, quum rogarer, ut iam tertium hanc fabulam edendam susciperem, res aliter instituenda et ratio huius editionis prorsus immutanda erat. Nam multorum hominum diligentia, qui operam suam interea in Euripidis fabulis et emendandis et enarrandis posuerant, effectum erat, ut de multis locis iam melius iudicari posset quam aut b. Pflugkio aut mihi superiore tempore concessum fuerat, tum origines atque auctoritates codicum, maxime Ad. Kirchhoffii sollertia, ita investigatae et explicatae erant, ut quae olim dubia atque incerta in hac parte fuerant, iam ad iustam normam ponderari atque examinari possent. Itaque et adnotatio critica omnino aliter erat instituenda et enarratio totius fabulae multis locis ita immutanda, ut pleraque iam meo nomine atque auctoritate exponenda censerem et ex editione Pflugkiana non peterem nisi ea, quae ipsius nomine notata iam in hac editione leguntur. Hoc tamen non ita dictum existimari volo, quasi ego omnino illam legem ac normam, qua superiore tempore in hoc munere fungendo usus eram, relinquendam putaverim ac non de singulis tantum modo locis mutata rerum condicione aliter statuendum censuerim. Nemo enim, ut opinor, eorum, qui recte iuventutem erudiri cupiunt, me vituperabit, quod etiam nunc et in constituendis poëtae verbis librorum scripturam religiosius, quam ante me in hac fabula edenda a multis factum erat, sequendam putavi et in adnotatione critica diligentius, quam volgo fieri solet in eius modi editionibus, singulorum librorum auctoritates et grammaticorum citationes exposui. Etenim quum in omnibus rebus tum in studiis antiquitatis id potius sequi praestat, quod verum sit, quam id, quod aliquam

veri similitudinis speciem prae se ferat, et cui persuasum est nihil in historicis studiis ac litteris ingeniosum esse, quod non idem sit verum, is istam ingenii laudem, quam multi critici vanis aut certe inutilibus coniecturis quaesiverunt, non magno opere desiderabit. In arte autem critica factitanda, a qua in veterum scriptorum libris nulla interpretatio plane poterit abstinere, non satis est singulas scripturas nosse, nisi etiam eorum auctoritates cognoveris. Nam quem ad modum multa, quae optima librorum auctoritate nituntur, propterea repudianda sunt, quod idoneam sententiam non habent, sic constat multa etiam, quae optimam reddant sententiam, idcirco vera non videri, quia iusta auctoritate librorum careant, ut ea demum pro veris habenda sint, quae et bonam sententiam efficiant neque certa librorum auctoritate destituta sint, exceptis illis locis, in quibus id, quod offerunt libri, eius modi est, ut eo uti prorsus non queamus atque id, quod veri simillimum esse videatur, seligere debeamus. Et ut ita exerceat criticam artem, si omnino exercet, ipsa iuventus docenda est. Quid enim iuvat ista discere eam, quae postea dedocenda sit?

Aptissime cum hoc instituto meo etiam ipsa explicatio coniuncta est, quae a me multis locis adhibita est, quos plane corruptos ac non sanandos nisi per coniecturam plerique enarratores pronuntiaverant. Atque etiam in hac causa nemo, ut spero, eorum me reprehendet, qui in erudienda iuventute nihil temere, circumspecte omnia agenda intellegunt, ac si cui nimio opere in explanandis quibusdam locis, quos multo facilius videri poterat corruptos pronuntiare et levi quadam aut etiam temeraria correctione aliter constituere, laboravisse videbor, eum rogatum volo, ut prius quam ipse iudicet quid verum sit, eadem diligentia sententiam loci perpendat, qua ego contendere vere possum me usum esse, ante quam de singulis locis proponerem sententiam meam. Sic spero futurum, ut magis magisque mecum ipse consentiat aut, si etiam

tum inita subductaque ratione in meam sententiam concedere non potuerit, ego ab eo gratus meliora edocear. Multi enim nunc hoc habent, ut vix inspectis scriptoris verbis ac vix audita aliorum grammaticorum sententia de locis difficillimis iudicent et id potius, quod ipsis ad tempus placuerit, pronuntient, quam quod causa requirat. Non autem hoc loco philologum quempiam nominatim proferre volo aut tacito nomine describere: rem noto, non homines: neque ego is sum, qui mihi videar unus praeter ceteros verum vidisse et quum nonnulla in tractanda hac Euripidis fabula melius a me quam ab aliis administrata esse sentio, in pluribus tamen locis, maxime in carminibus choricis et emendandis et enarrandis, etiam aliorum operam valde desidero. Sed nolo in re, quae non difficilis est ad iudicandum, nimium curiosus videri et spatio mihi concesso potius utar, ut quaedam adferam, de quibus in enarratione ipsa dicere non poteram, quod scripta ipsa, quae huc spectant, nondum in manus meas venerant, quo de genere commemoranda sunt quae de Euripidis Medea Henricus Weil scripsit in Nov. annal. philol. et paedag. vol. LXXXXV. p. 376—384. tum quae A. Doering in disputatione, quae inscribitur: 'Die bedeutung der tragoedie *Χριστὸς πάσχων* für die Euripideskritik'. in Philol. vol. XXV. fasc. II. p. 221—258. et de Medea quidem p. 229—239. exposuit. Eodem addam alia quaedam, quae in ipsa fabulae enarratione, quae tironum usui accommodatior esse debebat, commemorari non poterant. Ac primum quidem huius fabulae v. 21. Doeringius anteferendam esse existimat scripturam *δεξιᾶς πίστιν μεγίστην*, quam etiam liber ms. optimus Scriptoris Christi patientis habeat, sed ad alteram tamen scripturam tutandam adfert locum Livii I. 21, 4. *Ad id sacrarium flamines bigis curru arcuato vehi iussit manuque ad digitos usque involuta rem divinam facere, significantes fidem tutandam sedemque eius etiam in dextris sacratam esse.* Idem v. 68. scri-

pturam *παλαίτεροι*, quam habet Scriptor Chr. pat. 1181., nobiscum repudiat. V. 125 sq. Th. Bartholdus in Mus. Rhenan. vol. XXI. fasc. I. proposuit: *ἐπὶ μὴ μεγάλοις ὀχυρῶς τ' εἴη καταγηράσκειν.*, quod minime probare possum, quum multo lenior sit mutatio *ὀχυρῶς γ'*. Vv. 152 sqq. H. Weilius l. c. p. 376 sq. sic contra omnium librorum auctoritatem constituendos putavit:

> *τίς σοί ποτε τᾶς ἀπλάτου*
> *κοίτας ἔρος, ὦ ματαία;*
> *σπεύσει θανάτου τελευτά·*
> *μηδὲν τόδε λίσσου.*,

ratus universam mortis optationem primum confutandam fuisse et verbis demum, quae sequerentur: *εἰ δὲ σὸς πόσις καινὰ λέχη σεβίζει κτέ.* Medeae *ζηλοτυπίαν* aut aegrimoniam propter novas nuptias respici. Qua in re mihi vehementer falli videtur vir doctissimus. Etenim universa mortis optatio hic nullo modo erat confutanda et ea, quae priore loco dicuntur, valde diversa sunt ab iis, quae altero loco adiiciuntur. Priore enim loco notat Medeae aegritudinem, quam suscipiat propterea, quod iam vacuo lecto sit et maritum amplius non habeat, posteriore autem loco dolorem deprecatur, quem Medea invidia commota accipiat propterea, quod Iason novum matrimonium colat (cl. v. 18. *γάμοις Ἰάσων βασιλικοῖς εὐνάζεται*). Conf. quae dixi ad l. c. p. 36. V. 161. Fr. Heimsoeth in libro, qui inscribitur: 'Kritische Studien zu den griechischen Tragikern', vol. I. p. 148 sq. scribi voluit: *Ὦ μεγάλε Ζεῦ καὶ πότνια Θέμι.*, ut iure v. 169 sq. dici posset a nutrice: *Κλύεθ' οἷα λέγει κἀπιβοᾶται Θέμιν εὐκταίαν Ζῆνά θ', ὃς ὅρκων κτέ.* Id ego audacius coniectum esse existimo, et in iis acquiesco, quae dicta sunt in enarratione p. 38. Ad v. 357 sq. Doeringius commemorat legi in Christ. pat. 226 sq. *νῦν δ' εἰ μένειν δεῖ, μίμν' ἐφ' ἡμέραν μίαν, Εἰ μή τι πάθῃς, ὧν φόβος πολὺς κρατεῖ.*, hinc sibi scribendum

videri ait l. c. p. 234. *εἰ μή τι δράσεις* (vel *δράσῃς*), *ὧν φόβος μ' ἔχει.* Id ego non accipio. Fortasse scripserat Euripides: *οὔτἂν τι δράσαις δεινὸν ὧν φόβος μ' ἔχει.* Quae Weilius l. c. p. 377. ad v. 462 sqq. adfert, permira mihi esse videntur. Nam, ut omittam id, quod ipse quoque v. 465. suppositicium esse existimat, qua de re satis dictum est in ipsa fabulae enarratione p. 71., illud mihi videtur minime concedi posse viro doctissimo, quod scribi voluit v. 463. *γλώσσῃ μέγιστον εἰς ἀναίδειαν κακόν* eaque verba ita construi, quasi scriptum esset: *εἰς ἀναίδειαν μέγιστον κακόν* quasique verba *μέγιστον κακὸν* appositionem adferrent ad vocem *ἀναίδειαν.* Nam, ut taceam de collocatione verborum minime usitata, omnino impudentia demum v. 469. commemoranda erat: quid enim istis verborum ambagibus, quae interpositae sunt, opus fuisset, si iam ab initio impudentiam dixisset? Error Weilii inde natus mihi esse videtur, quod *ἀνανδρίαν* non vertendum nisi per ignaviam putavit, quod falsissimum erat. *ἀνανδρία* enim, ut saepe alias, sic hoc quoque loco hoc vitium hominis significat, si plane alienus est ab ea honestate ac virtute, quae virum, id est, eum, qui vere vir esse volt, decet, *κακὸν* autem idem fere esse h. l. quod *ὄνειδος*, vide Euripidis locum apud Stobaeum flor. LXIII. 20. vol. III. p. 41. Meineke., atque omnino idem significare quod Latinorum *probrum* aut *male dictum* cur doceam virum doctissimum? Conferantur tamen ea, quae posita sunt in enarratione p. 70. Quod autem alicuius momenti esse putavit Doeringius, quod in Christ. pat. v. 292. legitur: *οὔτι θάρσους ἐστὶν οὐδ' εὐτολμίας*, miror. Nam genetivus quum in eius modi locis apud Graecos posteriores usitatior esset, facile haec scriptura nasci potuit. V. 491. quum meliores libri offerrent *θεσμι' ἐν ἀνθρώποις*, non *θεσμ' ἐν ἀνθρώποις*, quumque pluralis *θεσμὰ* sine auctoritate esse videretur, Weilius scribendum proposuit *θέσμι' ἐν βροτοῖς.* Poterat etiam coniici: *ἢ καινὰ κεῖσθαι θέσμι' ἀνθρώ-*

ποις τὰ νῦν. Sed *θεσμὰ* pluralis exemplo non caret, vide Sophoclis ap. Stephanum Byzant. p. 139, 19. in A. Nauckii Tragicor. Graec. fragm. p. 119. n. 90. *οὐ γάρ τι θεσμὰ τοῖσιν ἀστίταις πρέπει.*, ut mihi de recepta scriptura non videatur dubitandum esse. V. 676. Fr. Heimsoeth l. c. p. 142., de *μὲν* particula in interrogatione posita dubitans, coniecit scribendum esse: *ἦ θεμιτὸν ἡμᾶς χρησμὸν εἰδέναι θεοῦ;* pro eo, quod omnes libri tuentur: *θέμις μὲν ἡμᾶς χρησμὸν εἰδέναι θεοῦ;* De *μὲν* particula h. l. dubitari non potest, conf. quae adlata sunt in editione p. 95., in repetita autem deinceps v. 673. formula simili: *εἰ θέμις κλύειν,* nemo, credo, offendet, qui verba ipsa recte explicat: *si quidem fas est id audire.* V. 690. H. Weilius scribendum proposuit: *μή που τετόλμηκ' ἔργον αἴσχιστον τόδε;* cl. Aeschyl. Prometh. 247. *μή πού τι προὔβης τῶνδε καὶ περαιτέρω;* Ego quem ad modum *ἦ που* explicandum censerem dixi in enarratione p. 97. V. 703. in loco sane difficillimo Fr. Heimsoeth l. c. p. 225. scribendum proposuit: *λόγῳ μὲν οὐχί, καρδίᾳ δὲ καρτερεῖ.*, quod, etiam si mihi non valde adrisit, tamen tacere nolui. Ad v. 710. A. Doeringius commemorat in Christ. pat. v. 779. legi *θανόντ',* ipse tamen recte comprobat receptam scripturam *θάνοις,* non immemor eorum, quae de Solone et Croeso tradita sunt. In loco difficillimo, qui legitur v. 730 sqq. Fr. Heimsoeth scribi volt:

τούτοις δ', ὁρκίοισι μὲν ξυγείς,
ἄγουσιν οὐ μεθεῖ' ἂν ἐκ γαίας ἐμέ.
λόγοις δὲ συμβὰς καὶ θεῶν ἀνώμοτος
σφαλερὸς γένοι' ἂν καὶ τὰ κηρυκεύματα
οὐκ ἂν παρωθοῖς· τἀμὰ μὲν γὰρ ἀσθενῆ,
τοῖς δ' ὄλβος ἐστὶ καὶ δόμος τυραννικός.

de quibus aliorum esto iudicium. Idem vir doctissimus v. 771 sqq. fortasse non male lacunam esse post v. 772. existimavit, quam ita fere explendam esse censuit, ut scriberetur:

Μολόντι δ' αὐτῷ μαλθακοὺς λέξω λόγους,
ὥς μοι δοκεῖ τά τ' ἄλλα καὶ τὰ πρὸς νέους
γάμους τυράννων, οὓς προδοὺς ἡμᾶς ἔχει,
καὶ ξύμφορ' εἶναι καὶ καλῶς εἰργασμένα.

quae tamen incerta omnia sunt. V. 820 sq. Weilius sic scribi atque interpungi voluit: *θεῶν παῖδες μακάρων ἱερᾶς || χώρας ἀπορθήτου τ' ἄπο, φερβόμενοι || κλεινοτάταν σοφίαν κτέ.*, quam rationem minime probare possum. Nam primum ista appellatio: *Ἐρεχθεῖδαι τὸ παλαιὸν ὄλβιοι καὶ θεῶν παῖδες μακάρων*, eius modi est, ut per se constare debeat, tum vero non video cur dici non potuerit: *ἱερᾶς χώρας ἀπορθήτου τ' ἀποφερβόμενοι* (aut etiam *ἄπο φερβόμενοι*, nam sententia eadem erit) *κλεινοτάταν σοφίαν*, quum constet propter ipsam terrae Atticae naturam et aëris tenuitatem eius incolas sapientiores et acutiores esse creditos: id ne quis quae modo dicta erant ea ratione, qua falso hoc fecit A. Nauckius, intellegat, iam sequuntur verba, quae fere eodem spectant: *ἀεὶ διὰ λαμπροτάτου βαίνοντες ἁβρῶς αἰθέρος κτέ.*, quibus aëris tenuitas significatur, sicuti superiore voce idonea terrae Atticae natura et temperatio caeli. V. 826 sq. Weilius ita emendandos censet l. c. p. 379. *τοῦ καλλινάου παρὰ Κηφισοῦ ῥοαῖς || τᾶν Κύπριν κλῄξουσιν ἀφυσσομέναν κτέ.* Idem vir doctissimus V. 843 sqq. sic fere restituendos esse existimavit l. c. p. 380. *Πόθεν θράσος ἔρνεσι σοῖς || ἢ χερὸς ἢ φρενὸς || καρδίᾳ τε λήψει || δεινὰν προσάγουσα τόλμαν*; V. 916. pro recepta scriptura: *Τί δή, τάλαινα, τοῖσδ' ἐπιστένεις τέκνοις*; A. Doeringius, quod in Christ. pat. v. 737. *τί δῆτα λοιπὸν σῷ γ' ἐπιστένεις τέκνῳ*; dicitur, eo inclinat, ut Euripidi reddatur: *τί δῆτα λοιπὸν τοῖσδ' ἐπιστένεις τέκνοις*; Mihi non item hoc placet. V. 973 sqq. sic constitui locum maxime dubium voluit Weilius l. c. p. 381. *τοῖον ἁ δύστανος ἄτας || ἕρκος κἀς θανάτου μοῖραν τὸν Ἅιδαν οὐχ ὑπερ || φεύξεται πεσοῦσα.* et v. 1039. l. c. p. 381. scribendum coniecit: *τὸ καὶ προέσθαι μαλθακῆς λόγους φρενός.* V. 1128. H. Weilius

scribendum esse existimat: *δι' οἴκων* (pro *δι' ὤτων*) *δ' εὐθὺς ἦν πολὺς λόγος Σὲ καὶ πόσιν σὸν νεῖκος ἐσπεῖσθαι τὸ πρίν.*, quod in Scholiis p. 71, 1. ed. Dind. haec verba ita exponuntur: *ἐπεὶ καὶ πολὺς ἦν λόγος κατὰ τὴν οἰκίαν διαλελῦσθαι ὑμᾶς καὶ τὴν προτέραν φιλονεικίαν μεταβεβληκέναι.* Et sane vera haec coniectura mihi esse videtur. V. 1170 sq. H. Weilius l. c. p. 382. ita scribendos esse existimat: *ἤδη δ' ἀνειλῶν κῶλον ἔκπλεθρον δρόμου Ταχὺς βαδιστὴς τερμόνων ἀνθήπτετο.*, ita, ut *κῶλον δρόμου* conectatur, cl. Aeschyli Agamn. 334. *κάμψαι διαύλου θάτερον κῶλον πάλιν.* V. 1244 sq. recte mihi videtur H. Weilius Pflugkii aliorumque rationem vituperavisse, qui *φόβος* per *nefas* verterunt, cum *metus* dicendus esset. Ipse ex Scholiastae adnotatione: *φόβος ἐστὶ τὸ θεῖον αἷμα ὑπὸ ἀνθρώπων πεσεῖν*, colligit haec verba ita scribenda esse:

σᾶς γὰρ χρυσέας ἀπὸ γονᾶς
ἔβλαστεν· πίτνειν δ' αἷμ' ἄμβροτον
φόβος ὑπ' ἀνέρων.

et infra v. 1254 sqq.

δειλαία, τί σοι φρένα βαρὺς
χόλος προσπίτνει; δύσφρων φόνον
φόνος ἀμείβεται.

Contra Fr. Heimsoeth l. c. p. 379. proponit priore loco scribendum:

σᾶς γὰρ χρυσέας ἔβλαστεν γονᾶς·
θεῖον δ' αἷμα πίτνειν ἄγος ὑπ' ἀνέρων.

et posteriore loco:

δαιλαία, τί σοι δύσμηνις φρενῶν
προσπίτνει χόλος, τὸν φόνος ἀμείβεται.,

quod Scholiastes haec habet: *φόνος τῶν παίδων ἀμείβεται, διαδέχεται τὸν χόλον.* Videant alii. Denique v. 1247 sqq. proponit H. Weilius l. c. p. 384.:

ἀλλά νιν, ὦ φάος διογενές, κάτειρ-
γε κατάπαυσον, ἔξελ' οἴκων ἀλαί-
νοντα φονῶντ' Ἐρινῦν ὑπ' ἀλάστορον.

et infra v. 1257 sqq.

δύσφορα γὰρ βροτοῖς ὁμογενῆ μιά-
σματ' ἐπιγάϊ', αὐτοφόνταις ξύνῳδ'
αὖ θεόθεν πίτνοντ' εἰνὶ δόμοις ἄχη.

Contra Fr. Heimsoeth l. c. p. 378. priore loco proponit:

ἀλλά νιν, ὦ φάος διογενές, κάτειρ-
γε, κατάπαυσον, ἔξελ' οἴκων φονῶ-
σαν ἀλαόν τ' Ἐρινὺν ὕπ' ἀλαστόρων.

et posteriore loco:

σχέτλια γὰρ βροτοῖς ὁμογενῆ μιά-
σματ' ἐπὶ γαῖαν ἐκχέασιν σύνοι-
δα θεόθεν πίτνοντ' ἀμφὶ δόμοις ἄχη.

Postremo quod e v. 1366. huius fabulae habet Scriptor Chr. pat. v. 1273. *κλαῦσαι νεκρόν μοι παῖδα καὶ θάψαι πάρες.*, A. Doeringius eo propensus fuit, ut scriberetur etiam apud Euripidem: *κλαῦσαι νεκρούς μοι τούσδε καὶ θάψαι πάρες.*, quod in simili causa Patroclus Hectorem deplorat priore die Iliad. XVIII. 314—354. et postero die eum sepeliendum curat Iliad. XXIII. 713 sq. 784 sq., quae mihi tamen ratio subtilior quam verior esse videtur. Haec habui quae supplementi causa hac adferrem, pleraque eius modi, ut etiam nunc in dubium vocari posse videantur.

Iam nihil aliud reliquum est nisi ut de libris mss. itemque de libris litterarum formis descriptis, quibus in hac editione adornanda potissimum usi sumus, referamus. Habent autem hanc fabulam libri manu scripti hi, primae quidem classis Cod. Vaticanus n. 909. bombycinus, saec. XII., littera B. a Kirchhoffio notatus, Cod. Havniensis chartaceus, recentiore aetate scriptus, littera C. notatus, Cod. Parisi-

nus n. 2712. membranaceus, saec. XIII., a Musgravio et Brunckio usurpatus, nondum satis diligenter collatus, littera E. notatus, Cod. Marcianus n. 468. bombycinus, ut videtur, saeculi XIII., qui tantummodo fragmentum Medeae habet usque ad v. 42., secundae classis Cod. Parisinus 2713., membranaceus, saec. XIII., littera a. notatus, Cod. Florentinus Vossii, nunc deperditus, littera b. notatus, cuius lectionis diversitas non exstat nisi inde a v. 282., Cod. Florentinus plut. XXX. n. 50. chartaceus, saec. XIIII., littera c. notatus, Cod. Florentinus plut. XXX. n. 15. chartaceus, saec. XIIII., littera d. notatus, tertiae classis Cod. Palatinus inter Vaticanos n. 287. membranaceus, saec. fortasse XIIII., littera *B.* notatus, Cod. Florentinus plut. XXXII. n. 2. chartaceus, saec. XIIII. littera *C.* notatus. Libros litterarum formis descriptos neque antiquiores neque eos, qui omnes Euripidis fabulas complectuntur, hic commemorabo, nominabo tantum singularum fabularum editiones eas, e quibus etiam nunc aliquid utilitatis ad hanc fabulam aut emendandam aut explicandam redundare possit. Commemoranda autem est primo loco Ricardi Porsoni, editio quae prodiit primum Oxonii a. MDCCCI., cuius libri editione in Germania tertia a G. H. Schaefero Lipsiae a. MDCCCXXIIII. curata usus sum, Petri Elmsleii edita Oxon. a. MDCCCXVIII., cuius libri editionem Lipsiensem, cui accesserunt God. Hermanni adnotationes a. MDCCCXXII., usurpavi, Ioannis Lentingii, quae prodiit Zutphaniae a. MDCCCXIX., Ludovici de Sinner, quae Parisiis a. MDCCCXXXIIII.. Aug. Witzschelii, quae Lipsiae a. MDCCCXXXXI., Adolphi Kirchhoffii, quae Berol. MDCCCLII., F. G. Schoenii, quae Lipsiae a. MDCCCLIII. prodiit, cuius libri altera editio iam ab H. Köchly exspectatur. Haec autem ipsa editio ab Aug. Iul. Edm. Pflugk parata primum prodierat Gothae et Erfordiae a. MDCCCXXIX., iterum curata a me Gothae a. MDCCCXXXXII. et nunc ipsum ter-

tium est. Praeterea paene editionis instar habenda sunt illa, quae Aug. Nauckius de Euripidis Medea disputavit in Studiis Euripideis (Euripideische Studien), quae edita sunt in Mémoires de l'Académie impériale des sciences de St. Pétersbourg, ser. VII. tom. I. n. 12. p. 106—139. Ceterum doleo me nactum non esse E. Bergeri diss. de duplici recensione Medeae, quae edita est Cellis MDCCCLXIII.

Postremo adnoto pag. 73. col. 2. v. 9. *pertractaverat* pro *pertractaverunt* itemque p. 88. col. 1. v. 24. *iure* pro *rocte* et v. 25. *omnibus* pro *menibus* legendum esse.

Scripsi Lipsiae d. XXX. mens. Sept.
a. MDCCCLXVII.

R. Klotz.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΙΚΑΙΑΡΧΟΥ.

Ἰάσων εἰς Κόρινθον ἐλθών, ἐπαγόμενος καὶ Μήδειαν, ἐγγυᾶται καὶ τὴν τοῦ Κρέοντος τοῦ Κορινθίων βασιλέως θυγατέρα Γλαύκην πρὸς γάμον. μέλλουσα δὲ ἡ Μήδεια φυγαδεύεσθαι ὑπὸ Κρέοντος ἐκ τῆς Κορίνθου, παραιτησαμένη πρὸς μίαν ἡμέραν μεῖναι καὶ τυχοῦσα, μισθὸν τῆς χάριτος δῶρα διὰ τῶν παίδων πέμπει τῇ Γλαύκῃ ἐσθῆτα καὶ χρυσοῦν στέφανον, οἷς ἐκείνη χρησαμένη διαφθείρεται· καὶ ὁ Κρέων δὲ περιπλακεὶς τῇ θυγατρὶ ἀπώλετο. Μήδεια δὲ τοὺς ἑαυτῆς παῖδας ἀποκτείνασα ἐπὶ ἅρματος δρακόντων πτερωτῶν, ὃ παρ' Ἡλίου ἔλαβεν, ἔποχος γενομένη ἀποδιδράσκει εἰς Ἀθήνας κἀκεῖσε Αἰγεῖ τῷ Πανδίονος γαμεῖται. Φερεκύδης δὲ καὶ Σιμωνίδης φασὶν ὡς ἡ Μήδεια ἀνεψήσασα τὸν Ἰάσονα νέον ποιήσειε. περὶ δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Αἴσονος ὁ τοὺς Νόστους ποιήσας φησὶν οὕτως·

V. 2. *ἐγγυᾶται καὶ τὴν τοῦ*] Sic BC. *ἐγγυᾶται τὴν* Elmsleius.

V. 3. *Γλαύκην*] De Creontis filia eiusque nomine non consensisse inter se scriptores intellegimus e Scholiastae verbis ad huius fab. v. 19. Φασὶ δὲ οἱ μὲν Ἱππότου, οἱ δὲ Κρέοντος παῖδα γαμῆσαι τὸν Ἰάσονα. περὶ δὲ τῆς Κρέοντος θυγατρὸς οὐχ ὁμοφωνοῦσι τῷ Εὐριπίδῃ οἱ συγγραφεῖς. Κλειτόδημος μὲν γὰρ Κρέουσάν φησι καλεῖσθαι, γήμασθαι δὲ Ξούθῳ, Ἀναξικράτης δὲ Γλαύκην. Conf. qui in nomine Glauces consentiunt, in re aliquantum dissentiunt, Diodorum Siculum IIII. 54 sq. Apollodorum *biblioth.* I. 9, 28. Hyginum *fab.* XXV. et vide Wesselingium ad Diodori l. c. tom. I. p. 297.

V. 6. *μισθὸν τῆς χάριτος*] Non tam id egit Medea hoc munere, ut Glaucae gratiam referret, sed a Creonte potius per eius filiam impetrare voluit, ut ipsius liberis Corinthi in domo regia manendi daretur venia. Conf. huius fab. v. 942 sqq.

V. 9. *ἀπώλετο*] libri. *ἀπόλλυται* Aldus.

V. 10. *ἐπὶ ἅρματος*] libri. *ἐφ' ἅρματος* Aldus.

V. 12. *Φερεκύδης*] p. 187. ed. Sturz. vol. I. n. 73. p. 89. ed. Müller.

V. 13. *Σιμωνίδης*] fragm. CLXXVIII. ed. Gaisford. Conf. qui idem narrat, Scholiasten Aristophanis ad Equit. v. 1318.

V. 15. *ὁ τοὺς Νόστους ποιήσας*] Sic maluit scribere auctor

Αὐτίκα δ' Αἴσονα θῆκε φίλον κόρον ἡβώοντα,
γῆρας ἀποξύσασα ἰδυίῃσι πραπίδεσσι,
φάρμακα πόλλ' ἕψουσ' ἐπὶ χρυσείοισι λέβησιν.

Αἰσχύλος δ' ἐν ταῖς Διονύσου τροφοῖς ἱστορεῖ, ὅτι καὶ τὰς Διονύσου τροφοὺς μετὰ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν ἀνεψήσασα ἐνεοποίησε. Στάφυλος δέ φησιν ὑπὸ τῆς Μηδείας τὸν Ἰάσονα τρόπον τινὰ ἀναιρεθῆναι· ἐγκελεύσασθαι γὰρ αὐτὴν οὕτως ὑπὸ τῇ πρύμνῃ τῆς Ἀργοῦς [αὐτὸν] κατακοιμηθῆναι, μελλούσης τῆς νεὼς διαλύεσθαι ὑπὸ τοῦ χρόνου· ἐμπεσούσης γοῦν τῆς πρύμνης τῷ Ἰάσονι, τελευτῆσαι αὐτόν.

---

quam Agiam Troezenium, cuius quinque *Νόστων* libri fuisse dicuntur, de quo videas R. Stiehle in *Philol.* VIII. p. 51 sq., ipsum appellare, quia alii auctores ipsi Homero *Νόστων* libros tribuere solebant. Habentur autem tres qui deinceps leguntur Cyclici carminis versus etiam in Scholiis ad Aristophanis Equit. 1318., unde sumpsit P Elmsleius, quod versu altero reposuit *ἀποξύσασα ἰδυίῃσι* pro vulgato *ἀποξύσασ' εἰδυίῃσι.* Versu deinde tertio G. H. Schaeferus *ἐνὶ χρυσείοισι λέβησι* scribi maluit coll. Herodoti locis I. 47. et 48. Postea ipse dubitanter retractavit in tertia editione Porsoniana p. 10.

V. 4. *Αἰσχύλος δ' ἐν ταῖς Διονύσου τροφοῖς*] De huius fabulae reliquiis conf. Aug. Nauckii *Tragicorum Graecorum fragm.* p. 13 sq. Ex iis, quae deinceps in hac Aeschyli fabula acta esse dicuntur, C. A. Boettiger fuisse hoc drama satyricum recte coniecisse videtur idque eiusdem trilogiae fuisse ac Semelen A. Nauckius iure suspicatus est.

V. 6. *Στάφυλος*] Staphylus, qui Naucratites fuisse dicitur a Scholiaste Apollonii Rhodii ad lib. I. 580. p. 334, 27. ed. Merkel., de antiquis et fabulosis temporibus rettulerat in iis libris, quos de singulis terris et civitatibus, quarum res enarravit, appellaverat. Id, quod hic refertur, ex *rerum Thessalicarum* libris, quorum tertium Scholiastes Apollonii ad lib. IIII. 816. p. 507, 14. ed. Merkel. et Harpocratio s. v. *Πενέσται* commemorant, sumptum esse videtur. De ceteris eius scriptoris libris conf. G. I. Vossii lib. *de hist. Graec.* III. p. 416. [p. 500 sq. ed. Westerm.], ubi hunc ipsum locum et Scholiastae ad Aristophanis *Nub.* 1064. addas, et qui fragmenta composuerunt Mülleros in *Fragm. hist. Graec.* vol. IIII. p. 505.

V. 6 sq. *ὑπὸ τῆς Μηδείας τὸν Ἰάσονα τρόπον τινὰ*] Haec verborum positio in B. habetur. Vulgo legebatur *τὸν Ἰάσονα τρόπον τινὰ ὑπὸ τῆς Μηδείας.*

V. 8. *γὰρ αὐτὴν οὕτως*] sic fere libri. *οὕτως* editiones veteres non habent.

V. 10. *ἐμπεσούσης*] BC. *ἐπιπεσούσης* vulgo. Conf. Scholiasten ad huius fab. v. 1387.

Τὸ δρᾶμα δοκεῖ ὑποβαλέσθαι παρὰ Νεόφρονος διασκευάσας, ὡς Δικαίαρχος [ἐν α΄ περὶ] τοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου καὶ Ἀριστοτέλης ἐν ὑπομνήμασι. μέμφονται δὲ αὐτῷ τὸ μὴ πεφυλακέναι τὴν ὑπόκρισιν τὴν Μήδειαν, ἀλλὰ προπεσεῖν εἰς δάκρυα, ὅτε ἐπεβούλευσεν Ἰάσονι καὶ τῇ γυναικί. ἐπαινεῖται δὲ ἡ εἰσβολὴ διὰ τὸ παθητικῶς ἄγαν ἔχειν, καὶ ἡ ἐπεξεργασία (v. 3.) *μηδ᾽ ἐν νάπαισι, καὶ τὰ ἑξῆς. ὅπερ ἀγνοήσας*

V. 1. *Τὸ δρᾶμα δοκεῖ ὑποβαλέσθαι παρὰ Νεόφρονος διασκευάσας*] Sic recte Elmsleius hunc locum constituit addicentibus fere verborum vestigiis, quae sunt in libris. Etenim Euripidem Neophronis Sicyonii Medea abusum esse in componenda Medea sua tradunt etiam alii scriptores, veluti Diogenes Laërtius II. 132., qui de Menedemo dicit: *ὥστε πταίουσιν οἱ λέγοντες μηδὲν αὐτὸν ἀνεγνωκέναι πλὴν τῆς Μηδείας τῆς Εὐριπίδου, ἣν ἐν τοῖς* [*ἔνιοι* coniecit Menagius] *Νεόφρονος εἶναι τοῦ Σικυωνίου φασίν*, et Suidas: *Νεοφρῶν — Σικυώνιος, τραγικός, οὗ φασὶν εἶναι τὴν Εὐριπίδου Μήδειαν, ὃς πρῶτος εἰσήγαγε παιδαγωγοὺς καὶ οἰκετῶν βάσανον*. De Neophronis Medeae reliquiis conf. Aug. Nauckii *Tragicorum Graec. fragm.* p. 565 sqq.

V. 2. *ὡς Δικαίαρχος [ἐν α΄ περὶ] τοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου*] In libris fere legitur *ὡς δικαίαρχος τοῦ τε Ἑλλάδος βίου*, quibus in verbis inesse partem verae inscriptionis *περὶ τοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου* apparet. Illud enim, quod coniecit Kirchhoffius, recepit Dindorfius, *ἐν τῷ περὶ Ἑλλάδος βίου* verum esse non potest, quoniam plures libri illius operis fuerunt, quam ob rem aut *ἐν τοῖς περὶ τοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου* scribendum erat, ut est apud Athenaeum lib. XIII. p. 636. C., aut fere sic *ἐν πρώτῳ περὶ τοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου*, ut est apud Athenaeum lib. XIII. p. 557. B. *ἐν τρίτῳ περὶ τοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου*. Id adeo *ἐν α΄ περὶ τοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου* olim hic scriptum fuisse opinor. Ceterum conf. A. F. Naeke in *Mus. Rhenan.* a. MDCCCXXXII. p. 40 sqq. Marx *De Dicaearcho* in Creuzeri *Meletem.* p. III. 4. p. 173 sqq.

V. 3. *Ἀριστοτέλης ἐν ὑπομνήμασι*] Conf. Ern. Koepke *De hypomnematis Graecis* (Berol. 1842. 4.) p. 11. et Valentini Rose *Aristoteles pseudepigraphus* p. 561 sqq.

V. 4. *τὸ μὴ πεφυλακέναι τὴν ὑπόκρισιν τὴν Μήδειαν*] Pertinet hoc ad huius fab. v. 922 sqq. — *τὴν Μήδειαν*] Ch. D. Beckius. *τῇ Μηδείᾳ* libri.

V. 5. *προπεσεῖν*] Kirchhoffius. *προσπεσεῖν* libri. *πεσεῖν* Brunckius.

V. 8. *ὅπερ ἀγνοήσας Τιμαχίδας κτέ.*] Eadem paulo uberius exponuntur in Schol. ad huius fab. v. 1., nisi quod *Τίμαρχος* ibi scriptum est pro *Τιμαχίδας*, quod ipsum nomen ibi quoque reponendum esse A. Westermannus recte docuit ad G. I. Vossii lib. *de histor. Graec.* I. p. 143 sq. adn. 22. Multis enim quum aliorum scriptorum tum Athenaei locis hic grammaticus commemoratur, etiam in Schol. ad huius fab. v. 167.

Τιμαχίδας τῷ ὑστέρῳ φησὶ πρώτῳ κεχρῆσθαι, ὡς Ὅμηρος·

εἵματά τ' ἀμφιέσασα θυώδεα καὶ λούσασα.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Μήδεια διὰ τὴν πρὸς Ἰάσονα ἔχθραν τῷ ἐκεῖνον γεγαμηκέναι Γλαύκην τὴν Κρέοντος θυγατέρα ἀπέκτεινε μὲν Γλαύκην καὶ Κρέοντα καὶ τοὺς ἰδίους υἱούς, ἐχωρίσθη δὲ Ἰάσονος Αἰγεῖ συνοικήσουσα. παρ' οὐδετέρῳ κεῖται ἡ μυθοποιία.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Κορίνθῳ, ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐκ γυναικῶν πολιτίδων. προλογίζει δὲ τροφὸς Μηδείας. ἐδιδάχθη ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος ὀλυμπιάδος πζ' ἔτει α'. πρῶτος Εὐφορίων, δεύ-

---

V. 1. *ὡς Ὅμηρος*] Odyss. lib. V. v. 264. *ὡς Ὅμηρος* libri. Ante Kirchhoffium *ὡς καὶ Ὅμηρος* legebatur.

V. 3. *τ'*] Brunckius auctore Homero. *δ'* libri.

V. 4. ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ] Sic C. ΑΛΛΩΣ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ante Kirchhoffium vulgo legebatur.

V. 5. *διὰ τὴν πρὸς Ἰάσονα ἔχθραν*] *δυσφοροῦσα τὴν Ἰάσονος ἔχθραν* C, quod fortasse reponendum erat.

V. 8. *παρ' οὐδετέρῳ*] Id est, neque apud Aeschylum neque apud Sophoclem. [Eodem prorsus modo haec verba leguntur in Argum. Alcest. p. 24, 11. R. K.] Male Scaliger correxit *παρ' οὐδενί*. Iisdem verbis ubi utitur Scriptor argumenti Aeschyli Eumenidum (tom. IIII. p. 405. ed. Schütz. [p. 395. ed. Franz.]), Sophocles et Euripides intelleguntur. Perpetua est enim trium principum veteris tragoediae in hoc genere comparatio. Sic etiam in Argumento Aeschyli Prom. (p. 3.) *κεῖται δὲ ἡ μυθοποιία ἐν παρεκβάσει παρὰ Σοφοκλεῖ Κόλχοις, παρὰ δὲ Εὐριπίδῃ ὅλως οὐ κεῖται.* PFLUGK. *παρ' οὐδενὶ* per se falsum non esse docet Argumentum Orestis p. 19, 5. ed. nostr. *παρ' οὐδενὶ κεῖται ἡ μυθοποιία*, quamquam *παρ' οὐδετέρῳ* accuratius dictum est.

V. 11. *προλογίζει δὲ τροφὸς Μηδείας*] Haec verba hic reposuit Brunckius e libro, ut videtur, E.

V. 13. *ὀλυμπιάδος πζ' ἔτει α'*] Sic e vestigiis antiquiorum librorum recte hunc locum constituit A. Nauckius, similiterque Kirchhoffius, nisi quod is *πρώτῳ* pro *α'* reposuit.

V. 13. *πρῶτος Εὐφορίων*] *πρῶτος*, id est, primas rettulit. V. Boeckh. *de Trag. Gr.* p. 36. Ceterum intellegitur Euphorio, Aeschyli filius, quem patris tragoediis certantem quater praemio orna-

τερος Σοφοκλῆς, τρίτος Εὐριπίδης Μηδείᾳ, Φιλοκτήτῃ, Δίκτυι, Θεριςταῖς σατύροις. οὐ σώζονται.

---

tum esse scribit Suidas, earumque victoriarum unam esse hanc, quam de Sophocle et Euripide hoc anno reportavit, coniecit Boeckhius l. c. p. 32. De Medea Euripidis, quae tunc cecidit [immo tertio loco stetit. R. K.], minus iniqua posteriorum saeculorum iudicia fuerunt. Frequenter huius fabulae sententias in partem vocasse Chrysippum, nobilissimum Stoicorum, auctor est Diogenes Laërtius VII. 180. conf. Hesych. Miles. p. 22. Orell. Eadem in manibus reperta est Ciceronis, quum scelere inimicorum occideretur, teste Ptolemaeo Hephaestione apud Photium cod. CXC. p. 151, 18. [conf. etiam *epist. ad Atticum* XV. 4, 1.] Neque vulgarem Medeae laudem habet Archimeli Epigr. II. v. 5. 6. quamvis corruptum (*Anal. Brunck.* II. p. 64. cf. Iacobsii *Animadv.* Vol. II. P. I. p. 193.). Machinae usum in Medea quum reprehendit Aristoteles *poët.* c. 16. (18. Herm.), respexisse videtur currum alatum [immo *currum volucrum draconum*, quales saepe ab articificibus fictos videmus, ut nuper in Ed. Gerhardi *Monumentis* etc. a. MDCCCLXVI. tab. CCXVI. in imagine ex hac ipsa fabula adumbrata, cl. p. 233. conf. Ovidii *Trist.* III. 8, 2 sq. *Nunc ego Medeae vellem frenare dracones, Quos habuit fugiens arce, Corinthe, tua.* R. K.], quo, quum non haberet quo pacto Medeam periculo eximeret, eam aufugientem facit. Cf. Boettiger. *prolus. de Medea* p. 123. Aug. Matthiae t. VI. p. 427. G. Hermannum ad Elmsleii Med. p. 405. ed. Lips. PFLUGK.

V. 1. *Εὐριπίδης Μηδείᾳ, Φιλοκτήτῃ, Δίκτυι, Θεριςταῖς σατύροις*] Sic recte Kirchhoffius e librorum vestigiis scripsit. Vulgo legebatur: *Εὐριπίδης. Μήδεια, Φιλοκτήτης, Δίκτυς, Θεριςταὶ σάτυροι.*

V. 2. *οὐ σώζονται*] Sic scripsi auctore R. Bentleio in *epist. ad Millium* p. 15. p. 465. ed. Lips. Vulgo *οὐ σώζεται* legitur. Eodem modo in Argumento Arist. Acharn. p. 4. ed. Bergk. *δεύτερος Κρατῖνος Χειμαζομένοις. οὐ σώζονται.* nunc restitutum est e cod. Ravennate pro eo, quod olim legebatur *οὐ σώζεται.* Significant autem haec verba *non mansisse hoc drama satyricum.*

COROLLARIUM A. I. E. PFLUGKII.

Corollarii instar adiiciam memorabilem locum Athenaei de Calliae, qui fortasse non diversus est a comico cognomine, *γραμματικῇ τραγῳδίᾳ*, cuius ad exemplum Euripides et modos et personarum descriptionem in chori carminibus, quae sunt in Medea, composuisse dicitur. Is locus est in l. X. p. 453. C. [vol. II. p. 322. ed. Meineke]. *Ὁ δὲ Ἀθηναῖος Καλλίας, ἐζητοῦμεν γὰρ ἔτι πρότερον περὶ αὐτοῦ, μικρὸν ἔμπροσθεν γενόμενος τοῖς χρόνοις Στράττιδος, ἐποίησε τὴν καλουμένην γραμματικὴν*

τραγῳδίαν, οὕτω διατάξας. πρόλογος μὲν αὐτῆς ἐστὶν ἐκ τῶν στοιχείων, ὃν χρὴ λέγειν διαιροῦντας κατὰ τὰς παραγραφὰς καὶ τὴν τελευτὴν καταστροφικῶς ποιουμένους·

Ἔστ' ἄλφα, βῆτα, γάμμα, δέλτα, θεοῦ πάρ' εἶ,
ζῆτ', ἦτα, θῆτ', ἰῶτα, κάππα, λάβδα, μῦ,
νῦ, ξῦ, τὸ οὖ, πῖ, ῥῶ, τὸ σάν, ταῦ, ὖ παρόν,
φῖ, χῖ τε τῷ ψῖ εἰς τὸ ὦ.

ὁ χορὸς δὲ γυναικῶν ἐκ τῶν σύνδυο πεποιημένος αὐτῷ ἐστὶν ἔμμετρος ἅμα καὶ μεμελοπεποιημένος τόνδε τὸν τρόπον, βῆτα ἄλφα βα, βῆτα εἶ βε, βῆτα ἦτα βη, βῆτα ἰῶτα βι, βῆτα οὖ βο, βῆτα ὖ βυ, βῆτα ὦ βω. καὶ πάλιν ἐν ἀντιστρόφῳ τοῦ μέλους καὶ τοῦ μέτρου γάμμα ἄλφα, γάμμα εἶ, γάμμα ἦτα, γάμμα ἰῶτα, γάμμα οὖ, γάμμα ὖ, γάμμα ὦ. καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν συλλαβῶν ὁμοίως ἑκάστων τό τε μέτρον καὶ τὸ μέλος ἐν ἀντιστρόφοις ἔχουσι πᾶσαι ταὐτόν. ὥστε τὸν Εὐριπίδην μὴ μόνον ὑπονοεῖσθαι τὴν Μήδειαν ἐντεῦθεν πεποιηκέναι πᾶσαν, ἀλλὰ καὶ τὸ μέλος αὐτὸ μετενηνοχότα φανερὸν εἶναι. Quibuscum comparanda quae idem initio libri VII. p. 276. A. [vol. II. p. 1. ed. Meineke] scripsit: *καὶ γὰρ Καλλίαν ἱστορεῖ (ὁ Κλέαρχος) τὸν Ἀθηναῖον γραμματικὴν συνθεῖναι τραγῳδίαν, ἀφ' ἧς ποιῆσαι τὰ μέλη καὶ τὴν διάθεσιν Εὐριπίδην ἐν Μηδείᾳ καὶ Σοφοκλέα τὸν Οἰδίπουν.* Uberiorem horum locorum explicationem si quis desideret, adeat Hermannum in diss. de Gr. linguae dialectis p. 10 seqq. coll. Boeckh. de Trag. Gr. p. 86 seqq. Ac Calliae quidem rationem ita explanavit Hermannus, ut, in personarum quidem descriptione quale fuerit eius institutum, quivis possit comprehendere. De Euripide Boeckhio adsentior, quod, quemadmodum Callias tot fecit strophas, quot sunt consonantes, easque singulas a singulis consonantibus recitatas, accinentibus deinceps vocalibus, ita Euripidem censet stropharum numerum personis chori exaequasse, singulis autem choreutis strophas singulas tribuisse, concinentibus per vices ceteris personis. Illud vero perambiguum est, fuerintne XII personae chori, ut opinatur Boeckhius, an, servato legitimo quindecim personarum numero, viam tamen invenerit Euripides, qua binarum cantum personarum, alia post aliam ei, cuius primariae partes erant, accinente, coniungeret. Nos coniecturas in eo genere satis ingeniosas excogitari posse, certi quidquam, quae nunc est rei scaenicae veterum scientia, adferri non posse arbitrati, satis duximus ea de re admonuisse lectores: orationem poetae intactam reliquimus. [Praeterea huc adhibendus est Fr. Th. Welckerus, qui hanc famam omnino inanem esse docere studuit in *Museo Rhenano* vol. I. p. 150—155. R. K.]

Postremo quamvis ancipitem de duplici quae fertur Medeae editione quaestionem quam fieri poterit brevissime explicabimus, nihil sane novi, ut certo diiudicari ea res possit, adlaturi, sed quantum satis est tironibus dicturi. Ac de diasceue dramatum in universum exposuit Boeckhius in capite secundo libri, quem de Tragicorum Graecorum principibus scripsit. Solebant enim poetae, si quam fabulam, semel editam, iterum in scaenam vellent producere, eam ita aut totam retractare aut quasdam eius partes refingere, ut, quam secundis curis perpolivissent, pro nova iure haberi posset. Cuius rationem instituti, ne dicam auctorum in perficiendis operibus diligentiam, maxime inde repetas, quod, sive ceciderat fabula, nisi emendata in certamen iterum committi non posset, sive steterat, victrice ac praemio ornata alteram appetere victoriam haud sine quadam turpitudinis nota liceret. Neque vero solum sua ipsi dramata poetae correcta ediderunt, sed eorum etiam familiae repetitas maiorum fabulas interpolaverunt: donec Lycurgi oratoris lege cautum est, ne trium principum veteris tragoediae, Aeschyli, Sophoclis, Euripidis, reliquiae importuna correctorum manu histrionumve licentia depravarentur[1]. Nam histriones quoque aliquid sibi iuris in poetarum opera adrogarunt neque raro vel voces quasdam vel versus temere seu consilio mutarunt: qua de re passim veteres critici admonuerunt. Itaque etsi fieri potuit, ut, qui correctam ederet fabulam, ultra verborum versuumve, si qui forte male tornati essent, emendationem non progrederetur, tamen magno opere cavendum est, ne, quidquid a tralaticia quorundam locorum scriptura discrepat, studiis ac consilio aut ipsorum poetarum aut eorum, ad quos illorum monumenta ingenii hereditate pertinebant, acceptum referamus atque ex levibus quibusdam sive correctionibus sive corruptelis duplicem statim recensionem exstitisse coniectemus.

De Medea quidem Euripidis qui primus eiusmodi suspitionem movit, Porsonus argumentis usus est, ut mihi quidem videtur, non satis gravibus. Eorum alterum protulit ad v. 300. (298. Barn.), ubi quum pro eo, quod vulgo scriptum est, *σκαιοῖσι μὲν γὰρ καινὰ προσφέρων σοφά*, nonnulli libri exhiberent *καινὰ προσφέρων ἔπη*, eam ille lectionem profectam opinatus est ex secundis curis ipsius Euripidis, qui derisum ab Aristophane Thesm. 1141. vocabulum *σοφός*, quo uti videbatur cupidius, removere vellet. Simile est alterum argumentum, quod exposuit ad v. 1314. (1317.) *τί τάσδε κινεῖς κἀναμοχλεύεις πύλας*, sed illud et subtilius excogitatum et haud contemnendis rationibus confirmatum. Dubium enim esse non potest, quin auctor Christi Patientis, cuius

1) Pseudoplutarch. V. X. Orat. p. 841. E.

de perpetua imitatione Euripidis satis constat, quum scripsit v. 120. *καὶ τούσδε κινεῖς κἀναμοχλεύεις λόγους*, et v. 436. *τί τούσδε κινεῖς κἀναμοχλεύεις λόγους*, respexerit eum, quem proposui, huius fabulae locum. Ex eodem fonte apparet hausisse Heliodorum Aethiop. I. p. 15. *Τί ταῦτα κινεῖς κἀναμοχλεύεις; τοῦτο δὴ τὸ τῶν τραγῳδῶν.* Neque credibile est utrumque scriptorem, si legisset apud Euripidem quae nostra exemplaria praebent, in eandem incidisse dictionem eamque adeo insolentem et tragici tumoris plenissimam. Huc denique accedit locus Aristophanis criminibus Euripidis refertus, Nub. 1399. *Σὸν ἔργον, ὦ καινῶν ἐπῶν κινητὰ καὶ μοχλευτά, Πειθώ τινα ζητεῖν, ὅπως δόξεις λέγειν δίκαια.* Ex quo probabilis sane videtur coniectura Porsoni Euripidem, quum in priore editione pro *τάσδε πύλας* scripsisset *τούσδε λόγους* vel *ταῦτα ἔπη*, postea traductum a comico id mutasse, quod reprehendendi illi occasionem dedisset. Quamquam illud profecto mirum est, praeter hanc sane memorabilem scripturae varietatem, siquidem ea retractantis fabulam poetae censenda est, nulla indagari posse satis certa duplicis recensionis vestigia. Nam quae sibi visus est ex eo genere repperisse Osannus Anal. crit. p. 90 sqq., ea, ut vim aliquam habitura essent, si Medeam iterum editam esse aliunde constaret, tamen ipsa per se ad eam rem demonstrandam minime idonea sunt[2]). Idem dicendum est de illa suspitione, quam de v. 777. iniecit Hermannus[3]). Denique quod Boeckhius[4]) ea, quae v. 1381—1383. Medea loquitur,

γῇ δὲ τῇδε Σισύφου
σεμνὴν ἑορτὴν καὶ τέλη προσάψομεν
τὸ λοιπὸν ἀντὶ τοῦδε δυσσεβοῦς φόνου,

haec igitur quod multo aptius a Iunone pronuntiari existimat, quam poeta in priore editione ex machina verba facientem induxerit: est illa ingeniosa sane coniectura, sed tamen eadem ita comparata, ut argumentis, quibus duplicem exstitisse Medeae recensionem evincere studet, nihil inde auctoritatis accedat. Etenim aut soli eiusmodi oratio Iunoni conveniebat; quod quidem haud sine gravissimo poetae, qui talia ad Medeam transtulerit, crimine statuere licet: aut illa verba ne a Medeae quidem persona aliena sunt; ex quo consequitur nihil inde de iteratione fabulae colligi

---

2) Vid. Aug. Matthiae ad Eurip. T. VI. p. 424. 425.
3) ad Elmsleii Medeam p. 372. ed. Lips.
4) de Trag. Gr. p. 167.

posse. Atqui non sunt aliena: nam neque caedem liberorum si *δυσσεβῆ φόνον* dicit, foediore eam rem nomine appellat, quam quod ipsam, quae fecisset, deceret, ut visum est Boeckhio, neque hoc quidem loco invidiose Corinthus *γῆ Σισύφου* vocatur [5]). Postremo si quis miretur, qua mente sollemnia sacra Corinthiis ad expiandum scelus iniungat Medea, cuius nulla apud illos auctoritas esse potuit: ob eam rem ne ad causam dicendam aut poeta aut nos vocemur, facit ambigua vis verba *προσάψομεν*. Quae quum ita sint, eo revolvimur, ut alia circumspicienda sint argumenta, quibus id, a quo omnis haec disputatio profecta est, demonstretur.

Ac quum in ipsa fabula nulla esse relicta duplicis editionis vestigia docuerimus, reperiuntur tamen et verba nonnulla et versus, qui quum ex Euripidis Medea repetiti esse dicantur neque tamen in ea, quam hodie tenemus, fabula exstent, magna est suspitio lectos olim in altera eius editione. Ex eo genere sunt duo versus a Stobaeo Tit. LXXVIII. p. 453 = 333. servati:

τὸ θρέψαι δ᾽ ἐν βροτοῖσι πολλάκις
Πλείω πορίζει φίλτρα τοῦ φῦσαι τέκνα.

tertius haud dubie Euripideus (Fragm. Inc. CXI.)

Μισῶ σοφιστὴν, ὅστις οὐχ αὑτῷ σοφός,

quem ex Medea Euripidis petitum esse inde coniiciunt, quod eum qui Latine interpretatus est Ennius (Cic. ad fam. VII, 6. coll. de off. III, 15.), in cognomine fabula, facta illa ad exemplum Euripideae, posuit. At hoc quidem argumentum non eiusmodi est, ut illud, quod inde effici volunt, necessario concedendum sit: modo reputaveris non ita Latinos poetas in Graecorum exemplarium imitatione versatos esse, ut verbum verbo redderent neque ab eo, quem ducem plerisque in rebus sequerentur, in aliis discedere fas ducerent. Neque maior fides versuum, quos ex Medea Euripidis sumptos margo Stobaei testatur: qui non addito neque poetae neque fabulae nomine leguntur apud Clem. Alex. Paedag. I. p. 127, 25. In codice autem Stobaei Parisiensi adscriptum est *Βιότου ἐκ Μηδείας*. Itaque sive illi versus sunt Bioti cuiusdam, de quo nihil constat, sive, ut suspicatur Elmsleius, Dionysii tyranni [6]), certe Euripidis non esse confitendum est. Hesychii locum s. v. *Ἀπαιώνιστον* corruptum esse collato cod. Venet. intellectum

5) Cf. Gaetulici Epigr. V. Anal. Br. II. p. 167.
6) De huius tragoediis erudite disputavit Meinekius ad Euphor. p. 163 sq.

est: cuius lectionem, et ipsam mendosam, utrum recte refinxerit Elmsleius necne, non dixerim; illud certum est, nihil eum continere, quod ad Medeam Euripidis pertineat. Relinquitur testimonium Schol. Aristoph. Ach. 119., qui ad verba Comici: *ὦ θερμόβουλον πρωκτὸν ἐξυρημένε*, haec adnotavit: *παρῳδίᾳ χρῆται. ἔστι γὰρ ἐν τῇ Μηδείᾳ Εὐριπίδου· ὦ θερμόβουλον σπλάγχνον.* Hoc igitur uno auctore non credo repertum iri qui secundis curis correctam exstitisse Medeam existimet, neque dubito, quin, qui istos homines norit, memoria lapsum esse Scholiastam Elmsleio concedat.

Sed ne cui iusto morosiores in repudianda duplici huius fabulae editione videamur, demus esse nonnulla eorum, quae commemoravimus, talia, in quibus emendatricem poetae manum agnoscere licet. Illud profecto iure postulamus, ut unum certe adferatur eiusmodi argumentum, quod exceptionem non patiatur. Videndum igitur, utrum, quae una reliqua est ex rationibus virorum doctorum[7]), nutantem adhuc libram inclinare possit. Refert auctoritate Parmenisci Schol. ad v. 10. Euripidem, quinque talentûm mercede corruptum a Corinthiis, caedem liberorum Medeae, quos ab ipsis interfectos vulgaris fabula ferret, in matrem transtulisse[8]). Id accidisse Boeckhius[9]) eo tempore coniecit, quum alteram Medeae editionem moliretur: prius enim de eius consilio istos vix resciscere potuisse. Perspicuum est autem non inesse in hac ratione quod requirebamus. Etenim, si certum esset correctam edidisse hanc fabulam Euripidem, crederem equidem fortasse id eum donis commotum fecisse, ut piaculo Corinthios liberaret. Nunc quum ad coniecturam res redeat, non video, cur magis ut tamquam Stesichoream quamdam palinodiam componeret, quam ut aliorum poetarum, qui in communi fama acquievissent, narrationi contradiceret, conductum esse Euripidem suspicemur. Qui si olim et ipse Corinthios caedis auctores prodidisset idque illi aegre tulissent, alium, opinor, poetam adissent, qui ab isto crimine eos

---

7) Adiecit nuper aliam rationem Wolperus [*diss. de Medea Euripidis tragoedia correcta et denuo edita.* Gotting. 1818.], ductam ex Aristot. Poet. 16., quam refutavit Hermannus ad Elmsl. Med. p. 405.

8) Cf. Aelian. V. H. V, 21. Pausan. II, 3, 6. Philostr. Heroic. c. 19. p. 740. Olear. Primum Euripidem hoc in Medeam parricidium contulisse sunt qui Aristotelis quoque loco Poet. 15. confirmari existiment. Artifices cur Euripidem quam antiquam famam sequi maluerint, patet. Cf. v. c. de Timomachi Medea Plutarch. de aud. poet. p. 18. A. Anal. Br. T. II. p. 174. 499. Similem imaginem describit Lucian. de domo §. 31. T. III. p. 207. Callistr. Stat. XIII.

9) de Trag. Gr. p. 166 sq.

vindicaret. Ita fit, ut, hoc etiam erepto praesidio[10]), tota illa duplicis editionis opinio relinquenda esse videatur. Hactenus Pflugkius. Adde quae de eadem causa disputavit A. Matthiae vol. VI. p. 423—430.

10) conferas etiam quae de huius modi narratiunculis, quae non paucae de poëtis scaenicis circumferuntur ab umbraticis excogitatae grammaticis, G. Dindorfius scripsit ad Aristophanis Nub. p. 113. et ad eiusdem poëtae fragmenta p. 539. R. K.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΤΡΟΦΟΣ.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ΜΗΔΕΙΑ.
ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.
ΚΡΕΩΝ.
ΙΑΣΩΝ.
ΑΙΓΕΥΣ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΠΑΙΔΕΣ ΜΗΔΕΙΑΣ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΜΗΔΕΙΑ.

ΤΡΟΦΟΣ.

Εἴθ' ὤφελ' Ἀργοῦς μὴ διαπτάσθαι σκάφος

V. 1. respiciunt Aristophanes Ran. 1382. cum Schol. Eustathius in Il. p. 452, 33. p. 526 extr. p. 1248. in Odyss. p. 1469, 49. cl. Schol. Iliad. II. p. 133. Thomas Magister p. 127, 8. Herodianus Epimerism. p. 270. Scriptor Christi pat. 1 sqq.

ΤΡΟΦΟΣ] Anum, quae prologi partes in hac fabula suscepit, ut auditores edoceret res Medeae, cuius causa maxime hac fabula agitur, quo statu iam in initio fabulae essent, fuerunt qui non nutricem ab ipso Euripide inductam, sed famulam vetulam fuisse existimarent: quae opinio, quamquam res magni momenti non est, tamen mihi confutanda esse videtur. Nam et res ipsa docet esse eius modi mulierem quae mores Medeae plane perspectos habuerit et fama antiquitus tradita hoc idem comprobat. Etenim iam a grammaticis Alexandrinis *τροφοῦ* appellationem e didascalicis petitam fuisse quum index personarum tum Q. Ennii Medea docet, unde M. Cicero Disp. Tusc. III. 26, 63. nutricis appellationem acceperat. Vide quae infra adferentur ad v. 49. et ad v. 56.

V. 1 sqq. Principium fabulae sic expressit Ennius apud Ciceronem ad C. Herenn. II. 22, 39. cl. Prisciano de metris Terentii p. 424. ed. Hertz. *Utinam ne in nemore Pelio securibus Caesa accidisset abiegna ad terram trabes Neve inde navis incohandae exordium Coepisset, quae nunc nominatur nomine Argo, quia Argivi in ea delecti viri Vecti petebant pellem inauratam arietis Colchis, imperio regis Peliae per dolum. Nam numquam era errans mea domo ecferret pedem Medea, animo aegra, amore saevo saucia.* Conf. O. Ribbeck Tragicorum Lat. reliqu. p. 36 sq. et Io. Vahlen Ennianae poesis reliqu. p. 124 sq. Ennius quod naturalem rerum ordinem restituit, sine dubio non emendare Euripidis orationem, sed Romanis hominibus faciliorem ad intellegendum reddere voluit. Alio modo hunc locum descripsit Phaedrus fab. IIII, 7, 6 sqq. De rebus, quae hic breviter commemorantur, conferri possunt Apollodorus bibl. I, 9, 16 sqq. Ovidius Metam. VII. 1 sqq. Hyginus fab. XXI—XXV. cl. fab. III. — ***Εἴθ' ὤφελ' Ἀργοῦς μὴ διαπτάσθαι σκάφος***] 'Ἀργοῦς σκάφος περιφραστικῶς'. Scholiastes. Similiter Phaedrus l. c. v. 9. dixit: *nec — fabricasset Argus opere Palladio ratem,* eodemque fere modo infra v.

Κόλχων ἐς αἶαν κυανέας Συμπληγάδας,
μηδ' ἐν νάπαισι Πηλίου πεσεῖν ποτε
τμηθεῖσα πεύκη, μηδ' ἐρετμῶσαι χέρας
ἀνδρῶν ἀρίστων, οἳ τὸ πάγχρυσον δέρος

V. 4. *τμηθεῖσα· κοπεῖσα* Hesychius vol. II. p. 1396.
V. 5. *ἀνδρῶν ἀρίστων*] Libri omnes et Schol. *ἀνδρῶν ἀριστέων* Wakefieldius, Porsonus, A. Nauckius, alii. — *δέρας*] libri et Schol. *δέρος* unus *C*. et hic et infra v. 477. Eustathius in Il. p. 600, 11. *ὅτι δὲ καθάπερ ὕδας καὶ ὕδος οὕτω καὶ οὖδας οὖδος*

474. dicitur *Ἀργῷον σκάφος. διαπτάσθαι* autem dixit, non solum quia omnino, ut Latine *volare*, v. Catulli IIII. 4 sq. *sive palmulis opus foret volare sive linteo.*, sic Graece *πέτεσθαι* de celeri navium cursu dicebatur, qua de re conf. Pflugkium ad Helen. 666. p. 90. ed. sec., verum etiam, quod in Symplegadibus ipsa velocitas cursus maximo opere requirebatur.

V. 2. *κυανέας Συμπληγάδας*] Binae hae petrae, quarum angustias penetrasse Argo dicebatur, Homero, qui eas *πλαγκτὰς* appellavit, in freto Siculo sitae esse videbantur, conf. Odyss. XII. 61. XXIII. 327. et Strabonem I. 2, 10. p. 21. III. 2, 12. p. 149., iis, qui post eum vixerunt, in ostio Ponti Euxini positae aut *κυάνεαι συμπληγάδες πέτραι* dicebantur, ut infra v. 1252 sq. et apud Strabonem ll. cc., aut *κυάνεαι συμπληγάδες*, ut hic et Iphig. Taur. 232., aut *κυάνεαι συνδρομάδες*, ut Theocrito XIII. 22., ad quem locum conf. Schol. vol. II. p. 359. ed. Ahrens., aut *κυάνεαι*, ut Apollonio Rhodio II. 318. Ovidio Trist. I, 10, 34. Melae II. 7, 19. Plinio nat. hist. VI. §. 36., aut *συνορμάδες*, ut Simonidi apud Schol. ad h. l., aut simpliciter *Συμπληγάδες*, ut Euripidi in Iphig. Taur. 1359. Ovidio l. c. 47. Melae l. c. Plinio l. c., aut etiam *πληγάδες*, ut Apollonio Rhodio II. 596. *Συμπληγάδες* autem et *συνδρομάδες* et *πλαγκταὶ* propterea nominabantur, quod aliquando concurrere creditae dictaeque erant, qua de re vide quae diximus ad Iphig. Taur. v. 124. p. 38.

V. 3. *μηδ' ἐν νάπαισι Πηλίου κτέ.*] Acerbius etiam nutrix profectionem Argonautarum et Iasonis detestatur eo, quod ne pinum quidem caedendam fuisse dicit, qua olim Argo navis aedificata esset, quum contra Catullus in laudem phaseli primam eius originem studiose ostendat carm. IIII. 10 sqq. Ad rem opportune Pflugkius attulit eiusdem Catulli carm. LXIIII. 1 sqq. *Peliaco quondam prognatae vertice pinus Dicuntur liquidas Neptuni nasse per undas Phasidos ad fluctus et fines Aeetaeos.*

V. 4. *ἐρετμῶσαι χέρας*] *ἐρετμῶσαι· κώπαις ἁρμόσαι* Hesychius vol. I. p. 1424. cl. Aug. Meineke in Philol. XII. p. 609. *ἐρετμοῦν χέρας* est manus remis instruere, qua formula ab Euripide sumpta delectari Nonnum docuerunt Ruhnkenius ad Pseudoorphei Argon. 360. et G. Hermannus ad Orphica p. 815.

V. 5. *ἀνδρῶν ἀρίστων*] Hanc omnium librorum auctoritatem iure Fr. Th. Welckerus defendit ad Theogn. p. XXII. Etenim qui *ἀνδρῶν ἀριστέων* scribi voluerunt, quod ab Apollonio Rhodio saepe numero Argonautae *ἄνδρες ἀριστεῖς* appellarentur, illud non meminerunt, fuisse illos quidem omnes, qui cum Iasone Colchos profecti sunt, gene-

Πελίᾳ μετῆλθον. οὐ γὰρ ἂν δέσποιν' ἐμὴ
Μήδεια πύργους γῆς ἔπλευσ' Ἰωλκίας,
ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖσ' Ἰάσονος,
οὐδ' ἂν κτανεῖν πείσασα Πελιάδας κόρας
πατέρα κατῴκει τήνδε γῆν Κορινθίαν
ξὺν ἀνδρὶ καὶ τέκνοισιν, ἁνδάνουσα μὲν

πολλαχοῦ δηλοῦται, οὕτω καὶ δέρας δέρος, οἷον· πάγχρυσον δέρος. Id utrum ad hunc an ad illum locum, qui infra legitur, an ad utrumque pertineat incertum est.

V. 8. *ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖσ'*] Laudat Eustathius in Il. III. p. 283, 16.

rosorum hominum filios, verum tamen e numero iuvenum generosorum virtute praestantissimos, id est, fortissimos viros a duce esse delectos, qui socii itineris esse vellent, id quod aperte narrat Diodorus Siculus IIII. 41. *Ἰάσονα δὲ — ἐκλέξαι τῶν ὀρεγομένων τῆς αὐτῆς προαιρέσεως τοὺς ἐπιφανεστάτους ἀριστεῖς*, idemque Apollodorus iisdem quibus Euripides verbis usus docet in Biblioth. I. 9, 16. *καὶ χρωμένῳ ὁ θεὸς αὐτῷ [τῷ Ἰάσονι] πλεῖν ἐπέτρεψε συναθροίσαντι τοὺς ἀρίστους τῆς Ἑλλάδος*, ut hic quidem multo plus sit, si *ἀνδρῶν ἀρίστων* legitur quam si *ἀνδρῶν ἀριστέων*. *Ἄνδρες ἀριστεῖς* essent generosi iuvenes, *ἄνδρες ἄριστοι* sunt fortissimi e numero iuvenum generosorum. Nam omnino intellegi non posse nisi generosos viros per se patet. — *πάγχρυσον δέρος*] Conf. infra v. 477. et vide, quem Pflugkius attulit, Pindari Pyth. IIII. 68. *τὸ πάγχρυσον νάκος κριοῦ* cum A. Boeckhii Explic. p. 277. Contemptim Lucianus Gall. s. somn. 1. *ὥσπερ τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο κώδιον φυλάττων.*

V. 6. *Πελίᾳ μετῆλθον*] Petebant — imperio regis Peliae, ut ait Ennius. Dativus est commodi quem dicunt. Suppl. 14. *Οἰδίπου παγκληρίας Μέρος κατασχεῖν φυγάδι Πολυνείκει θέλων.* Sophocles Ai. 1045. *Μενέλαος, ᾧ δὴ τόνδε πλοῦν ἐστείλαμεν.* — *μετῆλθον* Theocrit. XIII. 16. *Ἀλλ' ὅκα τὸ χρύσειον ἔπλει μετὰ κῶας Ἰήσων.* Cf. Valckenar. ad Phoen. 1327. Brunck. ad Apoll. Rhod. I. 4. PFLUGK.

V. 7. *πύργους — ἔπλευσ'*] Antiquo sermone casus accusativus sine praepositione motum, qui fit in aliquem locum aut finem, significavit, quem usum ibi, ubi difficilis res intellectu non erat, poëtae maxime retinuerunt, veluti infra v. 12. 675 sqq. 907. 1132. V. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 409. 4. a.

V. 8. *ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖσ'*] Infra 639. *θυμὸν ἐκπλήξασ' ἑτέροις ἐπὶ λέκτροις.* Hipp. 38. *στένουσα κἀκπεπληγμένη κέντροις ἔρωτος.* Helen. 1417. *τοῦ πρόσθεν ἀνδρὸς χάρισιν ἐκπεπληγμένην.* Xenoph. Conviv. IIII. 23. *ὑπὸ τοῦ ἔρωτος ἐκπλαγέντα.* Adde Plat. Phaedr. p. 255. B. 259. D. Amator. p. 133. A. Conviv. p. 192. C. Aeschin. c. Timarch. §. 134. Polybium III. 18. PFLUGK.

V. 11. Verbis *ἁνδάνουσα μέν* respondent haec: *νῦν δ' ἐχθρὰ πάντα.* Intulit enim post participium verbum finitum, quo nihil frequentius. Lucianus Icaromen. §. 11. *ἀλλ' ἐπὶ τὸν Ὄλυμπον ἀναβὰς καὶ ὡς ἐνῆν μάλιστα κούφως ἐπισιτισάμενος, τὸ λοιπὸν ἔτεινον εὐθὺ τοῦ οὐρανοῦ τὸ μὲν πρῶτον ἰλιγγιῶν ὑπὸ

φυγῇ πολιτῶν ὧν ἀφίκετο χθόνα,
αὐτή τε πάντα ξυμφέρουσ' Ἰάσονι,

V. 13—15. habet Stobaeus floril. LXXXIII. 30. vol. III. p. 57. Meineke, ubi *αὐτὴ δὲ* falso legitur pro *αὐτή τε.* Ad v. 13. conf. Apollonii Lexic. Homer. p. 621. ad v. 13 sq. conf. Eustathius in Il. p. 734, 11.

τοῦ βάθους, μετὰ δὲ ἔφερον καὶ τοῦτο εὐμαρῶς. Cf. Boeckh. Explicat. ad Pind. p. 105. PFLUGK.

V. 12. *φυγῇ πολιτῶν ὧν ἀφίκετο χθόνα*] Omnes libri mss. habent *πολιτῶν ὧν ἀφίκετο χθόνα,* nisi quod in Cod. B. apud Elmsleium refertur superscriptum esse *αις* in syllaba *ῶν*, quod non potest dubitari quin ab librario quopiam profectum sit, qui quum intellexisset, quae constructio vere in hunc locum caderet, non tamen causam, quamobrem Euripides ab usitata dicendi ratione recessisset, adsecutus erat. Euripides enim quum dicere posset, *ἁνδάνουσα μὲν πολίταις, ὧν χθόνα φυγῇ ἀφίκετο*, tamen, quoniam non sine aliqua vi ante posuerat vocabulum *φυγῇ*, non iam potuit dicere *πολίταις*, quia *φυγῇ*, quod pertinebat ad enuntiationem relativam, interpositum erat, itaque necessario dixit attractionis licentia usus, quam sermo Graecus concessit: *ἁνδάνουσα μὲν φυγῇ πολιτῶν ὧν ἀφίκετο χθόνα.* Simillimus locus est Euripidis de Heraclidis v. 67 sq., quem attulit P. Elmsleius: *Ἄπαιρ'. ἐγὼ δὲ τούσδε, κἂν σὺ μὴ θέλῃς, Ἄξω κομίζων οὗπέρ εἴσ' Εὐρυσθέως.* Id est enim nihil aliud nisi: *ἄξω κομίζων τούτῳ οὗπέρ εἴσ' Εὐρυσθέως.* Nam quod G. Hermannus putavit, non *τούτοις* ante *φυγῇ πολιτῶν ὧν*, sed potius in fine sententiae ex accusativo *χθόνα* supplendum esse *χθονί* vel *ταύτῃ*, id dupliciter falsum est, primum quod ipsa verborum collocatio: *ἁνδάνουσα μὲν φυγῇ πολιτῶν ὧν ἀφίκετο χθόνα*, primariam in his verbis notionem esse *πολιτῶν* ostendit, deinde quod, quum *χθόνα* hic aperte nihil significet nisi terram illam ipsam, in quam venerat Medea, non civitatem vel incolas eius terrae, *ἀκυρολογία* esset, si quis vellet unam vocem dupliciter intellegere. Atque etiam in Latino sermone nemo, si quando haec verba audierit: placens quidem in quorum civium fines fuga sua pervenerat, aliter intelleget nisi ita, ut e sequentibus ad placens pronomen iis adsumat: placens quidem iis, in quorum civium terram fuga sua pervenerat. Ceterum non opus est a nobis, explicata omnium librorum auctoritate, confutari coniecturas, quas satis multas satisque temerarias h. l. fecerunt critici.

V. 13. *αὐτή τε πάντα ξυμφέρουσ' Ἰάσονι*] '*πάντα ξυμφέρουσ'* omnia una tolerans, omnibus in rebus concors. Aristoph. Lysistr. 165. *οὐ γὰρ οὐδέποτ' εὐφρανθήσεται Ἀνήρ, ἐὰν μὴ τῇ γυναικὶ συμφέρῃ.* Medio utitur Plato de legg. XI. p. 929. E. Cf. Hermann. ad Soph. Philoct. 623. Tetigit hunc locum etiam Elmsleius ad Heracl. 919.' PFLUGK. Addo his Sophoclis Electr. 1464 sq. *τῷ γὰρ χρόνῳ Νοῦν ἔσχον, ὥστε συμφέρειν τοῖς κρείσσοσιν.* ad quem locum vide quae E. Wunderus commentatus est p. 152. ed. sec. et commemoro similiter usurpari verbum conferendi a Latinis, veluti a Propertio II (III). 24, 49. *Noli nobilibus, noli conferre beatis.* id quod nos dicimus sich hingeben. Vide Hertzberg. ad l. c. vol. I. p. 124. Ceterum recte *αὐτή τε* habetur in Euripidis libris, non *αὐτὴ δέ*, quia haec

ἥπερ μεγίστη γίγνεται σωτηρία,
ὅταν γυνὴ πρὸς ἄνδρα μὴ διχοστατῇ·
νῦν δ' ἐχθρὰ πάντα, καὶ νοσεῖ τὰ φίλτατα.
προδοὺς γὰρ αὑτοῦ τέκνα δεσπότιν τ' ἐμὴν
γάμοις Ἰάσων βασιλικοῖς εὐνάζεται,
γήμας Κρέοντος παῖδ', ὃς αἰσυμνᾷ χθονός.
Μήδεια δ' ἡ δύστηνος ἠτιμασμένη
βοᾷ μὲν ὅρκους, ἀνακαλεῖ δὲ δεξιάς,

V. 17. αὑτοῦ libri. αὐτοῦ Lascaris.
V. 19. ὃς αἰσυμνᾷ· βασιλεύει, ἄρχει Εὐριπίδης Μηδείᾳ Hesychius vol. I. p. 174., ut M. Schmidtius restituit coll. Schow p. 595. Etym. Magn. p. 39.
V. 20—23. habet Scholiastes Aristoph. Nub. 81.
V. 21. δεξιᾶς BE [F] δεξιάς ceteri libri, ut videtur, cum Schol. Aristoph. l. c. et libris Christi pat. v. 51.

aptius cum oratione, quae antecedit, coniunguntur neque in verbis his inest nisi amplificatio laudis Medeae.

V. 14. ἥπερ μεγίστη γίγνεται σωτηρία] ἥπερ pronomen sententiâ refertur ad superiora, genere ad verba sequentia, quod attractionis genus recte iam explicaverat Eustathius ad Iliad. VIIII. 39. ἀλκὴν οὔτοι δῶκεν, ὅ,τε κράτος ἐστὶ μέγιστον. p. 734, 11., ut mirer quemquam offendi h. l. potuisse recentiorum. Conf. G. Hermannum ad Vigerum p. 708. ed. tert. et A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 476 De sententia conf. Homeri Odyss. VI. 182 sqq. οὐ μὴν γὰρ τοῦγε κρεῖσσον καὶ ἄρειον, Ἢ ὅθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχητον Ἀνὴρ ἠδὲ γυνή. Cf. Pseudophocylidea v. 195 sqq. Part. II. p. 472. Bergk. ed. tert.

V. 16. Nunc vero infesta omnia et discrimen adest carissimi pignoris. Τὰ φίλτατα alibi eximie dicuntur parentibus liberi, cf. Hemsterhus. ad Lucian. t. I. p. 177. Valckenar. ad Phoen. 437. sed etiam maritus uxori, ut Herc. fur. 514., denique proximus quisque et maxime dilectus. PFLUGK.

V. 19. αἰσυμνᾷ] Hoc loco idem quod βασιλεύει, cuius verbi etiam structuram retinet. Vid. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 337. Rost gr. Gr. §. 108. p. 529. ed. VII. Proprie differunt βασιλεῖς et αἰσυμνῆται, quos ex Aristotelis Polit. III. 9, 5. [cl. III. 10. 1.] (cui addas licet ex Plehnii Lesbiacis p. 47 sq. Dionysium antiqu. Rom. V. 73. et Plutarch. Amat. 18.) αἱρετοὺς τυράννους intellegunt, qualis fuit Pittacus apud Lesbios, Tynnondas apud Euboeenses. Plutarch. Vit. Solon. c. 14. PFLUGK.

V. 21. βοᾷ μὲν ὅρκους, ἀνακαλεῖ δὲ δεξιάς] A. Matthiae hanc scripturam defendit, quae et modum epanalepsis servat, conf. infra v. 99 sq. μήτηρ Κινεῖ κραδίαν, κινεῖ δὲ χόλον. et v. 131 sq. ἔκλυον φωνάν, ἔκλυον δὲ βοὰν τᾶς δυστάνου κτἑ., et Graecae orationis consuetudini egregie convenit, vide Homeri Iliad. II. 339 sqq. Πῇ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια βήσεται ἡμῖν; Ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο, μήδεά τ' ἀνδρῶν, Σπονδαί τ' ἄκρητοι καὶ δεξιαί, ᾗς ἐπέπιθμεν. Euripid. Iph. Aul. v. 58 sq. ὅρκους συνάψαι δεξιάς τε συμβαλεῖν Μνηστῆρας ἀλλήλοισι κτἑ. Xenophontis Cyr. discipl. V. 1, 21. οὐ γὰρ

πίστιν μεγίστην, καὶ θεοὺς μαρτύρεται
οἵας ἀμοιβῆς ἐξ Ἰάσονος κυρεῖ.
κεῖται δ' ἄσιτος, σῶμ' ὑφεῖσ' ἀλγηδόσι,
τὸν πάντα συντήκουσα δακρύοις χρόνον,
ἐπεὶ πρὸς ἀνδρὸς ᾔσθετ' ἠδικημένη,
οὔτ' ὄμμ' ἐπαίρουσ' οὔτ' ἀπαλλάσσουσα γῆς
πρόσωπον· ὡς δὲ πέτρος ἢ θαλάσσιος
κλύδων ἀκούει νουθετουμένη φίλων·

V. 24. 25. habet Scholiastes ad v. 97. et v. 24. Libanius IIII. p. 415. *ἀλγηδόσι* sive *ἀλγηδόσιν* BCE [F] d. *BC.* *ἀλγηδόνι* c et Schol. ad v. 97.

V. 25. *γρ. συντείνουσα* c.

δὴ αὐτός γε ἄπειμι, ἀλλὰ καὶ Ὑρκανίοις τοὺς ὅρκους καὶ τὰς δεξιάς, ἃς ἔδωκα, ἐμπεδώσω. eodemque modo etiam Scholiastes ad v. 535. [v. 538. p. 40 sq. ed. Dindorf.] in persona Medeae: *Ἀλλὰ σὺ οὐκ ἐπίστασαι*, inquit, *νόμοις χρῆσθαι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὅρκους παραβέβηκας καὶ τὰς δεξιάς. — εἴποι τις ἄν· Ἀλλὰ σὺ οὐκ ἐπίστασαι νόμοις χρῆσθαι, ὅρκους καὶ δεξιὰς παραβαίνων.*, ut plane dubitari non possit quin recte *ἀνακαλεῖ δὲ δεξιάς, πίστιν μεγίστην κτἑ.* dici hic potuerit. Quod si P. Elmsleius, quem plerique critici recentiores secuti sunt, e quorundam librorum indiciis *ἀνακαλεῖ δὲ δεξιᾶς πίστιν μεγίστην* scribendum esse dixerat, quia similiter Sophocles et in Oedipo Col. 1632. dixisset: *δός μοι χερὸς σῆς πίστιν ἀρχαίαν τέκνοις.* et in Philoct. 810. *ἔμβαλλε χειρὸς πίστιν.*, reposuit Matthiae, eo quod Euripides in Hippol. v. 1299. scripsisset: *ὅρκων ἀφεῖλε πίστιν*, non consequi etiam v. 1034. in eadem fabula, ubi haec verba legerentur *ὅρκους παρασχών, πίστιν οὐ σμικρὰν θεῶν*, scribendum esse: *ὅρκων παρασχὼν πίστιν οὐ σμικρὰν θεῶν.* Itaque inita subductaque ratione ego quoque scripturam eam servandam putavi, quam concinnitas orationis maxime postulare videbatur.

V. 24. *κεῖται δ' ἄσιτος*] In his quoque praeivit Homerus Odyss. IIII. 787 sq. *ἡ δὲ — Πηνελόπεια Κεῖτ' ἄρ' ἄσιτος κτἑ.* Conf. quae Pflugkius attulit ad Hecub. v. 496. p. 56 sq. ed. sec.

V. 26. *ᾔσθετ' ἠδικημένη*] Cf. infra v. 882. *ταῦτ' ἐννοήσασ' ᾐσθόμην ἀβουλίαν Πολλὴν ἔχουσα.* Rost gr. Gr. §. 129. PFLUGK. Graecos etiam Latinis eiusdem constructionis auctores extitisse notum est. Cf. Vergilium Aen. II. 377. *sensit medios delapsus in hostes.*

V. 28. *θαλάσσιος κλύδων*] Androm. 537. *Τί με προσπίτνεις ἁλίαν πέτραν Ἢ κῦμα λιταῖς ὣς ἱκετεύων*; Hippol. 304. *πρὸς τάδ' αὐθαδεστέρα Γίγνου θαλάσσης.* Conf. Philodem. Ep. XX. 5. sive in Fr. Iacobsii Delect. epigr. V. 37, 5. PFLUGK. Recte Schoenius animadvertit praeivisse etiam hic Homerum, cuius conf. Iliad. XVI. 34 sq. *Γλαυκὴ δέ σε τίκτε θάλασσα, Πέτραι δ' ἠλίβατοι· ὅτι τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής.* His adde Aeschyli Prometh. 1001. *ὀχλεῖς μάτην με κῦμ' ὅπως παρηγορῶν.* Homerum descripsit etiam Ovidius Epist. X. 131 sq. *Nec pater est Aegeus, nec tu Pittheidos Aethrae Filius: auctores saxa fretumque tui.* cl. ibid. VIII. 9 sq. *Surdior ille freto clamantem nomen Orestis Traxit inornatis in sua tecta comis.*

ἣν μή ποτε στρέψασα πάλλευκον δέρην
αὐτὴ πρὸς αὑτὴν πατέρ᾽ ἀποιμώζῃ φίλον
καὶ γαῖαν οἴκους θ᾽, οὓς προδοῦσ᾽ ἀφίκετο
μετ᾽ ἀνδρός, ὅς σφε νῦν ἀτιμάσας ἔχει.
ἔγνωκε δ᾽ ἡ τάλαινα συμφορᾶς ὕπο
οἷον πατρῴας μὴ ἀπολείπεσθαι χθονός.
στυγεῖ δὲ παῖδας, οὐδ᾽ ὁρῶσ᾽ εὐφραίνεται.
δέδοικα δ᾽ αὐτὴν μή τι βουλεύσῃ νέον·
βαρεῖα γὰρ φρήν, οὐδ᾽ ἀνέξεται κακῶς
πάσχουσ᾽· ἐγᾦδα τήνδε, δειμαίνω τέ νιν
μὴ θηκτὸν ὤσῃ φάσγανον δι᾽ ἥπατος,

V. 30. ἣν (corr. in ἧ ascripto γρ. ἥν) B. ἣν etiam *B.* πάνλευκον B. κάρα pro δέρην *C.*
V. 31. πρὸς αὐτὴν libri. πρὸς αὑτὴν Lascaris. ἀποιμώζει B[E]d ἀποιμώζῃ F ἀποιμώξει c ἀποιμώξῃ *B*[*C*].
V. 34. habet Eustathius in Il. p. 1093, 26. p. 1203. ἔγνω γὰρ ἡ τάλαινα Scriptor Christi pat. v. 53. 950.
V. 35. μὴ ᾽πολείπεσθαι *B C.* V. Elmsleium et Pflugkium ad Heracl. v. 460 (459).
V. 37. κακόν (γρ. νέον) B. κακόν c. νέον ceteri et Scriptor Christi pat. v. 489. 1075. 1172.
V. 39. δέ νιν e *B* Aldus.

V. 33. ἀτιμάσας ἔχει] Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ἠτίμησε. Schol. Vim simul praesentis et praeteriti hac circumscriptionis formula Graeci complectuntur. Sophocles Antig. v. 22. τὸν μὲν προτίσας, τὸν δ᾽ ἀτιμάσας ἔχει. Euripides Bacch. v. 302. Ἄρεώς τε μοῖραν μεταλαβὼν ἔχει τινά. Hecub. v. 1013. πέπλων ἐντὸς ἢ κρύψασ᾽ ἔχεις; Vid. Valckenar. ad Phoen. v. 712. p. 268. Wernsdorf. ad Him. p. 365. G. Hermann. ad Vig. p. 753. ed. tert. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 559. b. PFLUGK. Latine hoc alio quodam modo declarare possis, si dicas: qui eam nunc contumelia adfectam habet, ut in Sophoclis Antig. v. 32 et v. 188. κηρύξαντ᾽ ἔχειν plane est Latinum *edictum habere*.

V. 36. στυγεῖ δὲ παῖδας κτἑ.] His verbis nutrix nihil aliud indicat nisi Medeae animum gravem esse, quia quod alioquin faciat, liberis suis non oblectetur, et vehementer errat Scholiastes ad v. 40., qui de caede liberorum futura aliquid significatum esse putavit.

V. 37. δέδοικα δ᾽ αὐτήν] Notum vel e Matthiae gr. Gr. ampl. §. 295. genus attractionis, quod in hac ipsa fabula saepius habetur, v. 39. 252. 283. — Νέον in huius modi locis non multum distat ab eo, quod habet Lascaris, κακόν. Infra v. 317. ὀρρωδία μοι, μή τι βουλεύσῃς κακόν. Cf. Suppl. 91. Heindorf. ad Platon. Protag. p. 461. PFLUGK.

V. 38. βαρεῖα γὰρ φρήν] Cf. Sophoclis Antig. v. 763. Νοῦς δ᾽ ἐστὶ τηλικοῦτος ἀλγήσας βαρύς, ad quem locum G. Hermannus: "Βαρύς, inquit, 'a quo grave quid metuendum'. Comparat Seidlerus v. 1236. 1241."

V. 40. θηκτόν] ut caedis instrumentum. Phoen. v. 68. θη-

σιγῇ δόμους εἰσβᾶσ᾽, ἵν᾽ ἔστρωται λέχος,
ἢ καὶ τύραννον τόν τε γήμαντα κτάνῃ,
κἄπειτα μείζω συμφορὰν λάβῃ τινά·
δεινὴ γάρ· οὔτοι ῥᾳδίως γε συμβαλὼν
ἔχθραν τις αὐτῇ καλλίνικον οἴσεται.

V. 41. *ἐσβᾶσ᾽ C.*
V. 44. *οὔτοι* B. *οὔτι* Cc *BC.*

κτῷ σιδήρῳ δῶμα διαλαχεῖν τόδε. PFLUGK. Ceterum hoc et sequenti versu non potest dubitari quin caedes Glauces indicetur, quam veretur nutrix ne Medea qua adfecta iniuria est suscipiat, ita autem mulier, quae Medeae animum prorsus perspectum habet, hoc quod moliri sibi videatur Medea significat, ut verbis quidem ipsis non enuntiet, sed re ipsa tamen satis prodat, id quod in eius modi causa fieri consentaneum erat. Glauces autem caedes significatur maxime v. 41. *σιγῇ δομους εἰσβᾶσ᾽, ἵν᾽ ἔστρωται λέχος*, quia et regiam domum apparet significari et lectum genialem Glaucae nuper stratum. Quod si quis in eo offendatur, ut offensi sunt sane multi critici, quod infra in eadem quidem causa haec ipsa verba repetuntur in persona Medeae v. 386 sqq. *πότερον ὑφάψω δῶμα νυμφικὸν πυρί, ἢ θηκτὸν ὤσω φάσγανον δι᾽ ἥπατος σιγῇ δόμους εἰσβᾶσ᾽ ἵν᾽ ἔστρωται λέχος.*, is reputaverit summa sollertia hoc instituisse Euripidem, ut nutricem fere eadem futura esse dicentem faceret, quae deinceps re vera evenirent. Recte hoc vidit Scholiastes ad v. 40., qui dicit: *Ἔθος γάρ ἐστιν αὐτῷ (τῷ Εὐριπίδῃ) — προλέγειν τὰ μέλλοντα*, quamquam ipse aliorsum haec verba accepit. Et quid mirum, si in simplici causa rem iisdem fere verbis effert? Itaque et eorum disputationes possumus omittere, qui v. 41. aut hoc aut altero loco, quamquam neutro loco potest abesse, deleri voluerunt, et illorum, qui aut hos tres versus 41—43., ut G. Hermannus in Iahnii *Nov. Annal. philol. et paed.* vol. XXXIII. p. 116 sq., in interpolationis suspitionem vocaverunt, aut etiam hos quattuor versus, qui sequuntur, 40—43. eiiciendos esse putaverunt, ut A. Nauckius in Mémoires de l'Académie impériale des sciences de St.-Pétersbourg. VII. ser. tom. I. n. 12. p. 108 sq. Nam operae pretium non erit eius modi opiniones persequi. Interea conf. C. G. Firnhaberi librum, qui inscribitur die Verdächtigungen Euripideischer Verse usw. (Lips. 1840.), p. 129 sqq.

V. 42. *τύραννον*] Creontem, novae nuptae patrem. *τόν τε γήμαντα*, Iasonem. PFLUGK.

V. 44. *συμβαλεῖν ἔχθραν τινί* i. e. *ἐχθρὸν καταστῆναί τινι.* Infra v. 518. *ὅταν φίλοι φίλοισι συμβάλωσ᾽ ἔριν.* Electr. 905. *ἀσπόνδοισι γὰρ Νόμοισιν ἔχθραν τῷδε συμβεβλήκαμεν.* PFLUGK.

V. 45. *καλλίνικον οἴσεται*] Hanc librorum scripturam Pflugkius restituit, qui attulit Pindari Nem. III. 17 sq. *καματωδέων δὲ πλαγᾶν ἄκος ὑγιηρὸν ἐν βαθυπεδίῳ Νεμέᾳ τὸ καλλίνικον φέρει. τὸ καλλίνικον* enim non est solum carmen victoris, verum etiam insigne, quo victoria ostenditur, quam plerumque coronam fuisse ostendit Schol. *καλλίνικον· τὸν στέφανον.* Apertius loquitur Euripides in Iphig. Taur. 10 sq. *Ἐνταῦθα γὰρ — στόλον Ἑλληνικὸν συνήγαγ᾽ Ἀγαμέμνων*

ἀλλ᾽ οἵδε παῖδες ἐκ τρόχων πεπαυμένοι
στείχουσι, μητρὸς οὐδὲν ἐννοούμενοι
κακῶν· νέα γὰρ φροντὶς οὐκ ἀλγεῖν φιλεῖ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

παλαιὸν οἴκων κτῆμα δεσποίνης ἐμῆς,
τί πρὸς πύλαισι τήνδ᾽ ἄγουσ᾽ ἐρημίαν
ἕστηκας, αὐτὴ θρεομένη σαυτῇ κακά;

V. 46—48. habet Stobaeus floril. LXXVIII. 10. vol. III. p. 81. ed. Meineke., ubi *οἵ γε* pro *οἵδε* legitur. Choeroboscus can. I. p. 338 sq. ad priores cf. Photius p. 525. ed. Lips. et Etym. Magn. p. 769.

V. 46. habet etiam Grammaticus Ambros. in H. Keilii Anal. gramm. p. 5. V. 47. habet Ammonius de diff. voc. p. 137. V. 48. habet Cyrillus c. Iulian. VII. p. 227 B. et Schol. Soph. Ai. 554. Trach. 144.

V. 49. *προ.* praefixum in C.

V. 51. habet Eustathius in Il. p. 494. *θρεομένη· θρηνοῦσα* Hesychius vol. I. p. 1729.

ἄναξ, *Τὸν καλλίνικον στέφανον Ἰλίου θέλων λαβεῖν.* Muretus comparatis versibus Herc. fur. 180. 680. Electr. 864. scribendum coniecerat *ἄσεται*, quem secuti multi critici sunt. Vulgatam scripturam iam Ch. G. Heynius recte defenderat ad Pindari Olymp. VIIII. 3.

V. 46. *ἀλλ᾽ οἵδε παῖδες ἐκ τρόχων—στείχουσι*] Poëtae scaenici Graecorum summa arte ita inducere solebant singulas personas loquentes, ut aut de se ipsis indicarent quas partes agerent, ut supra v. 6. nutrix se indicat esse servulam Medeae, quod dicit: *οὐ γὰρ ἂν δέσποιν᾽ ἐμὴ Μήδεια κτἑ.*, aut etiam de aliis personis id proderent, ut hic facit nutrix in liberis Medeae et infra v. 53. in persona paedagogi. *Τρόχοι* autem *βαρυτόνως* dicuntur *δρόμοι* i.e. curricula, in quibus puerorum corpora exercebantur, conf. Euripidis fragm. ex Alope apud Ammonium de differ. voc. p. 137. *ὁρῶ μὲν ἀνδρῶν τόνδε γυμνάδα στόλον στείχονθ᾽ ἕξω ἐκ τρόχων πεπαυμένον.* apud A. Nauck. Tragicorum Graec. fragm. p. 311. Ceterum *ἐκ* praepositio in his locis etsi aptius cum verbo *στείχειν* coniungenda est, tamen habet suam vim etiam ad participia *πεπαυμένοι* et *πεπαυμένον.* cf. infra ad v. 52.

V. 48. *νέα φροντίς*] 'animus iuvenilis ut Pindarus Olymp. II. 78. *νέοις ἐν ἀέθλοις,* in certaminibus iuvenum'. MATTHIAE. Addit Pflugkius Lysiae de invalid. or. §. 16. *τοὺς ἔτι νέους καὶ νέαις ταῖς διανοίαις χρωμένους.*

V. 49. Paedagogus et ipse servus est Medeae. [V. v. 54. 61. 65.] Cf. Phoen. 94. Ceterum in voc. *παλαιόν* nihil inesse, quod contemptum indicaret, id quod Porsonus putavit, recte vidit G. M. Schaeferus Apparat. crit. ad Demosth. vol. I. p. 452. coll. Hecub. 609. *ἀρχαία λάτρι.* et Iphig. Aul. 867. *οἶδά σ᾽ ὄντ᾽ ἐγὼ παλαιὸν δωμάτων ἐμῶν λάτριν.* PFLUGK. Transtulit haec Ennius apud Nonium p. 39, 2. p. 292, 18. ita: *Antiqua erilis fida custos corporis, Quid sic te extra aedis exanimata eliminas?* cf. O. Ribbeck Tragicorum Lat. reliqu. p. 38. et Io. Vahlen Ennianae poësis reliqu. p. 127. Derisit vero

πῶς σοῦ μόνη Μήδεια λείπεσθαι θέλει;

ΤΡΟΦΟΣ.

τέκνων ὀπαδὲ πρέσβυ τῶν Ἰάσονος,
χρηστοῖσι δούλοις ξυμφορὰ τὰ δεσποτῶν
κακῶς πίτνοντα καὶ φρενῶν ἀνθάπτεται.
ἐγὼ γὰρ εἰς τοῦτ᾽ ἐκβέβηκ᾽ ἀλγηδόνος,

V. 54. 55. habet Stobaeus floril. LXVII. 37. vol. II. p. 365. Meineke. Aelianus hist. an. VII. 28. vol. I. p. 189. ed. Hercher. Eumathius VII. p. 314. v. 55. *πιτνόντα* B*B*. *πιτνῶντα* CEa Aeliani libri *πίτνοντα* cd *πίπτοντα* Stobaei libri.

hunc Euripidis locum Alexis comicus apud Athenaeum lib. XI. p. 483. E. *Εἶτα τετρακότυλον ἐπεσόβει κώθωνά μοι, Παλαιὸν οἴκων κτῆμα.* conf. Porsonum ad h. l. A. Meineke Fragm. comicorum Graec. vol. III. p. 466.

V. 52. *λείπεσθαι*] Attulit Pflugkius Alcest. 407. *Νέος ἐγώ, πάτερ, λείπομαι φίλας μονόστολός τε ματρός.* Homeri Il. VIIII. 437. *Πῶς ἂν ἔπειτ᾽ ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, αὖθι λιποίμην Οἶος;* Quibus addi possunt quae idem adhibuit ad Alcest. l. c. p. 73. ed. sec. Quod autem Lentingius potius ab adiectivo *μόνος* quam a verbo *λείπεσθαι* suspendi voluit genetivum, commemoro id, quod modo ad v. 6. significavi, in eius modi locis, quales adhibuit Lentingius, saepe difficile esse alterum utrum contendere aut unam notionem ab altera separare, veluti Hecub. v. 769. *ποῖ τῶν τότ᾽ ὄντων χωρίσας τέκνων μόνον;* Sophoclis Aiac. 510 sq. *εἰ νέας Τροφῆς στερηθεὶς σοῦ διοίσεται μόνος Ὑπ᾽ ὀρφανιστῶν μὴ φίλων.*

V. 54. *χρηστοῖσι δούλοις ξυμφορὰ τὰ δεσποτῶν κτέ.*] Haec verba in antiqua proverbii consuetudine fuisse videntur, qua in oratione vetustiore *ξυμφορὰ* servavit primam istam notionem verbi, ut esset id, quod ita pertineret ad alterum, ut eum similiter adficeret atque eum ipsum, cui aliquid accidisset. Posuit hoc idem proverbium Euripides in Bacch. v. 1016 sq. *ὡς σὲ στενάζω δοῦλος ὢν μέν, ἀλλ᾽ ὅμως Χρηστοῖσι δούλοις συμφορὰ τὰ δεσποτῶν,* quo in loco explicando vehementer illi critici erraverunt, qui e Medeae loco hunc versum illuc retractum dixerunt. Nam in eius modi locis similia verba aut etiam eadem verba recte repeti nemo non videt, nisi qui praeiudicata opinione ad sententiam dicendam accessit. Neque per se in illo loco *τὰ δεσποτῶν* sunt mala, quae acciderunt dominis, sed tantum illa, quae acciderunt dominis, ut hoc dicatur: Solent servis, qui frugi sunt, ea, quae accidunt dominis, communia esse. *συμφορὰ* igitur in eius modi locis significat id, quod una tolerandum atque exanclandum est alteri.

V. 55. *φρενῶν ἀνθάπτεται*] mentem penetrat et maerore perfundit. Infra v. 1349. *τῆς σῆς γάρ, ὡς χρή, καρδίας ἀνθηψάμην.* Sic etiam Helen. 969. Rhes. 916. Cf. Alcest. 108. ibique Monk. p. 42. ed. Pflugk. sec. et Blomfield. ad Aesch. Pers. 709. PFLUGK.

V. 56 sq. Cicero Disp. Tusc. III. 26, 63. *Sunt autem alii, quos in luctu cum ipsa solitudine loqui delectat, ut illa apud Ennium nutrix: Cupido cepit miseram nunc me proloqui Caelo atque Terrae Medeaï mise-*

ὥσθ' ἵμερός μ' ὑπῆλθε γῇ τε κοὐρανῷ
λέξαι μολούσῃ δεῦρο Μηδείας τύχας.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

οὔπω γὰρ ἡ τάλαινα παύεται γόων;

V. 57. *μ' ὑπῆλθε*] *μοὐπῆλθε* A. Meineke Fragm. comicorum Graec. vol. IIII. p. 27.

V. 58. *μολοῦσαν* *C* et Scriptor Christi pat. v. 58. *μηδείας* (*ἡ δεσποίνης* ab eadem manu supra scriptum) B. *μηδείας* [E] *B* [*C*] *δεσποίνης* C cd Schol. Phoen. 1.

rias. Adludere huc videtur Theognetus apud Athen. XV. p. 671. C. *πεφιλοσόφηκας γῇ τε κοὐρανῷ λαλῶν, οἷς οὐδέν ἐστιν ἐπιμελὲς τῶν σῶν λόγων.* Similiter Euripides Androm. 91 sq. *ἡμεῖς δ', οἷσπερ ἐγκείμεσθ' ἀεὶ Θρήνοισι καὶ γόοισι καὶ δακρύμασι, Πρὸς αἰθέρ' ἐκτενοῦμεν.* Id maxime in somniis factum esse significatur Iphig. Taur. v. 43., ad quem locum vide quae adnotavi p. 25 sq. Ceterum conf. Plauti Merc. prol. 3 (13 ed. Ritschl.) sqq. *Non ego item facio, ut alios in comoediis Vidi amatores facere, qui aut Nocti aut Dii Aut Soli aut Lunae miserias narrant suas.*

V. 57 sq. *ὥσθ' ἵμερός μ' ὑπῆλθε κτέ.*] Quod hic A. Meineke in Fragm. comicorum Graec. vol. IIII. p. 27. scribendum esse coniecit *μοὐπῆλθε*, ut id esset pro *μοι ὑπῆλθε*, nemo accepit neque id magnam probabilitatis speciem prae se fert. Nam quae vulgo in libris habetur scriptura, eam praeter libros agnoscit Scholiastes, qui adnotat: *τὸ σχῆμα σολοικοφανές, διὰ τὴν ἐναλλαγὴν τῆς πτώσεως· μολούσῃ γὰρ ἀντὶ τοῦ μολοῦσα[ν]*, et iam ante Scholiasten videtur Philemon apud Athen. VII. p. 288. D. vol. II. p. 24, 6. ed. Meineke hanc ipsam scripturam in libro suo habuisse: *ὥσ[θ'] ἵμερός μ' ὑπῆλθε γῇ τε κοὐρανῷ Λέξαι μολόντι τοὔψον ὡς ἐσκεύασα*, qui sine dubio hunc Euripidis locum ante oculos habuit nec ita corrigendus videtur, ut olim Meinekio visum erat l. c. *μοὐπῆλθε*, sed potius ipse quoque *σχήματι σολοικοφανεῖ* Euripidis locum irridere voluit. Nec abhorret omnino a tragicorum Graecorum sermone eius modi enallage casuum, quae videtur in absoluto casuum usu, non in vera permutatione casuum, posita esse, cuius rei exempla adlata sunt Eurip. Iphig. Aul. 487 sq. *ἄλλως τέ μ' ἔλεος τῆς ταλαιπώρου κόρης Εἰσῆλθε συγγένειαν ἐννοουμένῳ.*, quem ad locum vide quae adnotavi p. 80., tum inverso casuum ordine, similitudine eadem, Sophoclis Ai. 979 sq. *ποῖ γὰρ μολεῖν μοι δυνατόν, ὡς ποίους βροτούς, Τοῖς σοῖς ἀρήξαντ' ἐν πόνοισι μηδαμοῦ;* quem ad locum vide quae adnotavit E. Wunderus, qui comparat Sophoclis Electr. 479. *ὕπεστί μοι θράσος, ἁδυπνόων κλύουσαν ἀρτίως ὀνειράτων.* et Aeschyli Choëph. 408. *πέπαλται δ' αὖτέ μοι φίλον κέαρ, τόνδε κλύουσαν οἶκτον.* Adde P. Elmsl. ad Heracl. 693. et Pflugkium ad eundem locum p. 98 sq. ed. sec. Ceterum e libris bonis *Μηδείας* pro *δεσποίνης* eo magis recipiendum putavi, quod etiam Ennius id in suo libro scriptum habuisse videtur, tum quia modo v. 49. *δεσποίνης ἐμῆς* erat dictum, ut variatio orationis iucunda esse videretur.

ΤΡΟΦΟΣ.

ζηλῶ σ'· ἐν ἀρχῇ πῆμα κοὐδέπω μεσοῖ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

ὦ μῶρος, εἰ χρὴ δεσπότας εἰπεῖν τόδε·
ὡς οὐδὲν οἶδε τῶν νεωτέρων κακῶν.

ΤΡΟΦΟΣ.

τί δ' ἔστιν, ὦ γεραιέ; μὴ φθόνει φράσαι.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

οὐδέν· μετέγνων καὶ τὰ πρόσθ' εἰρημένα.

ΤΡΟΦΟΣ.

μή, πρὸς γενείου, κρύπτε σύνδουλον σέθεν·
σιγὴν γάρ, εἰ χρή, τῶνδε θήσομαι πέρι.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

ἤκουσά του λέγοντος, οὐ δοκῶν κλύειν,
πεσσοὺς προσελθών, ἔνθα δὴ παλαίτατοι

V. 60. ζηλῶ σε· μακαρίζω σε, μιμοῦμαί σε Hesychius vol. I. p. 1584. Suidas II. 1. p. 794.
V. 68. παλαίτεροι Scriptor Christi pat. v. 1181.

V. 60. ζηλῶ σε: ἠθικῶς, ὡς εἰ εἶπε· μακάριος εἶ τοιαύτην διάνοιαν ἔχων. Schol. Conf. Iphig. Aul. 675. ζηλῶ σὲ μᾶλλον ἢ 'μὲ τοῦ μηδὲν φρονεῖν. cum adnot. nostra p. 101 sq. Sophoclis Electr. 1027. ζηλῶ σε τοῦ νοῦ. Non dissimile etiam est quod attulit Pflugkius e Platonis de re publ. IIII. p. 422. E. Εὐδαίμων εἶ, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι οἴει ἄξιον εἶναι κτἑ. et quod Elmsleius Dionysii quod legitur apud Stobaeum floril. XCVIII. 30. A. Nauck. Tragicor. Graec. fragm. p. 616. μακαρίως ἔχεις φρενῶν. Propter verbum μεσοῦν Elmsleius comparavit Aeschyli Pers. 435. (430. Herm.) εὖ νῦν τόδ' ἴσθι, μηδέ πω μεσοῦν κακόν.
V. 65. πρὸς γενείου] Vide Pflugkii adnot. ad Hecub. 286. p. 89. ed. sec.
V. 67. οὐ δοκῶν κλύειν] Dissimulans me audire. Conf. Hecub. 874. cum adnotatione Pflugkii p. 84. ed. sec.
V. 68. πεσσοὺς προσελθών· ἐπεὶ ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς τόποις ὠνόμαζον τοὺς τόπους. πεσσοὺς γὰρ νῦν τοὺς τόπους τῶν κυβευτῶν, ὡς ὄψον καὶ μύρον ἔνθα ταῦτα συνήθως ἐστίν. Schol. Pflugkius comparavit Xenophontis Hist. Gr. III. 3, 7. ὁ σίδηρος, forum ferramentorum. Euripidis Iphig. Taur. 969 (941). ψῆφον παρ' αὐτὴν ἱερὸν ὡρίσαντ' ἔχειν, ut id esset prope Areum pagum, ubi iudicium erat. cl. Polluc. VIIII. 47. p. 370. Bekk. Adiecit Gaisfordus locum Cratini apud Suidam vol. I. p. 605., ubi Διὸς ψῆφος est locus, ubi iudicium factum est, conf. A. Meineke Fragm. comicor. Graec. vol. II. p. 18 sq., ubi huius quoque loci habita ratio est.
V. 68 sq. ἔνθα δὴ παλαίτατοι θάσσουσι] παλαίτατοι, non παλαίτεροι, ut falso plerique nunc sine librorum auctoritate scripserunt. Non aetate provectiores dicit, sed eos, qui in summa senectute eum lusum quae-

θάσσουσι, σεμνὸν ἀμφὶ Πειρήνης ὕδωρ,
ὡς τούσδε παῖδας γῆς ἐλᾶν Κορινθίας
σὺν μητρὶ μέλλοι τῆσδε κοίρανος χθονὸς
Κρέων. ὁ μέντοι μῦθος εἰ σαφὴς ὅδε,
οὐκ οἶδα· βουλοίμην δ᾽ ἂν οὐκ εἶναι τόδε.

ΤΡΟΦΟΣ.

καὶ ταῦτ᾽ Ἰάσων παῖδας ἐξανέξεται
πάσχοντας, εἰ καὶ μητρὶ διαφορὰν ἔχει;

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

παλαιὰ καινῶν λείπεται κηδευμάτων,
κοὐκ ἔστ᾽ ἐκεῖνος τοῖσδε δώμασιν φίλος.

V. 69. Anonymus ap. Suidam II. 2. p. p. 780.
V. 71. μέλλοι Bcd μέλλει *B* cum ceteris.
V. 73. τόδε ('pro varia lectione' τάδε) B. τόδε ceteri τάδε Scriptor Christi pat. v. 1186.

runt, qui vires corporis non magno opere desiderat. Vide Cic. de senect. 16, 58. *Nobis senibus ex lusionibus multis talos relinquant et tesseras.*

V. 69. σεμνὸν ἀμφὶ Πειρήνης ὕδωρ] Quod fontes et fluvii deorum sacri putabantur, ipsi sancti appellati sunt, conf. infra v. 413. et Homer. Odyss. X. 351. tum Suppl. 391. στρατὸς δὲ θάσσει κἀξετάζεται παρὼν Καλλίχορον ἀμφὶ σεμνὸν εὐτρεπὴς ὅδε. De Pirenes autem fonte conf. Pausaniam II. 3, 2. Strabonem VIII. 21. p. 379. vol. II. p. 537. ed. Meineke. De eius aquae praestantia vide Athenaeum IIII. p. 156. E. vol. I. p. 280. Meineke.

V. 70. γῆς ἐλᾶν] Infra v. 701. Κρέων μ᾽ ἐλαύνει φυγάδα γῆς Κορινθίας. Sophoclis Philoct. 613. ἄγοιντο νήσου τῆσδε. PFLUGK.

V. 71. μέλλοι] Optativum iure in hoc loco Emsleius indicativo μέλλει antetulit ut concinniorem orationem efficientem coll. Orest. 472 sq. ἔκλυον, ὡς εἰς Ναυπλίαν Ἥκοι σὺν ἀλόχῳ πολυετὴς σεσωσμένος. 901. ἐπερρόθησαν οἱ μὲν ὡς καλῶς λέγοι. Phoeniss. 1469. ἦν δ᾽ ἔρις στρατηλάταις — ὡς θανόντων οὐδαμοῦ νίκη πέλοι.

V. 74 sq. ἐξανέξεται πάσχοντας] Eadem constructione Heracl. 967. καὶ ταῦτα δόξανθ᾽ Ὕλλος ἐξηνέσχετο; Andromach. 201. ἢ τοὺς ἐμοὺς τις παῖδας ἐξανέξεται Φθίας τυράννους ὄντας; Adde eiusdem fab. v. 712. 934. Bacch. 790. PFLUGK.

V. 75. εἰ καὶ μητρὶ διαφορὰν ἔχει] Dicitur διαφέρεσθαί τινι (conf. Appiani bell. civ. I. 35.) et similiter διαφορὰν ἔχειν τινί. Sic μέμφεσθαι et μομφὴν ἔχειν τινί Orest. 1069. [ad quem locum vide quae adnotavi propter accusativum, qui adiungitur. R. K.] ἔριν ἔχειν Iphig. Aul. 184. χόλον ἔχειν Hecub. 1118. PFLUGK.

V. 75. παλαιὰ — κηδευμάτων] Exspectabas κηδεύματα, sed alterum magis ex Graecorum usu, alterum nostratibus solitum. V. Lobeck. ad Soph. Ai. 275. PFLUGK. Conf. Sophoclis Oed. reg. 75. ἄπεστι πλείω τοῦ καθήκοντος χρόνου. Cic. Att. XII. 39, 1. *Sed nimium ex meo otium tuum specto.*

ΤΡΟΦΟΣ.

ἀπωλόμεσθ' ἄρ', εἰ κακὸν προσοίσομεν
νέον παλαιῷ, πρὶν τόδ' ἐξηντληκέναι.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

ἀτὰρ σύ γ', οὐ γὰρ καιρὸς εἰδέναι τόδε
δέσποιναν, ἡσύχαζε καὶ σίγα λόγον.

ΤΡΟΦΟΣ.

ὦ τέκν', ἀκούεθ' οἷος εἰς ὑμᾶς πατήρ;
ὄλοιτο μὲν μή· δεσπότης γάρ ἐστ' ἐμός·
ἀτὰρ κακός γ' ὢν εἰς φίλους ἁλίσκεται.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

τίς δ' οὐχὶ θνητῶν; ἄρτι γιγνώσκεις τόδε,

V. 80. *τόδε* BCcd *τάδε* *B* [*C*] Scriptor Christi pat. 1241.
V. 82. *ἡμᾶς* *BC*.
V. 84. *κακὸς ὢν* BCE acd. *κακός γ' ὢν* *B* [*C*] emendati.
V. 85. *γινώσκεις* (*γρ. καὶ γινώσκει* ab eadem manu) B. *γινώσκεις* CE acd *C* *γινώσκει* *B*. Scholiastes: *οὕτως ἀναγνωστέον 'τίς δ' οὐχὶ θνητῶν;' καὶ στικτέον. εἶτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς 'ἄρτι γινώσκεις τόδε'. διὸ καὶ μετὰ τοῦ σ γραπτέον, οἷον τίς οὐκ ἔστι κακὸς εἰς φίλους, εἶτα τὸ 'ἄρτι γινώσκεις τόδε', οἷον ἄρτι ἔγνωκας ὅτι ἑαυτοὺς μᾶλλον φιλοῦσιν ἢ τοὺς πέλας. οἱ δὲ ὑποκριταὶ τοῦτο ἀγνοήσαντες τὸ τῆς ἀντιδιαστολῆς μετατιθέασιν εἰς τὸ 'τίς δ' οὐχὶ θνητῶν τοῦτο γινώσκει σαφῶς;'*

V. 79. *ἐξηντληκέναι*] Eadem metaphora Latini exhaurire, exanclare labores. Vid. Davis. ad Cic. Tusc. I. 49. Euripidis Troad. 433. *δέκα γὰρ ἀντλήσας ἔτη* (i. e. decem annorum laboribus exhaustis). *Πρὸς τοῖσιν ἐνθάδ' ἵξεται μόνος πάτραν.* PFLUGK. Recte Fr. Iacobsius adnotavit imaginem sumptam esse de navigio undis per tempestatem impleto novisque fluctibus succedentibus vix sustinendo. Conf. Ion. 927. *Κακῶν γὰρ ἄρτι κῦμ' ὑπεξαντλῶν φρενὶ Πρύμνηθεν αἱρεῖ μ' ἄλλο σῶν λόγων ὕπο.*

V. 83. *ὄλοιτο μὲν μή*] Aberraveris a Graecae orationis vi, si deprecari his verbis nutricem malum ab Iasone putes: immo dignissimum eum, qui exitio devoveatur, iudicat, sed eadem tamen dominum illum esse suum cogitans, quem impiis votis petitura erat, linguam coercet et lenioribus verbis perfidiam eius reprehendit. Vernacule: Fluch ihm — doch nein; denn mein Gebieter ist er doch. Cf. Hermann. ad Soph. Trach. 382. PFLUGK. Dicitur illud tamen in Graeca oratione paulo lenius quam imitatione Germanica a Pflugkio factum est. Est proinde quasi Latine dicas: Non precor quidem, ut pereat; dominus enim est meus; verum tamen pessimus erga amicos deprehenditur.

V. 85. *τίς δ' οὐχὶ θνητῶν; ἄρτι γιγνώσκεις τόδε κτέ.*] Quis vero non mortalium? Nunc demum agnoscis hoc —? Oratio haec brevior et vehementior egregie sermonem eius modi hominum, quales fere hi paedagogi fuerunt, imitatur, recte

ὡς πᾶς τις αὑτὸν τοῦ πέλας μᾶλλον φιλεῖ,
οἱ μὲν δικαίως, οἱ δὲ καὶ κέρδους χάριν,
εἰ τούσδε γ' εὐνῆς οὕνεκ' οὐ στέργει πατήρ;

V. 87. οἱ μὲν δικαίως: περισσὸς ὁ στίχος πρόκειται, ὁ τὴν ἐπεξεργασίαν περιέχων, καὶ ὅτι προκειμένου ἑνικοῦ τοῦ τὶς ἐπήνεγκε τὸ οἱ μέν. Καὶ ὁ πρότερος δὲ σεσημείωται ὅτι παροιμιώδης. A. Nauckio hic et qui sequitur versus suspecti.

singulis orationis membris iam a Scholiaste (v. adn. crit.) constitutis.

Ibid. 85. ἄρτι γιγνώσκεις τόδε] Praesens pro praeterito. Similiter ἄρτι μανθάνω Alcest. 940. [ad quem locum v. quae adnotavit Pflugkius p. 121. ed. sec.] Bacch. 1297. Sequentium haec est sententia: Se quisque maximi facit, sed id ab aliis ita fit, ut nihil contra ius fasque committant; alii, dum lucrum capiant, nihil pensi habent, ut Iason, siquidem hic splendidi matrimonii condicione oblata debitum liberis amorem non praestat. PFLUGK.

V. 86. Scholiastes adnotat: τῇ δὲ διανοίᾳ ταύτῃ καὶ ἐν Κρεσφόντῃ [v. A. Nauckii Tragicor. Graec. fragm. n. 460. p. 397.]· Ἐκεῖνο γὰρ πέπονθ' ὅπερ πάντες βροτοί· Φιλῶν μάλιστ' ἐμαυτὸν οὐκ αἰσχύνομαι. Adde Menandri monostich. 528. in A. Meineke fragm. comic. Graec. vol. IIII. p. 355. φιλεῖ δ' ἑαυτοῦ πλεῖον οὐδεὶς οὐδένα. et Terentii Andr. II. 5, 15 sq. (426 sq.) *Verum illud verbum est volgo quod dici solet, Omnes sibi malle melius esse quam alteri.* et quae ad h. l. commentatus sum in Bibl. Latin. min. vol. II. p. 95 sq.

V. 87. κέρδους χάριν: αἰσχροκερδίᾳ Schol. Recte. Nos dicamus: Aus schnöder Gewinnsucht. Nam quoniam qui unius quaestus causa agit aliquid, facile id, quod aequum et bonum est, susque deque habet, factum est, ut Graeci nomina δίκη et κέρδος quasi contraria inter sese usurparent, cuius rei rationem explicavit ipse Euripides Heracl. V. 2 sqq. Ὁ μὲν δίκαιος τοῖς πέλας πέφυκ' ἀνήρ, Ὁ δ' εἰς τὸ κέρδος λῆμ' ἔχων ἀνειμένον Πόλει τ' ἄχρηστος καὶ ξυναλλάσσειν βαρύς, Αὑτῷ δ' ἄριστος. et ausus est in Hypsipyle δίκῃ opponere τὸ κέρδος apud Stobaeum floril. X. 26. κακοῖς τὸ κέρδος τῆς δίκης ὑπέρτερον. V. A. Nauckii Tragic. Gr. fragm. n. 758. p. 469. His quidem in locis, si quis negat per se κέρδος vim habere iniuriae, rectissime agit — nam τὸ κέρδος est nihil aliud nisi nimium quaestus studium, veluti in Soph. Antig. 217. ἀλλ' ὑπ' ἐλπίδων Ἄνδρας τὸ κέρδος πολλάκις διώλεσεν. —, modo ne neget ex oppositionis ratione recte colligi κέρδος in eiusmodi locis in malam partem dici, ut sane mirer A. Nauckium nuper hac de re dubitasse in Mémoires de l'Académie impériale des sciences de St. Pétersbourg. ser. VII. n. 12. p. 109 sq., qui hunc et qui sequitur versum ob eam rem falso pro suppositiciis habet.

V. 88. εἰ τούσδε γ' εὐνῆς οὕνεκ' οὐ στέργει πατήρ] In eius modi locis non propterea οὐ negatio post εἰ particulam infertur, quod οὐ negatio aptius cum verbo στέργει coniungatur, ut οὐ στέργει idem sit quod μισεῖ, quae ratio nullam rationem habet, sed propterea οὐ post εἰ ponitur, quod εἰ non tam de re a condicione suspensa, sed de vera causa per condicionem prolata

ΤΡΟΦΟΣ.

ἴτ', εὖ γὰρ ἔσται, δωμάτων εἴσω, τέκνα.
σὺ δ' ὡς μάλιστα τούσδ' ἐρημώσας ἔχε,
καὶ μὴ πέλαζε μητρὶ δυσθυμουμένῃ.
ἤδη γὰρ εἶδον ὄμμα νιν ταυρουμένην
τοῖσδ', ὥς τι δρασείουσαν· οὐδὲ παύσεται
χόλου, σάφ' οἶδα, πρὶν κατασκῆψαί τινα.

V. 89. *ἔσω* BE.
V. 90. *σύ θ'* *BC.*
V. 94. Elmsleius et Blomfieldius Gloss. Pers. 520. coniece-

dicitur, ut fere idem sit quod *ἐπεί*, *si quidem, quando quidem,* id quod C. Reisigius in Coniectaneis I. p. 113. recte vidit, quamquam falsa veris admiscuit. Sic iam Homerus dixit Iliad. XXIIII. 296 sqq. *Εἰ δέ τοι οὐ δώσει ἑὸν ἄγγελον εὐρύοπα Ζεύς, Οὐκ ἂν ἔγωγέ σ' ἔπειτα ἐποτρύνουσα κελοίμην Νῆας ἐπ' Ἀργείων ἰέναι.* Herod. VII. 9. *καὶ γὰρ δεινὸν ἂν εἴη πρῆγμα, εἰ Σάκας μὲν — ἄλλα τε ἔθνεα πολλὰ καὶ μεγάλα, ἀδικήσαντα Πέρσας οὐδέν, ἀλλὰ δύναμιν προσκτᾶσθαι βουλόμενοι καταστρεψάμενοι δούλους ἔχομεν, Ἕλληνας δὲ ὑπάρξαντας ἀδικίης, οὐ τιμωρησόμεθα.* Thucyd. I. 121. *ἦ δεινὸν ἂν εἴη, εἰ οἱ μὲν ἐκείνων ξύμμαχοι ἐπὶ δουλείᾳ τῇ αὑτῶν φέροντες οὐκ ἀποροῦσιν, ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τῷ τιμωρούμενοι τοὺς ἐχθροὺς καὶ αὐτοὶ ἅμα σώζεσθαι οὐκ ἄρα δαπανήσομεν, καὶ ἐπὶ τῷ μὴ ὑπ' αὐτῶν ἀφαιρεθέντες αὐτοῖς τούτοις κακῶς πάσχειν.* Tragicus ap. Aristot. rhet. II. 23. *εἴπερ γὰρ οὐδὲ τοῖς κακῶς δεδρακόσιν Ἀκουσίως δίκαιον εἰς ὀργὴν πεσεῖν, Οὐδ' εἴ γ' ἀναγκασθείς τις εὖ δράσει τινά, Προσῆκόν ἐστι τῶνδ' ὀφείλεσθαι χάριν.* Antiphanes ap Athen. III. p. 99. A. *εἰ δ' οὐκ ἦν ὅθεν, Πῶς ἐγένετ' ἐξ οὐκ ὄντος; οὐχ οἷόν τε γάρ.* Sophocl. Aiac. 1131. *εἰ τοὺς θανόντας οὐκ ἐᾷς θάπτειν παρών.* Iniuria igitur Elmsleius in eius modi locis offensus erat, qui ne minimam quidem dubitationem possunt habere, neque inde Nauckius suae suspitioni pondus acquiret, qui non recte etiam de verbis *εὐνῆς οὕνεκα* dubitavit. Nam apparet haec ad nuptias cum Creontis filia initas referri, conf. v. 18. *γάμοις Ἰάσων βασιλικοῖς εὐνάζεται.* Denique liberorum magis quam Medeae decere etiam nunc Iasonem curam habere non est quod doceam, conf. v. 74 sq. 77. 82 sqq.

V. 90. *τούσδ' ἐρημώσας ἔχε*] *Χωρίσας τῆς μητρὸς αὐτοὺς ἀπόκρυψον.* SCHOL.

V. 92. *ὄμμα νιν ταυρουμένην*] I. e. *ταυρηδὸν βλέπουσαν,* ductum ab atroci visu taurorum, quod genus inprimis est *θυμοειδές.* Cf. infra v. 190. Aeschyli Choëph. 275. Platon. Phaed. §. 152. p. 117. B. *ταυρηδὸν ὑποβλέψας.*, quam formulam frequentat Philostratus Vit. Apoll. I. 12. p. 14. Id. Heroic. p. 701. Olear. V. Luciani Philopatr. §. 2. PFLUGK.

V. 93. *ὥς τι δρασείουσαν*] *Δρασείουσαν: ἀντὶ δράσουσαν. Ἔστι δὲ Ἀττικόν. Καὶ Σοφοκλῆς ἐν Αἴαντι μαστιγοφόρῳ· Ὦ δέσποτ' Αἴας, τί ποτε δρασείεις φρενί;* SCHOL. Usurpat vocem etiam Aristophanes Pac. v. 61. *Ὦ Ζεῦ, τί δρασείεις ποθ' ἡμῶν τὸν λεών;* et eo differt a futuro verbi *δρᾶν*, quod inest minatio quaedam in verbo desiderativo, quasi Latine dicas: tamquam aliquid molientem.

V. 94. *πρὶν κατασκῆψαί*

ἐχθρούς γε μέντοι, μὴ φίλους, δράσειέ τι.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἰώ,
δύστανος ἐγὼ μελέα τε πόνων,
ἰώ μοί μοι, πῶς ἂν ὀλοίμαν;

ΤΡΟΦΟΣ.

τόδ' ἐκεῖνο, φίλοι παῖδες· μήτηρ
κινεῖ κραδίαν, κινεῖ δὲ χόλον.
σπεύδετε θᾶσσον δώματος εἴσω,
καὶ μὴ πελάσητ' ὄμματος ἐγγύς,
μηδὲ προσέλθητ', ἀλλὰ φυλάσσεσθ'

runt πρὶν κατασκῆψαί τινι, cl. Herodoti VII. 134. Vide infra adn. exeget.

V. 96. ἰώ] quod Aldus omisit, habent libri, confirmat etiam Scholiastes Aristoph. Pac. 1007., qui habet ὤ. Recepit primum Elmsleius, ut extra versum esset, veluti in Aeschyli Sept. adv. Theb. 876. Pers. 911. Euripidis Suppl. 1118. Iphig. Aul. 579. El. 992.

V. 97. δύστηνος B *B C* Scholiastes Aristoph. l. c.

V. 99. μῆρ̄ B. μήτηρ C [E] μάτηρ *B* [*C*] ortum hoc ex falsa notae interpretatione.

V. 101. σπεύσατε *B C*.

τινα] Scholiastes ad h. l. adnotavit: κατασκῆψαι δὲ ἀντὶ τοῦ βλάψαι, ἀπὸ τοῦ κεραυνοῦ τοῦ σκηπτοῦ, οἷον κεραυνῶσαι., quibus ille verbis hoc videtur significare voluisse, alio modo κατασκῆψαί τινα dici quam κατασκῆψαί τινι, ut res aut persona, de qua agitur, magis adfici videretur. Et similitudo quaedam huius constructionis a verbo ἐπισκήπτειν peti posse videtur, quod alia quadam significatione verbi, qua iniungere alicui aliquid significat, non solum cum dativo, verum etiam cum accusativo construitur, veluti in Sophoclis Trachin. 1221. Brunck. et in Euripidis Iphig. Taur. v. 686.

V. 95. Nutrix Medeae deprecatur malum a domesticis eodem fere modo quo ancilla Andriae a domina in Terentii Andr. I. 4, 5 (232) sq. *Di, date facultatem, obsecro, Huic pariundi atque illi in aliis potius peccandi locum.*

V. 96 sqq. *Τάδε λέγει ἡ Μήδεια εἴσω οὖσα οὐδέπω ἐκκεκλημένη.* SCHOLIASTES.

V. 97. πῶς ἂν ὀλοίμαν;] Idem κῶλον est in Alcest 864. Quod autem Witzschelius eos, qui utinam in eius modi locis πῶς ἂν vertendum esse praeceperant, veluti Pflugkius ad l. l. et Monkius ad Alcest. 864., vituperavit, esse enim quomodo, non utinam, et sic demum optationem denotari eo verbo, in eo virum optimum falli apparet. Eadem enim causa est Latinae particulae utinam quae Graecae πῶς ἄν, quam ipsam quoque e simili interrogatione natam esse constat.

V. 99. τόδ' ἐκεῖνο] De hac formula, quae pertinet ad orationem vitae cotidianae quaeque semel et alio quodam modo usurpata est a Sophocle in Electr. 1104., ab Euripide autem admodum frequentata est, conf. quae

ἄγριον ἦθος στυγεράν τε φύσιν
φρενὸς αὐθάδους.
ἴτε νῦν, χωρεῖθ' ὡς τάχος εἴσω.
δῆλον δ' ἀρχῆς ἐξαιρόμενον
νέφος οἰμωγῆς ὡς τάχ' ἀνάψει
μείζονι θυμῷ· τί ποτ' ἐργάσεται
μεγαλόσπλαγχνος, δυσκατάπαυστος
ψυχὴ δηχθεῖσα κακοῖσιν;

ΜΗΔΕΙΑ.

αἰαῖ αἰαῖ.

V. 104. *ἀγριόν τ'* Elmsleius.
V. 106. *ἔσω* B. ἐξ
V. 107. *δῆλον δ' ἀρχῆς* Ead *C*. *δῆλον δ' ἀρχῆς* B. *δῆλον δ' ἐξ ἀρχῆς* Cc*B*.
V. 108. *ἀνάψει* libri praeter *C*., qui habet *ἀνάξει*, quod pro varietate lectionis etiam agnoscit Scholiastes.
V. 110. 111. habent Stobaeus floril. XX. 30. vol. I. p. 309. Meineke. Galenus V. p. 318.
V. 111. *κακοῖσι* Stobaeus l. c. *κακοῖσιν* Galenus l. c. et, ut videtur, *C*. *κακοῖς* cd. *κακοῖς ἡ τῆς μηδείας* BC*B*.
V. 112. ἒ ἒ *αἶ αἶ* B. ἒ ἔ C (mrg. *αἶ αἶ*) ἒ ἒ ἒ ἔ *E* ἒ ἒ abc *αἶ αἶ B C*.

dixi ad Orest. 804. p. 122. et quae attulit Pflugkius ad Helen. 622. p. 84. ed. sec.

V. 107. *δῆλον δ' ἀρχῆς ἐξαιρόμενον*] Porsonus, quem secutus est Blomfieldius ad Aeschyli Prom. v. 66., *ἀρχῆς ἐξαιρόμενον* dictum putabat per *ἀναστροφὴν* pro *ἐξ ἀρχῆς ἐξαιρόμενον*. Qua de opinione olim secus existimavit G. Hermannus, in censura autem editionis Witzschelianae in Nov. Annal. philol. et paedag. vol. XXXIII. p. 117. comprobavit hanc rationem et in libris olim fuisse *ἀρχῆς ἒξ αἰρόμενον* suspicatur. Id neminem puto comprobaturum esse. Credo ego potius verba *ἀρχῆς ἐξαιρόμενον* quidem aptius inter se coniungenda esse, ut significent a principio vel a primo exoriens, ut hoc paullo plenius quidem fere idem sit quod *ἀρχόμενον*, in quam sententiam recte iam Pfugkius comparavit v. 60. *ἐν ἀρχῇ πῆμα κοὐδέπω μεσοῖ*. Sententia quae hic requireretur, iam olim recte vidit Hermannus. 'Apertum vero', inquit, 'hoc dici debuisse, ex initio, quod fecisset Medea, cognosci multo eam graviora nubila concitaturam esse'. Itaque verba, quae leguntur in libris, hanc fere sententiam habere videntur: Apertum vero est Medeam a primo exorientem quasi nubem (vel tempestatem) lamentationis ilico maiore animi commotione excitaturam esse.

V. 108. *νέφος οἰμωγῆς*] Herc. fur. 1140. *στεναγμῶν νέφος*. Achill. Tat. VI. 8. p. 138, 34. *νέφος αὐτῇ κατεχύθη λύπης*. Delect. epigr. VIII. 95, 4. *γόων νέφος*, ubi v. Fr. Iacobs. — *ἀνάψει*, scil. Medea; activa verbi significatione, ut Orest. 609. *μᾶλλόν μ' ἀνάψεις ἐπὶ σὸν ἐξελθεῖν φόνον*. Aliter Matth. gr. Gr. ampl. §. 496. 4. PFLUGK. In Orestis versu tamen alia scriptura ex optimorum librorum auctoritate nunc reposita est.

ἔπαθον τλήμων, ἔπαθον μεγάλων
ἄξι᾽ ὀδυρμῶν· ὦ κατάρατοι
παῖδες, ὄλοισθε στυγερᾶς ματρὸς
σὺν πατρί, καὶ πᾶς δόμος ἔῤῥοι.

ΤΡΟΦΟΣ.

ἰώ μοί μοι. ἰὼ τλήμων.
τί δέ σοι παῖδες πατρὸς ἀμπλακίας
μετέχουσι; τί τούσδ᾽ ἔχθεις; οἴμοι,
τέκνα, μή τι πάθηθ᾽ ὡς ὑπεραλγῶ.
δεινὰ τυράννων λήματα, καί πως
ὀλίγ᾽ ἀρχόμενοι, πολλὰ κρατοῦντες,

V. 113. *τλήμων* BCcd. *τλάμων* *B*[*C*].
V. 117. *τλῆμον* *BC*.
V. 122. 123. habet Eustathius in Il. p. 55, 29.

V. 113. *ἔπαθον τλήμων, ἔπαθον μεγάλων κτἑ.*] De hac verbi in enuntiatione modo incohata repetitione, qua maxime commotus loquentis animus designatur, conf. Alcest. v. 252. *ὁρῶ δίκωπον, ὁρῶ σκάφος.* et qui huic respondet v. 259. *ἄγει μ᾽, ἄγει μέ τις, οὐχ ὁρᾷς;*

V. 114. *ὦ κατάρατοι παῖδες*] Apparet intus a Medea iam pueros cum paedagogo ingressos conspici. Recte Scholiastes: *Ἑωρακυῖα τοὺς παῖδας εἰσιόντας ἅμα τῷ παιδαγωγῷ ἀναβοᾷ, ὦ παῖδες κτἑ.*

V. 116. *καὶ πᾶς δόμος ἔῤῥοι*] Vox in eius modi exsecratione usitata, ut Phoen. 628. *ἐῤῥέτω πρόπας δόμος.*

V. 120. Ordo: *ὡς ὑπεραλγῶ μή τι πάθητε.* Sequitur autem *μή*, quod in verbo *ὑπεραλγῶ* metus simul ac doloris notio comprehenditur. PFLUGK. Hoc iure Pflugkius. Nam quod G. Hermannus scribendum proposuit: *οἴ μοι, τέκνα, μή τι πάθητ᾽· ὑπεραλγῶ δεινὰ τυράννων λήματα*, id nullo modo potest probari. Sententia enim communis est inde a verbis: *δεινὰ τυράννων λήματα*, nec cohaererent sequentia: *καί πως ὀλίγ᾽ ἀρχόμενοι κτἑ.*, nisi *λήματα* nominativus esset.

V. 121. *δεινὰ τυράννων λήματα κτἑ.*] Est fere sententia ab Homero posita in Il. I. 80 sqq. *Κρείσσων γὰρ βασιλεύς, ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηι· Εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ, Ἀλλά τε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσσῃ, Ἐν στήθεσσι ἑοῖσι.*, quem ad locum Eustathius p. 55, 29: *καὶ Εὐριπίδης δὲ φανερῶς αὐτὴν (τὴν γνώμην) παραφράζει ἐν τῷ· καί πως ὀλίγ᾽ ἀρχόμενοι, πολλὰ κρατοῦντες, χαλεπῶς ὀργὰς μεταβάλλουσιν, ἤγουν οἱ βασιλεῖς διὰ μακρὰν ἀρχὴν λύπης δυσκατάλλακτοί εἰσιν, ὡς πολλὰ κρατοῦντες ἤτοι ὡς κρείσσονες.*

V. 122. *ὀλίγ᾽ ἀρχόμενοι, πολλὰ κρατοῦντες*] i. e. quum raro oboediant, plerumque imperent, ut Heathius ad h. l. Clarkius ad Homeri l. c., Musgravius, alii recte interpretati haec verba sunt. Falso Portus verterat: Levi de causa initio — suscipientes iras etc., quem neque Wyttenbachius in Bibl. crit. II. 1. p. 46. nec A. Witzschelius, qui vertit: leviter irasci incipientes, debebat sequi.

χαλεπῶς ὀργὰς μεταβάλλουσιν.
τὸ γὰρ εἰθίσθαι ζῆν ἐπ' ἴσοισιν
κρεῖσσον· ἐμοὶ γοῦν, εἰ μὴ μεγάλως,
ὀχυρῶς γ' εἴη καταγηράσκειν.
τῶν γὰρ μετρίων πρῶτα μὲν εἰπεῖν
τοὔνομα νικᾷ, χρῆσθαί τε μακρῷ
λῷστα βροτοῖσιν· τὰ δ' ὑπερβάλλοντ'
οὐδένα καιρὸν δύναται θνητοῖς·
μείζους δ' ἄτας, ὅταν ὀργισθῇ
    δαίμων, οἴκοις ἀπέδωκεν.

V. 125. *ἐμοὶ γοῦν* Musgravius, Nauckius, Kirchhoffius. *ἔμοιγ' οὖν* libri. Vide quae dixi ad Devar. vol. II. p. 354.

V. 126. *ὀχυρῶς γ'* Reiskius. *ὀχυρῶς τ'* libri.

V. 130. *βροτοῖς* B. *θνητοῖς* ceteri libri. *θνατοῖς* Musurus.

V. 124. *τὸ γὰρ εἰθίσθαι ζῆν ἐπ' ἴσοισιν κρεῖσσον*] Similis sententia, sed alio quodam modo profertur ab Agamemnone in Iphig. Aul. 16 sqq. *ζηλῶ σε, γέρον, ζηλῶ δ' ἀνδρῶν ὃς ἀκίνδυνον βίον ἐξεπέρασ' ἀγνὼς ἀκλεής, τοὺς δ' ἐν τιμαῖς ἧσσον ζηλῶ.*

V. 125. *εἰ μὴ μεγάλως*] si non magnifice, at secure etc. Cf. Troad. 839 sq. *ὡς τότε μὲν μεγάλως Τροίαν ἐπύργωσας θεοῖσιν Κῆδος ἀναψάμενος.*

V. 127. Apposite ad hunc locum excitavit Porsonus Herod. III. 80. *πλῆθος δὲ ἄρχον πρῶτα μὲν οὔνομα πάντων κάλλιστον ἔχει, ἰσονομίην· δεύτερα δὲ τούτων, τῶν ὁ μούναρχος ποιέει οὐδέν.* — Deinde *εἰπεῖν νικᾷ* cum infinitivo est *praestantius dictu, βέλτιστόν ἐστιν εἰπεῖν*, ut in Platonis Polit. p. 303. B. *καὶ ἀκολάστων μὲν πασῶν οὐσῶν (πολιτειῶν) ἐν δημοκρατίᾳ νικᾷ ζῆν, κοσμίων δ' οὐσῶν ἥκιστα ἐν ταύτῃ βιωτέον.* Denique animadvertere iussit Pflugkius tirones post *πρῶτον μέν* non sequi, quod exspectaveris, *ἔπειτα*, sed *τὲ* particulam, conferri iubet praeter G. Hermannum ad Viger. p. 701. n. 14. ed. tert. Chaeremonem ap. Athen. XIII. p. 562. F. *ἔδει γε πρῶτον μὲν στρατευτικωτάτους Εἶναι, πονεῖν τε δυναμένους τοῖς σώμασι Μάλιστα, προσεδρεύειν τ' ἀρίστους τῷ πόθῳ.* Addit Schoenius Hippol. 717. *εὐκλεᾶ μὲν παισὶ προσθεῖναι βίον, αὐτή τ' ὄνασθαι.* Vide ad Devarium vol. II. p. 659 sq.

V. 129 sq. *τὰ δ' ὑπερβάλλοντ' οὐδένα καιρὸν δύναται θνητοῖς*] Id est, quae modum mediocritatis excedunt nihil quod utile aut opportunum sit mortalibus efficiunt. De *δύνασθαι* cum accusativo constructo conf. Thucyd. VIII. 36. *καὶ νῦν αὗται αἱ ἀγγελίαι τοῦτο δύνανται, οὐκ ἀπὸ ταὐτομάτου, ἐκ δὲ ἀνδρῶν, οἵπερ ἀεὶ τάδε κινοῦσι, ξύγκεινται.* Platon. Phileb. p. 23. D. *μῶν οὖν σοι καὶ πέμπτου προσδεήσει διάκρισίν τινος δυναμένου.* Demosthenis or. de coron. §. 26. p. 233. *τί δὲ τοῦτ' ἠδύνατο, ὦ Ἀθηναῖοι; ἐγὼ διδάξω.* Vide A. Boeckh. ad Platonis Min. p. 143 sqq. Non satis recte Pflugkius *οὐδένα καιρὸν* adverbialiter dictum putavit, quem ego non satis caute secutus eram in hoc loco explicando ad Helen. v. 479. p. 70. ed. sec.

ΧΟΡΟΣ.

προῳδός.

ἔκλυον φωνάν, ἔκλυον δὲ βοὰν
τᾶς δυστάνου
Κολχίδος, οὐδέ πω ἤπιος· ἀλλά, γεραιά,
λέξον· ἐπ' ἀμφιπύλου γὰρ ἔσω μελάθρου βοὰν
ἔκλυον οὐδὲ συνήδομαι, ὦ γύναι, ἄλγεσι δώματος,
ἐπεί μοι φίλον κέκρανται.

V. 134. τᾶς δυστάνου *B* [*C*] τῆς δυστάνου B. τῆς δυστήνου c τᾶς δυστήνου d.

V. 135. οὐδέ πω ἤπιος] Interrogationis signum Elmsleius sustulit, id quod probavit etiam Bremius ad Aeschinem in Bibl. Gr. editum p. 412. PFLUGK. ἀλλά, γεραιά, G. Hermannus. ἀλλ' ὦ γεραιά libri.

V. 136. βοὴν B. γόον Elmsleius.

V. 137. ὦ om. *B* [*C*].

V. 138. ἐπεί μοι (corr. in μή, sed supra scripto μοι) φίλον κέ-
μὴ ν
κρανται B. ἐπεί μοι φίλον κέκραται C. ἐπεί μοι φίλον κέκρανται

V. 133 sqq. iam in orchestram venit χορὸς γυναικῶν πολιτίδων, i. e. caterva matronarum Corinthiarum, quae in primo progressu suo, ἐν παρόδῳ quae dicitur, v. Pollucis Onom. IIII. 108. p. 167 extr. ed. Bekk., quinque gradus numeris anapaesticis procedens facit, tum numero dactylico stationem occupat, et primam quam fundit vocem versu dochmiaco cum bacchio consociato desinit.

V. 136. ἐπ' ἀμφιπύλου γὰρ ἔσω μελάθρου κτἑ.] „Duplex fuit ianua in aedibus Graecorum —: una anterior, ἡ αὔλειος (v. Dorvill. ad Charit. p. 31 sq. = 217. ed. Lips.) dicta, universum aedium ambitum claudens, unde exitus in plateam. Hanc qui intraverat —, ad cubicula, cenacula, peristylia perveniebat, quae communi vocabulo ἀνδρῶνας seu ἀνδρωνῖτιν appellare licet. Dehinc altera ianua, qua in interiorem aedium partem, γυναικωνῖτιν, aditus pateret, μέταυλος dicta Atticis. V. Schneider. in Epimetro ad Xenoph. Memor. p. 279. (Adde intt. ad Moerin s. v.) Iam Medeae, in thalamo vel gynaeceo versanti, prius quam ad chorum, in area extra aedes sive in platea praestolantem, pervenire poterat, duplex superanda fuit ianua. Versatur enim in remotissima aedium parte. Hoc igitur significare voluit poëta, ingentes clamores sublatos esse a Medea, qui per duplices fores exaudiri possent." C. A. Boettiger in prolus. de Medea Euripidea I. p. 6. adn. Adde A. G. Becker. Charicl. I. sc. III. Exc. I.

V. 137. οὐδὲ συνήδομαι] Quod laetitia in malis alienis plerumque a Graecis non verbo συνήδομαι, sed ἐφήδομαι denotari solet, recte Pflugkius excitavit Pollucem III. 101. p. 130. ed. Bekk. ἐπιχαίρειν, ἐφήδεσθαι, καταχαίρειν. Ἰσοκράτης δ' ἔφη καὶ συνηδόμενοι ταῖς ἡμετέραις συμφοραῖς ἀντὶ τοῦ ἐφηδόμενοι. quo ille loco respexit ad Isocr. orat. de pac. §. 87.

V. 138. ἐπεί μοι φίλον κέκρανται] Quoniam mihi amica effecta est vel facta est, scil. domus. De constru-

ΤΡΟΦΟΣ.

οὐκ εἰσὶ δόμοι· φροῦδα τάδ' ἤδη.
τὸν μὲν γὰρ ἔχει λέκτρα τυράννων,
ἡ δ' ἐν θαλάμοις τάκει βιοτὰν
δέσποινα, φίλων οὐδενὸς οὐδὲν
παραθαλπομένα φρένα μύθοις.

ΜΗΔΕΙΑ.

αἰαῖ·
διά μου κεφαλᾶς φλὸξ οὐρανία

Ea[c]d*B* ἐπεὶ μὴ φίλα κέκραται fortasse *C*. In scriptura antiquitus tradita, quod sententiam librarii ad rem, non ad domum referebant, mutaverunt μοὶ in μή, id quod apparet eBC. Tuetur et scripturam et explicationem propositam iam a R. Porsono, comprobatam a G. Hermanno, Scholiastes: Ἐπεί μοι φίλον· τὸ οἴκημα, λέγει, τετέλεσται ἐμοὶ φίλον, οἷον ὑπάρχει. Receperunt cum Dindorfiis etiam Witzschelius, Kirchhoffius, Nauckius.

V. 139. φροῦδα τάδ' ἤδη] Sic libri. 'φροῦδα γὰρ ἤδη τάδ'· ὁ μὲν Porsonus coll. Schol. Aeschyl. Choëph. 320., quem tamen legisse ita nec demonstrari nec credi potest. KIRCHHOFF. Immo veri simile est Scholiasten eadem verba, quae nunc leguntur apud Euripidem, in libro suo habuisse, quae orationi suae inseruit.

V. 140. τὸν μὲν] Musgravius. ὁ μὲν libri. δῶμα τυράννων *BC*.

V. 143. παραθαλπομένη B.

V. 145. 146. Habet Hierocles in aur. carm. p. 99. V. 45. κεφαλῆς B cum Hierocle.

ctione verbi κραίνειν Schoenius comparavit Euripidis fragm. de Alex. n. 53. p. 300. ed. Nauck. νόμῳ δὲ γαῦρον αὐτὸ κραίνει χρόνος. Non languet haec oratio, sed chorus aut quae chorum ducit aptissime hac voce rationem reddit, quamobrem iure ipsa quoque dolorem accipiat. Dein recte respondit nutrix: οὐκ εἰσὶ δόμοι· φροῦδα τάδ' ἤδη.

V. 139. Scholiastes adnotat: Οὐκ εἰσὶ δόμοι· ἀντὶ τοῦ ἀνατέτραπται ὁ οἶκος καὶ ἠφάνισται. ἀπὸ δὲ ἀρσενικοῦ εἰς οὐδέτερον μετέστη. φροῦδα γὰρ τάδε τὰ οἰκήματα λέγει. Id non recte fecit neque ille neque ii, qui eum secuti sunt interpretes. Hoc enim dicit nutrix: Non est domus: eius modi res nobis iam nullae sunt, ut et domus esse negetur et omnia ea, quae aliquam eius rei similitudinem habeant, quasi quis Germanice dicat: an solche Dinge ist nicht mehr zu denken. Cf. Herc. fur. 480.

V. 140. τὸν μὲν γὰρ ἔχει λέκτρα] Hunc quasi obstrictum atque devinctum tenet et delectat cubile regium, cf. v. 18. et infra v. 592. οὐ τοῦτό σ' εἶχεν, ἀλλὰ βάρβαρον λέχος — οὐκ εὔδοξον ἐξέβαινέ σοι. Musgravius adsimulavit Vergilii Ecl. I. 30. *Postquam nos Amaryllis habet.*

V. 142. φίλων οὐδενὸς οὐδὲν — μύθοις] Animadvertant tirones verborum collocationem factam a poëta, ut negationem negatio sequeretur. Constructio haec est: οὐδὲν παραθαλπομένα φρένα μύθοις οὐδενὸς φίλων. Alio quodam modo traiecit Horatius negationem epist. I. 1, 14. *Nullius addictus*

βαίη· τί δέ μοι ζῆν ἔτι κέρδος;
φεῦ φεῦ· θανάτῳ καταλυσαίμαν
βιοτὰν στυγερὰν προλιποῦσα.

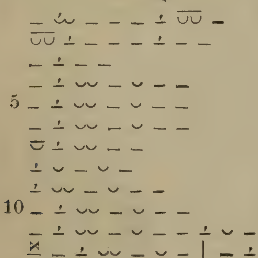
ΧΟΡΟΣ.

στροφή.

ἄιες, ὦ Ζεῦ καὶ γᾶ καὶ φῶς,

V. 149. Stropharum initium faciunt bini dimetri anapaestici cum singulis monometris: sequuntur terni Glyconei, sed ii tales, ut pro basi anacrusin praefixam habeant ex una longa syllaba, in fine autem adiectam thesin monosyllabam; tum Pherecrateus, pro basi item anacrusin habens (cf. infra vv. 432—435.); octavus versus est ex monometro trochaico hypercatalecto; tum Glyconeus, et basi carens et anacrusi; decimus Glyconeus eiusdem generis atque illi superiores; itemque undecimus, nisi quod in fine adiectus est Creticus; postremus constat ex integro Glyconeo et iambo. Epodus in fine Pherecrateum habet; ceterum versus eius modi, quos frequenter cum Glyconeis consociari videas.“ Pflugkius, qui tironum causa hanc formam et stropharum et epodi discripsit:

στρ.

iurare in verba magistri, i. e. non addictus iurare in verba ullius magistri.

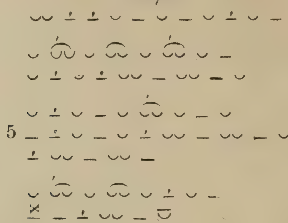
V. 146. τί δέ μοι ζῆν ἔτι κέρδος;] Vide infra ad v. 793.

V. 147. καταλυσαίμαν] Pflugkius comparavit Suppl. 1003. ἐς Ἅιδαν καταλύσουσ' ἔμμοχθον βίοτον αἰῶνός τε πόνους., Elmsleius Euripidis fragm. inc. CX. [n. 984. p. 529. Nauck.] εἰ δὲ θανεῖν θέμις, ὧδε θανεῖν καλόν, εἰς ἀρετὰν καταλυσαμένους βίον. recteque adnotavit tironum causa βιοτάν tam a καταλυσαίμαν quam a προλιποῦσα regi. conf. quae dixi supra ad v. 46. et v. 52. Idem Pflugkius videtur sensisse, sed tamen, incuria, opinor, comma post καταλυσαίμαν retinuerat, quod auctore Elmsleio etiam A. Matthiae tolli iusserat.

V. 149. ἄιες] Ἄιες· ἐπύθου Hesychius. Id utrum ad hunc locum an ad Hippol. 362. pertineat incertum est. Ceterum Didymus, cuius verba adfert Scholiastes, haec ita a choro dici voluit, ut non ad ipsa numina, quorum nomina deinceps appellantur, haec vox ἄιες converteretur, sed pertineret ad singulas chori personas, veluti in Hippol. l. c. dicitur ἄιες ὦ, ἔκλυες ὦ ἀνήκουστα τᾶς τυράννου πάθεα μέλεα θρεομένας; Atque ego existimo iure hoc ab illo propositum esse, eademque ratio est etiam in Orest.

ἰαχάν, οἵαν ἁ δύστανος
μέλπει νύμφα;
τίς σοί ποτε τᾶς ἀπλήστου
κοίτας ἔρος, ὦ ματαία,
σπεύσει θανάτου τελευτάν;
μηδὲν τόδε λίσσου.

ἐπῳδ.

V. 150. *ἀχάν* Nauckius, *ἰαχάν* libri.

V. 152. *τί σοι* (gl. *διὰ τί* et a m. 2. *γρ. τίς σοι*) B. *τί σοι* CE*B* *τίς σοι* [cd*C*] Schol. *ἀπλήστου* Cd*B C* *ἀπλάστου* BEc.

V. 153. *ἔρως* libri, nisi quod in [cd] *C. ἔρος* videtur haberi.

δ

V. 154. *σπεύσει* B. H. Weil nuper in Nov. ann. philol. et paed. vol. XCV. p. 376 sq. hos versus aliter scribi voluit, qua de re conf. praef.

1494 sqq. *ἁ δ' ἐκ θαλάμων ἐγένετο διαπρὸ δωμάτων ἄφαντος, ὦ Ζεῦ καὶ γᾶ καὶ φῶς καὶ νύξ, ἤτοι φαρμάκοισιν ἢ μάγων τέχναισιν, ἢ θεῶν κλοπαῖς.* et Hippol. 596 sq. *ὦ γαῖα μῆτερ ἡλίου τ' ἀναπτυχαί, Οἵων λόγων ἄρρητον εἰσήκουσ' ὄπα.* adde huius fab. v. 759. Etenim quos contra hanc rationem excitavit locos Schoenius, infra v. 161 sq. et Bacch. v. 370., in iis non, ut hic *ἄιες*, praeteritum, sed praesens habetur omninoque alia etiam in illis locis subiecta sententia est.

V. 151. *νύμφα*] De muliere viro legitimo iuncta matrimonio. Vid. Huschk. Anal. litter. p. 295. FR. IACOBS.

V. 152. *τίς σοί ποτε*] *Τὸ μέγεθος θαυμάζει τοῦ ἔρωτος. Τίς ἄρα, φησίν, οὗτος ὁ ἔρως, ὁ τῆς ἀκορέστου ταύτης κοίτης, ὃς σπεύσει θάνατον ἐπιπέμψαι. Ἄπληστον δὲ λέγει τὴν κοίτην, ἐπεί, δέον καταφρονητικῶς φέρειν καὶ μισεῖν τὸν Ἰάσονα, ἑτέρᾳ συνελθόντα, ἡ δὲ καὶ οὕτως κνίζεται, ὅτι μὴ σύνεστιν αὐτῷ. Τὸ δὲ σπεύσει θανάτου τελευτάν ἀντὶ τοῦ ἐπείξει καὶ ἐμβαλεῖ σοι θάνατον.* SCHOLIASTES. Sic in Hippol. 371. *Τίς σε παναμέριος ὅδε χρόνος μένει*; Recte autem Schoenius *ἄπληστον κοίτην* lectum vacuum interpretatus est, quem ad modum infra diceretur *τᾶς ἀνάνδρου κοίτας*, et apposite attulit Sophoclis Oed. Colon. v. 527. *ἦ μητρόθεν — δυσώνυμα λέκτρ' ἐπλήσω*; ad quem locum vide quae adnotavit E. Wunderus p. 94 sq. ed. sec.

V. 153. De forma *ἔρος*, quam Aeolicam dixit Eustathius ad Il. p. 136, 14., conferatur Sophoclis Electr. 197. *Δόλος ἦν ὁ φράσας, ἔρος ὁ 'κτείνας*, tum Valcken. ad Eurip. Hippol. 449. et interpp. Hesychii s. v. *ἔρος*, Mathiae gr. Gr. ampl. §. 89. p. 192.

V. 155. *μηδὲν τόδε λίσσου*] Cf. Androm. 88. *οὐ δῆτα. μηδὲν τοῦτ' ὀνειδίσῃς ἐμοί.*

εἰ δὲ σὸς πόσις
καινὰ λέχη σεβίζει,
κείνῳ τόδε μὴ χαράσσου·
Ζεύς σοι τάδε συνδικήσει. μὴ λίαν
τάκου δυρομένα σὸν εὐνήταν.

ΜΗΔΕΙΑ.

ὦ μεγάλα Θέμι καὶ πότνι' Ἄρτεμι,
λεύσσεθ' ἃ πάσχω, μεγάλοις ὅρκοις
ἐνδησαμένα τὸν κατάρατον
πόσιν; ὅν ποτ' ἐγὼ νύμφαν τ' ἐσίδοιμ'
αὐτοῖς μελάθροις διακναιομένους,

V. 158. Eustathius in Il. p. 633, 43.
V. 159. *τόδε* BE. In ceteris *τάδε* esse videtur. *συνδικήσει* BCEd*B*. *συνδικάσει* c*C*.
V. 160. *δυρομένα* Brunckius *ὀδυρομένα* libri. *εὐνήταν* Brunckius, id quod G. Hermannus et Nauckius probaverunt. *εὐνέταν* libri.
V. 163. *ἐνδησαμένη* *BC*.

V. 158. *κείνῳ τόδε μὴ χαράσσου*] Schol.: *κείνῳ τόδε· τουτέστιν ἐκείνῳ τόδε τὸ ἁμάρτημα μὴ λογίζου καὶ δι' ἐλπίδος ἔχε τοὺς θεοὺς ἀπαιτήσειν αὐτὸν τιμωρίαν. τόδε μὴ χαράσσου* est id illi ne susceneas. Cf. de vi ac potestate verbi *χαράσσεσθαι* Herod. VII. 1. *καὶ πρὶν μεγάλως κεχαραγμένον τοῖσι Ἀθηναίοισι.* et Hesych.: *κεχαραγμένος, ὠργισμένος.*

V. 159. *Ζεύς σοι τάδε συνδικήσει*] Iovem horum vindicem causaeque tuae adiutorem habebis. Musgravius commode laudavit *Aeschyli* Eum. 581. *καὶ μαρτυρήσων ἦλθον — καὶ συνδικήσων αὐτός.* PFLUGK.

V. 160. *σὸν εὐνήταν*] Hanc verbi formam non solum Hesychius confirmat, verum etiam nomen femininum *εὐνήτρια* Sophocl. Trachin. 918.

V. 162. *λεύσσεθ' ἃ πάσχω*] Cf. Soph. Antig. 940. *λεύσσετε, Θήβης οἱ κοιρανίδαι — οἷα πρὸς οἵων ἀνδρῶν πάσχω τὴν εὐσεβίην σεβίσασα.*

V. 164. *ὅν ποτ' ἐγὼ — ἐσίδοιμ'*] Berglerus ad Aristoph. Acharn. 1155. „Qui malum alicui precantur maximam delectationem se percepturos putant, si id suis oculis videant evenire, itaque cupiunt esse *αὐτόπται.*“ Adfert deinde praeter hunc ipsum locum Sophoclis Trach. 1039. *ἂν ὧδ' ἐπίδοιμι πεσοῦσαν αὕτως, ὧδ' αὕτως, ὥς μ' ἀπώλεσεν.* Aeschyli Choëph. 267. *οὓς ἴδοιμ' ἐγώ ποτε θανόντας ἐν κηκῖδι πισσήρει φλογός.* Sophoclis Philoct. 1115. *ἴδοιμί γέ νιν, τὸν τάδε μησάμενον, τὸν ἴσον χρόνον ἐμὰς λαχόντ' ἀνίας.*

V. 165. *αὐτοῖς μελάθροις*] Hanc locutionem cum Elmsleius ad h. l., tum A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 400 f. illustravit. — *διακναιομένους*, misere vexatos et pessumdatos, Aesch. Prom. 93. *δέρχθηθ' οἵαις αἰκίαισιν διακναιόμενος τὸν μυριετῆ χρόνον ἀθλεύσω.* PFLUGK.

οἵ γ' ἐμὲ πρόσθεν τολμῶσ' ἀδικεῖν.
ὦ πάτερ, ὦ πόλις, ὧν ἀπενάσθην
αἰσχρῶς τὸν ἐμὸν κτείνασα κάσιν.

ΤΡΟΦΟΣ.

κλύεθ' οἷα λέγει κἀπιβοᾶται
Θέμιν εὐκταίαν Ζῆνά θ', ὃς ὅρκων
θνητοῖς ταμίας νενόμισται;
κοὐκ ἔστιν ὅπως ἔν τινι μικρῷ

V. 168. A. Witzschelius post hunc versum desiderat versum paroemiacum, Kirchhoffius vocabulum quattuor syllabarum hinc excidisse coniicit.

V. 171. θνατοῖς *B*[*C*].

V. 172. κοὐκ ἔστιν BC. οὐκ ἔστιν ceteri libri, ut videtur.

V. 166. **πρόσθεν**] Hermannus comparavit Iliad. III. 229. ὁππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν. Huc addas ex eadem rhapsodia v. 351. Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι ὅ με πρότερος κάκ' ἔοργεν. adnotavitque Pflugkius ex eodem fonte fluxisse formulam ὑπάρξαι ἀδικίας, de qua vid. Valckenar. ad Phoen. 1576.

V. 167. **ὦ πάτερ, ὦ πόλις**] Similem fuisse locum in ea fabula, unde Ennius Andromacham suam expressit, demonstrat ille poëta Latinus apud Cic. Disp. Tusc. III. 19, 44. *O pater, o patria, o Priami domus* etc.

V. 169. **κλύεθ' οἷα λέγει**] Hanc Euripidis vocem, fortasse ab illo saepius usurpatam, qua de re conf. Elmsleium ad h. l. et A. Nauck. in Tragic. Graec. fragm. p. 462., derisit Aristophanes versu et in Equit. 809. et in Pluto 601. posito: ὦ πόλις Ἄργους, κλύεθ' οἷα λέγει., ad quos locos vide, quae Scholiastae adnotaverunt. Ad verba **κἀπιβοᾶται** comparavit Pflugkius Homeri Odyss. I. 378. ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας, αἴ κέ ποθι Ζεὺς δῷσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι.

V. 170. **Θέμιν εὐκταίαν Ζῆνα θ'**] Iniuria de appellatione Themidis dubitaverunt. Nam numina, quaecunque votis vocantur, recte dici εὐκταῖα, vix est quod commemorem, conf. Orest. 213 sq. ὡς εἶ σοφὴ καὶ τοῖσι δυστυχοῦσιν εὐκταία θεός. Attulit Musgravius in hanc rem Aeschyli Sept. adv. Theb. 724. πατρὸς εὐκταίαν Ἐρινύν, de quo loco conf. Blomfield. in Gloss. Quod autem olim negaverunt recte dici hoc loco Iovem esse appellatum a Medea, quae v. 161. Θέμιν appellavisset solam et Ἄρτεμιν, recte adnotavit Pflugkius: 'Est h. l. Themis testis olim invocata promissorum Iasonis suique numinis neglecti crimen ultura. Vide v. 210 sq. Ea cum Iovis obtestatione coniungitur, utpote Διὸς πάρεδρος Pindar. Olymp. VIII. 21. Cf. Soph. Oed. Col. 1382. ἡ παλαίφατος Δίκη ξύνεδρος Ζηνὸς ἀρχαίοις νόμοις. Huius fabulae v. 759. ὦ Ζεῦ Δίκη τε Ζηνός.'

V. 170 sq. **ὃς ὅρκων — ταμίας νενόμισται**] ὅρκων ταμίας, qui uno vocabulo ὅρκιος dicitur Hippol. 1025. Dictio ab Homero sumpta, Iliad. IIII. 84. XVIIII. 224. Ζεύς, ὅστ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται. Soph. Antig. 1154. τὸν ταμίαν Ἴακχον., ubi vide Musgravium; adde Tafel. Dilucidd. Pind. Vol. I. P. I. p. 186. PFLUGK.

V. 172. **ἔν τινι μικρῷ**: λείπει τὸ κακῷ, ἔν τινι μικρῷ κακῷ, ἀλλὰ δηλονότι μέγα κα-

δέσποινα χόλον καταπαύσει.

ΧΟΡΟΣ.

ἀντιστροφή.

πῶς ἂν ἐς ὄψιν τὰν ἁμετέραν
ἔλθοι μύθων τ' αὐδαθέντων
δέξαιτ' ὀμφάν,
εἴ πως βαρύθυμον ὀργὰν
καὶ λῆμα φρενῶν μεθείη.
μήτοι τό γ' ἐμὸν πρόθυμον
φίλοισιν ἀπέστω.
ἀλλὰ βᾶσά νιν
δεῦρο πόρευσον οἴκων
ἔξω, φίλα καὶ τάδ' αὔδα·
σπεῦσον, πρίν τι κακῶσαι τοὺς εἴσω·
πένθος γὰρ μεγάλως τόδ' ὁρμᾶται.

V. 177. εἴ πως (γρ. καὶ ἤ πως a pr. m. γρ. ὅπως a diversa) B.
V. 179 sq. nutricis sunt in libris excepto E. Correxit Tyrwhittus.
V. 179. μήτοι B[c] μήτι C μή μοι EdB. μήτοι (μοι supra scr. a m. sec.) C.
V. 184. σπεῦσον BB[C] σπεῦσαι CEcd, quae varietas Kirchhoffio ex archetypi scriptura σπεῦσαι (ον supra scr.) orta esse videtur. εἴσω libri, ἔσω Brunckius. Versus inter se non respondent satis.

ταπραξαμένη κακὸν παύσεται τῆς ὀργῆς. SCHOLIASTES. Cf. supra v. 57 sqq. v. 94.

V. 177. βαρύθυμον ὀργάν] Implacabilis ira Medeae exquisite βαρύθυμος dicitur. Plutarch. de educ. puer. p. 51. Hutt. μᾶλλον γὰρ ὀξύθυμον εἶναι δεῖ τὸν πατέρα ἢ βαρύθυμον. Aiax Telamonis filius, cuius tam funesta ira fuit, βαρυμάνιος vocatur apud Theocrit. XV. 138. Cf. Baehr. in Creuzeri Melet. III. p. 43. PFLUGK. Vide quae supra dixi ad v. 38.

V. 179. τό γ' ἐμὸν πρόθυμον] Id est, ἥ γ' ἐμὴ προθυμία [cf. Iphig. Taur. 361. et 994], ut Iphig Aul. 1270. τὸ κείνου βουλόμενον. Thucyd. I. 90. τὸ βουλόμενον καὶ τὸ ὕποπτον τῆς γνώμης οὐ δηλοῦντες. VI. 24. οἱ δὲ τὸ μὲν ἐπιθυμοῦν τοῦ πλοῦ οὐκ ἐξηρέθησαν. Cf. Matthiae gr. Gr. ampl. § 269. PFLUGK.

V. 183. φίλα καὶ τάδ' αὔδα] Haec verba propterea videntur adiici a choro, ut nutrix persuadeat Medeae etiam eo loco, quo iam rogatur ut veniat, esse ei benevolentiam paratam, ut fere sit: ea etiam, quae hic, id est, in nostris personis, posita sunt, ei fore non inimica nuntia. Sic τάδε idem est quod τὰ ἡμέτερα, τὰ πρὸς ἡμῶν, et alia id genus. Paulo pinguius G. Hermannus interpretatus erat: nos quoque favere Medeae narra, quamquam sententiam ipsam recte intellexerat.

V. 185. πένθος γὰρ μεγάλως τόδ' ὁρμᾶται] Recte dixit Schoenius in pronomine

ΤΡΟΦΟΣ.

δράσω τάδ᾽· ἀτὰρ φόβος, εἰ πείσω
δέσποιναν ἐμήν·
μόχθου δὲ χάριν τήνδ᾽ ἐπιδώσω.
καίτοι τοκάδος δέργμα λεαίνης
ἀποταυροῦται δμωσίν, ὅταν τις
μῦθον προφέρων πέλας ὁρμηθῇ.
σκαιοὺς δὲ λέγων κοὐδέν τι σοφοὺς
τοὺς πρόσθε βροτοὺς οὐκ ἂν ἁμάρτοις,
οἵτινες ὕμνους ἐπὶ μὲν θαλίαις
ἐπί τ᾽ εἰλαπίναις καὶ παρὰ δείπνοις
εὕροντο, βίου τερπνὰς ἀκοάς·
στυγίους δὲ βροτῶν οὐδεὶς λύπας
εὕρετο μούσῃ καὶ πολυχόρδοις
ᾠδαῖς παύειν, ἐξ ὧν θάνατοι

V. 187. ἐμήν BCcd*B* ἐμάν [*C*].
V. 191. ὁρμηθῇ] Klotz. ὁρμαθῇ libri.

τόδε demonstrationem inesse loci, ubi res fieri videretur, conf. quae de eius modi locis dixi ad Orest. v. 34. p. 34 sq.

V. 186. ἀτὰρ φόβος, εἰ πείσω] Id est μὴ οὐ πείσω. Heracl. 791. φόβος γάρ, εἴ μοι ζῶσιν οὓς ἐγὼ θέλω. Contra εἰ pro μή positum in Androm. 60. καὶ νῦν φέρουσά σοι νέους ἥκω λόγους, Φόβῳ μέν, εἴ τις δεσποτῶν αἰσθήσεται. Quibuscum conferas Taciti Ann. I. 11. *At patres, quibus unus metus, si integellere viderentur, in questus, lacrimas, vota effundi.* Rationem huius usus si requiris, in voc. φόβος inest notio dubitandi. Ac quum is, qui dubitat, sitne aliquid necne, etsi cogitatione plerumque in alteram utram partem inclinet, id tamen non indicet, fit, ut ex cuiusque loci condicione intellegendum sit, utrum εἰ valeat μὴ οὐ an μή. PFLUGK. Conf. infra v. 918. εἰσῆλθέ μ᾽ οἶκτος, εἰ γενήσεται τάδε.

V. 188. μόχθου δὲ χάριν τήνδ᾽ ἐπιδώσω] Hoc dicit nutrix: Suscipiam hanc praeter ceteras, quae mihi ferendae sunt molestiae a domina mea, ut tibi gratum faciam. Rectius Matthiae quam ceteri interpretes haec verba explicavit.

V. 189. Comparat A. Matthiae Callimachi hymn. in Cerer. 51. Τὰν δ᾽ ἄρ᾽ ὑποβλέψας χαλεπώτερον, ἢὲ κυναγὸν Ὤρεσιν ἐν Τμαρίοισιν ὑποβλέπει ἄνδρα λέαινα Ὠμοτόκος, τᾶς φαντὶ πέλειν βλοσυρώτατον ὄμμα κτἑ.

V. 190. ἀποταυροῦται] Vide ad v. 92.

V. 192 sqq. Plutarchus varium diversis locis iudicium de hac sententia fecit. Nam in Praec. coni. p. 193. C. laudavit Euripidem, in Sympos. VII. 7. p. 710. E. cum eo dissensit de hoc carmine. Quaeri autem illud potest rectene hoc loco sit interpositum, praesertim cum nutrix rogata esset, ut celeriter quod mandatum erat exsequeretur.

V. 199. θάνατοι] exitus violenti, de quo observavit Seidlerus ad Electr. 479. PFLUGK.

δειναί τε τύχαι σφάλλουσι δόμους.
καίτοι τάδε μὲν κέρδος ἀκεῖσθαι
μολπαῖσι βροτούς· ἵνα δ' εὔδειπνοι
δαῖτες, τί μάτην τείνουσι βοήν;
τὸ παρὸν γὰρ ἔχει τέρψιν ἀφ' αὑτοῦ
δαιτὸς πλήρωμα βροτοῖσιν.

ΧΟΡΟΣ.
ἐπῳδός.

ἰαχὰν ἄϊον πολύστονον γόων,
λιγυρὰ δ' ἄχεα μογερὰ βοᾷ
τὸν ἐν λέχει προδόταν κακόνυμφον·
θεοκλυτεῖ δ' ἄδικα παθοῦσα
τὰν Ζηνὸς ὁρκίαν Θέμιν,
ἅ νιν ἔβασεν
Ἑλλάδ' ἐς ἀντίπορον
δι' ἅλα νύχιον ἐφ' ἁλμυρὰν
πόντου κλῇδ' ἀπέραντον.

V. 202. μολπῇσι βροτοῖς (corr. in ούς ab ead. m.) B. βροτούς ceteri.
V. 203. βοήν B. βοάν ceteri.
V. 206. πολυστόνων ἄιον ἰαχὰν (ἀχὰν Duebneri cod. A. et B a pr. m.) γόων Scriptor Chr. pat. v. 809.
V. 207. μογερά (gl. κακῇ) B. μογερᾷ C*B* μογερά fortasse ceteri.
V. 208. λέχαισι *B*.
V. 209. θεοκλυτεῖ δέ τ' ἄδικα B*B*. θεοκλυτεῖ δ' ἄδικα videtur esse in ceteris omnibus.
V. 212. εἰς B*B*.

Sic dicuntur clarae mortes pro patria oppetitae Ciceroni Disp. Tusc. I. 48, 116. et paulo post optabiles mortes cum gloria ibid. c. 49.

V. 206 sqq. Constructionis rationem explicavit G. Hermannus ap. Seidler. ad Troad. 123. cf. ibid. 351 (335). βοάσατ' εὖ τὸν Ὑμέναιον ὢ μακαρίαις ἀοιδαῖς ἰαχαῖς τε νύμφαν. PFLUGK. Adde Sophoclis Trach. 49. Δέσποινα Δηϊάνειρα, πολλὰ μέν σ' ἐγὼ Κατεῖδον ἤδη πανδάκρυτ' ὀδύρματα Τὴν Ἡρακλείαν ἔξοδον γοωμένην. Est illic accusativus rei in lamentatione alicuius personae effectae. Conf. Fr. Trawinski de usu accusativi ex phrasibus apti apud tragicos Graecos (Berol. 1865.) p. 9.

V. 211 sqq. ἅ νιν ἔβασεν] Scil. Iasonis iureiurando fidentem. — δι' ἅλα νύχιον, propter nocturnam fugam. Denique πόντου κλῇδα intellege, ut scholiastes interpretatur, τὸ στενὸν Ponti Euxini, παρὰ τὸ ὥσπερ κλεῖδα εἶναι τοῦ προκειμένου Πόντου, et in voc. ἀπέραντον, ut videtur Elmsleio, poëta Homericum Ἑλλήσποντον ἀπείρονα respexit. PFLUGK.

ΜΗΔΕΙΑ.

Κορίνθιαι γυναῖκες, ἐξῆλθον δόμων,
μή μοί τι μέμφησθ᾽· οἶδα γὰρ πολλοὺς βροτῶν
σεμνοὺς γεγῶτας, τοὺς μὲν ὀμμάτων ἄπο,

V. 215. Habet Plutarch. Timol. 32.
V. 216. *μέμφοισθ᾽* B *μέμφησθ᾽* CEacd *μέμψοισθ᾽ B. μέμψησθ᾽ C.* Laudant Photius p. 437. Suidas II. 2. p. 712.
V. 217. *ὀμμάτων τ᾽* (e corr. eiusdem man.) B. *ὀμμάτων τ᾽* E.

V. 215. *Κορίνθιαι γυναῖκες κτἑ.*] Vertit haec liberius Ennius, ut e Ciceronis epist. VII. 6, 1. colligi potest, ubi haec leguntur: *Hoc tibi tam ignoscemus nos amici, quam ignoverunt Medeae, quae Corinthum arcem altam habebant, matronae opulentae, optumates, quibus illa manibus gypsatissimis persuasit, ne sibi vitio illae verterent, quod abesset a patria. Nam multi suam rem bene gessere et publicam patria procul: multi etiam, qui domi aetatem agerent, propterea sunt improbati.* unaque illud recte hinc colligi potest, Ennium ad patriam rettulisse, quod Euripides de aedibus dixerat, qua de re vide Mureti Var. lect. VIII. 17. O. Ribbeck Tragicor. Lat. reliqu. p. 249.

V. 215 sqq. Medea dicit se prodisse ex aedibus, ne in reprehensionem incurreret, quia cognovisset facile homines invidiam multitudinis subire. Alios enim, sive procul ab oculis hominum aetatem egissent sive sese dedissent populo ac multitudini cognoscendos, severos nimium, i. e. fastidiosos atque austeros, habitos esse: alios vero, qui ipsi quoque reprehensionis ansas non dedissent et nihil nisi quiete egissent, ignominiam invenisse ac levitatis crimen. Non enim iudicare populum, sed odio duci, antequam cognitos animos hominum haberet. Hanc sententiam in his verbis inesse recte iam Scholiastae viderunt, quamquam interpretes in singulis verbis interpretandis in alia omnia abierunt. De his iam singula videamus.

V. 217. *σεμνοὺς γεγῶτας*] id est, tristes atque austeros esse habitos, qua de significatione iam dixit Photius p. 506, 15. (p. 437. ed. Lips.) *Σεμνὸν — ἔσθ᾽ ὅτε δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπερηφάνου τιθέασιν, Εὐριπίδης Μηδείᾳ· οἶδα — γεγῶτας. καὶ ἐν Ἱππολύτῳ* (93): *Μισεῖν τὸ σεμνὸν καὶ τὸ μὴ πᾶσιν φίλον.* cl. Suida II. 2. p. 712., qui similia habet. Eodem fere modo etiam Schol. ad h. l. explicant.

V. 217 sq. *τοὺς μὲν ὀμμάτων ἄπο, τοὺς δ᾽ ἐν θυραίοις*] De his recte sensit Scholiastes, qui dicit: *πολλοὶ γὰρ ἀνθρώπων διὰ τὸ κεχωρίσθαι καὶ μὴ ὁμιλεῖν τισὶν ἀλαζόνες καὶ ὑπερήφανοι ἔδοξαν εἶναι· οἱ δὲ ἐκ τῶν ἐναντίων συνεχῶς φαινόμενοι καὶ ἐπιπολάζοντες ὀχληροὶ καὶ ἐπαχθεῖς ἔδοξαν εἶναι.* Ita igitur *οἱ ἀπ᾽ ὀμμάτων* opponuntur *τοῖς ἐν θυραίοις*, ut alteri sint, qui procul ab hominum conspectu suas res agant, alteri autem, qui foras spectent atque multitudini se committant, uti *κατ᾽ οἶκον* et *θυραῖος* inter se opponuntur in Sophoclis Trach. 541. et *ἔναυλος* atque *θυραῖος* in Philoct. 150. vide Fr. Ellendt Lexic. Soph. vol. I. p. 820., et *τὰ ἔνδον* opponuntur *τοῖς θύραζε* in Euripidis Orest. 604. Atque de hac quidem ratione vix credas quemquam dubitare posse. Tamen aliam ineundam putavit rationem horum verborum interpretandorum

τοὺς δ᾽ ἐν θυραίοις· οἱ δ᾽ ἀφ᾽ ἡσύχου ποδὸς
δύσκλειαν ἐκτήσαντο καὶ ῥαθυμίαν.
δίκη γὰρ οὐκ ἔνεστ᾽ ἐν ὀφθαλμοῖς βροτῶν,
ὅστις πρὶν ἀνδρὸς σπλάγχνον ἐκμαθεῖν σαφῶς
στυγεῖ δεδορκώς, οὐδὲν ἠδικημένος.
χρὴ δὲ ξένον μὲν κάρτα προσχωρεῖν πόλει·

V. 220. 21. habet Eustathius in Il. vol. I. p. 415, 12.

V. 221. ἐκμαθεῖν libri excepto *C*, qui ἐκμάθοι. Eustathius ἐκμάθῃ.

V. 222. 23. Eustathius in Il. p. 55, 29.

V. 223. habet Scholiastes Soph. Oed. Col. 171. v. 223—25. Stobaeus floril. XLV. 10. vol. II. p. 216.

A. Seidlerus, qui vertit haec verba ita: Novi multos homines austeros, alios, quos ipse oculis meis vidi, alios, de quibus audivi, cl. Aeschyli Agam. 997. Πεύθομαι ἀπ᾽ ὀμμάτων νόστον αὐτόμαρτυς ὤν. et Sophoclis Oed. Colon. 14. πύργοι μέν, οἳ πόλιν στέγουσιν, ὡς ἀπ᾽ ὀμμάτων, πρόσω., quos locos ab hoc loco Euripidis prorsus alienos esse facile intellegitur, ut hanc rationem commendatam olim a G. Hermanno, comprobatam a Pflugkio non operae pretium sit pluribus refellere.

V. 218. οἱ δ᾽ ἀφ᾽ ἡσύχου ποδὸς] οἷον ἡσύχιον βίον ἐπανῃρημένοι — μηδὲν δὲ πράττοντες, ἀλλ᾽ ἡσυχίαν ἄγοντες. SCHOL.

V. 219. ῥαθυμίαν κτήσασθαι est αἰτίαν ἔχειν ῥαθυμίας. Ex locis ab Elmsleio comparatis maxime huc pertinet Soph. Antig. 924. τὴν δυσσέβειαν εὐσεβοῦσ᾽ ἐκτησάμην. Sic etiam Eurip. Iphig. Taur. 676. καὶ δειλίαν γὰρ καὶ κάκην κεκτήσομαι. Helen. 272. ὅστις τὰ μὴ προσόντα κέκτηται κακά. PFLUGK.

V. 220. ἔνεστ᾽ ἐν ὀφθαλμοῖς] De repetita praepositione Pflugkius de Graecis contulit Bacch. 269. ἐν τοῖς λόγοισι δ᾽ οὐκ ἔνεισί σοι φρένες. Isocrat. c. Soph. §. 10. κακῶς εἰδότες, ὅτι μεγάλας ποιοῦσι τὰς τέχνας οὐχ οἱ τολμῶντες ἀλαζονεύεσθαι περὶ αὐτῶν, ἀλλ᾽ οἵτινες ἄν, ὅσον ἔνεστιν ἐν ἑκάστῃ, τοῦτ᾽ ἐξευρεῖν δυνηθῶσιν. Fr. Jacobs de Latinis Terent. Eun. I. 1, 14. *In amore haec omnia insunt vitia.* Nep. Alc. 1, 4. *admirabantur inesse in uno homine tantam dissimilitudinem.*, ubi vid. Bardili. De re ipsa poterit conferri Cicero Planc. 4, 9. *Non est enim consilium in vulgo, non ratio, non discrimen, non diligentia* etc.

V. 221. ὅστις, ut saepe, ad pluralem βροτῶν refertur. Homer. Il. XIX. 260. ἀνθρώπους τίνυνται, ὅτις κ᾽ ἐπίορκον ὀμόσσῃ. Cf. Pindar. Ol. III. 9. Eurip. Androm. 180. Hec. 356 sq. Heindorf. ad Plat. Protag. p. 593. PFLUGK.

V. 223. Eadem sententia apud Sophocl. Oed. Col. 171. Ὦ πάτερ, ἀστοῖς ἴσα χρὴ μελετᾶν Εἴκοντας ἃ δεῖ κἀκούοντας. Cf. Eurip. Suppl. 892 sqq. PFLUGK. Adde Cic. de off. I. 34, 125. *Peregrini atque incolae officium est nihil praeter suum negotium agere, nihil de alieno anquirere minimeque esse in aliena re publ. curiosum.* Quod autem Elmsleius dixit pro προσχωρεῖν usitatius fuisse συγχωρεῖν, cl. Eurip. El. 1052. γυναῖκα γὰρ χρῆν πάντα συγχωρεῖν πόσει, Ἥτις φρενήρης., in

οὐδ᾽ ἀστὸν ᾔνεσ᾽, ὅστις αὐθάδης γεγὼς
πικρὸς πολίταις ἐστὶν ἀμαθίας ὕπο.
ἐμοὶ δ᾽ ἄελπτον πρᾶγμα προσπεσὸν τόδε
ψυχὴν διέφθαρκ᾽· οἴχομαι δὲ καὶ βίου
χάριν μεθεῖσα κατθανεῖν χρῄζω, φίλαι.
ἐν ᾧ γὰρ ἦν μοι πάντα, γιγνώσκω καλῶς,

V. 225. πολίτης (αις) B. *πολίταις* ceteri cum Stobaeo.
V. 229. *γινώσκειν* libri. *γιγνώσκω* Canterus, Fix. Vide adnot. exeget.

eo non satis diligenter iudicavit vir doctissimus. Aliud enim est *συγχωρεῖν*, aliud *προσχωρεῖν*. Illud est concedere simpliciter, hoc est accedere aut sese accommodare, ut similis eius esse videare, cui te applicaveris. Conf. Herod. IIII. 104. *τὰ δ᾽ ἄλλα νόμαια Θρήϊξι προσκεχωρήκασι*, i. e. in ceteris institutis ac moribus se Thracibus accommodaverunt aut dicam similes sunt facti. In simili sententia verbum *ἐφαρμόζεσθαι* usurpat Poëta ap. Athen. VII. p. 317. A. *τοῖσιν ἐφαρμόζου τῶν κεν κατὰ δῆμον ἵκηαι.*

V. 224. *οὐδ᾽ ἀστὸν ᾔνεσ᾽*] Ad similem sententiam de ipso cive proferendam his verbis poëta sic sibi transitum parat, quasi Latine dicas: Neque tamen hoc ita dictum existimari velim quasi laudaverim civem, qui etc. De usu aoristi *ᾔνεσα* Pflugkius contulit Ionem Chium ap. Athen. III. p. 91. D. *ἀλλ᾽ ἔν τε χέρσῳ τὰς λέοντος ᾔνεσα Ἢ τὰς ἐχίνου μᾶλλον οἰζυρὰς τέχνας.* G. Hermann. ad Viger. p. 746. n. 162. Rost gr. Gr. §. 116. adn. 4. p. 589. ed. VII; A. Matthiae gr. Gr. ampl. 506. V. 1. Utrum his versibus Euripides Cleonem, qui tum in civitate populari plurimum valuit, notare voluerit, id quod G. Hermanno visum est, necne, in medio relinquam.

V. 226. Orest. 1173. *εἴ ποθεν ἄελπτος παραπέσοι σωτηρία.* Cf. Wyttenbach. ad Plutarch. T. I. p. 378. PFLUGK.

V. 227 sq. *βίου χάριν μεθεῖσα*] Pflugkius attulit Lysiae adv. Andocid. §. 28. *καίτοι τίς χάρις τῷ βίῳ, κακοπαθεῖν μὲν πολλάκις, ἀναπαύσασθαι δὲ μηδέποτε;* et Hippol. 1408. *ὄλωλα, τέκνον, οὐδέ μοι χάρις βίου.* Sic etiam Latini dixerunt gratia est alicuius rei aut non est, veluti Vergilius Georg. I. 83. *nec nulla interea est inaratae gratia terrae*, i. e. nec fit, ut nulla interea gratia sit terrae non aratae.

V. 229. *ἐν ᾧ γὰρ ἦν μοι πάντα*] Haec verba per se dicuntur, hac fere sententia: in quo nostrae spes opesque omnes sitae erant, ut fere dicit Terentius Adelph. III. 1, 33 (331). Phorm. III. 1, 6 (470). Cf. Aristophanis Acharn. 449. *ἐπελαθόμην, ἐν ᾧπέρ ἐστι πάντα μοι τὰ πράγματα.* Ciceronis epist. XV. 14, 5. *Sic velim evitare quasi in eo mihi sint omnia.* Similiterque Medeam dicentem facit Ovidius epist. XII. 161 sq. *Deseror, amissis regno patriaque domoque, Coniuge, qui nobis omnia solus erat.* Contra in Platonis Protag. p. 313. A. eadem formula est, sed adiuncto tamen infinitivo, *ὃ δὲ περὶ πλείονος τοῦ σώματος ἡγεῖ, τὴν ψυχήν, καὶ ἐν ᾧ πάντ᾽ ἐστὶ τὰ σὰ ἢ εὖ ἢ κακῶς πράττειν, χρηστοῦ ἢ πονηροῦ αὐτοῦ γενομένου, περὶ δὲ τούτου οὔτε τῷ ἀδελφῷ κοι-*

κάκιστος ἀνδρῶν ἐκβέβηχ᾽ οὑμὸς πόσις.
πάντων δ᾽ ὅσ᾽ ἔστ᾽ ἔμψυχα καὶ γνώμην ἔχει
γυναῖκές ἐσμεν ἀθλιώτατον φυτόν·

V. 231—35. habet Stobaeus flor. LXXIII. 27. vol. III. p. 43, 28. Meineke.
V. 232. Porphyrius ap. Euseb. praepar. euang. X. p. 466.

νωνήσω οὔθ᾽ ἡμῶν τῶν ἑταίρων οὐδενὶ κτἑ. Hinc G. Hermannus olim ad Elmsleii Medeam p. 352. ed. Lips. hanc rationem inivit, ut diceret hic quoque librorum scripturam *γιγνώσκειν* retinendam atque sic legendam: *ἐν ᾧ γὰρ ἦν μοι, πάντα γιγνώσκειν καλῶς*, hanc habere sententiam: *in quo mihi situm erat, ut omnia recte instituerem*, cl. de formula Eurip. Iphig. Aul. 107. *ἃ δ᾽ οὐ καλῶς Ἔγνων τότ᾽, αὖθις μεταγράφω καλῶς πάλιν.* Sed ex Scholiis tamen licet agnoscere olim aliam scripturam in hoc loco fuisse, in quibus haec leguntur: *ἐν ᾧ γὰρ ἦν· ἐν ᾧ ἦν μοι πάντα, κάκιστος ἀνδρῶν ἐκβέβηκεν· οἱ δ᾽ ὑποκριταὶ οὐ συμπεριφερόμενοι τῷ τρόπῳ λέγουσι ʽγιγνώσκειν καλῶςʼ.* Ex his verbis apparet et verba *ἐν ᾧ γὰρ ἦν μοι πάντα*, absolute intellecta esse ab Scholiaste et figuram orationis in his verbis fuisse, qua non intellecta histriones (*οὐ συμπεριφερομένους τῷ τρόπῳ*) alia verba: *γιγνώσκειν καλῶς*, intulisse. Inde probabilis admodum Canteri (Nov. Lect. IIII. 11.) coniectura *γιγνώσκω καλῶς*, quam Fixii nomine propositam commendavit iure etiam Kirchhoffius, recepit Schoenius, ut Medea quasi per parenthesin dicat: bene intellego. Cf. infra v. 922. *κἀμοὶ τάδ᾽ ἐστὶ λῷστα, γιγνώσκω καλῶς.* et Heraclid. 981 sq. *δεινόν τι καὶ συγγνωστόν, ὦ γύναι, σ᾽ ἔχει Νεῖκος πρὸς ἄνδρα τόνδε, γιγνώσκω καλῶς.* Alcest. 939 sq. *ἐγὼ δ᾽ ὃν οὐ χρῆν ζῆν παρεὶς τὸ μόρσιμον Λυπρὸν διάξω βίοτον, ἄρτι μανθάνω.* cl. Bacch. 1295. eodemque modo Tibullus I. 3, 25 sq. dixit: *Quidve* (*profuit*) — *pureque lavari Te, memini, et puro secubuisse toro.* et sunt alia id genus multa. Musgravii coniectura: *γιγνώσκεις καλῶς*, quam receperunt multi grammatici, hic rationem nullam habet.

V. 232. *φυτόν*] Geschöpf. De mulieribus rursus Hipp. 630. *ὁ δ᾽ αὖ λαβὼν ἀτηρὸν εἰς δόμους φυτόν.* Cf. Valckenar. ad Callim. p. 153. Heindorf. ad Platon. Soph. p. 333. Respexit haec Lucianus dial. mort. XXVIIII. 2. Ceterum recte dicit Scholiastes haec praeter consuetudinem heroicae aetatis dici, coll. Homeri Il. XI. 244., cui addit Elmsleius Hippol. v. 627. PFLUGK. Huic Euripidis loco iam Porphyrius ap. Euseb. praep. euang. l. c. opposuit Theodectis in Alcmeone (cl. A. Nauck. Tragicor. Graec. fragm. p. 622. n. 1.): *Σαφὴς μὲν ἐν βροτοῖσιν ὑμνεῖται λόγος· Ὡς οὐδέν ἐστιν ἀθλιώτερον φυτὸν Γυναικός.* Hoc autem dicitur aut ad misericordiam commovendam, ut in his locis, aut per contemptum, ut dicit Alexis apud Athenaeum III. p. 123. F. vol. I. p. 223. Meineke. *Εἶτ᾽ οὐ περίοπτόν ἐστιν ἄνθρωπος φυτὸν Ὑπεναντιωτάτοις τε πλείστοις χρώμενον κτἑ.* et Euripides in Hipp. l. c. Quod autem heroicae aetatis morem cum aetate sua commutasse dicunt Euripidem, idem accidit Vergilio, qui Georg. I. 31 sq. de Augusto dicit: *An deus immensi venias maris — Teque sibi generum Tethys emat omnibus undis?* et Ovidio Metam. IIII. 705. *Promittuntque super* (*Per-*

ἃς πρῶτα μὲν δεῖ χρημάτων ὑπερβολῇ
πόσιν πρίασθαι δεσπότην τε σώματος
λαβεῖν· κακοῦ γὰρ τοῦδ' ἔτ' ἄλγιον κακόν,
κἀν τῷδ' ἀγὼν μέγιστος, ἢ κακὸν λαβεῖν
ἢ χρηστόν. οὐ γὰρ εὐκλεεῖς ἀπαλλαγαὶ
γυναιξίν, οὐδ' οἷόν τ' ἀνήνασθαι πόσιν.
εἰς καινὰ δ' ἤθη καὶ νόμους ἀφιγμένην
δεῖ μάντιν εἶναι, μὴ μαθοῦσαν οἴκοθεν,

V. 235. τοῦτ' ἄλγιον B[C]Ed. τοῦτό γ' ἄλγιον a. τοῦδε τ' ἄλγιον *B*. τοῦδ' ἔτ' ἄλγιον *C*. τοῦτό γ' Stobaeus (τοῦ γ' Cod. A.) τοῦτ' ἔτ' ἄλγιον Brunckius.

V. 236. λάβῃ (supra scr. γρ. λαβεῖν) B. λαβεῖν ceteri, ut videtur.

seo) regnum dotale parentes (Andromedae). Sed aliis quoque locis munera inter soceros et generos promiscua in nuptiis commemorantur, ut recte vidit Heynius ad Vergil. l. c. vol. I. p. 288. ed. IIII.

V. 233. ἃς πρῶτα μὲν δεῖ] Post πρῶτα μὲν non sequitur hoc loco ἔπειτα aut quid simile, sed priore parte orationis latius amplificata deinceps v. 239 sq. alia quadam ratione infertur: εἰς καινὰ δ' ἤθη καὶ νόμους ἀφιγμένην κτέ.

V. 234. δεσπότην τε σώματος λαβεῖν] eumque quasi dominum corporis adsumere.

V. 235. κακοῦ γὰρ τοῦδ' ἔτ' ἄλγιον κακόν] Hoc quod coniecerat Elmsleius, totidem litteris legitur in C, nec multum recedit *B*, in quo scriptum est τοῦδε τ'. Refertur hoc ad alteram partem prioris enuntiati, eoque significatur praeter emptionem mariti illud permolestum atque adeo molestius esse, quod in eius potestatem committitur puella, quae nubit viro. Sic recte Scholiastes explicavit: Κακὸν μὲν τὸ χρημάτων ὑπερβολῇ πρίασθαι, ἀλγεινότερον δὲ κακὸν τὸ καὶ δεσπότην αὐτὸν ἄντικρυς λαμβάνειν.

V. 237. οὐ γὰρ εὐκλεεῖς ἀπαλλαγαὶ] Hoc dicit: Nam, si minus commode evenerit, ignominiosae discessiones sunt etc., in quam sententiam adnotavit Pflugkius: 'Respexisse videtur ius Atticum, difficile ac morosum mulieribus ἀπόλειψιν molientibus. Vide Meier Att. Process. p. 414.' Schoenius comparavit Anandridam ap. Stobaeum flor. LXXIIII. 1. vol. III. p. 50. ed. Meineke. Χαλεπή, λέγω σοι, καὶ προσάντης, ὦ τέκνον, Ὁδός ἐστιν ὡς τὸν πατέρ' ἀπελθεῖν οἴκαδε Παρὰ τἀνδρός, ἥτις ἐστὶ κοσμία γυνή. Ὁ γὰρ δίαυλός ἐστιν αἰσχύνην φέρων. et A. G. Beckeri Charicl. vol. II. p. 489. Adde Bähr, ad Plut. Alc. 8. p. 103 sqq. C. Fr. Hermann Lehrb. der griech. Staatsalterth. §. 122. 4.

V. 238. ἀνήνασθαι] repudiare, Pindar. Nem. V. 35. εὐθὺς δ' ἀπανάνατο νύμφαν. Cf. Eurip. Bacch. 533. PFLUGK. Ceterum viri, qui repudiabant uxores, proprie dicebantur illas ἀποπέμπειν. Cf. C. Fr. Hermann. l. c.

V. 239. εἰς καινὰ δ' ἤθη καὶ νόμους κτέ.] Similia in alteram partem dicuntur in Terentii Andr. I. 2, 18 (189). *Nunc hic dies aliam vitam adfert, alios mores postulat.*

ὅτῳ μάλιστα χρήσεται συνευνέτῃ.
κἂν μὲν τάδ' ἡμῖν ἐκπονουμέναισιν εὖ
πόσις ξυνοικῇ, μὴ βίᾳ φέρων ζυγόν,
ζηλωτὸς αἰών· εἰ δὲ μή, θανεῖν χρεών.
ἀνὴρ δ' ὅταν τοῖς ἔνδον ἄχθηται ξυνών,
ἔξω μολὼν ἔπαυσε καρδίαν ἄσης,
ἢ πρὸς φίλων τιν' ἢ πρὸς ἥλικας τραπείς·
ἡμῖν δ' ἀνάγκη πρὸς μίαν ψυχὴν βλέπειν.

ῃ
V. 243. ξυνοικει B. μὴ βίᾳ ζυγὸν φέρων [a] c. in d dicitur esse μὴ φέρων βίᾳ ζυγόν. Kirchhoffio scribendum videtur μὴ βίᾳ φέρειν ζυγόν.

V. 246. καρδίαν ἄτης B. καρδίαν ἄσην C. καρδίαν ἄσης E a c d *C* cum Eustathio in Il. p. 739, 36. καρδίαν ἄσσης *B*. καρδίας ἄσην Olympiodorus in Plat. Alcib. p. 188.

V. 247. φίλον B E a *B*. φίλων C c d *C* ἥλικα libri. ἥλικας C., ut voluit Porsonus.

V. 241. ὅτῳ μάλιστα χρήσεται συνευνέτῃ] Quod G. Hermannus οἵῳ pro ὅτῳ Musgravii coniecturam denuo commendaverat, responderam ego esse hoc solvendum: ὅστις μάλιστα ἔσται, ᾧ χρήσεται συνευνέτῃ. et coniectura opus non esse. In eam sententiam ascripsit Schoenius Sophocl. Oed. reg. 414. κοὐ βλέπεις ἵν' εἶ κακοῦ Οὐδ' ἔνθα ναίεις οὐδ' ὅτων κυρεῖς μέτα.

V. 243. μὴ βίᾳ φέρων ζυγόν] Hoc tum fit, quum maritus lene imperium in mulierem exercet. Recte enim A. Nauckius in Mémoires de l'Acad. impériale l. c. p. 115. dixit ζυγὸν pertinere ad unam quamque συζυγίαν, quae in matrimonio esset. Mutanda haec verba nullo modo sunt.

V. 246. Aeque bene dicitur παύειν καρδίαν ἄσης ac π. καρδίας ἄσην. Soph. Electr. 798. εἰ τήνδ' ἔπαυσας τῆς πολυγλώσσου βοῆς. PFLUGK. De Euripide conf. Bacch. 280. ὃ παύει τοὺς ταλαιπώρους λύπης, et de altera quidem constructione huius fab. v. 195. στυγίους δὲ βροτῶν οὐδεὶς λύπας εὕρετο μούσῃ καὶ πολυχόρδοις ᾠδαῖς παύειν.

V. 247. ἢ πρὸς ἥλικας τραπείς] 'πρὸς ἥλικας, ad aequalium coetum, ut Phoen. 1761. πρὸς ἥλικας φάνηθι σάς.' PORSONUS.

V. 248. πρὸς μίαν ψυχὴν βλέπειν] Antipater ap. Stobaei floril. LXVII. 25. vol. III. p. 13. Meineke. αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι κοινωνίαι καὶ ἑτέρας τινὰς ἀποστροφὰς ἔχουσι, 'ταύτας δ' ἀνάγκη πρὸς μίαν ψυχὴν βλέπειν', τὴν τοῦ ἀνδρός. Sic etiam Gloss. cod. Vatic. et Flor. 10. μίαν ψυχήν· τὴν τοῦ ἀνδρός. neque aliter plerique interpretes. Bothius tamen, quem Schoenius nuper secutus est, rettulit ad unam ipsius mulieris animam. Quod h. l. est falsissimum. Haec enim sententia est, virum praeter mulierem habere aut aliquem amicum aut etiam aequales suos, et posse foris rerum suarum domesticarum, si quando aegrotent, solacium quaerere. Sed mulierem unum habere maritum, ad quem spectet. Non enim de eo, quod secum consideret mulier aut etiam maritus, agitur hoc loco.

λέγουσι δ' ἡμᾶς, ὡς ἀκίνδυνον βίον
ζῶμεν κατ' οἴκους, οἱ δὲ μάρνανται δορί,
κακῶς φρονοῦντες· ὡς τρὶς ἂν παρ' ἀσπίδα
στῆναι θέλοιμ' ἂν μᾶλλον ἢ τεκεῖν ἅπαξ.
ἀλλ' οὐ γὰρ αὑτὸς πρὸς σὲ κἄμ' ἥκει λόγος·
σοὶ μὲν πόλις θ' ἥδ' ἐστὶ καὶ πατρὸς δόμοι
βίου τ' ὄνησις καὶ φίλων συνουσία,
ἐγὼ δ' ἔρημος ἄπολις οὖσ' ὑβρίζομαι
πρὸς ἀνδρός, ἐκ γῆς βαρβάρου λελησμένη,
οὐ μητέρ', οὐκ ἀδελφόν, οὐχὶ συγγενῆ
μεθορμίσασθαι τῆσδ' ἔχουσα συμφορᾶς.
τοσοῦτον οὖν σου τυγχάνειν βουλήσομαι,
ἤν μοι πόρος τις μηχανή τ' ἐξευρεθῇ

V. 251. cf. Luciani somn. §. 19.
V. 253. *αὐτὸς* libri. Correxit Porsonus.
V. 254. *σοὶ μὲν γὰρ πόλις ἥδ'* B. *σοὶ μὲν πόλις ἥδ'* Ccd., ut videtur, etiam Ea. *σοὶ μὲν πόλις θ' ἥδ' B* [*C*] correcti.
V. 255. *συνουσία* libri. In E ascriptum: *γρ. κοινωνία*, in c. *κοινωνία* supra scriptum habet *συνουσία*.
V. 258. *οὐδὲ συγγενῆ B* [*C*] cum Script. Chr. pat. v. 757.
V. 260. *τοσοῦτον δὲ σοῦ* B *τοσοῦτον δέ σου* Ccd, etiam Ea. *τοσοῦτον οὖν σου B* [*C*] correcti. Kirchhoffius suspicatur: *τοσόνδε τοί νυν σοῦ τυχεῖν βουλήσομαι.* Probabilius Nauckius: *Τοσόνδε δή σου τυγχάνειν βουλήσομαι.*

V. 251. *κακῶς φρονοῦντες*] Haec iunge cum verbo *λέγουσι*. Sic Heracl. 56. *Ἦ που καθῆσθαι τήνδ' ἕδραν καλὴν δοκεῖς Πόλιν δ' ἀφῖχθαι σύμμαχον, κακῶς φρονῶν.* Cf. Isocrat. Philipp. §. 7. Philostr. Vit. Apoll. I. 2. p. 3. PFLUGK.

Ibid. *παρ' ἀσπίδα στῆναι*] Phoen. 1008. *στάντες παρ' ἀσπίδ' οὐκ ὀκνήσουσιν θανεῖν.* Laudat h. l. Lucian. Somn. s. Gall. §. 19. PFLUGK. Ennius ap. Varronem de ling. Lat. V. §. 81. Müll. et ap. Nonium p. 261, 18. in hunc modum: *Nam ter sub armis malim vitam cernere quam semel modo parere.* conf. O. Ribbeck Tragic. Lat. reliqu. p. 39. et Io. Vahlen Ennianae poes. reliqu. p. 128.

V. 256. *ἔρημος ἄπολις οὖσ'*] Asyndeton in eius modi verbis usitatissimum, veluti in Soph. Antig. 29. *ἐᾶν δ' ἄκλαυτον ἄταφον κτέ.*

V. 259. *μεθορμίσασθαι*] Tamquam statione mutata praesentem calamitatem subterfugere. Translatus huius verbi usus, quo etiam infra v. 439 sq. *οὔτε πατρὸς δόμοι — μεθορμίσασθαι μόχθων πάρα.* et in Alc. 798. hoc verbum cum genetivo iungitur, manavit ex illa satis pervulgata ratione, qua vita hominum cum navigatione comparatur. PFLUGK. Ceterum verborum ordinem recte monstravit Scholiastes: *Τὸ δὲ ἑξῆς· οὐ μητέρ', οὐκ ἀδελφόν, οὐ συγγενῆ σχοῦσαν πρὸς τὸ καταφυγοῦσαν πρός τινα τούτων μεταβληθῆναι τῆς συμφορᾶς.*

V. 261. Similiter in Hipp. 710. petit Phaedra a choro, ut quae

πόσιν δίκη τῶνδ᾽ ἀντιτίσασθαι κακῶν
τὸν δόντα τ᾽ αὐτῷ θυγατέρ᾽ ἥν τ᾽ ἐγήματο,

V. 262. δίκη libri excepto d, qui δίκην habet natum ex δίκηι, ut videtur, id quod restitui Elmsleius iniuria voluit.
V. 263. δόντα γ᾽ BC. ἥν τ᾽ ἐγήματο libri cum Eustathio in Il. vol. I. p. 694, 24.

viderit taceat. Cf. Sophocl. Electr. 468. PFLUGK. Schoenius comparat Horatii art. poët. 200., ubi in chori officiis est, ut commissa tegat, ad quem locum vide quae adnotavit Orellius p. 735. ed. tert.

V. 262. πόσιν δίκη τῶνδ᾽ ἀντιτίσασθαι κακῶν] Iure mihi Pflugkius videtur δίκη iure aut uti par est retinuisse id, quod chorus infra v. 268. similiter pronuntiat: ἐνδίκως γὰρ ἐκτίσει πόσιν. conf. Soph. Antig. 94. ἐχθρὰ δὲ τῷ θανόντι προσκείσει δίκη. δίκην, quod auctore Elmsleio vulgo nunc reposuerunt, minime requiritur ad genetivum τῶνδε κακῶν explicandum, vide Homeri Il. III. 366. ἦ τ᾽ ἐφάμην τίσεσθαι Ἀλέξανδρον κακότητος. Platonis Conviv. p. 213 D. ἀλλὰ τούτων μὲν εἰσαῦθίς σε τιμωρήσομαι. et quae habet A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 368. a. p. 682. ed. sec.

V. 263. ἥν τ᾽ ἐγήματο] Hanc scripturam, quae est in libris itemque agnoscitur ab Eustathio, intactam reliquit Pflugkius. Notavit autem Eustathius ad Iliad. p. 694, 24 hunc locum propterea, quod Euripides contra regulam grammaticorum γήμασθαι pro γῆμαι dixisset. Οὕτω καὶ Εὐριπίδης, inquit, τὸ ἔγημε παθητικῶς ἔφη ἐν τῷ ἣν ἐγήματο, ut nullo modo dubitari posse videatur quin ea scriptura antiquitus tradita fuerit. Sed quaeritur, quam ob rem Euripides medium posuerit ibi, ubi exspectaveris activum. Id ut explicarent, alii aliam viam ingressi sunt. Ac Porsonus quidem, quod γήμασθαι aliquando ita esset dictum de viris, ut significaretur eos non ut viros, qui domini aedium essent, sed ut mulieres, quae in potestate virorum esse deberent, matrimonium inivisse, non ut imperarent uxori, sed ut servirent, in quam rem Ammonius s. v. γῆμαι p. 36 sq. Anacreontis versum et Antiphanis adfert, v. Th. Bergk. Anacreontis carmin. reliqu. (Lips. 1834), n. 84. p. 216 sqq., voluit hoc quoque loco id ita intellegi ac restitui: ἥ τ᾽ ἐγήματο, ut id acerbe a Medea de nuptiis Iasonis cum Glauce factis diceretur. Id tamen a severitate tragoediae abhorrere non est quod dicam. Contra Seidlerus ad Eurip. Electr. 246. ita voluit intellegi verba ἥν τ᾽ ἐγήματο, ut per attractionem propter accusativos, qui ante leguntur, id positum esset pro ᾗ τ᾽ ἐγήματο. Elmsleius vero ᾗ τ᾽ ἐγήματο scribi voluit, coll. v. 515. πτωχοὺς ἀλᾶσθαι παῖδας ἥ τ᾽ ἔσωσά σε. Denique G. Hermannus ἐγήματο rettulit ad Creontem, ut hoc diceretur: et qui dedit ei filiam et quam dedit. Γήμασθαι enim esse proprie dare in matrimonium. Postremo Lentingius et nuper etiam Nauckius existimaverunt hunc versum ex v. 287. τὸν δόντα καὶ γήμαντα καὶ γαμουμένην interpolatum esse. Equidem ἥν τ᾽ ἐγήματο ita retinendum censeo, ut dicam medium non cum dativo, sed cum accusativo propterea positum esse ab Euripide, ut significaret Iasonem matrimonio suo cum Glauce inito aliquid magni sibi visum esse impetrare, quasi nostra lingua dicas: die er sich erheirathet hat.

σιγᾶν. γυνὴ γὰρ τἄλλα μὲν φόβου πλέα,
κακὴ δ' ἐς ἀλκὴν καὶ σίδηρον εἰσορᾶν·
ὅταν δ' ἐς εὐνὴν ἠδικημένη κυρῇ,
οὐκ ἔστιν ἄλλη φρὴν μιαιφονωτέρα.

ΧΟΡΟΣ.

δράσω τάδ'· ἐνδίκως γὰρ ἐκτίσει πόσιν,
Μήδεια. πενθεῖν δ' οὔ σε θαυμάζω τύχας.
ὁρῶ δὲ καὶ Κρέοντα, τῆσδ' ἄνακτα γῆς,
στείχοντα, καινῶν ἄγγελον βουλευμάτων.

ΚΡΕΩΝ.

σὲ τὴν σκυθρωπὸν καὶ πόσει θυμουμένην,
Μήδειαν, εἶπον τῆσδε γῆς ἔξω περᾶν
φυγάδα, λαβοῦσαν δισσὰ σὺν σαυτῇ τέκνα,
καὶ μή τι μέλλειν· ὡς ἐγὼ βραβεὺς λόγου

V. 264—67. habet Stobaeus floril. LXXIII. 8. vol. III. p. 39. Meineke. Duo priores etiam Schol. ad Soph. Antig. 61.

V. 266. 267. habet Eumathius IX. p. 583, 20. ed. Didot.

V. 268. δρᾶσον B. δρᾶσον (δράσω) CEcd *C* δράσω *B*.

V. 274. σὺν αὑτῇ (corr. in αὐτῇ) B. σὺν αὐτῇ C. σὺν αὐτῇ *B C*.

Sic enim medium suam vim habet nec abhorret tamen oratio a severitate tragoediae et sententia est eius modi, quae saepius in hac fabula profertur. Cf. v. 18. 556 sqq. 593. 872.

V. 264. φόβου πλέα] Aesch. Prom. 695. *Πρό γε στενάζεις καὶ φόβου πλέα τις εἶ.*

V. 266. ὅταν δ' ἐς εὐνὴν ἠδικημένη κυρῇ] Conf. Senecae Med. 579 sqq. *Nulla vis flammae tumidique venti Tanta nec teli metuenda torti, Quanta cum coniux viduata taedis Ardet et odit etc.*

V. 268. δράσω τάδ'] I. e. σιγήσομαι.

V. 270 sq. iam chorus novam personam denuntiat, quam videat advenientem, quo fere fieri solet modo, ut auditores sciant quis accedat. Fit autem hoc similiter etiam in aliis tragoediis, ut in Troad. 709 sq. *Τίν' αὖ δέδορκα τόνδ' Ἀχαϊκὸν λάτριν Στείχοντα, καινῶν ἄγγελον βουλευμάτων*; et minime offendere debet in eius modi locis, si eadem fere verba usurpantur, ut in illo ipso Troadum versu.

V. 273. εἶπον] Vide ad v. 224. Proditur autem hac ipsa oratione, qua utitur Creon, fastus quidam et contemtus, veluti in Aeschyli Prometh. 946. *σὲ τὸν σοφιστήν, τὸν πικρῶς ὑπέρπικρον, Τὸν ἐξαμαρτόντ' εἰς θεοὺς ἐφημέροις Πορόντα τιμάς, τὸν πυρὸς κλέπτην λέγω.* et Soph. Antig. 428. *σὲ δή, σὲ τὴν νεύουσαν ἐς πέδον κάρα, Φῂς ἢ καταρνεῖ μὴ δεδρακέναι τάδε*; De Euripide conf. Hippol. 1283 sqq.

V. 275 sq. *ὡς ἐγὼ βραβεὺς λόγου τοῦδ' εἰμί, κοὐκ ἄπειμι κτέ.*] Pro imperio loqui Creontem intellegitur etiam ex hac ipsa oratione, quae colorem etiam eo adsumit, quod non sine aliquo pondere allitteratio nascitur in verbis: τοῦδ' εἰμὶ κοὐκ ἄπειμι. Eadem vi dici-

τοῦδ' εἰμί, κοὐκ ἄπειμι πρὸς δόμους πάλιν,
πρὶν ἄν σε γαίας τερμόνων ἔξω βάλω.

ΜΗΔΕΙΑ.

αἰαῖ· πανώλης ἡ τάλαιν' ἀπόλλυμαι.
ἐχθροὶ γὰρ ἐξιᾶσι πάντα δὴ κάλων,
κοὐκ ἔστιν ἄτης εὐπρόσοιστος ἔκβασις.
ἐρήσομαι δὲ καὶ κακῶς πάσχουσ' ὅμως,
τίνος μ' ἕκατι γῆς ἀποστέλλεις, Κρέον;

ΚΡΕΩΝ.

δέδοικά σ', οὐδὲν δεῖ παραμπίσχειν λόγους,
μή μοί τι δράσῃς παῖδ' ἀνήκεστον κακόν.
συμβάλλεται δὲ πολλὰ τοῦδε δείματος·

V. 279. habet Schol. Soph. Ai. 1043.
V. 281. *καὶ κακῶς λέγουσ' ὅμως* E.
V. 282. *τῆσδε γῆς* B. *ἀποστέλλεις· ἀπείργεις, κωλύεις. Εὐριπίδης Μηδείᾳ* Hesychius vol. I. p. 486.
V. 283. *παραμπέχειν* BCE. bcd. *C. παραμπίσχειν* a *περιαμπίσχειν B.* Schol. Vide infra adn. exeget.

tur in Plauti Trin. I. 2, 130 (167). *me absente atque insciente, inconsultu meo.* Vide infra ad v. 341.

V. 279. *ἐξιᾶσι πάντα δὴ κάλων*] Haec Scholiastes ita interpretatur: *οἱ ἐχθροὶ οὐριοδρομοῦσι καθ' ἡμῶν καὶ ὥρμηνται πάντα τρόπον ἐφ' ἡμᾶς, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν οὐριοδρομούντων καὶ χαλώντων πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ ἀρτέμονος*, et sic explicat Valckenarius in Diatribe in Eurip. fragm. p. 233 B. 'Non ante rudentes tendebantur, quam quum vela ventis darent; qui igitur velis plenissimis navigabant, omni fune contento, *πάντα κάλων τείναντες*, navigabant'. Conf. Aristophanis Equit. 753. *νῦν δεῖ σε πάντα δὴ κάλων ἐξιέναι σεαυτοῦ*, et Eurip. Herc. fur. 837. *κίνει, φόνιον ἐξίει κάλων.* Sic *πάντα κάλων ἐκτείνειν* Plato dixit in Protag. p. 338 A. *πάντα κάλων κινεῖν* Lucianus Scyth. §. 11. Contraria autem sententia dicitur, quod olim cum his consociaverat Pflugkius, *πάντα κάλων ἀνιέναι* ap. Dion. Chrysost. orat. IIII. p. 165. ed. Reisk., id quod recte G. Hermannus notavit ad Eurip. Helen. 1609. p. 158.

V. 280. *κοὐκ ἔστιν ἄτης εὐπρόσοιστος ἔκβασις*] Cf. Aesch. Suppl. 470 sq. *ἄτης δ' ἄβυσσον πέλαγος οὐ μάλ' εὔπορον Τόδ' ἐσβέβηκε κοὐδαμοῦ λιμὴν κακῶν. εὐπρόσοιστος ἔκβασις* dicitur rectissime h. l. de exscensione e mari, ad quam non facile te admovere possis, i. e. non est locus ad egrediendum idoneus.

V. 283. *παραμπίσχειν· παραμπέχειν, ἀντὶ τοῦ περικαλύπτειν. ὁ δὲ νοῦς· εὐσχημόνως οὐ δεῖ τοὺς λόγους λέγειν καὶ περιστέλλειν καὶ περικαλύπτειν, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐναντίου ἐμφαίνειν καὶ ἄντικρυς λέγειν ὅτι δέδοικά σε, ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῆς ἀμπεχόνης.* SCHOLIASTES. Apparet verbum intensivum *παραμπίσχειν* aptius esse quam *παραμπέχειν*, quare alterum recepi.

V. 285. *τοῦδε δείματος*] I. e. *ἐς τόδε δεῖμα*, interprete

σοφὴ πέφυκας καὶ κακῶν πολλῶν ἴδρις,
λυπεῖ δὲ λέκτρων ἀνδρὸς ἐστερημένη.
κλύω δ' ἀπειλεῖν σ', ὡς ἀπαγγέλλουσί μοι,
τὸν δόντα καὶ γήμαντα καὶ γαμουμένην
δράσειν τι. ταῦτ' οὖν πρὶν παθεῖν φυλάξομαι.
κρεῖσσον δέ μοι νῦν πρός σ' ἀπέχθεσθαι, γύναι,
ἢ μαλθακισθένθ' ὕστερον μέγα στένειν.

V. 286. cf. Gregor. Naz. vol. II. p. 187. A. Nicet. Eugen. 7, 251.
V. 288. *ἀπειλεῖν* BCE *B. ἀπειλεῖς* a c d *ἀπειλαῖς* b *ἀπειλεῖν σ'* *σ* *C.* Hinc colligit Kirchhoffius in cod. archetypo fuisse *ἀπειλειν.*
V. 289. Plutarchus Alex. 10.
V. 290. *ἀπέχθεσθαι* libri. *ἀπεχθέσθαι* verum existimat Nauckius in Mémoires de l'Acad. impér. l. c. p. 117.
V. 291. 292. habet Plutarchus de tuenda sanit. p. 124. de vitioso pud. p. 530.

Musgravio, quem secutus est A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 326. 3. ed. sec. Quamquam quae idem in commentariis criticis de structurae satis insolentis ratione exposuit, ea nescio an aliis, mihi quidem minime satis faciunt. Cogitasse enim poëtam de *συλλαμβάνεσθαι, συνάρασθαί τινος,* adiuvare, cuius vis in *συμβάλλεσθαι,* conferre ad aliquid, quodam modo insit. Mihi genetivi a voc. *πολλά* pendere videntur, hac sententia: multa huius timoris (i. e. multa quae hunc timorem excitent, multae huius timoris causae) conveniunt. Aeschyl. Choëph. 999. Blomf. *φόνου δὲ κηκὶς ξὺν χρόνῳ ξυμβάλλεται Πολλὰς βαφὰς φθείρουσα τοῦ ποικίλματος.* PFLUGK. Non satis recte dixisse mihi videtur simpliciter Pflugkius genetivum *τοῦδε δείματος* suspensum esse a vocabulo *πολλά.* Namque ille genetivus non est ab eo vocabulo suspensus nisi per quandam prolepsin. Proprie enim hoc dicitur: Concurrunt vero multa quae sint eius timoris, i. e. quae faciant ad illum timorem eumque in nobis excitent. cl. Ter. And. III. 2, 31 (511). *Multa concurrunt simul, qui coniecturam hanc nunc facio.* Tale quid videtur A. Matthiae in mente habuisse, sed ille rem parum explicate dixit.

V. 288. *κλύω δ' ἀπειλεῖν σ', ὡς ἀπαγγέλλουσί μοι*] Non est in his verbis eius modi tautologia, quae aliquid in se contineret, quod plane supervacaneum esset. Nam eo, quod post verbum *κλύω* adiungitur haec quasi nova adseveratio: *ὡς ἀπαγγέλλουσί μοι,* illud Creon indicat, se de his ipsis rebus, quas Medea in animo habeat, certiorem esse factum et non temere haec suspicari. Conf. Phoeniss. 740. *ἑπτ' ἄνδρας αὐτοῖς φασίν, ὡς ἤκουσ' ἐγώ, — Λόχων ἀνάσσειν, ἑπτὰ προσκεῖσθαι πύλαις.*

V. 290. *φυλάξομαι*] Pflugkius monstravit Aeschinis Epist. V. 4. p. 476. Bekk. *ἃ γὰρ ἐγὼ παθὼν ἐδιδάχθην, ταῦτα πρὶν παθεῖν φυλάττεται, σοφίᾳ καὶ οὐχ ὥσπερ οἱ ἄφρονες πείρᾳ διδασκόμενος.* Non vult igitur Creon de se dici: *ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω* (Il. XVII. 32.) aut: *παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω* (Hesiod. *ἔργ. κ. ἡμ.* 218), sed potius cavere ne quid sibi et suis accidat.

V. 292. *ὕστερον μέγα στένειν*] Quod A. Nauckius nuper in Mémoires de l'Acad. impér.

MΗΔΕΙΑ.

φεῦ φεῦ·
οὐ νῦν με πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις, Κρέον,
ἔβλαψε δόξα μεγάλα τ᾽ εἴργασται κακά.
χρὴ δ᾽ οὔποθ᾽ ὅστις ἀρτίφρων πέφυκ᾽ ἀνὴρ
παῖδας περισσῶς ἐκδιδάσκεσθαι σοφούς·
χωρὶς γὰρ ἄλλης ἧς ἔχουσιν ἀργίας

V. 294. 295. habet Stobaeus flor. XXXVI. 3. vol. II. p. 40. qui legit ἔβλαψε γλῶσσα v. 294.

V. 296—299. habet Aristoteles rhet. II. 21., ubi πρὸς ἀνδρῶν pro πρὸς ἀστῶν legitur v. 298. Duo priores versus habet etiam Gregorius Cor. ap. Walzium Tom. VII. p. 1154.

l. c. p. 118. scribendum esse necessario putavit μεταστένειν, commemoro notionem, quam inferri per praepositionem loquelarem voluit Nauckius, eam iam inesse in voce ὕστερον, μέγα στένειν autem rectissime dici, quod non leve quoddam malum sibi illatum iri a Medea exspectat, sed potius gravius atque acerbius, si nunc inimicitias Medeae reverens cesset.

V. 294. οὐ νῦν με πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις] Haec aut eorum similia verba saepius leguntur apud Euripidem, maxime si loci communes proponuntur aut aliqua graviore adseveratione opus est, veluti infra v. 448. οὐ νῦν κατεῖδον πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις κτἑ. et Helen. 957. ἐγὼ μὲν οὐ νῦν, ἀλλὰ πολλάκις κτἑ. Non recte tamen faceret, qui inde interpolationis suspitionem moveret. Vide quae disputavi ad Helen. l. c. p. 122. ed. sec. et in simili causa ad Alcest. 207 sq. p. 53. ed. sec.

V. 295. ἔβλαψε δόξα· δόκησις. SCHOL. Est ea opinio, falsa maxime et praeiudicata, quae est hominum de nobis, hic Creontis de Medea.

V. 296. ὅστις ἀρτίφρων πέφυκ᾽ ἀνήρ] Ἀρτίφρων· ὑγιὴς τὴν φρένα, σώφρων, συνετός. HESYCHIUS. Significat eum, cui in sano corpore est mens sana, der den Verstand am richtigen Orte hat. Conf. Troad. 417. οὐ γὰρ ἀρτίως ἔχεις φρένας.

V. 297. ἐκδιδάσκεσθαι] instituendum curare (vid. Heindorf. ad Plat. Protag. p. 517. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 492. c.), σοφούς, ὥστε σοφοὺς γενέσθαι, conf. Matthiae l. c. §. 420. 3. PFLUGK. De usu Luciani dixi ad Gall. s. somn. §. 26. p. 74 sq. De περισσῶς, quod modum excedit et fere respondet nostro überschwänglich, conf. Soph. Antig. 67. τὸ γὰρ περισσὰ πράσσειν οὐκ ἔχει νοῦν οὐδένα.

V. 298. Sententiam bene expressit Matthiae: Praeterquam enim, quod inertiae insimulantur, quia in otio aetatem degunt, in invidiam etiam civium incidunt. Male Wyttenbachius ad Ecl. hist. p. 293. Lips. et ad Plutarch. Tom. I. p. 418. ἀργίαν interpretatur otium sapientis. Ἀργίαν ἔχειν est ἀργίας αἰτίαν ἔχειν (vid. adn. ad v. 219. et Schaefer. ap. Iacobs. ad Anth. Palat. p. 973.) et ἄλλης abundat, ut apud Platonem Gorg. §. 64. ὑπὸ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ἄλλων ξένων. PFLUGK. Non abundat quidem ἄλλος in eius modi locis, sed res notione ipsa inter se dissimillimas, quae ad unum denique finem spectant et ita pro-

φθόνον πρὸς ἀστῶν ἀλφάνουσι δυσμενῆ.
σκαιοῖσι μὲν γὰρ καινὰ προσφέρων σοφὰ
δόξεις ἀχρεῖος κοὐ σοφὸς πεφυκέναι·
τῶν δ' αὖ δοκούντων εἰδέναι τι ποικίλον
κρείσσων νομισθεὶς λυπρὸς ἐν πόλει φανεῖ.
ἐγὼ δὲ καὐτὴ τῆσδε κοινωνῶ τύχης.
σοφὴ γὰρ οὖσα, τοῖς μέν εἰμ' ἐπίφθονος,
τοῖς δ' ἡσυχαία, τοῖς δὲ θατέρου τρόπου,

V. 300. σκαιοῖς *BC*. προσφέρων ἔπη a.
V. 301. Tzetzes exeg. p. 91.
V. 303. ἐν πόλει λυπρὸς φανῇ *BC*.

ponuntur, quasi sint ipso genere similes, disiungit, tamquam si sint pares inter se, quo in genere maxime huc pertinet Demosth. de fals. leg. §. 83. Bekk. p. 367, 7 Reisk. καὶ μὴν ὅτι χωρὶς τῆς ἄλλης αἰσχύνης καὶ ἀδοξίας, ἣν τὰ πεπραγμένα ἔχει, καὶ μεγάλοι κίνδυνοι περιεστᾶσιν ἐκ τούτων τὴν πόλιν, ῥᾴδιον δεῖξαι. De attractione, quae inest in verbis ἧς ἔχουσιν ἀργίας, conf. Soph. Electr. 763. μέγιστα τούτων ὧν ὄπωπ' ἐγὼ κακῶν.

V. 300. καινὰ προσφέρων σοφά] Sic libri et vett. edd. omnes praeter a, qui habet ἔπη pro σοφά. Id Porsonus pro indicio duplicis recensionis habuit. Nam quum Euripides propter hanc ipsam formulam derisus esset ab Aristophane in Thesmoph. v. 1141. Σκαιοῖσι γάρ τοι καινὰ προσφέρων σοφά, Μάτην ἀναλίσκοις ἄν, mutasse eum in secundis curis σοφά in ἔπη. Hoc mihi non recte iudicatum videtur. Nam primum, quod iam intellexit Elmsleius, potest fieri, ut Aristophanes etiam alium Euripidis locum ante oculos habuerit, tum unius vocabuli mutatione vix derisio ista declinari poterat, quam ne credo quidem omnino Euripidem ita reveritum esse, ut ob eam rem sollicite singula emendaret verba. Deinde locutio προσφέρειν σοφά proverbialis fuisse videtur, non propria Euripidis, qua usus est etiam Sophocles ap. Athen. X. p. 433. E. Διψῶντι γάρ τοι πάντα προσφέρων σοφὰ οὐκ ἂν πλέον τέρψειας ἢ πιεῖν διδούς. Postremo vero etiam ille ipse liber, qui ἔπη pro σοφά habet, quum sit deterioris familiae, non potest esse documento antiquam istam scripturam esse, quae ab eo videtur esse librario, qui quum σοφά quo referret parum intellexisset, pro glossemate, quod esse posset, ἔπη receperit. Vide quae Pflugkius de universa hac fabula disputavit supra p. 7 sqq.

V. 305 sq. τοῖς μέν εἰμ' ἐπίφθονος, τοῖς δ' ἡσυχαία κτἑ.] Haec omnia aequabiliter faciunt ad sapientiae vituperationem. Hoc enim dicit Medea: Quod prudens sim, aliis sum invidiosa, quod putant se a me ingenio atque intellegentia superari, aliis vero desidiosa, quod non eis rebus operam dare soleo, quae magis sub oculos cadunt, atque otiari semper videor, aliis vero etiam contraria natura esse videor, ut animus meus acute moveatur atque iracunda (ὀργίλος) sim, aliis rursus sum offensioni, quod se a me laedi putant et gravia a me metuunt omnino: sum autem non nimium sapiens, quod dicit Medea, ut invidiam orationis suae deprecetur.

V. 306. hunc versum, quod in-

τοῖς δ' αὖ προσάντης· εἰμὶ δ' οὐκ ἄγαν σοφή.
σὺ δ' οὖν φοβεῖ με μή τι πλημμελὲς πάθῃς.
οὐχ ὧδ' ἔχει μοι, μὴ τρέσῃς ἡμᾶς, Κρέον,
ὥστ' εἰς τυράννους ἄνδρας ἐξαμαρτάνειν.
τί γὰρ σύ μ' ἠδίκηκας; ἐξέδου κόρην
ὅτῳ σε θυμὸς ἦγεν. ἀλλ' ἐμὸν πόσιν
μισῶ· σὺ δ', οἶμαι, σωφρονῶν ἔδρας τάδε.
καὶ νῦν τὸ μὲν σὸν οὐ φθονῶ καλῶς ἔχειν.
νυμφεύετ', εὖ πράσσοιτε· τήνδε δὲ χθόνα
ἐᾶτέ μ' οἰκεῖν· καὶ γὰρ ἠδικημένοι
σιγησόμεσθα, κρεισσόνων νικώμενοι.

ΚΡΕΩΝ.

λέγεις ἀκοῦσαι μαλθάκ', ἀλλ' εἴσω φρενῶν
ὀρρωδία μοι μή τι βουλεύσῃς κακόν,

V. 307. *τοῖσδ' οὖν B.*
V. 308. *σὺ δ' οὖν B[C].* *σὺ δ' αὖ* ceteri.
V. 309. *ἔχοιμι* BCd. *ἔχει μοι* ceteri.
V. 311. *σὺ γὰρ τί μ' B[C].*
V. 315. *τήνδε δὴ B.*
V. 319. *βουλεύσῃς* libri. *βουλεύῃς* Elmsleius.

fra v. 803. similia ponuntur verba in simili causa, primus Piersonus Veri simil. p. 58. suppositicium esse putavit, quem secuti sunt Porsonus, Matthiae, Elmsleius, Dindorfii, Nauckius, Kirchhoffius, alii critici. Unus recte defendit Firnhaberus l. c. p. 138 sqq. Vide quae infra dicentur ad v. 803. et conferas de repetitis verbis quae modo dixi ad v. 294.

V. 309. *οὐχ ὧδ' ἔχει μοι*] non ea est rerum mearum condicio, ut reges laedere sustineam. Simillimus est locus Isocratis Trapez. §. 46. *μετὰ ποίας δ' ἂν ἐλπίδος ἢ τί διανοηθεὶς ἀδίκως ἦλθον ἐπὶ τοῦτον; Πότερον ὡς δείσας τὴν δύναμιν τὴν ἐμὴν ἤμελλεν εὐθύς μοι δώσειν ἀργύριον; ἀλλ' οὐχ οὕτως ἑκάτερος ἡμῶν ἔπραττεν.* PFLUGK. Vide infra v. 718. *οὕτω δ' ἔχει μοι.*

Ibid. *μὴ τρέσῃς ἡμᾶς*] De interposita quasi per *παρένθεσιν* hac voce conf. Heraclid. 715. *οἶδ' οὐ προδώσουσίν σε, μὴ τρέσῃς, ξένοι.* et fragm. n. 969. p. 527. ed. Nauck. *οὔτοι προσελθοῦσ' ἡ Δίκη σε, μὴ τρέσῃς, Παίσει πρὸς ἧπαρ κτἑ.*

V. 316. *ἠδικημένοι*] Masculinum pro feminino, ex more tragicorum, quum plurali numero utuntur de una muliere. Sic infra 768. *μολόντες.* Hecub. 237. 511. Androm. 355 sqq. Conf. G. Hermann. ad Viger. p. 713. ed. tert. Bremi in Allgem. Schulz. 1828. n. 33. p. 260 sq. PFLUGK.

V. 317. *κρεισσόνων νικώμενοι*] Eadem structura Troad. 23. Cf. Iphig. Aul. 1357. Cycl. 454. Pindar. Nem. VIIII. 2., ubi cf. Dissen. Adde Abresch. ad Aeschyl. t. II. p. 209. Valckenar. ad Hippol. p. 217. PFLUGK.

V. 319. *μή τι βουλεύσῃς κακόν*] Falso Elmsleius *βουλεύῃς* scribendum proposuerat, quem secuti multi sunt. Potuit enim Medeae eodem iure dici: ve-

τοσῷδε δ' ἧσσον ἢ πάρος πέποιθά σοι·
γυνὴ γὰρ ὀξύθυμος, ὡς δ' αὔτως ἀνήρ,
ῥᾴων φυλάσσειν ἢ σιωπηλὸς σοφός.
ἀλλ' ἔξιθ' ὡς τάχιστα, μὴ λόγους λέγε·
ὡς ταῦτ' ἄραρε, κοὐκ ἔχεις τέχνην, ὅπως
μένῃς παρ' ἡμῖν, οὖσα δυσμενὴς ἐμοί.

ΜΗΔΕΙΑ.

μή, πρός σε γονάτων τῆς τε νεογάμου κόρης.

ΚΡΕΩΝ.

λόγους ἀναλοῖς· οὐ γὰρ ἂν πείσαις ποτέ.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἀλλ' ἐξελᾷς με κοὐδὲν αἰδέσει λιτάς;

ΚΡΕΩΝ.

φιλῶ γὰρ οὐ σὲ μᾶλλον ἢ δόμους ἐμούς.

ΜΗΔΕΙΑ.

ὦ πατρίς, ὥς σου κάρτα νῦν μνείαν ἔχω.

V. 320. *τοσῷδε γ' ἧσσον BC.*
V. 321. *αὔτως* libri. Scribendum omnino *αὐτῶς*. KIRCHH. v. 321. 322. est in Bekkeri Anecd. I. p. 412. apud. Suid. I. 1. p. 508.
γρ. καὶ μενεῖς
V. 525. *μένῃς* B. *μένης* CEbcd. *μενεῖς B*[*C*].

reor ne quid mali meditata sis et id moliare, quo: vereor ne quid meditere. Immo illud fere melius dicitur quam hoc.

V. 320. *τοσῷδε δ' ἧσσον·* *τοσούτῳ δέ, φησίν, ὅσῳ γλυκεῖα μὲν τῷ λόγῳ, ἄλλα δὲ φρονεῖς, τοσούτῳ μᾶλλον ἀπιστότερος περὶ σὲ τυγχάνω ἢ πρὶν τῶν λόγων σου τούτων ἀκοῦσαι.* SCHOL.

V. 323. *μὴ λόγους λέγε*] Falso olim Valckenarius ad Phoen. 497. scripsit: *μὴ λόγους πλέκε.* Multo simplicius multoque aptius vulgata scriptura est. *λόγους λέγειν* satis usitata formula dicitur de iis, qui verba faciunt ita, ut ipsa dicendi arte vincere aut fallere alios velint. Conf. Aristophanis Acharn. 299. *μηδὲ λέγε μοι σὺ λόγον.* et rursus ibid. 302. *σοῦ δ' ἐγὼ λόγους λέγοντος οὐκ ἀκούσομαι μακρούς.*

V. 324. *ὡς ταῦτ' ἄραρε*] quoniam haec stat sententia. Androm. 255. *ὡς τοῦτ' ἄραρε, κοὐ μενῶ πόσιν μολεῖν.* PFLUGK.

V. 325. non sine idonea causa videtur dici: *μένῃς παρ' ἡμῖν, οὖσα δυσμενὴς ἐμοί.* Cf. quae supra scripsi ad v. 277. et infra ad v. 342. et 473.

V. 326. *μή, πρός σε· μέμφονται τῷ Εὐριπίδῃ, ὅτι πεποίηκε τὴν Μήδειαν ἐξ ὧν λέγει φανερὰν γινομένην τῷ Κρέοντι ὡς ὑπούλως* (iram dissimulans) *ἔχει πρὸς τὴν νύμφην.* SCHOL. Id non satis recte iudicatum est. Medea enim acerbissima quaeque et a sua persona maxime aliena in se suscipit, modo istud, quod in animo volvit, possit perficere, itaque muliebri astutia fortitudinem ac potestatem regum frangere conatur, quoniam alia ratione

KPEΩN.

πλὴν γὰρ τέκνων ἔμοιγε φίλτατον πόλις.

MHΔEIA.

φεῦ φεῦ· βροτοῖς ἔρωτες ὡς κακὸν μέγα.

KPEΩN.

ὅπως ἄν, οἶμαι, καὶ παραστῶσιν τύχαι.

MHΔEIA.

Ζεῦ, μὴ λάθοι σε τῶνδ᾽ ὃς αἴτιος κακῶν.

KPEΩN.

ἕρπ᾽, ὦ ματαία, καί μ᾽ ἀπάλλαξον πόνων.

MHΔEIA.

πονοῦμεν ἡμεῖς κοὐ πόνων κεχρήμεθα.

V. 331. πλεῖν (ὴν supra scriptum ab alia manu) B. πλὴν ceteri. φίλτατον ἔμοιγε πολύ B. ἔμοιγε φίλτατον πολύ Cc*BC* ἔμοιγε φίλτατον πόλις E[a] ἔμοιγε φίλτατον ἐμοί d. Kirchhoffio scribendum videtur κἄμοιγε. Vide adn. exeg.

V. 332. habet Stobaeus floril. LXIIII. 23. vol. II. p. 422.

V. 334. habent Athenaeus IIII. p. 156. Plutarchus Brut. 51. Appianus bell. civ. IIII. 130. Zonaras ann. 10, 20.

id quod cupit efficere non potest. Id adeo ipsa deinceps explicat v. 370 sq. δοκεῖς γὰρ ἄν με τόνδε θωπεῦσαί ποτε, Εἰ μή τι κερδαίνουσαν ἢ τεχνωμένην.

V. 331. πλὴν γὰρ τέκνων ἔμοιγε φίλτατον πόλις] Quod Kirchhoffius scribi voluit κἄμοιγε, eo opus non est. Nam referri hanc orationem ad ea, quae Medea proposuerat, iam per particulam γάρ significatur, qua idem se quoque sentire quod Medeam Creon pronuntiat.

V. 333. Versu praecedenti Medea amores hominibus exitiosos dixerat. Hanc sententiam Creon eo restringit, ut eventum eorum varium pro fortuna esse dicat. Apte Elmsleius commemoravit Troad. v. 1051., ubi quum Hecuba dixisset: οὐκ ἔστ᾽ ἐραστὴς ὅστις οὐκ ἀεὶ φιλεῖ, subiicit Menelaus: ὅπως ἂν ἐκβῇ τῶν ἐρωμένων ὁ νοῦς. PFLUGK.

V. 336. Speciosa est Musgravii coniectura: πόνος μέν· ἡμεῖς δ᾽ οὐ πόνῳ κεχρήμεθα. Sed vulgatam recte explicavit A. Matthiae: Immo vero ego in molestia et miseriis versor nec labore careo. (Similia vide apud Brunckium ad Soph. Oed. reg. 57.) Verbi structuram idem illustravit exemplis Euripideis, Suppl. 457. ἥκεις δὲ δὴ τί τῆσδε γῆς κεχρημένος; Iphig. Aul. 382. τοῦ κέχρησαι; Elmsl. ad Heracl. 801. p. 128. ed. Lips. PFLUGK. Non est autem in his verbis frigidus iocus, quem dixit Elmsleius, sed acerbitas quaedam orationis in his Medeae verbis conspicua. Nam quum Creon se a molestia liberari cupisset, quam sibi adferret Medea, illa ait se satis habere ipsam molestiarum neque ita egere molestiis, ut in aliis eas excitare velit. Id rectissime sensit Fr. Iacobs, qui in editione Pflugkiana prima ascripserat: ‘Haec exspectabatur sententia: non est talis nostra condicio, ut aliis inferentes mala nostras augeamus miserias.’ Non enim ponuntur haec ἐκ παραλλήλου.

ΚΡΕΩΝ.

τάχ' ἐξ ὀπαδῶν χειρὸς ὠσθήσει βίᾳ.

ΜΗΔΕΙΑ.

μὴ δῆτα τοῦτό γ', ἀλλά σ' αἰτοῦμαι, Κρέον....

ΚΡΕΩΝ.

ὄχλον παρέξεις, ὡς ἔοικας, ὦ γύναι.

ΜΗΔΕΙΑ.

φευξούμεθ'· οὐ τοῦθ' ἱκέτευσά σου τυχεῖν.

ΚΡΕΩΝ.

τί δ' οὖν βιάζει κοὐκ ἀπαλλάσσει χθονός;

ΜΗΔΕΙΑ.

μίαν με μεῖναι τήνδ' ἔασον ἡμέραν
καὶ ξυμπερᾶναι φροντίδ', ᾗ φευξούμεθα,
παισίν τ' ἀφορμὴν τοῖς ἐμοῖς, ἐπεὶ πατὴρ
οὐδὲν προτιμᾷ μηχανήσασθαι τέκνοις.
οἴκτειρε δ' αὐτούς· καὶ σύ τοι παίδων πατὴρ
πέφυκας· εἰκὸς δ' ἐστὶν εὔνοιάν σ' ἔχειν.
τοὐμοῦ γὰρ οὔ μοι φροντίς, εἰ φευξούμεθα,
κείνους δὲ κλαίω συμφορᾷ κεχρημένους.

V. 337. *ὠθήσῃ* B *B*. *ὠσθήσῃ* E *C*. De ceteris non constat.
V. 341. *τί δ' οὖν B*. *τί δ' αὖ* ceteri.

V. 338. *ἀλλά σ' αἰτοῦμαι, Κρέον....*] Volebat addere *ἐᾶσαί με μίαν τήνδε ἡμέραν μεῖναι*, sed interpellavit orationem Creon. Alcest. 308. *μὴ δῆτα δράσῃς ταῦτά γ', αἰτοῦμαί σ' ἐγώ.* PFLUGK.

V. 339. *ὡς ἔοικας*] pro *ὡς ἔοικε*. Euripidea dedit Elmsleius ad Heracl. 681. Soph. Elect. 516. *ἀνειμένη μέν, ὡς ἔοικας, αὖ στρέφει.* Xenoph. Conviv. 4, 53. *σὺ δ', ὡς ἔοικας, εἰ τοῦτο γένοιτο, νομίζεις ἂν διαφθαρῆναι αὐτόν;* Saepe Plato, Alcib. I. p. 109. A. Hipp. mai. p. 293. A. de re publ. II. p. 372. C. III. p. 404. D. IIII. p. 426. B. PFLUGK.

V. 340. *οὐ τοῦθ' ἱκέτευσα*] Cf. supra ad v. 224. 273.

V. 342. *μίαν με μεῖναι*] Est quaedam non quaesita, sed tamen, ut opinor, non renitente poëta nata mollitudo orationis in repetito *μ* conspicua. Nam postquam a Naekio accurate de allitteratione Latini sermonis expositum est, vide Musei Rhenani vol. III. fasc. III. p. 324 sqq., etiam de Graeco sermone amplius dubitari non poterit. Animadverterunt rem partim iam veteres grammatici; vide quae infra adferentur ad huius fab. v. 476. et quae significata sunt ad v. 276 et 325. cf. infra v. 357.

V. 343. *ᾗ φευξούμεθα*] Elmsleius *οἷ* coniecit. Falso. Illud est qua, i. e. in quam regionem aut in quam partem terrarum. Vide quae exposui ad Devar. vol. II. p. 571.

V. 345. *οὐδὲν προτιμᾷ*] non magno opere curat. Cf. Valcken. ad Hippol. 48. PFLUGK.

ΚΡΕΩΝ

ἥκιστα τοὐμὸν λῆμ' ἔφυ τυραννικόν,
αἰδούμενος δὲ πολλὰ δὴ διέφθορα·
καὶ νῦν ὁρῶ μὲν ἐξαμαρτάνων, γύναι,
ὅμως δὲ τεύξει τοῦδε· προὐννέπω δέ σοι,
εἴ σ' ἡ 'πιοῦσα λαμπὰς ὄψεται θεοῦ
καὶ παῖδας ἐντὸς τῆσδε τερμόνων χθονός,
θανεῖ· λέλεκται μῦθος ἀψευδὴς ὅδε.
νῦν δ', εἰ μένειν δεῖ, μίμν' ἐφ' ἡμέραν μίαν·
οὐ γάρ τι δράσεις δεινὸν ὧν φόβος μ' ἔχει.

ΧΟΡΟΣ.

δύστανε γύναι,

V. 358. *δράσαις* BCd. *δράσεις* *B*[*C*]. De ceteris parum constat. Kirchhoffius: 'Fort. *εἰ γάρ τι δράσαις, δεινόν· ὧν φόβος μ' ἔχει.*'

V. 359. om. *BC*. Non recte quis ageret, qui propter hanc omissionem opinaretur, revera haec omittenda esse. Nam nulla ratio excogitari mihi posse videtur, quam ob rem in anapaestis monometro

V. 352. **ὁρῶ μὲν ἐξαμαρτάνων**] Etiam *ὁρᾶν* in eorum numero verborum est, quae nominativum participii asciscunt. Thucyd. I. 32. *καὶ ἡμεῖς ἀδύνατοι ὁρῶμεν ὄντες περιγενέσθαι.* Cf. Isocr. *π. ἀντιδ.* §. 8. PFLUGK. Vide quae supra dicta sunt ad v. 26.

V. 354 sq. Pertinet huc Cic. pro Rab. Post. 11, 29. *Nemo vestrum ignorat, etiam si experti non sumus, consuetudinem regiam. Regum autem sunt haec imperia: Animadverte et dicto pare, et: Praeter rogitatum si quippiam, et illae minae: Si te secundo lumine hic offendero, Moriere.* cl. ad Att. VII. ep. 26. §. 1. tum O. Ribbeck Tragic. Lat. reliqu. p. 39. et p. 249. et Io. Vahlen Ennianae poës. reliqu. p. 128.

V. 357. **μίμν' ἐφ' ἡμέραν μίαν**] Non satis caute scripsit Porsonus: *μίμν' ἔθ' ἡμέραν μίαν*, ut oratio melius congrueret cum v. 342. 375. 392. Nam Creontis orationi magis consentaneum est definiri terminum, quoad manere possit, accuratius. Alio enim modo dicitur in unum diem, alio unum diem manere. Atque alterum hoc loco satius est dici, ut concedatur Medeae in hunc diem, qui commodum agitur, manere, sed prius, quam alter dies illuxerit, ut hinc proficiscatur.

V. 358. **οὐ γάρ τι δράσεις δεινόν**] i. e. neque enim credo te diri quidquam effecturam esse (in hoc tempore) earum rerum, quas metuo. Optativum, quo mera rei cogitatio, non ad eventum revocata ponitur, in hunc locum cadere non nego, vide G. Hermann. de *ἄν* particula p. 161., quamquam *δράσεις* futurum eodem iure obtineri potest. Ad verba *δεινὸν ὧν φόβος μ' ἔχει* i. e. *δεινόν τι τοιούτων ὧν*, recte Schoenius attulit Soph. Philoct. 52. *ἤν τι καινὸν ὧν πρὶν οὐκ ἀκήκοας κλύῃς.* His verbis denuntiatis Creon discedit.

V. 359 sqq. iam chorus locum, in quo constiterat, mutat, anapaestis versibus statum, in quo Medea sit, deplorans.

φεῦ φεῦ, μελέα τῶν σῶν ἀχέων.
ποῖ ποτε τρέψει; τίνα προξενίαν
ἢ δόμον ἢ χθόνα σωτῆρα κακῶν
ἐξευρήσεις;
ὡς εἰς ἄπορόν σε κλύδωνα θεός,
Μήδεια, κακῶν ἐπόρευσε.

ΜΗΔΕΙΑ.

κακῶς πέπρακται πανταχῇ· τίς ἀντερεῖ;
ἀλλ' οὔτι ταύτῃ ταῦτα, μὴ δοκεῖτέ πω.
ἔτ' εἴσ' ἀγῶνες τοῖς νεωστὶ νυμφίοις,
καὶ τοῖσι κηδεύσασιν οὐ σμικροὶ πόνοι.
δοκεῖς γὰρ ἄν με τόνδε θωπεῦσαί ποτε,

abstinuerint poëtae, quod olim Seidlero visum erat in Epist. ad Lobeckium ad calcem Aiacis p. 433.

V. 361. πρὸς ξενίαν BCbcd *C*. προξενίαν *B*.
V. 366. πανταχοῦ Scriptor Christ. pat. v. 1063.
ς
V. 367. πως B πω C πω ceteri cum Script. Christ. pat. 1064.
V. 369. μικροί BC.
V. 370. ποτ' ἂν *B* [*C*].

V. 362. σωτῆρα] Animadverte generis quam dicunt enallagen in hoc vocabulo satis frequentem. Soph. Oed. reg. 80. εἰ γὰρ ἐν τύχῃ γέ τῳ Σωτῆρι βαίη. Philoct. 1470. Νύμφαις ἐπευξάμενοι νόστου σωτῆρος ἱκέσθαι. Adde Aesch. Agam. 672. Eurip. Electr. 993. PFLUGK. Idem, quod a Graecis etiam in aliis eius modi substantivis factum est, fecerunt etiam Latini, veluti Plaut. Trin. I. 2, 70 (107). *Id ita esse ut credas rem tibi auctorem dabo.* Livius VII. 40. *omissis ira et spe fallacibus auctoribus.* Ovid. fast. VI. 709. *Sum tamen inventrix auctorque ego carminis huius.*

V. 366. τίς ἀντερεῖ] Alc. 615. ἐσθλῆς γὰρ — οὐδεὶς ἀντερεῖ — καὶ σώφρονος γυναικὸς ἡμάρτηκας. Cf. Hipp. 402. PFLUGK. Adde Alc. 152. πῶς δ' οὐκ ἀρίστη; τίς δ' ἐναντιώσεται; ibid. 1083. γυναικὸς ἐσθλῆς ἤμπλακες· τίς ἀντερεῖ;

V. 367. ἀλλ' οὔτι ταύτῃ ταῦτα] in his verbis non sine causa vox similis simili et ab eadem ductae origine succedit, cf. Aeschyli Prometh. 510. οὐ ταῦτα ταύτῃ μοῖρά πω τελεσφόρος Κρᾶναι πέπρωται. Cf. Aristophanis Equit. 839. οὐκ, ὦ 'γαθοί, ταῦτ' ἐστί πω ταύτῃ μὰ τὸν Ποσειδῶ. Itaque vertit Ennius, cuius verba leguntur apud Cic. de nat. deor. III. 25, 65., pro ingenio Latinae linguae ipse quoque eadem orationis forma usus, haec rectissime: *Nequaquam istuc istac ibit: magna inest certatio. Nam ut ego illis supplicarem tanta blandiloquentia?* Cf. O. Ribbeck Tragic. Lat. reliqu. p. 39. et rursus p. 249. Io. Vahlen Ennianae poësis reliqu. p. 129. Ceterum facile in hoc quidem loco et in locis huius similibus, ubi verbum appositum non est ad perficiendam sententiam, intellegitur ἀποβήσεται vel aliquid eius modi. Vide Valckenar. ad Hipp. 41.

εἰ μή τι κερδαίνουσαν ἢ τεχνωμένην;
οὐδ' ἂν προσεῖπον, οὐδ' ἂν ἡψάμην χεροῖν.
ὁ δ' εἰς τοσοῦτον μωρίας ἀφίκετο,
ὥστ', ἐξὸν αὐτῷ τἄμ' ἑλεῖν βουλεύματα
γῆς ἐκβαλόντι, τήνδ' ἀφῆκεν ἡμέραν
μεῖναί μ', ἐν ᾗ τρεῖς τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν νεκροὺς
θήσω, πατέρα τε καὶ κόρην πόσιν τ' ἐμόν.
πολλὰς δ' ἔχουσα θανασίμους αὐτοῖς ὁδούς,
οὐκ οἶδ', ὁποίᾳ πρῶτον ἐγχειρῶ, φίλαι·
πότερον ὑφάψω δῶμα νυμφικὸν πυρί,
ἢ θηκτὸν ὤσω φάσγανον δι' ἥπατος
σιγῇ δόμους εἰσβᾶσ', ἵν' ἔστρωται λέχος.
ἀλλ' ἕν τί μοι πρόσαντες· εἰ ληφθήσομαι
δόμους ὑπερβαίνουσα καὶ τεχνωμένη,
θανοῦσα θήσω τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς γέλων.

V. 378. est in Bekkeri Anecd. I. p. 99.
V. 382. *ἐσβᾶσ'* C.

V. 371. *εἰ μή τι κερδαίνουσαν κτἑ.*] De constructione conf. Aeschyli Agam. 1109. *ποῖ δή με δεῦρο τὴν τάλαιναν ἤγαγες; οὐδέν ποτ' εἰ μὴ ξυνθανουμένην. τί γάρ;* Vide quae adnotavimus ad Devarium vol. II. p. 524.

V. 373 sq. *ὁ δ' εἰς τοσοῦτον μωρίας ἀφίκετο κτἑ.*] Haec Ennius vertit paulo liberius apud Cic. de nat. deor. III. 26, 60. ita: *Ille transversa mente mi hodie tradidit repagula, Quibus ego iram omnem recludam atque illi perniciem dabo: Mihi maerores, illi luctum, exitium illi, exsilium mihi.* quorum postrema pertinent ad v. 402 sq. Cf. O. Ribbeck l. c. p. 39. et rursus p. 249 sq. Io. Vahlen l. c. p. 129.

V. 374. *ἑλεῖν*] occupare vincere, et v. sequ. *ἀφῆκεν*, remisit. PFLUGK.

V. 375. *γῆς ἐκβαλόντι*] Quod Elmsleius coniectura scribi voluit *ἐκβαλόντα*, commemoro concinniorem orationem videri, si *ἐκβαλόντι* retineas. Vide v. 446. 1227.

V. 381. *ἢ θηκτόν· ὧδε καλῶς κεῖται. Δίδυμος σημειοῦται, ὅτι κακῶς οἱ ὑποκριταὶ τάσσουσιν ἐπὶ τῶν δύο τὸ σιγῇ δόμους εἰσβᾶσα, καύσω ἢ σφάξω αὐτούς.* Hoc sibi vult: verba *σιγῇ δόμους εἰσβᾶσ', ἵν' ἔστρωται λέχος* rettulerant etiam ad v. 380., quum pertinerent tantummodo ad v. 381. Minus etiam apte Didymus illum versum post v. 358. collocari voluerat. Ceterum iam supra ad v. 41. dixi ne hoc quidem loco repetitum versum ullo modo pro suppositicio haberi posse. Accurate enim novisse debebat nutrix Medeae animum atque ingenium dominae suae. Hinc illa ita antea descripsit, qualem se praebitura esset Medea, ut tum, quum res ipsa iam ageretur, veritas illius descriptionis morum, quae facta erat a nutrice, etiam in singulis verbis exstaret. Quis enim vituperet hoc, poëtam sibi ipsum constitisse?

κράτιστα τὴν εὐθεῖαν, ᾗ πεφύκαμεν
σοφαὶ μάλιστα, φαρμάκοις αὐτοὺς ἑλεῖν.
εἶεν·
καὶ δὴ τεθνᾶσι· τίς με δέξεται πόλις;
τίς γῆν ἄσυλον καὶ δόμους ἐχεγγύους
ξένος παρασχὼν ῥύσεται τοὐμὸν δέμας;
οὐκ ἔστι. μείνασ᾽ οὖν ἔτι σμικρὸν χρόνον,
ἢν μέν τις ἡμῖν πύργος ἀσφαλὴς φανῇ,
δόλῳ μέτειμι τόνδε καὶ σιγῇ φόνον·
ἢν δ᾽ ἐξελαύνῃ ξυμφορά μ᾽ ἀμήχανος,
αὐτὴ ξίφος λαβοῦσα, κεἰ μέλλω θανεῖν,
κτενῶ σφε, τόλμης δ᾽ εἶμι πρὸς τὸ καρτερόν.

                κτανεῖν
V. 387. ἑλεῖν B. ἑλεῖν CEabcd. *κτανεῖν B κτανεῖν (γρ. ἑλεῖν) C.*
V. 391. δέμας τόδε Scriptor Chr. pat. 890.
V. 396. κἂν μέλλω bc.

V. 386. τὴν εὐθεῖαν] Scil. ὁδόν. Sic Plutarch. vit. Themistocl. 3. τὴν ἐναντίαν ἀεὶ πορευόμενον αὐτῷ. Cf. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 282. Hinc simul intellegis brevius elocutum esse Euripidem quae plene sic oportebat: κράτιστα τὴν εὐθεῖαν πορευομένην — φαρμάκοις αὐτοὺς ἑλεῖν sive mavis πορεύεσθαι, ut alter infinitivus explicative sit adiectus, quem ad modum apud Platonem Menex. p. 235. B. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ταὐτὰ ταῦτα δοκοῦσί μοι πάσχειν καὶ πρὸς ἐμὲ καὶ πρὸς τὴν πόλιν, θαυμασιωτέραν αὐτὴν ἡγεῖσθαι εἶναι ἢ πρότερον. PFLUGK.

V. 387. σοφαὶ μάλιστα] Quod putaverunt haec ad unam Medeam pertinere, coniecerunt scribendum esse σοφοὶ μάλιστα, quod, si ad unam Medeam oratio spectaret, necesse esset scribi, qua de re conf. G. Hermannum ad Viger. p. 715. ed. tert. et quae supra ad v. 317. adlata sunt, sed pertinent haec ad universum genus mulierum, in quam rem vide quae infra dicentur ad v. 410 sqq.

V. 389. καὶ δὴ τεθνᾶσι] fac mortuos esse. De hoc usu particularum καὶ δή post G. Hermannum ad Viger. p. 837. n. 331. dixit Elmsleius, laudans infra v. 1107. Aristoph. Vesp. 1219. Adde Euripid. Helen. 1059. καὶ δὴ παρεῖκεν. Lucian. de merc. cond. §. 12. εἶεν, καὶ δὴ εὐτύχηταί σοι πάντα τῆς εὐχῆς μειζόνως. PFLUGK. Vide quae dixi ad Devarium vol. II. p. 646 sq.

V. 393. πύργος] praesidium. Alcest. 311. καὶ παῖς μὲν ἄρσην πατέρ᾽ ἔχει πύργον μέγαν. PFLUGK. Addidit Fr. Iacobs Alcaei fragm., quod Th. Bergk in Anthol. lyric. p. 276. sic scriptum edidit: Ἄνδρες πόληος πύργος ἀρήιοι.

V. 396. κεἰ μέλλω θανεῖν] Pauci libri κἂν μέλλω θανεῖν. Conf. Eurip. Ion. 760. εὑρήσεταί τοι, κεἰ θανεῖν μέλλω διπλῇ.

V. 397. τόλμης δ᾽ εἶμι πρὸς τὸ καρτερόν] Sophocles ab Elmsleio laudatus Creus. fragm. I. [p. 164. n. 324 ed Nauck.] ὅστις δὲ τόλμης πρὸς τὸ δεινὸν

οὐ γάρ, μὰ τὴν δέσποιναν, ἣν ἐγὼ σέβω
μάλιστα πάντων καὶ ξυνεργὸν εἱλόμην,
Ἑκάτην, μυχοῖς ναίουσαν ἑστίας ἐμῆς,
χαίρων τις αὐτῶν τοὐμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ.
πικροὺς δ' ἐγώ σφιν καὶ λυγροὺς θήσω γάμους,
πικρὸν δὲ κῆδος καὶ φυγὰς ἐμὰς χθονός.
ἀλλ' εἶα· φείδου μηδὲν ὧν ἐπίστασαι,
Μήδεια, βουλεύουσα καὶ τεχνωμένη·
ἕρπ' εἰς τὸ δεινόν· νῦν ἀγὼν εὐψυχίας.
ὁρᾷς ἃ πάσχεις; οὐ γέλωτα δεῖ σ' ὀφλεῖν
τοῖς Σισυφείοις τοῖς τ' Ἰάσονος γάμοις,

V. 398 sqq. risit Eupolis Dem. 2.
V. 402. σφι CE. Conf. Phil. Buttmann. Lexilog. I. p. 60. ed. sec.
V. 404. Eustathius in Il. vol. I. p. 107, 26.
V. 406. τὰ δεινά Scriptor Chr. pat. 481.
V. 407. καὶ γέλωτα C. ὀφλεῖν Elmsleius. ὄφλειν libri.

ἔρχεται. Euripides Heracl. 562. ἐπεὶ σφαγῆς γε πρὸς τὸ δεινὸν εἶμ' ἐγώ. PFLUGK. Vide infra v. 406. ἕρπ' εἰς τὸ δεινόν.

V. 398—401. οὐ γάρ — ἀλγυνεῖ κέαρ] Haec παρῳδεῖ Eupolis apud Longinum περὶ ὕψους c. 26. οὐ γάρ, μὰ τὴν Μαραθῶνι τὴν ἐμὴν μάχην, Χαίρων τις αὐτῶν τοὐμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ. Verba sunt Miltiadis, ni fallor, in fabula Δήμοις, de qua videndus Valckenar. Diatrib. p. 252. ELMSLEIUS. Cf. A. Meineke fragm. comicor. Gr. vol. II. p. 457. n. 2. et Toupium ad Longini l. c.

V. 399. ἣν ἐγὼ σέβω μάλιστα πάντων] Masculinum genus πάντων propterea hic positum, quod non solum deas, verum etiam deos omnes intellegit, cf. Cic. Tim. 10. *Iam vero Terram — antiquissimam deorum omnium voluit esse eorum, qui intra caelum gignerentur.* Ceterum similiter invocat Medea Hecaten apud Ovid. Metam. VII. 194. *Tuque triceps Hecate, quae coeptis conscia nostris adiutrixque venis.* cl. Seneca Med. 6 sq.

V. 402 sq. vertit haec quoque Ennius liberius. Vide quae supra adlata sunt ad v. 373.

V. 406. νῦν ἀγὼν εὐψυχίας] Vergil. Aen. VI. 252. *Nunc opus est animis, opus est et pectore firmo.*

V. 407. ὁρᾷς ἃ πάσχεις] Derisit haec Aristoph. Nub. 662. ὁρᾷς ἃ πάσχεις, τήν τε θήλειαν καλεῖς Ἀλεκτρυόνα κατὰ ταὐτὸ καὶ τὸν ἄρρενα.

V. 408. τοῖς Σισυφείοις] Non sine quadam orationis acerbitate Sisyphias dicit Medea has nuptias, quod Sisyphus, antiquus Corinthiorum rex ab Atheniensibus maxime male audiebat, quos, quoad vixit, latrociniis suis satis vexavisse perhibetur: ab illo autem genus ducebat Glauce, quam in matrimonium duxerat Iaso. Sensit hoc iam Hesychius: Σισυφείοις· Κορινθίοις κακοῖς, ἀπὸ Σισύφου βασιλέως. Hinc Ulixes apud Ovidium Metam. XIII. 31. dicitur: *sanguine cretus Sisyphio furtisque et fraude simillimus illi.* Similiterque Laomedontea dicitur Troia apud Vergilium Georg. I. 502. *Satis iam pridem sanguine nostro Laomedonteae luimus periuria Troiae.*

γεγῶσαν ἐσθλοῦ πατρὸς Ἡλίου τ' ἄπο.
ἐπίστασαι δέ· πρὸς δὲ καὶ πεφύκαμεν,
γυναῖκες, εἰς μὲν ἔσθλ' ἀμηχανώταται,
κακῶν δὲ πάντων τέκτονες σοφώταται.

ΧΟΡΟΣ.

στροφὴ α'.

ἄνω ποταμῶν ἱερῶν χωροῦσι παγαί,

V. 411. ἐς C.

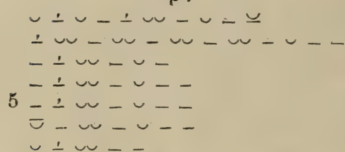
V 411. 412. habent Stobaeus floril. LXXIII. 32. vol. III. p. 48. Eumathius III. p. 538, 32. Didot. Schol. Aristoph. Lysistr. 368.

V. 413. Metra stropharum:

α'.

β'.

V. 413. habet Zenobius II. 56. Schol. Theocr. I. 133. Suidas T. I. P. I. p. 458. Theodorus Metoch. p. 578. Schol. Luciani p.

V. 409. *Ἡλίου τ' ἄπο*] Medea enim per patrem Aeeten, qui erat filius Solis e Perseide, genus ducebat ab Sole. Cf. Apollod. bibl. I. 9, 1. ibique Heynium.

V. 410 sqq. Iniuria hos tres versus Hartungius in diss. de Euripidis fabularum interpolatione, quam in exordio Iphigeniae Aul. p. 33. posuit, Euripidis esse negavit. Nam quod ille dixit hos versus non cadere in ingenium Medeae, et, si caderent, certe non fuisse a Medea ipsa pronuntianda, nihil ego eius modi possum in istis verbis agnoscere. Medeam enim sibi consciam esse artium malarum, id nos minime potest offendere, praesertim quum adrogantiam deprecentur verba ea, quae mox transferunt rem ad universum genus mulierum. Si quis autem hoc dicat, non recte instituisse poëtam, ut haec profitentem ipsam Medeam faceret, mulieres omnium malarum rerum artifices esse, ne id quidem nobis poterit offensioni esse, quod illae artes, quamvis sint malignae atque perniciosae, Medeae tamen iure in Iasonem atque in eos omnes, quos sibi inimicos esse existimat, adhiberi videntur.

V. 412. *τέκτονες*] Cycl. 476. *Σιγᾶτε νῦν· δόλον γὰρ ἐξεπίστασαι· Χὤταν κελεύω, τοῖσιν ἀρχιτέκτοσι Πείθεσθ'*. PFLUGK. De Latinis conf. Cic. Cluent. 22, 60. *architectus sceleris*. et Plauti mil. glor. III. 3, 28 (901).

V. 413. Propter insignem la-

καὶ δίκα καὶ πάντα πάλιν στρέφεται.
ἀνδράσι μὲν δόλιαι βουλαί, θεῶν δ'
οὐκέτι πίστις ἄραρε·
τὰν δ' ἐμὰν εὔκλειαν ἔχειν βιοτὰν
στρέφουσι φᾶμαι·
ἔρχεται τιμὰ γυναικείῳ γένει·
οὐκέτι δυσκέλαδος φάμα γυναῖκας ἕξει.

ἀντιστροφὴ α'.

μοῦσαι δὲ παλαιγενέων λήξουσ' ἀοιδᾶν
τὰν ἐμὰν ὑμνεῦσαι ἀπιστοσύναν.

68. Iacob. Firmus Epist. 5. in Muratori Anecd. p. 285. παγαί (η) B. πηγαί BC.

V. 414. καὶ πάλιν πάντα BC.

V. 418. στρέψουσι vel στέψουσι P. Elmsleius. στρέφουσι libri. φῆμαι c.

V. 421. λήξουσιν libri. Correxit Heathius. ἀοιδῶν C. ἀοιδᾶν ceteri cum Schol.

V. 422. ὑμνέουσαι BCc. ὑμνεῦσ' C. ὑμνεῦσαι dB. Eustathius in Il. vol. I. p. 634, 13. Vide infra adnot. exeget.

sonis perfidiam sperat chorus fore, ut iam non, ut olim, mulieres, sed viri male audiant. Medeae autem condicionem longe miserrimam deflet, quippe quae patria, viro, domicilio privata, nullo relicto perfugio pellatur. — Ἄνω ποταμῶν· Παροιμία, inquit Hesychius, ἐπὶ τῶν ἐπ' ἐναντία γενομένων. κέχρηνται καὶ Αἰσχύλος καὶ Εὐριπίδης. Sic Suppl. 520. ἄνω γὰρ ἂν ῥέοι Τὰ πράγμαθ' οὕτως, εἰ 'πιταξόμεσθα δή. Cf. Lucian. dial. mort. VI. 2. de merc. cond. §. 1. Diog. Laërt. VI. 36. PFLUGK. Adde Demosth. de falsa leg. §. 287. Bekk. p. 433, 24. Reisk. ἀλλὰ δῆτα ἄνω ποταμῶν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ πάντες — ἐῤῥύησαν λόγοι. De Latinis conf. Ovid. epist. V. 29 sq. De adiectivo ἱερῶν vide quae dicta sunt supra ad v. 69.

V. 418. στρέφουσι φᾶμαι] Recte vidit G. Hermannus ad hanc sententiam unice verum esse verbum στρέφειν, quod Elmsleius cum verbo στέφειν ita commutari voluerat, ut scriberetur στέψουσιν. Constructio autem non ita explicanda est, ut, quod A. Matthiae et Pflugkius olim statuerant, στρέφουσι intransitive diceretur, sed id potius dicitur ita, ut fere sit idem quod: Fama vertendo efficit, ut nostra vita laudem inveniat. Quod autem in antistropha in illa sede longa syllaba est, Elmsleius, si non στέψουσι acciperetur, στρέψουσι scribendum proposuerat, quem plerique grammatici praeter Kirchhoffium et me secuti sunt. Pflugkius sic istud incommodi tolli voluit, ut hanc et praecedentem versum in unum coniungeret, quo forma versus perfrequens efficeretur:

$\acute{-} \smile - - \acute{-} \smile\smile - \smile\smile \bar{\smile} \acute{-} \smile - \bar{\smile}.$

V. 421. παλαιγενέων — ἀοιδᾶν] Respexisse videtur Homeri Odyss. XI. 456. ἐπεὶ οὐκέτι πιστὰ γυναιξίν. et Hesiod. ἔργ. κ. ἡμ. 373. ὃς δὲ γυναικὶ πέποιθε, πέποιθ' ὅγε φηλήτῃσιν. Ceterum similem spem chorus fovet in Ione v. 1109 sqq. PFLUGK.

V. 422. ὑμνεῦσαι] De forma Ionica, quam praeter multos

οὐ γὰρ ἐν ἁμετέρᾳ γνώμᾳ λύρας
ὤπασε θέσπιν ἀοιδὰν
Φοῖβος, ἁγήτωρ μελέων· ἐπεὶ ἀντ-
άχησ᾽ ἂν ὕμνον
ἀρσένων γέννᾳ· μακρὸς δ᾽ αἰὼν ἔχει

V. 424. ἔπνευσε pro ὤπασε a.
V. 425. Eustathius in Il. vol. I. p. 20, 28. ἀντάχησαν libri.
ὕμνον
V. 426. ὕμνοις B. ὕμνον ceteri. De Schol. vide infra adnot. exeg.

codices tuentur etiam Schol. ad h. l. et Eustathius in Il. vol. I. p. 634, 13., disputavit Elmsleius adferens duo ex Euripideis fabulis exempla, ἀύτευν Hippol. 167. et μυθεῦσαι Iphig. Aul. 789., ubi Matthiae rescripsit μυθεύουσαι. item duo Aeschyli ex Prometh. 121. εἰσοιχνεῦσιν et 646. πολεύμεναι. PFLUGK. De vi ac potestate verbi ὑμνεῖν conf. Eustathium, qui l. c. haec habet: τὸ ὑμνεῖν φαύλως ἐκλαμβάνεταί ποτε κατὰ βαρεῖαν ἀντίφρασιν. Σοφοκλῆς (El. 375.) ὑμνεύσεις κακά, ἤγουν ὑβρίσεις. καὶ ἐν Οἰδίποδι τυράννῳ (1375)· τοιαῦτ᾽ ἐφυμνῶν ἤγουν δυσφημῶν. Αἰσχύλος (Sept. adv. Theb. 7)· ὑμνεῖται ὑπ᾽ ἀστῶν φροιμίοις πολυρρόθοις καὶ Εὐριπίδης (Med. l. c.)· τὴν ἐμὴν ὑμνεῦσαι ἀπιστοσύνην ἤγουν κακολογοῦσαι. καὶ ἐπεὶ ἀντάχησαν ὕμνοι, αἳ κατὰ τῶν ἀνδρῶν ὕβρεις δηλαδή.

V. 423. ἐν ἁμετέρᾳ γνώμᾳ] τὸ ἐν ἡμετέρᾳ γνώμῃ ἀντὶ τοῦ γυναικείᾳ φύσει οὐ δέδωκεν ὁ Ἀπόλλων ἤτοι ἡμῖν ταῖς γυναιξὶ τὸ δύνασθαι λέγειν. SCHOL. De hoc exquisitiore usu praepositionis ἐν pro simplici dativo conf. Iphig. Aul. 579 sqq. ὃς τᾶς Ἑλένας Ἐν ἀντωποῖς βλεφάροισιν Ἔρωτα δέδωκας. et quae Porsonus ad huius fab. v. 626. p. 68 sq. ed. in Germ. III. adnotavit. In ὤπασε Homericae dictionis vestigia invenisse sibi visus est Elmsleius comparans Odyss. VIII. 498. ὡς ἄρα τοι πρόφρων θεὸς ὤπασε θέσπιν ἀοιδήν. Poterat etiam Hesiodum appellare Theog. 442. ῥηϊδίως δ᾽ ἄγρην κυδνὴ θεὸς ὤπασε πολλήν. cl. 973. aut Pindarum Olymp. VI. 111 (65). ἔνθα οἱ ὤπασε θησαυρὸν δίδυμον Μαντοσύνας. aut quemvis poëtam vetustiorem. cf. etiam infra v. 514.

V. 425 sqq. Nam si mihi versuum pangendorum facultas esset, occinerem viris carmen, plenum scilicet opprobriorum, qualia multa longa aetas et de nostra et de virorum condicione suppeditat. PFLUGK. Scite Scholiastes narratiunculam de leone huc vocavit. Λέων γάρ, inquit, ἰδὼν λέοντα ὑπὸ ἀνδρὸς ἀγχόμενον ἐν γραφῇ εἶπε· καὶ ἡμεῖς εἰ ᾔδειμεν γράφειν ἢ πλάσσειν, ἔμπαλιν ἂν οἱ ἄνθρωποι ἐτίθεντο ἀγχόμενοι ὑπὸ λεόντων.

Ibid. ἐπεὶ ἀντάχησ᾽ ἂν ὕμνον] Hoc, ut esset pro ἀντάχησα ἄν, recte Ios. Scaliger primus restituit, quem omnes fere critici secuti sunt. Sic transitive dicitur etiam, quamquam alio quodam modo, in Alcest. 423. πάρεστε καὶ μένοντες ἀντηχήσατε Παιᾶνα τῷ κάτωθεν ἀσπόνδῳ θεῷ. Etenim illa scriptura, quae videtur indicari a Schol. et Eustathio l. c. ἀντάχησαν ὕμνοι, ut hoc intransitive dicatur, iam propterea locum habere non potest, quia ἂν particula hoc loco carere non possumus.

πολλὰ μὲν ἁμετέραν ἀνδρῶν τε μοῖραν εἰπεῖν.

στροφὴ β'.

σὺ δ' ἐκ μὲν οἴκων πατρῴων ἔπλευσας
μαινομένᾳ κραδίᾳ, διδύμας ὁρίσασα πόντου
πέτρας· ἐπὶ δὲ ξένᾳ
ναίεις χθονί, τᾶς ἀνάνδρου
κοίτας ὀλέσασα λέκτρον
τάλαινα, φυγὰς δὲ χώρας
ἄτιμος ἐλαύνει.

ἀντιστροφὴ β'.

βέβακε δ' ὅρκων χάρις, οὐδ' ἔτ' αἰδὼς

V. 429. πατρῴων] Sic libri omnes. Propter metrum olim scriptum erat πατρίων, quod iniuria probavit Elmsleius. Nam neque sententia concedit, ut πατρῴων in πατρίων mutemus, et metrum hic correptionem syllabae paenultimae facile patitur. Vid. G. Hermann. ad h. l. et ad Hecub. 80.

V. 430. διδύμας BCE*B*. δίδυμος b. De ceteris non constat.

V. 431. ξείνᾳ (ξείνῳ d. ξείνον *C*) omnes.

V. 436. βέβακεν ὅρκων *B*.

V. 428. Post πολλὰ μὲν ἁμετέραν ex vulgari consuetudine dicere debebat: πολλὰ δὲ τὴν τῶν ἀνδρῶν μοῖραν εἰπεῖν (cf. Reiz. ad Viger. p. 841. ed. tert.), sed hoc, ut alibi saepe, reliquit Euripides. Cf. adnot. ad v. 125. PFLUGK.

V. 430. μαινομένᾳ κραδίᾳ] Cf. Aeschyli Sept. adv. Theb. 780 sq. ἐπ' ἄλγει δυσφορῶν Μαινομένᾳ κραδίᾳ Δίδυμα κάκ' ἐτέλεσεν. et Hippol. 1264. θέλγει δ' Ἔρως, ᾧ μαινομένᾳ κραδίᾳ Πτανὸς ἀφορμάσῃ Χρυσοφαής. Vertit haec Ennius apud Non. p. 297, 18. *Utinam ne umquam, Medea, Colchis cupido corde pedem extulisses.* Cf. Th. Bergk. in Mus. Rhen. III. a. 1835. p. 71. A. Meineke in Analect. Alex. p. 45 sq., tum O. Ribbeck Tragicor. Lat. reliqu. p. 41. et praef. p. IX. Io. Vahlen Enniana e poës. reliqu. p. 130.

Ibid. ὁρίσασα] egressa. Rariorem voc. significationem illustravit Musgravius ex Aeschyli Suppl. 553 (547). διχῇ δ' ἀντίπορον γαῖαν ἐν αἴσᾳ διατέμνουσα, πόρον κυματίαν ὁρίζει, et Euripidis Heracl. 16. ἄλλην ἀπ' ἄλλης ἐξορίζοντες πόλιν. PFLUGK. Conferri poterit Latinum verbum legere, veluti *legere pontum* dicitur a Vergilio Aen. II. 207. *l. mare Ionium Icariumque* ab Ovidio fast. IIII. 566. *l. oram* a Livio XXI. 51. atque alia id genus multa.

V. 432. τᾶς ἀνάνδρου κτέ.] Aeschyl. Pers. 302. ὅστ' ἐπὶ σκηπτουχίᾳ Ταχθεὶς ἄνανδρον τάξιν ἠρήμου θανών. FR. IACOBS.

V. 433. κοίτας — λέκτρον] De hac accurata ac subtili lecti descriptione conferas similem Sophoclis locum Antig. 410 sqq. ἡ παῖς ὁρᾶται, κἀνακωκύει πικρῶς Ὄρνιθος ὀξὺν φθόγγον, ὡς ὅταν κενῆς Εὐνῆς νεοσσῶν ὀρφανὸν βλέψῃ λέχος. Rost gr. Gr. §. 140. 4. c. p. 774. ed. sept.

V. 436. οὐδ' ἔτ' αἰδὼς — αἰθερία δ' ἀνέπτα] Cf. Hesiodi ἔργ. κ. ἡμ. 197 sqq. καὶ

Ἑλλάδι τᾷ μεγάλᾳ μένει, αἰθερία δ' ἀνέπτα.
σοὶ δ' οὔτε πατρὸς δόμοι,
δύστανε, μεθορμίσασθαι
μόχθων πάρα, τῶν δὲ λέκτρων
ἄλλα βασίλεια κρείσσων
δόμοισιν ἐπέστα.

ΙΑΣΩΝ.

οὐ νῦν κατεῖδον πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις
τραχεῖαν ὀργὴν ὡς ἀμήχανον κακόν.
σοὶ γὰρ παρὸν γῆν τήνδε καὶ δόμους ἔχειν

V. 437. *μίμνει B,* fortasse etiam *C.*
V. 441. *ἀλλὰ* libri. Correxit Heathius.
V. 442. *δόμοις* Bbd*BC*. *δόμοισιν* Musurus. De ceteris libris non constat. *ἀνέστη* B. *ἐπέστη* Cd. *ἐπέστα* [*BC*] *μετέστη* bc.
V. 443. 444. habet Stobaeus floril. XX. 35. vol. I. p. 336.

τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης Λευκοῖσιν φαρέεσσι καλυψαμένω χρόα καλὸν Ἀθανάτων μετὰ φῦλον ἴτον προλιπόντ' ἀνθρώπους Αἰδὼς καὶ Νέμεσις. cl. Ovid. Metam. I. 149 sq.

V. 438 sqq. *σοὶ δ' οὔτε πατρὸς δόμοι — μεθορμίσασθαι μόχθων πάρα*] Recte libri *πάρα*, ut id sit idem quod *πάρεισιν*. De formula autem ipsa vide adnot. ad v. 260. Quod autem Porsonus in altero membro post *οὔτε* non *δέ*, sed *τὲ* scribi voluit, id iure repudiavit G. Hermann. 'Saepe', inquit, 'inter se *τὲ* et *δὲ* ibi respondent, ubi singula membra et verbum suum habent et res eius modi est, ut quae per *τὲ* et partes disiungi coepta erant, etiam opponi inter se possint. Sophocles Oed. Col. 367. *πρὶν μὲν γὰρ αὐτοῖς ἦν ἔρως Κρέοντί τε Θρόνους ἐᾶσθαι, μηδὲ χραίνεσθαι πόλιν.* Vide Brunck. ad Aesch. Sept. adv. Theb. 835. Sic etiam Latini et et autem coniungunt. Est autem in his rebus illa quam dicunt grata neglegentia posita, quae libera ab exili grammaticorum severitate ita quoque in loco conformat orationem, uti sententia postulat'. Haec Hermannus. Conferas quae dixi ad Devarium, vol. II. p. 714. et quae disputavi ad Orest. 292. p. 65.

V. 440. *τῶν δὲ λέκτρων*] quod de Porsoni coniectura plerique grammatici nunc ediderunt *σῶν δὲ λέκτρων*, id satis mirari non queo. Hoc enim tum demum necessarium esse videretur, si non praecederet haec distinctio *οὔτε πατρὸς δόμοι.* Nunc autem tantum abest, ut languidum sit *τῶν δὲ λέκτρων κτέ.*, ut id aptissime dicatur propterea, quod fortius opponitur *τῶν δὲ λέκτρων* quam *σῶν δὲ λέκτρων.* Laudo igitur Kirchhoffium, qui solus, quantum scio, recentiorum criticorum librorum auctoritatem obtinuit.

V. 443. *οὐ νῦν κατεῖδον πρῶτον κτέ.*] Vide quae dicta sunt supra ad v. 294.

V. 445 sqq. *σοὶ γὰρ παρὸν κτέ.*] Quod Elmsleius dixit elegantius fuisse: *Σὺ γάρ, παρὸν γῆν τήνδε καὶ δόμους ἔχειν, Κούφως φέρουσαν κρεισσόνων βουλεύματα, Λόγων ματαίων οὕνεκ' ἐκπεσεῖ χθονός.*, dupliciter ille falsus est. Nam multo concinnior ideoque etiam elegan-

κούφως φερούσῃ κρεισσόνων βουλεύματα,
λόγων ματαίων οὕνεκ' ἐκπεσεῖ χθονός.
κἀμοὶ μὲν οὐδὲν πρᾶγμα, μὴ παύσῃ ποτὲ
λέγουσ' Ἰάσων ὡς κάκιστός ἐστ' ἀνήρ·
ἃ δ' εἰς τυράννους ἐστί σοι λελεγμένα,
πᾶν κέρδος ἡγοῦ ζημιουμένη φυγῇ.
κἀγὼ μὲν ἀεὶ βασιλέων θυμουμένων
ὀργὰς ἀφῄρουν καί σ' ἐβουλόμην μένειν,
σὺ δ' οὐκ ἀνίεις μωρίας, λέγουσ' ἀεὶ
κακῶς τυράννους· τοιγὰρ ἐκπεσεῖ χθονός.
ὅμως δὲ κἀκ τῶνδ' οὐκ ἀπειρηκὼς φίλοις

V. 448. *μὴ οὐ παύσῃ* H. Sauppe.
V. 449. *Ἰάσον* Elmsleius.
V. 452. *ἀεί* BC*B*.
V. 454. *ἀνίης* A. Matthiae.
V. 455. *ἐκπεσεῖ B*.

tior oratio est, si *σοὶ γάρ*, quam si *σὺ γάρ* dicitur, in quam rem comparari potest, quem ipse laudavit, Sophoclis locus Antig. 76. *σοὶ δ' εἰ δοκεῖ, Τὰ τῶν θεῶν ἔντιμ' ἀτιμάσας ἔχε*, quem tamen locum male Elmsleius mutatum cupit. Elegantior etiam oratio est, si *φερούσῃ* quam si *φέρουσαν* legitur, qua de re dixi ad v. 375. *γῆς ἐκβαλόντι.*

V. 448 sq. *κἀμοὶ μὲν οὐδὲν πρᾶγμα, μὴ παύσῃ κτἑ.*] Atque mihi quidem nihil negotii facessit quo verear ne tu umquam desinas me dicere etc. Nam sine dubio tu numquam desines de me detrahere atque in personam meam contumelias dicere. Subtili illa quidem, sed acerba ironia dicuntur haec. Elevatur autem huius rei gravitas et significatur huic rei multum tribuendum non esse eo, quod deinceps ponuntur haec: *ἃ δ' εἰς τυράννους* et quae sequuntur, quae periculosiora esse dicuntur Medeae. Sauppius locum parum intellexit, quod *μὴ οὐ* pro *μὴ* reponendum esse putavit.

V. 450 sq. Verte: ad probra in reges iacta quod attinet, vel maxime te felicem praedica, quae non graviorem exsilio poenam subieris. *Τύραννοι*, ut mox *βασιλεῖς*, intellegi videntur Creon et Glauce. Diodorus Sic. XVIIII. 52. *Εὐρυδίκην καὶ Φίλιππον τοὺς βασιλεῖς*. Cf. interpp. ad Liv. I. 39, 2. — *πᾶν κέρδος ἡγοῦ*. Heracl. 959. *καὶ κερδανεῖς ἅπαντα*. PFLUGK.

V. 454. *σὺ δ' οὐκ ἀνίεις*] Recte Elmsleius obtinuit hanc omnium librorum scripturam, quam A. Matthiae in praesens *ἀνίῃς* mutaverat. Ponuntur enim haec omnia, *ἀφῄρουν* et *ἐβουλόμην* et *ἀνίεις*, uno eodemque modo. Nam quod Matthiae dixit, recte de Iasone imperfectum tempus poni, non item de Medea, quae usque adhuc in male dicendo pergeret, valde erravit. Respicitur enim illud tempus, ante quam Creon edictum illud de Medeae exsilio proponeret.

V. 456. *ὅμως δὲ κἀκ τῶνδ'*] tamen vel tali rerum statu. Soph. Aiac. 537. *τί δῆτ' ἂν ὡς ἐκ τῶνδ' ἂν ὠφελοῖμί σε;* Eurip. Androm. 1185. *οὗτός γ' ἂν ἐκ τῶνδ' ἐτιμᾶτ' ἄν, γέρον, Θανών.* Vide F. V. Fritzschium Quaestt. Lucian. p. 179 sq. PFLUGK.

ἥκω, τὸ σὸν δὲ προσκοπούμενος, γύναι,
ὡς μήτ' ἀχρήμων σὺν τέκνοισιν ἐκπέσῃς
μήτ' ἐνδεής του· πόλλ' ἐφέλκεται φυγὴ
κακὰ ξὺν αὑτῇ. καὶ γὰρ εἰ σύ με στυγεῖς,
οὐκ ἂν δυναίμην σοὶ κακῶς φρονεῖν ποτε.

ΜΗΔΕΙΑ.

ὦ παγκάκιστε, τοῦτο γάρ σ' εἰπεῖν ἔχω
γλώσσῃ μέγιστον εἰς ἀνανδρίαν κακόν,

V. 457. τὸ σόνδε B. τὸ σὸν δέ CcC. τοσόνδε E. τοσὸν δὲ a. τοσόν γε d*B*. Scriptor Chr. pat. v. 247. 1976., sed utroque loco Duebneri cod. τοσόνδε.

V. 460. αὐτῇ libri. Correxit Barnesius. Verba πόλλ' ἐφέλκεται φυγὴ κακὰ ξὺν αὑτῇ Kirchhoffius in interpolationis suspitionem vocavit.

Ibid. οὐκ ἀπειρηκὼς φίλοις] Vide Pflugkium ad Androm. 187. ἀπανδᾷς ἐν κακοῖς φίλοισι σοῖς. p. 30 sq. et me ad Alcest. 487. p. 80 sq. ed. sec.

V. 457. τὸ σὸν δὲ προσκοπούμενος] tibi vel tuo commodo prospiciens. Supra v. 346. τοὐμοῦ γὰρ οὔ μοι φροντίς. Vide Schaefer ad Bosii Ellips. p. 171. PFLUGK. τὸ σόν γε, quod fuerunt qui restitui ex paucis libris vellent, neque auctoritate librorum neque sententia receptae scripturae praestat. Multo enim melius lenis ista oppositio postverba οὐκ ἀπειρηκὼς φίλοις nascitur, quam adfert δὲ particula. Vide v. 707. καὶ μή μ' ἔρημον ἐκπεσοῦσαν εἰσίδῃς, Δέξαι δὲ χώρᾳ καὶ δόμους ἐφέστιον.

V. 458. ἀχρήμων· πένης. HESYCHIUS.

V. 459 sq. πόλλ' ἐφέλκεται φυγὴ κακὰ ξὺν αὑτῇ] Haec verba non esse suo loco Kirchhoffius suspicatus est, qua in re ego cum homine doctissimo dissentio. Dicuntur enim satis recte, si referimus ad ea, quae proxime antecedunt, ut iis ratio reddatur, quam ob rem Medeae iam cum liberis suis proficiscenti Iason prospexerit.

V. 460. καὶ γὰρ εἰ] nam etiam si. Infra v. 1238. καὶ γὰρ εἰ κτενεῖς σφ', ὅμως Φίλοι γ' ἔφυσαν. Cf. Meineke ad Menand. p. 343 sq. PFLUGK.

V. 462 sq. 'O pessime! nam pessimum vere te dicere possum, probrorum, quae quidem in animum tuum minime virilem dici possunt, gravissimum'. Τοῦτο referendum ad voc. παγκάκιστε. [Vide quae notata sunt ad Phoeniss. 12. p. 16]. — κακόν, probrum, ut apud Soph. Aiac. 1012. ποῖον οὐκ ἐρεῖ κακὸν Τὸν ἐκ δορὸς γεγῶτα πολεμίου νόθον; Cf. ad Hecub. 576. PFLUGK. Praeterea adnotandum videtur in dativo γλώσσῃ non hanc quidem, quam voluit Matthiae, oppositionem indicari: quum manu te ulcisci nequeam, sed eam vocem lenem tamen adferre oppositionem ad rem, quae vituperatur in altero. Alioquin omissa esset vox a poeta. Similis locus est Euripidis apud Stobaeum in Floril. LXIII. 20. vol. III. p. 41. ed. Meineke. p. 450. n. 670. ed. Nauck. Ὦ παγκακίστη καὶ γυνή· τί γὰρ λέγων Μεῖζόν σε τοῦδ' ὄνειδος ἐξείποι τις ἄν; quo in loco id verbo λέγων indicatur, quod hic dativo γλώσσῃ exprimitur. Propter ea, quae H. Weilius nuper scripsit in Nov. ann. phil. et paed. vol. XCV. p. 377., vide praef.

ἦλθες πρὸς ἡμᾶς, ἦλθες, ἔχθιστος γεγὼς
θεοῖς τε κἀμοὶ παντί τ' ἀνθρώπων γένει;
οὔτοι θράσος τόδ' ἐστίν, οὐδ' εὐτολμία,
φίλους κακῶς δράσαντ' ἐναντίον βλέπειν,
ἀλλ' ἡ μεγίστη τῶν ἐν ἀνθρώποις νόσων
πασῶν, ἀναίδει'· εὖ δ' ἐποίησας μολών.
ἐγώ τε γὰρ λέξασα κουφισθήσομαι

V. 465. e v. 1313. huc retractum esse dixit Brunckius.
V. 466—469. habent Stobaeus floril. XXXII. 5. vol. II. p. 32. V. 466. 67. Herodianus *περὶ ἀκυρολ.* in Boissonadii Anecd. III. p. 268.
V. 466. *οὔτι BC.* Etymol. Gud. p. 255.

V. 465. Imperite sane hic quoque artem criticam factitarunt, qui hunc versum, qui infra v. 1313. in simili sententia ponitur, deleverunt, quamquam libri omnes et Script. Chr. pat. v. 286. agnoscunt. Sunt enim haec verba eius modi, ut Graecis, praesertim copiosiore epicorum poëtarum sermone adsuefactis, nullam plane molestiam facere potuerint, si quando in simili causa repeterentur. Nam qui dixerunt Iasoni magis convenire posteriore loco ea verba quam hoc loco Medeae, ne isti valde errant. Etenim summa laedendi cupiditate ducitur hic Medea, ut non tam hoc mirandum sit, quod post vocem: *ἔχθιστος γεγώς*, adiunxerit: *θεοῖς τε κἀμοὶ παντί τ' ἀνθρώπων γένει*, quibus summa hominis exsecratio continetur, quam si non adiecisset irata mulier, quae ad statum personae sunt aptissima. Nam quod G. Hermannus dixit Iasonem Medeae quidem pessimum videri posse, sed non iam dis atque hominibus, id argumentum nihil valet, primum quod si omitteretur hic versus, ne Medeae quidem persona, cui infensus esset, indicaretur, tum quod Iason, qui ius iurandum atque fidem, quam dederat Medeae, violaverat, iure iam hoc loco dici poterat, inimicissimus esse non solum Medeae, verum etiam dis atque omni hominum generi. Cf. Firnhaber l. c. p. 151 sqq.

V. 466. *οὔτοι θράσος τόδ' ἐστὶν κτἑ.*] *θράσος* in bonam partem accipitur, cuius rei exempla Elmsleius haec posuit Sophoclis Philoct. 104. Electr. 479. Euripidis Alcest. 604., ubi v. Monkium, Suppl. 609. His Pflugkius addidit interpp. ad Lucian. t. III. p. 94 sq. commemoravitque hunc locum notatum esse a grammatico e schedis Kulencampii edito ante Ammon. Valcken. p. LII. ed. Lips., ubi haec verba corrupta, sed facilia tamen ad restituendum haberentur: *οὐ θράσος τόδ' ἔστιν, οὐδὲ τόλμη [οὐδ' εὐτολμία] κακῶς φίλους δράσαντας [δράσαντ'] ἐναντίως βλέπειν.*

V. 467. *φίλους κακῶς δράσαντ'*] Hecub. 845. *καὶ τοὺς κακοὺς δρᾶν πανταχοῦ κακῶς ἀεί.* Cf. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 415. PFLUGK.

V. 470 sq. Recte observavit Elmsleius hunc verborum ordinem nostris fortasse hominibus minus elegantem videri, sed aliter sensisse veteres. Illi potius eo, quod usitata verborum collocatione non uterentur, et magis attentos reddere voluerunt animos auditorum et una illud efficere, ut singulae res, quae dicerentur, magis exstarent. Comparavit de hoc genere Elmsleius Sopho-

ψυχὴν κακῶς σε καὶ σὺ λυπήσει κλύων.
ἐκ τῶν δὲ πρώτων πρῶτον ἄρξομαι λέγειν·
ἔσωσά σ', ὡς ἴσασιν Ἑλλήνων ὅσοι
ταὐτὸν συνεισέβησαν Ἀργῷον σκάφος,
πεμφθέντα ταύρων πυρπνόων ἐπιστάτην
ζεύγλαισι καὶ σπεροῦντα θανάσιμον γύην·

V. 473. Eustathius in Il. vol. I. p. 813, 46. 896, 56. in Odyss. vol. II. p. 1379, 58.
V. 476. *ζεύγλησι B.*

clis Oed. reg. 644. *Μή νυν ὀναίμην, ἀλλ' ἀραῖος, εἴ σέ τι Δέδοικ', ὀλοίμην, ὧν ἀπαιτιᾷ με δρᾶν.* et Euripidis Orest. 600 sq. *ἀλλ' ὡς μὲν οὐκ εὖ μὴ λέγ' εἴργασται τόδε, Ἡμῖν δὲ τοῖς δράσασιν οὐκ εὐδαιμόνως.* Addi poterat etiam huius fab. v. 11 sq. *ἁνδάνουσα μὲν φυγῇ πολιτῶν ὧν ἀφίκετο χθόνα.* Hoc autem loco propterea retracta verba *κακῶς σε* in alterum versum sunt, quod *κακῶς* etiam ad verbum *κλύων* pertinet.

V. 472. *ἐκ τῶν δὲ πρώτων πρῶτον*] Est hoc in universo sermone humano positum, ut, ubi adsurgit oratio aut cum granditate quadam verborum incedit, ibi syllabae sono et cognatione inter se similes ponantur, uti externa etiam quasi veste orationis ipsius argumenti causa ac ratio sese prodat. Eandem rationem quum Latini scriptores tum haud raro etiam Graeci et poëtae et oratores secuti sunt, ut hoc loco non solum v. 472. se iactat oratio seseque conspiciendam praebet in verbis his: *ἐκ τῶν δὲ πρώτων πρῶτον ἄρξομαι λέγειν*, verum luxuriatur etiam, quamquam alio quodam modo, in sequentibus: *ἔσωσά σ', ὡς ἴσασιν Ἑλλήνων ὅσοι ταὐτὸν συνεισέβησαν κτέ.* Attulerunt in eam rem interpretes Euripidis Iphig. Taur. v. 772. *τὸ σῶμα σώσας τοὺς λόγους σώσεις ἐμοί.* et Sophoclis Oed. reg. v. 1481. *ὡς τὰς ἀδελφὰς τάσδε τὰς ἐμὰς χέρας.*, ubi simili quadam orationis luxuria similes inter se syllabae saepius repetuntur, quod non quidem studentibus, sed tamen non renitentibus poëtis factum esse videtur. Id quoniam Euripides saepius fecit ac studio quodam in quibusdam locis consectatus esse videbatur, iam a poëtis comicis antiquissimo tempore ob eam causam exagitatus est, cuius rei non solum Scholiastes ad h. l., qui appellat Platonem et Eubulum comicos, verum etiam Eustathius saepius mentionem fecit, veluti p. 813, 44. p. 896, 55. p. 1379, 56.

V. 474. *Ἀργῷον σκάφος*] Vide ad v. 1.

V. 475 sqq. totum hunc locum, qui est de tauris aeripedibus et ignivomis, descripsit diligentius Apollodorus bibl. I. 9, 23 sqq. tum Ovidius Metam. VII. 115 sqq.

V. 476. *ζεύγλαισι*] hoc est, loris subiugiis, quae dicit Cato de re rust. 135, 5. cl. Ovidio l. c. 118. *Subpositosque iugo pondus grave cogit aratri Ducere.* Ceterum ad hunc locum pertinent, quae servavit de Ennii, ut vidit Welckerus trag. Graec. p. 1378., Medea Charisius IIII. p. 284, 9. Keil. *Non commemoro quod draconis saevi sopivi impetum, Non quod domui vim taurorum et segetis armatae manus.* Cf. O. Ribbeck Tragic. Lat. reliqu. p. 222. et p. 250. Io. Vahlen Enn. poes. reliqu. p. 130.

δράκοντα δ', ὃς πάγχρυσον ἀμφέπων δέρας
σπείραις ἔσωζε πολυπλόκοις ἄυπνος ὤν,
κτείνασ' ἀνέσχον σοὶ φάος σωτήριον.
αὐτὴ δὲ πατέρα καὶ δόμους προδοῦσ' ἐμοὺς
τὴν Πηλιῶτιν εἰς Ἰωλκὸν ἱκόμην
σὺν σοί, πρόθυμος μᾶλλον ἢ σοφωτέρα,
Πελίαν τ' ἀπέκτειν', ὥσπερ ἄλγιστον θανεῖν,
παίδων ὑπ' αὐτοῦ, πάντα δ' ἐξεῖλον φόβον.
καὶ ταῦθ' ὑφ' ἡμῶν, ὦ κάκιστ' ἀνδρῶν, παθὼν
προὔδωκας ἡμᾶς, καινὰ δ' ἐκτήσω λέχη,
παίδων γεγώτων· εἰ γὰρ ἦσθ' ἄπαις ἔτι,
συγγνωστὸν ἦν σοι τοῦδ' ἐρασθῆναι λέχους.

V. 477. *δράκοντα δ'* B*B*. *δράκοντα θ'* videtur in ceteris libris legi. *ἀμπέχων* libri. *ἀμφέπων* Musurus. *δέρος C*.

V. 478. Etym. Gudian. p. 231, 33.

V. 482. *σὺν σοὶ*] Sic praeter libros etiam Scholiastes, quos instituto meo in eius modi locis secutus sum. Vulgo: *ξὺν σοί*. Kirchhoffius scripsit *σύν σοι*.

V. 484. *ὑπ' αὐτοῦ*] Elmsleius maluit *ὑφ' αὐτοῦ*. Multo aptius est quod nunc legitur. V. R. Klotz. Quaestt. critt. I. p. 45 sqq. *πάντα τ' B*[*C*]. *φόβον* B[CEbcd] *φόβον* (mrg. *δόμον*) a. *δόμον BC*. Scholiastes utramque scripturam novit.

V. 486. *καινά* B. (superscr. *καὶ νέα*)

V. 488. *συγγνωστὸν ἦν σοι* BCEabcd *σύγγνωστ' ἂν σοι* (corr. in *σύγγνωστ' ἂν ἦν σοι*) *B*. *σύγγνωστ' ἂν ἦν σοι C*.

V. 479. *ἀνέσχον σοὶ φάος κτἑ.*] Dux tibi fui et tamquam facem praetuli ad salutem. Conferri quodam modo potest Electr. 586. *ἔδειξας ἐμφανῆ πόλει πυρσόν*. PFLUGK. *κτείνασι* dixit, quod consopitum medicamento draconem Iasoni interficiendum tradidit.

V. 482. *πρόθυμος μᾶλλον ἢ σοφωτέρα*] Lysias pro bon. Aristoph. §. 15. *ὃν οἱ πολλοὶ βελτίονα ἡγοῦνται εἶναι ἢ πλουσιώτερον*. Cf. G. Hermann. ad Viger. p. 719. n. 60. ed. tert. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 456. PFLUGK. Minor tamen de gradu adseveratio est in hac ratione, quam in altera, qua usus Aeschylus est in Agam. 1600. *προθύμως μᾶλλον ἢ φίλως*.

V. 483. Fabulam enarravit Diodorus Sic. IIII. 53. Cf. Ovid. Metam. VII. 297. Peliae caedem per filias in vase picto illustravit C. A. Boettiger Vasengemälde. II. p. 164 sqq. A. Hirt in Amalth. vol. I. p. 161. FR. IACOBS. Hoc argumentum pertractaverunt Euripides ipse in prima, quam scripsit, fabula, quae Peliadum nomine inscribitur. Vide A. Nauck. Tragicor. Graec. fragm. p. 434 sqq.

V. 484. *πάντα δ' ἐξεῖλον φόβον*] Sc. *σοῦ*. Phoen. 998. *ὡς εὖ πατρὸς ἐξεῖλον φόβον*. PFLUGK.

V. 488. *συγγνωστὸν ἦν σοι κτἑ.*] Hanc scripturam meliores libri satis tuentur. Quod Elmsleius attulit Sophoclis Oed. reg. 255. *οὐδ' εἰ γὰρ ἦν*

ὅρκων δὲ φρούδη πίστις, οὐδ' ἔχω μαθεῖν,
ἦ θεοὺς νομίζεις τοὺς τότ' οὐκ ἄρχειν ἔτι,

V. 489—92. habet Scholiastes Aeschinis III. p. 768.

V. 490. ἦ (superscr. ἢ) (gl. ἄρα) *B.* ἢ ceteri εἰ Reiskius et Musgravius. νομίζω Schol. Aesch.

τὸ πρᾶγμα μὴ θεήλατον, Ἀκάθαρτον ὑμᾶς εἰκὸς ἦν οὕτως ἐᾶν., sed tamen rectius addi ἂν putavit, quod in Euripidis Electr. 1024. eodem modo diceretur σύγγνωστ' ἂν ἦν, recte G. Hermannus reposuit: 'Cur tandem rectius? In Sophoclis quidem exemplo non recte adderetur particula, in Euripidis autem locis et addi eam et omitti posse, qui huius particulae vim et potestatem perspexerit, intelleget.'

V. 489 sqq. οὐδ' ἔχω μαθεῖν, ἦ θεοὺς νομίζεις κτέ.] ἦ iure restituit Kirchhoffius e cod. B, cuius glossa ἄρα legenda erat ἆρα, vide quae scripsi ad Devarium vol. II. p. 575., illud enim, quod e suspecto Puteani libro repositum erat, εἰ dubitari non poterit quin e mera sit coniectura profectum. Et praeter duplicem hanc interrogationem πότερον — ἢ et alteram εἰ — ἢ etiam in usu Graecis fuisse tertiam ἦ — ἢ iam docui pluribus adlatis exemplis ad Devarium vol. II. p. 575 sq. Et quum quaerimus quid discriminis intercedat inter has tres interrogandi formulas, facile hoc intellegamus, in particulis πότερον — ἤ, quae plane respondent Latinis particulis *utrum* — *an*, bipartitam orationem maximo opere spectari, cuius vis etiam tum non prorsus evanescit, si ad ἤ, quod sequitur, etiam alterum ἢ accedit, tum in εἰ — ἢ particulis, quod εἰ plane respondet Latinae particulae *si*, quae ipsa quoque in interrogatione ponitur, magis condicionis rationem haberi, cuius constructionis exempla posui ad Devarium vol. II. p. 575., denique in particulis ἦ — ἢ adseverationem magis exstare, easque particulas fere Latinae interrogationi: *sitne* — *necne* vel *sitne* — *an non sit*, respondere. In eo autem olim peccavi et ad h. l. ipsum et ad Devarium vol. II. p. 577 sqq., quod has particulas potius ἢ — ἢ quam ἦ — ἢ scribendas esse putavi. Hoc igitur ἦ — ἢ iam non solum locis, quos attuli, Homericis, Iliad. I. 189 sqq. II. 299 sq. v. 671 sq. XVI. 435 sqq. XX. 310 sq. XXI. 225 sq. Odyss. XV. 300., verum etiam ceteris, quos ad Devarium vol. II. p. 577 sqq. posui, locis reddendum esse censeo, Herodoti I. 65., ubi est in oraculo scribendum: Δίζω ἦ σε θεὸν μαντεύσεται ἢ ἄνθρωπον., et Aeschyli Prom. 780., ubi legendum est: Ἑλοῦ γάρ, ἦ πόνων τὰ λοιπά σοι Φράσω σαφηνῶς ἢ τὸν ἐκλύσοντ' ἐμέ. et Choëph. 890. Εἰδῶμεν, ἦ νικῶμεν ἢ νικώμεθα. tum Sophoclis Oed. Col. 80. οἵδε γὰρ κρινοῦσί γε Ἦ χρή σε μίμνειν ἢ πορεύεσθαι πάλιν., ut recte legitur etiam in directa interrogatione in Oed. reg. 1168. ἦ δοῦλος ἢ 'κείνου τις ἐγγενὴς γεγώς; et in eadem fab. v. 993. ἦ ῥητὸν ἢ οὐχὶ θεμιτὸν ἄλλον εἰδέναι; Praeterea etiam in Aeschyli Choeph. 743. legendum erit ἦ λιμὸς ἢ δίψησις ἢ λιψουρία Ἔχει. Sed plura exquirere non iam huius loci est. — Quod autem Scholiastes Aeschinis l. c. νομίζω pro νομίζεις scriptum habet, id si non errore describentis librarii factum est, manavit ex antecedenti voce: οὐδ' ἔχω μαθεῖν, nec quidquam hoc momenti debet habere ad h. l. aut constituendum aut explicandum.

ἢ καινὰ κεῖσθαι θέσμ' ἐν ἀνθρώποις τὰ νῦν,
ἐπεὶ σύνοισθά γ' εἰς ἔμ' οὐκ εὔορκος ὤν.
φεῦ δεξιὰ χεὶρ ἧς σὺ πόλλ' ἐλαμβάνου
καὶ τῶνδε γονάτων, ὡς μάτην κεχρώσμεθα
κακοῦ πρὸς ἀνδρός, ἐλπίδων δ' ἡμάρτομεν.
ἄγ', ὡς φίλῳ γὰρ ὄντι σοι κοινώσομαι,
δοκοῦσα μὲν τί πρός γε σοῦ πράξειν καλῶς;
ὅμως δ'· ἐρωτηθεὶς γὰρ αἰσχίων φανεῖ.
νῦν ποῖ τράπωμαι; πότερα πρὸς πατρὸς δόμους,
οὓς σοὶ προδοῦσα καὶ πάτραν ἀφικόμην;
ἢ πρὸς ταλαίνας Πελιάδας; καλῶς γ' ἂν οὖν
δέξαιντό μ' οἴκοις ὧν πατέρα κατέκτανον.
ἔχει γὰρ οὕτω· τοῖς μὲν οἴκοθεν φίλοις
ἐχθρὰ καθέστηχ', οὓς δέ μ' οὐκ ἐχρῆν κακῶς
δρᾶν σοὶ χάριν φέρουσα πολεμίους ἔχω.

V. 491. *θέσμι' ἐν* B. *θέσμια ἐν* C. *θέσμ' ἐν* [ab]cd. *θέσμι' ἀνθρώποις* *B*[*C*]. H. Weilius in Nov. ann. philol. et paed. vol. XCV. p. 378. scribit *θέσμι' ἐν βροτοῖς*.
V. 497. *μέν τι* libri. in a ascriptum *γρ. δοκοῦσα μή τι πρός*. Novit hanc scripturam etiam Scholiastes. *μὲν τί* Elmsleius.
V. 498. *δ'* om. Bd.
V. 501. *τ' ἂν οὖν* (corr. in *γ' ἂν οὖν*) B. *τανῦν* C[a]bc *τ' ἂν οὖν* E. *γ' ἂν οὖν* *B*[*C*].

V. 491. *θέσμ' ἐν ἀνθρώποις τὰ νῦν*] cf. Sophoclis Antig. 451. *οἳ* (*Ζεὺς καὶ Δίκη*) *τούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὥρισαν νόμους*.
V. 494. *καὶ τῶνδε γονάτων*] Debebat dici: *ὦ δεξιὰ χεὶρ — καὶ τάδε γόνατα*. Sed praecedenti *ἐλαμβάνου* inductus genetivum posuit, ut recte monet Erfurdt. ad Soph. Ai. 993. A. MATTHIAE.
V. 497. *δοκοῦσα μὲν τί πρός γε σοῦ πράξειν καλῶς*;] Haec per interrogationem efferenda esse recte intellexerunt Elmsleius et Hermannus, quos recentiores secuti sunt. Nam per interrogationem denique idem efficitur, quod per negationem, vide supra v. 311. et infra v. 562., hoc autem loco multo acerbius hoc dicitur per interrogationem quam per negationem: Age, quasi sis amicus, te participem faciam consilii mei, quamquam quid exspectans a te boni? verumtamen: interrogatus enim turpior inveneris. Vide quae dixi ad Devarium vol. II. p. 733.
V. 499 sq. Haec ita Ennius transtulit in Medeam suam: *Quo nunc me vertam? quod iter incipiam ingredi? Domum paternamne anne ad Peliae filias?* conf. Cic. de or. III. 58, 217. O. Ribbeck Tragicor. Lat. reliqu. p. 40. et p. 250. tum Io. Vahlen Ennianae poës. reliqu. p. 130. omninoque est locus a Graecis et Latinis rhetoribus maxime celebratus. Similis querella est etiam Ariadnae apud Catull. LXIIII. 177 sqq.
V. 501. *καλῶς γ' ἂν οὖν*] Sic recte nunc scriptum est. Vide quae infra ad v. 585. a me dicentur.
V. 505. *σοὶ χάριν φέρου-*

τοιγάρ με πολλαῖς μακαρίαν ἀν᾽ Ἑλλάδα
ἔθηκας ἀντὶ τῶνδε· θαυμαστὸν δέ σε
ἔχω πόσιν καὶ πιστὸν ἡ τάλαιν᾽ ἐγώ,
εἰ φεύξομαί γε γαῖαν ἐκβεβλημένη,
φίλων ἔρημος, σὺν τέκνοις μόνη μόνοις·
καλόν γ᾽ ὄνειδος τῷ νεωστὶ νυμφίῳ,
πτωχοὺς ἀλᾶσθαι παῖδας ἥ τ᾽ ἔσωσά σε.
ὦ Ζεῦ, τί δὴ χρυσοῦ μὲν ὃς κίβδηλος ᾖ

V. 506—10. habet Herodianus de schem. ap. Walz. tom. VIII. p. 596. cf. Zonaeum ibid. p. 679. tres priores habet Alexander de schem. ib. p. 451. cl. Tryphone ib. p. 757.

γρ. ἑλληνίδων

V. 506. *μακαρίαν καθ᾽ ἑλλάδα* B. *μακαρί᾽ ἀν᾽ ἑλλάδα* C. *καθ᾽ ἑλλάδα* Ed *ἀν᾽ ἑλλάδα* abc *μακαρίαν ἑλλάδα* libri Herodiani et Zonaei. *μακαρίαν ἑλληνίδων* *BC* cum Alexandro.

V. 508. *καὶ σεμνὸν* Alexander.

V. 509. *φεύξομαί τε* BEabcd *φεύξομαι δὲ* C *BC*. *φεύξομαί γε* cod. Havn. Herodiani.

V. 510. *δόμων ἔρημος* Herodianus. *μόνοις μόνη* libri aliquot Herodiani.

V. 511. *τῶν νεωστὶ νυμφίων* (iota subscripto a manu div.) B.

V. 513—16. habet Clemens Alexandr. strom. VI. p. 265. Stobaeus floril. II. 16. I. p. 66. ultimos duo Lucianus de par. 4.

V. 513. *ἦν* Clemens et Stobaeus.

σα] Iphig. Aul. 1454. *ἔσθ᾽ ὅ,τι κατ᾽ Ἄργος δρῶσά σοι χάριν φέρω.* Andocides de reditu §. 24. *τουτὶ τὸ ψήφισμα, ὃ ἠκούσατε, ψηφισάμενοί μοι, ὦ Ἀθηναῖοι, ὕστερον ἀφείλεσθε χάριν ἑτέρῳ φέροντες.* Convenit Homericum *ἦρα φέρειν* vel *ἐπὶ ἦρα φέρειν*, de quo Buttmannus Lexilog. I. p. 149. PFLUGK.

V. 506. *μακαρίαν ἀν᾽ Ἑλλάδα*] De veritate huius scripturae vix videtur dubitari posse. Quum enim *ἀν᾽* propter praecedens *μακαρίαν* omissum esset, librarii varie suppleverunt, aut *καθ᾽* interponentes aut etiam liberius interpolantes *Ἑλληνίδων*, quae scriptura iam antiquiore tempore orta esse videtur. *πολλαῖς* autem *ἀν᾽ Ἑλλάδα* denique nihil aliud est atque *πολλαῖς Ἑλληνίδων*. Dativus autem aptius est cum *μακαρίαν* coniungendus ea sententia, quae paulo uberius dicitur in Herc. fur. 494. *θνήσκει πατὴρ σὸς καὶ τέκν᾽, ὄλλυμαι δ᾽ ἐγώ, Ἡ πρὶν μακαρία διὰ σ᾽ ἐκληζόμην βροτοῖς.*

V. 509. *εἰ φεύξομαί γε*] Sic cod. Havniensis Herodiani, quo etiam meliores Euripidis libri ducunt, qui *τε* pro *γε* habent. Olim legebatur *δὲ* plena interpunctione post v. 508. posita. De vi particulae *γὲ* vide ad Devarium vol. II. p. 329 sq.

V. 511. *καλόν γ᾽ ὄνειδος*] crimen, quo gloriari scilicet novus sponsus queat. Differt locus verbis simillimus Iphig. Aul. 305. *καλόν γέ μοι τοὔνειδος ἐξωνείδισας.* — Vs. seq. *ἥ τ᾽ ἔσωσά σε* expl. *καὶ ἐμέ, ἣ ἔσωσά σε.* PFLUGK.

V. 513. *ὃς κίβδηλος ᾖ*] Vulgaris sermo requirebat: *ὃς ἂν κ. ᾖ.* Soph. El. 771. *οὐδὲ γὰρ κακῶς πάσχοντι μῖσος ὧν τέκῃ προσγίγνεται.* Eurip. Iphig. Taur.

τεκμήρι' ἀνθρώποισιν ὤπασας σαφῆ,
ἀνδρῶν δ' ὅτῳ χρὴ τὸν κακὸν διειδέναι,
οὐδεὶς χαρακτὴρ ἐμπέφυκε σώματι;

ΧΟΡΟΣ.

δεινή τις ὀργὴ καὶ δυσίατος πέλει,
ὅταν φίλοι φίλοισι συμβάλωσ' ἔριν.

ΙΑΣΩΝ.

δεῖ μ', ὡς ἔοικε, μὴ κακὸν φῦναι λέγειν,
ἀλλ' ὥστε ναὸς κεδνὸν οἰακοστρόφον
ἄκροισι λαίφους κρασπέδοις ὑπεκδραμεῖν

V. 517. 18. Stobaeus flor. XX. 36. vol. I. p. 336. cl. Choricio Gaz. p. 29. ed. Boisson.
V. 519. *εἶναι λέγειν B.*
V. 520. *ν^{η}αός* B. *νηός BC. ναός* ceteri.

1064. *καλόν τοι γλῶσσ', ὅτῳ πίστις παρῇ.* Cf. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 527. adn. 2. PFLUGK. Coniunctivus in eius modi locis tum sine *ἂν* particula ponitur, non solum apud poëtas, verum etiam apud oratores Atticos, si solus eventus ponitur, res ad experientiam non revocatur. Hinc factum est, ut in locis communibus, qualis hic est, saepius hanc formam orationis habeamus. Vide Rost gr. Gr. §. 123. adn. 3. p. 669 sq. ed. VII. G. Hermann. De particula *ἂν* lib. II. cap. 7. p. 95 sqq. me ad Devarium vol. II. p. 499 sq. p. 545 sq. — De re conf. Theogn. v. 119 sqq.

V. 520. Si his similia leguntur apud Aeschyl. Sept. adv. Theb. 62 sq. *σὺ δ' ὥστε ναὸς κεδνὸς οἰακοστρόφος Φράξαι πόλισμα, πρὶν καταιγίσαι πνοὰς Ἄρεος.*, hinc non sequitur haec petivisse Euripidem ab Aeschylo, id quod suspicatus est Valckenarius ad Hippol. 1226. Erant enim omnibus haec Graecis in medio posita.

V. 521. *ἄκροισι λαίφους κρασπέδοις κτἑ.*] Quod olim statuerat Elmsleius indicari his verbis pleno velo navigandum esse, recte Lentingius et Matthiae contra docuerant his verbis significari, ita navigandum esse, ut velis subductis aut contractis tantummodo extremis veli partibus navem moveas, quod fieri solet, si quis tempestatem subterfugere studet, cl. Aristophanis Ran. 997 sqq. *ἀλλ ὅπως, ὦ γεννάδα, Μὴ πρὸς ὀργὴν ἀντιλέξεις, Ἀλλὰ συστείλας ἄκροισι Χρώμενος τοῖς ἱστίοις, Εἶτα μᾶλλον μᾶλλον ἄξεις καὶ φυλάξεις, Ἡνίκ' ἂν τὸ πνεῦμα λεῖον Καὶ καθεστηκὸς λάβῃς.* Nam Euripidem hoc ipso loco ab Aristophane tangi intellegitur ex eo, quod ita pergit: *Ἀλλ' ὦ πρῶτος τῶν Ἑλλήνων πυργώσας ῥήματα σεμνὰ Καὶ κοσμήσας τραγικὸν λῆρον θαρρῶν τὸν κρουνὸν ἀφίει.* Scholiastes autem ad Aristophanis verba: *ἄκροισι χρώμενος τοῖς ἱστίοις*, haec ascripsit: *Τοῦτο δὲ εἴρηκεν ἐκ μεταφορᾶς τῶν πλεόντων, οἵ, ὅταν πνεῦμα σφοδρὸν ἐμπνεύσῃ, συστέλλουσι τὰ ἱστία, ἵνα μὴ τῇ βιαίᾳ τούτου φορᾷ ἀνατραπείη τὸ σκάφος, χαλῶντες δὲ ἤδη κατὰ*

τὴν σὴν στόμαργον, ὦ γύναι, γλωσσαλγίαν.
ἐγὼ δ', ἐπειδὴ καὶ λίαν πυργοῖς χάριν,
Κύπριν νομίζω τῆς ἐμῆς ναυκληρίας
σώτειραν εἶναι θεῶν τε κἀνθρώπων μόνην.
σοὶ δ' ἔστι μὲν νοῦς λεπτός, ἀλλ' ἐπίφθονος
λόγος διελθεῖν, ὡς Ἔρως σ' ἠνάγκασε
τόξοις ἀφύκτοις τοὐμὸν ἐκσῶσαι δέμας.

V. 523. ἐγὼ δ' libri. ἔγωγ' Aldus.
πόνων ἀφύκτων
V. 528. τόξοις ἀφύκτοις B. τόφις ἀφύκτοις C. τόξοις ἀφύκτοις E[a]b[cd] *πόνων ἀφύκτων B*. utrumque videtur esse in *C*. χέρας pro δέμας *B*.

μικρὸν ἄγουσι τὴν ναῦν εἰς τὸ πρόσω τοῦ πλοῦ. Ἄκροισι δὲ τοῖς ἐν ἄκρῳ δεχομένοις τὸ πνεῦμα καὶ μὴ κατὰ μέσον. Pflugkius igitur recte: Detracta, inquit, similitudine haec relinquitur sententia: Haud exigua mihi opus est prudentia, quo ne tuis probris tamquam cautibus adhaerescat et pereat defensio mea.

V. 523. ἐπειδὴ καὶ λίαν πυργοῖς χάριν] Soph. Philoct. 380. καὶ ταῦτ' ἐπειδὴ καὶ λέγεις θρασυστομῶν, Οὐ μή ποτ' ἐς τὴν Σκῦρον ἐκπλεύσῃς ἔχων. Oed. reg. 412. λέγω δ', ἐπειδὴ καὶ τυφλόν μ' ὠνείδισας, Σὺ καὶ δεδορκὼς οὐ βλέπεις, ἵν' εἶ κακοῦ. Cf. Philostr. Vit. Apoll. VIII. 16. p. 360. Ex his locis apparere existimo in hoc versu non iungenda esse καὶ λίαν, ut voluerat Elmsleius, qui quae de particulae καὶ vi augendi egregie disputat, iis exquisita quaedam addi poterunt, collecta a F. V. Fritzschio in erudito libello Quaestionum Lucianearum p. 5 sqq. PFLUGK.

Ibid. πυργοῖς] Notatur propter huius verbi usum Euripides ab Aristophane in Ran. v. 1004 sq. Vide quae modo dicta sunt supra ad v. 521.

V. 526. σοὶ δ' ἔστι μὲν νοῦς λεπτὸς κτἑ.] tibi quidem subtilis mens est, ut intellegere hoc atque agnoscere facile possis, sed tamen invidiae plena oratio est, si ipse doceo te amore adductam esse, ut me servares. Expressit ea, quae sequuntur, Ennius ita apud Cic. Disp. Tusc. IIII. 32, 69. *Tu me amoris magis quam honoris servavisti gratia.* Cf. O. Ribbeck Tragic. Lat. reliqu. p. 40. et p. 250. Io. Vahlen Ennian. poës. reliqu. p. 131.

V. 528. τόξοις ἀφύκτοις] Eo, quod et infra v. 531. habemus ἄφυκτον οἰστόν. et in Hippol. 1416. hoc ipsum τόξοις ἀφύκτοις legitur, non efficitur hoc loco, ubi praestantiores libri τόξοις ἀφύκτοις habent, id ex glossemate ortum esse, veram autem illam scripturam, quae et minore librorum auctoritate defenditur et sententiam parum idoneam habet, πόνων ἀφύκτων. Quae scriptura si non casu nata est, fortasse suspitionem movet olim hic pleniorem orationem fuisse, in qua etiam genetivus πόνων locum habere posset. Sed quis in re admodum incerta quidquam audeat pro certo adfirmare? Id tantum ego contendo, sententiam, quae est in hoc loco, si τόξοις ἀφύκτοις retinemus, esse aptissimam.

ἀλλ᾽ οὐκ ἀκριβῶς αὐτὸ θήσομαι λίαν·
ὅπῃ γὰρ οὖν ὤνησας, οὐ κακῶς ἔχει.
μείζω γε μέντοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας
εἴληφας ἢ δέδωκας, ὡς ἐγὼ φράσω.
πρῶτον μὲν Ἑλλάδ᾽ ἀντὶ βαρβάρου χθονὸς
γαῖαν κατοικεῖς, καὶ δίκην ἐπίστασαι
νόμοις τε χρῆσθαι μὴ πρὸς ἰσχύος χάριν·
πάντες δέ σ᾽ ᾔσθοντ᾽ οὖσαν Ἕλληνες σοφήν,
καὶ δόξαν ἔσχες· εἰ δὲ γῆς ἐπ᾽ ἐσχάτοις
ὅροισιν ᾤκεις, οὐκ ἂν ἦν λόγος σέθεν.
εἴη δ᾽ ἔμοιγε μήτε χρυσὸς ἐν δόμοις

V. 529. αὐτὸ BCEab*C* αὐτὰ cdB.
V. 535. Scholiastes: τὸ χάριν γράφεται θράσει.

V. 531. *μείζω — τῆς ἐμῆς σωτηρίας εἴληφας*] De genetivo a verbo *λαμβάνειν* suspenso conf. Orest. 502. *τὸ σῶφρόν τ᾽ ἔλαβεν ἂν τῆς συμφορᾶς*, ad quem locum vide quae a me adnotata sunt p. 89 sq.

V. 533 sqq. Similem sententiam, sed alio quodam modo explicat servus apud Theophilum comicum in Bekkeri Anecd. p. 724, 26. *Καίτοι τί φημι καὶ τί δρᾶν βουλεύομαι; Προδοὺς ἀπιέναι τὸν ἀγαπητὸν δεσπότην, Τὸν τροφέα, τὸν σωτῆρα, δι᾽ ὃν εἶδον νόμους Ἕλληνας, ἔμαθον γράμματ᾽, ἐμυήθην θεοῖς;* cf. A. Meineke fragm. comic. Graec. vol. III. p. 626. Vide quae dixi ad Orest. v. 487. p. 88.

V. 534 sq. *καὶ δίκην ἐπίστασαι νόμοις τε χρῆσθαι*] a verbo *ἐπίστασαι* et accusativus et qui sequitur infinitivus suspensus est, constructione Graecis admodum usitata, Soph. Antig. 350. *ὀργὰς ἐδιδάξατο καὶ δυσαύλων Πάγων ὑπαίθρεια καὶ Δύσομβρα φεύγειν βέλη.*

V. 535. Delevi comma post *χρῆσθαι*. Sententia est: neque legibus potiorem ducere vim. Orest. 487. *καὶ τῶν νόμων γε μὴ πρότερον εἶναι θέλειν* (sc. *Ἑλληνικόν ἐστι*). PFLUGK. Proprie est legibus ita uti, ut non ad vim ac lubidinem iis abutare. Itaque recte etiam Kirchhoffius ac Nauckius comma, quod iniuria retinuit Schoenius, deleverunt.

V. 539 sq. *εἴη δ᾽ ἔμοιγε μήτε χρυσὸς κτἑ.*] Quod Elmsleius dixit, hoc loco ex sua potius quam ex Iasonis persona locutum esse poëtam: nam divitiarum optationem aeque tragico Atheniensi atque Argonautarum principi convenire, non item alteram partem optationis, id ille non recte statuit. Quamvis enim libenter concedamus ab Euripide Iasonem non ita loquentem inductum esse, quemadmodum verum illum, si umquam fuit, Argonautarum ducem olim locutum esse probabile est, tamen non poterat poëta aliter loquentem facere Iasonem, atque princeps aliquis civitatis Atticae suo tempore loqui posset. Quum igitur principis personae aetate sua conveniret etiam ars musica, qua de re conf. Cic. Disp. Tusc. I. 2, 4. Nepos praef. 2. Id. Epamin. 2, 1., Euripides haec loquentem fecit Iasonem in laudem atque honorem etiam fortasse artis musicae, sed non quasi in persona poëtae tragici sic locutus est Iaso, quod esset ineptissimum. Universam potius sen-

μήτ' Ὀρφέως κάλλιον ὑμνῆσαι μέλος,
εἰ μὴ 'πίσημος ἡ τύχη γένοιτό μοι.
τοσαῦτα μέν σοι τῶν ἐμῶν πόνων πέρι
ἔλεξ'· ἅμιλλαν γὰρ σὺ προὔθηκας λόγων.
ἃ δ' εἰς γάμους μοι βασιλικοὺς ὠνείδισας,
ἐν τῷδε δείξω πρῶτα μὲν σοφὸς γεγώς,
ἔπειτα σώφρων, εἶτα σοὶ μέγας φίλος
καὶ παισὶ τοῖς ἐμοῖσιν· ἀλλ' ἔχ' ἡσύχως.
ἐπεὶ μετέστην δεῦρ' Ἰωλκίας χθονὸς
πολλὰς ἐφέλκων συμφορὰς ἀμηχάνους,
τί τοῦδ' ἂν εὕρημ' εὗρον εὐτυχέστερον

V. 540. *κάλλιον* B. cd (?) *BC*. Eustathius in Il. p. 666, 47. p. 801, 54. *βέλτιον* Cb. *βέλτιστον* a.

V. 542. *μέντοι* BC[Ea]cd *μέν σοι* *BC*. Hoc recepi et quod facilis error erat et quod ad sententiam aptissimum est.

V. 547. *ἡσύχως* BCE. *ἥσυχος* ceteri, ut videtur, omnes.

tentiam agnovit etiam Scholiastes: *μήτ' Ὀρφέως· οὔτε τοῦ πλούτου, φησίν, οὐδὲν ὄφελος οὔτε τῆς θειοτάτης σοφίας, εἰ μὴ καὶ διαβόητοι εἶεν καὶ ἐπισημότατοι οἱ ταῦτα κεκτημένοι, ὥστε πρὸς τὴν δόξαν ἅπαντα δεῖ πράττειν καὶ μήτε πλουτοῦντα κρύπτειν τὸν πλοῦτον μήτε τοὺς ἐλλογίμους τὴν ἀρετήν.*

V. 543. *ἅμιλλαν γὰρ σὺ προὔθηκας λόγων*] Cf. Suppl. v. 427.

V. 544. *ἃ δ' εἰς γάμους*] quod attinet ad nuptias regias, quas mihi exprobrasti. Cf. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 478. cl. v. 450. PFLUGK.

V. 545. *δείξω — γεγώς*] V. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 549. 5. — *πρῶτα μέν*. Sequitur *ἔπειτα* omisso *δέ*. Infra v. 715 sq. *πρῶτα μὲν θεῶν, Ἔπειτα παίδων*. Cf. Demosth. Phil. prim. §. 2. §. 34. al. PFLUGK.

V. 547. *ἀλλ' ἔχ' ἡσύχως*] Hanc e melioribus libris recipiendam duxi scripturam pro vulgato *ἥσυχος*. Non est enim hoc loco usitata ista formula, qua aliquem iubemus quiescere, sed potius eius oratio repraesentatur, qui intellegit se ab altero interpellari. Eodem modo in Suppl. 305 sq. *ἡσύχως ἔχειν* dicitur: *πρὸς τοῖσδε δ', εἰ μὲν μὴ ἀδικουμένοις ἐχρῆν Τιμωρὸν εἶναι, κάρτ' ἂν εἶχον ἡσύχως*. recteque Fr. Iacobs ad h. l. haec adnotavit: '*Μὴ θορύβει*. Sic solent oratores, quum dicturi sunt aliquid, quod auditoribus displiciturum esse suspicantur. Cf. Demosth. or. de pace p. 60, 26. Plato Apol. Socrat. p. 21. A. *καὶ ὅπερ λέγω, μὴ θορυβεῖτε, ὦ ἄνδρες*.' Adde G. H. Schaeferi Apparat. Demosth. vol. I. p. 688. et vol. II. p. 529. Praeterea conf. quae dixi ad Orest. v. 1170. p. 161.

V. 549. *ἀμηχάνους*] graves, unde aegre te expedias. v. 642. *τὸν ἀμαχανίας ἔχουσα Δυσπέρατον αἰῶνα*. Androm. 771. *εἴ τι γὰρ πάσχοι τις ἀμήχανον, Ἀλκᾶς οὐ σπάνις εὐγενέτας*. PFLUGK. De verbo *ἐφέλκων* conferas v. 459.

V. 550. *εὕρημ' εὗρον*] Lucrum praeter opinionem nactus sum. Infra v. 711. *εὕρημα δ' οὐκ οἶσθ' οἷον εὕρηκας τόδε*. Heracl. 533. Hippol. 716. Ion. 1518. Cf. Philostr. Vit. Apoll. I.

ἢ παῖδα γῆμαι βασιλέως φυγὰς γεγώς;
οὐχ, ᾗ σὺ κνίζει, σὸν μὲν ἐχθαίρων λέχος,
καινῆς δὲ νύμφης ἱμέρῳ πεπληγμένος,
οὐδ' εἰς ἅμιλλαν πολύτεκνον σπουδὴν ἔχων·
ἅλις γὰρ οἱ γεγῶτες, οὐδὲ μέμφομαι·
ἀλλ' ὡς, τὸ μὲν μέγιστον, οἰκοῖμεν καλῶς
καὶ μὴ σπανιζοίμεσθα, γιγνώσκων ὅτι
πένητα φεύγει πᾶς τις ἐκποδὼν φίλος,
παῖδας δὲ θρέψαιμ' ἀξίως δόμων ἐμῶν,

V. 551. *γεγὼς φυγάς* B. *φυγὰς γεγώς* ceteri, ut videtur. Comparavit Elmsleius 545. *σοφὸς γεγώς*. Orest. 1617. *κακὸς γεγώς*. Bacch. 284. *θεὸς γεγώς*.

V. 552. *ἐχθραίνων* Aldus.

V. 557. *σπανιζόμεσθα* B. *σπανιζοίμεθα* *BC*.

V. 558. habet Clemens Alex. stromat. VI. p. 263.

V. 559. *παῖδάς τε* *BC*. *ἀξίως ἐμῶν* (*ἐμὴν* b) *δόμων* bc (adde ad) propter accentum.

18. p. 22. VI. 39. p. 276. Heroic. p. 751. PFLUGK. De vi, quae inest in eiusdem radicis vocabulis, conf. supra quae ad v. 472. a me dicta sunt p. 72.

V. 551. *ἢ παῖδα γῆμαι*] De *ἢ* particula post *τοῦδε* illata conferatur Eurip. Heracl. v. 298 sq. *Οὐκ ἔστι τοῦδε παισὶ κάλλιον γέρας, Ἢ πατρὸς ἐσθλοῦ κἀγαθοῦ πεφυκέναι, Γαμεῖν τ' ἀπ' ἐσθλῶν.* et quae ad eum locum Pflugkius adnotavit p. 63. ed. sec. De Latinis exemplis vide, quae eo adlata sunt, et adde Plauti mil. glor. I. 1, 21 sq. *Periuriorem hoc hominem si quis viderit Aut gloriarum pleniorem quam illic est, Me sibi habeto* etc. et quae de eo loco dixi in Io. Chr. Iahnii Nov. annal. philol. et paedag. vol. LXIIII. p. 198.

V. 552. *ᾗ σὺ κνίζει*] Infra v. 763. *ᾗ μάλιστ' ἐκάμνομεν.* Heracl. 544. *ἀλλ' ᾗ γένοιτ' ἂν ἐνδικωτέρως, φράσω.* *κνίζεσθαι* proprie de invidia et dolore amantium dicitur. PFLUGK.

V. 553. Aeschylus Agam. 552. *τῶν ἀντερώντων ἱμέρῳ πεπληγμένοι.* Versum sequentem interpretor: nec numerosae liberorum progeniei cupidus; *ἅμιλλα πολύτεκνος* est *ἅμιλλα πολυτεκνίας*. Iphig. Taur. 411. *φιλόπλουτον ἅμιλλαν αὔξοντες μελάθροισιν.* PFLUGK.

V. 556. *τὸ μὲν μέγιστον*] Isocrat. Philipp. 95. *τὸ μὲν τοίνυν μέγιστον, σὺ μὲν τοὺς Ἕλληνας εὔνους ἕξεις.* Cf. G. H. Schaeferi Appar. crit. ad Demosth. vol. I. p. 552. Rost gr. Gr. §. 98. adn. 7. — *οἰκοῖμεν — σπανιζοίμεσθα*, ego sc. et liberi. Sed participium *γιγνώσκων*, ut res ipsa postulat, rursus ad unum Iasonem redit. PFLUGK.

V. 558. *πένητα φεύγει πᾶς τις*] *Θεόγνιδος μὲν λέγοντος* (209)· *Οὐκ ἔστιν φεύγοντι φίλος καὶ πιστὸς ἑταῖρος*, *Εὐριπίδης πεποίηκεν· Πένητα φεύγει πᾶς τις ἐκποδὼν φίλος.* Clemens Alex. stromat. VI. s. 1, 8. p. 263. ed. Sylb. vol. III. p. 101, 12. Klotz. Hoc tamen non ita dictum existimari velim quasi Euripides Theognidis locum expresserit. Communia haec fuerunt, ut omnes arbitratu suo iis abuti

σπείρας τ' ἀδελφοὺς τοῖσιν ἐκ σέθεν τέκνοις
εἰς ταὐτὸ θείην, καὶ ξυναρτήσας γένος
εὐδαιμονοίην. σοί τε γὰρ παίδων τί δεῖ;
ἐμοί τε λύει τοῖσι μέλλουσιν τέκνοις
τὰ ζῶντ' ὀνῆσαι. μῶν βεβούλευμαι κακῶς;
οὐδ' ἂν σὺ φαίης, εἴ σε μὴ κνίζοι λέχος.
ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἥκεθ', ὥστ' ὀρθουμένης
εὐνῆς γυναῖκες πάντ' ἔχειν νομίζετε,
ἢν δ' αὖ γένηται ξυμφορά τις εἰς λέχος,
τὰ λῷστα καὶ κάλλιστα πολεμιώτατα
τίθεσθε. χρῆν γὰρ ἄλλοθέν ποθεν βροτοὺς
παῖδας τεκνοῦσθαι, θῆλυ δ' οὐκ εἶναι γένος·
χοὔτως ἂν οὐκ ἦν οὐδὲν ἀνθρώποις κακόν.

ΧΟΡΟΣ.

Ἰᾶσον, εὖ μὲν τούσδ' ἐκόσμησας λόγους·
ὅμως δ' ἔμοιγε, κεἰ παρὰ γνώμην ἐρῶ,
δοκεῖς προδοὺς σὴν ἄλοχον οὐ δίκαια δρᾶν.

V. 561. ξυναρτήσας BC. *συναρτήσας B.*
V. 565—67. habet Stobaeus floril. LXXIII. 33. vol. III. p. 48.
V. 565. *κνίζει BC.*
ἐχρῆν
V. 570. χρὴ B. γὰρ libri. γ' ἆρ' Porsonus. potius τἆρ' vult Kirchhoffius.
V. 572. *οὕτως δ' ἂν BC.*
V. 574. *λέγω BC.*

possent. Conf. Electr. 1131. *πένητας οὐδεὶς βούλεται κτᾶσθαι φίλους.* et vide quae dixi supra ad v. 520. p. 77. et infra ad v. 615. p. 88.

V. 560 sqq. Recte Pflugkius sententiam horum verborum sic reddidit: Ut fratres liberis ex te susceptis procreans eodem utrosque loco haberem et consociata subole feliciter aetatem agerem. Sed quod verba v. 562. *σοί τε γὰρ παίδων τί δεῖ;* sic explicare voluit, ut referrentur ad Medeae liberos, quos iam haberet, non ad liberos, quos novos procrearet ipsa, falsus est. Nam verba haec, quum agatur de procreatione liberorum, aliam sententiam habere non possunt atque A. Matthiae iis subiecit, qui recte vertit: neque enim tibi aliis liberis opus est.

V. 563. *ἐμοί τε λύει*] *λύειν* pro *λυσιτελεῖν* illustravit Monkius ad Hippol. 443. Cf. infra 1101. G. H. Schaefer. ad Lamb. Bos. Ellips. p. 446. Schneider ad Xenoph. Anab. III. 4, 36. PFLUGK.

V. 570. *χρῆν γὰρ κτἑ.*] Cf. Hippol. 616 sqq. Luciani amor. §. 38. Ceterum *γάρ* non male copulat h. l. sententias: 'Vos quidem matrimonio laeso omnia caeco odio persequi soletis. Nam ut malo careret vita humana, non esse oportebat genus mulierum'. PFLUGK.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἦ πολλὰ πολλοῖς εἰμι διάφορος βροτῶν.
ἐμοὶ γὰρ ὅστις ἄδικος ὢν σοφὸς λέγειν
πέφυκε πλείστην ζημίαν ὀφλισκάνει·
γλώσσῃ γὰρ αὐχῶν τἄδικ' εὖ περιστελεῖν,
τολμᾷ πανουργεῖν· ἔστι δ' οὐκ ἄγαν σοφός.
ὡς καὶ σὺ μὴ νῦν εἰς ἔμ' εὐσχήμων γένῃ

V. 576—80. App. flor. Stob. vol. IIII. p. 382.
V. 578. Etym. Gud. p. 231, 33.
V. 579. Schol. Eurip. Hippol. 11.
V. 581. *νῦν* libri. *νυν* Elmsleius.

V. 576. *διάφορος*] Lucian. Cynic. §. 16. *τοιαῦτά σοι τά γε ἡμέτερα πολὺ δήπου διάφωνα τοῖς τῶν πολλῶν βουλήμασι.* Cf. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 366. adn. 3. PFLUGK. Vix operae pretium est confutare Bothium, qui *πολλοῖς* pro neutro accipi posse putavit, quod plane dubitari non potest quin ad *βροτῶν* pertineat, et de dativo quidem ad formulam *διάφορον εἶναι* adiecto A. Matthiae comparavit Antiphontem de caed. Herod. p. 729, 11. Reisk. *οἱ τοὺς αὐτοὺς ἀεὶ περὶ τῶν αὐτῶν λόγους λέγοντες πιστότεροί εἰσι τῶν διαφερομένων σφίσιν αὐτοῖς*; quem ad modum enim *διαφέρεσθαι* construitur, sic etiam *διάφορον εἶναι* construendum esse facile intellegitur. De *ἦ* particula, quae saepe numero quasi fulcrum est verbi *πολλά*, contulit Elmsleius Pers. Aeschyli 845. *ἦ πολλὰ καὶ παρόντα καὶ μέλλοντ' ἔτι κτἑ.* Euripid. Phoen. 704. *ἦ πόλλ' ἐπῆλθον κτἑ.* Helen. 765. *ἦ πόλλ' ἀνήρον μ' ἐνὶ λόγῳ κτἑ.* Rhes. 915. *ἦ πολλὰ μὲν ζῶν κτἑ.*

V. 577. *ἐμοὶ γὰρ*] meo enim iudicio. Soph. Antig. 904. *καίτοι σ' ἐγὼ 'τίμησα τοῖς φρονοῦσιν εὖ.* Oed. Colon. 1446. *ἀνάξιαι γὰρ πᾶσίν ἐστε δυστυχεῖν.* PFLUGK.

V. 581. *ὡς καὶ σὺ μὴ νῦν εἰς ἔμ' εὐσχήμων γένῃ*] A vero olim aberravit Witzschelius, qui commate post *σοφόν* posito haec verba ita interpuncta edidit: *ἔστι δ' οὐκ ἄγαν σοφός, ὡς καὶ σύ· μὴ νῦν εἰς ἔμ' εὐσχήμων γένῃ κτἑ.*, qui horridus sermo propterea est, quod si ita facimus, verba: *μὴ νῦν εἰς ἔμ' εὐσχήμων γένῃ* cum antecedentibus verbis, quibuscum vel aptissime iungenda erant, coniuncta plane non sunt, ut hians oratio sit. Non intellexit vir doctissimus *ὡς* hoc loco eam vim habere, ut exemplum quidem universae sententiae singulare adiungat, sed ita tamen, ut non persona tantum modo comparetur, sed etiam actio ea, quae iam ab illa persona suscipienda aut omittenda esse videatur. Non probo tamen Brunckii rationem, qui *ὣς καὶ* edendum putavit, quamquam plures eius sententiam secuti sunt. Nam et A. Matthiae ipse intellexit *ὣς* scribi non posse duasque constructiones in unam conflatas esse et G. Hermannus rem rectissime enucleavit ad Sophoclis Electr. 65., *ὡς* non demonstrativam vim in eius modi locis habere, sed relativam. Dicitur proprie hoc: In quo genere aut dicam in qua ratione tu quoque noli in me speciosus verbis videri etc., quod, si pro relativa substituis demonstrativam particulam, denique nihil aliud est nisi hoc: itaque tu quoque noli

λέγειν τε δεινός· ἓν γὰρ ἐκτενεῖ σ' ἔπος.
χρῆν σ', εἴπερ ἦσθα μὴ κακός, πείσαντά με
γαμεῖν γάμον τόνδ', ἀλλὰ μὴ σιγῇ φίλων.

ΙΑΣΩΝ.

καλῶς γ' ἂν οὖν σὺ τῷδ' ὑπηρέτεις λόγῳ,
εἴ σοι γάμον κατεῖπον, ἥτις οὐδὲ νῦν
τολμᾷς μεθεῖναι καρδίας μέγαν χόλον.

V. 582. ἓν γὰρ κτενεῖ σ' ἔπος B. ἓν γὰρ ἐκτενεῖ σ' ἔπος CEd*C*. cum Schol. Homeri ap. Cramer. Anecd. Paris. t. III. p. 225. Eustath. in Il. p. 672. et Schol. Eurip. ἓν γάρ σ' ἐκτενεῖ ἔπος a. ἓν γὰρ ἂν κτενεῖ σ' ἔπος bc. ἓν γὰρ οὖν (in litura) κτενεῖ σ' ἔπος *B*.
V. 583. πείσαντί με *B*.
V. 585. γὰρ οὖν *B*. σὺ τῷδ' ὑπηρέτεις BEb. τῷδ' ὑπηρέτεις C. τῷδ' ἐξυπηρέτεις a. μοι τῷδ' ὑπηρέτεις cd(?)*B C*. καλῶς γ' ἄν, οἶμαι, τῷδ' ὑπηρέτεις λόγῳ Nauckius coniecit.

etc., sed nemo tamen negabit multo aptiorem esse coniunctionem per relativam particulam quam per demonstrativam. Recte etiam Ed. Wunderus ὡς in Electr. v. 65., non ὥς scripsit.

V. 582. ἓν γὰρ ἐκτενεῖ σ' ἔπος] Hanc scripturam, quae et librorum auctoritate et grammaticorum testimoniis satis defenditur, recte iam explicavit Eustathius ad Il. p. 672, 60. ἐκτεταμένος, inquit, κατὰ τὸν εἰπόντα τραγικὸν τὸ ἓν γὰρ ἐκτενεῖ σ' ἔπος· ἤγουν εἷς λόγος ἐκτάδην ῥίψει. nec minus Scholiastes ad h. l.: ἐκτενεῖ σε ἀντὶ τοῦ καταβαλεῖ σε, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πιπτόντων καὶ ἐκτεινομένων εἰς τὸ ἔδαφος ἀθλητῶν ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων. Est igitur Latine: Unum enim te prosternet verbum. Contra Erfurdtium, qui ad Sophoclis Oed. reg. 153. ed. min. praefert: ἓν γὰρ οὖν κτενεῖ σ' ἔπος, maxime ob similem locum Troad. 909. συντεθεὶς δ' ὁ πᾶς λόγος Κτενεῖ νιν., recte Pflugkius disputavit, quod illius loci rationem diversam esse dixit.

V. 584. γαμεῖν γάμον] I. e. ποιεῖσθαι γάμον, ut in dicto Chilonis apud Stobaeum floril. vol. III. p. 37. γάμους εὐτελεῖς καὶ ἰσοτίμους ποιοῦ. Troad. 1016. οἵ δ' ἐμοὶ παῖδες γάμους Ἄλλους γαμοῦσι. Sic ὕβρεις ὑβρίζειν Herc. fur. 741. Helen. 794. ἀρὰς ἀρᾶσθαι infra 604. Cf. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 408. PFLUGK.

V. 585. καλῶς γ' ἂν οὖν σὺ κτἑ.] De veritate huius scripturae nec librorum auctoritas nec sententia ipsa nos sinit dubitare. Et libri quidem satis certi aperte hanc scripturum offerunt, ut BEb., a quibus reliqui, qui aliquam fidem habent, non recedunt nisi in uno pronomine σύ, quod propterea aptissimum ad h. l. est, quia eo id praeparatur, quod sequitur: ἥτις οὐδὲ νῦν τολμᾷς κτἑ. Ad sententiam quod attinet, hoc dicitur: Praeclare tu quidem certe huic subservires orationi, si te de nuptiis certiorem fecissem, quae ne nunc quidem sustineas etc. De formula ipsa conf. supra v. 501. καλῶς γ' ἂν οὖν Δέξαιντό μ' οἴκοις ὧν πατέρα κατέκτανον. et Aristophanis Ecclesiaz. 806 sq. Πάνυ γ' ἂν οὖν Ἀντισθένης Αὔτ' εἰσενέγκοι κτἑ. Vide quae dixi ad Devarium vol. II. p. 349.

V. 587. τολμᾷς] sustines; de qua huius verbi significatione

ΜΗΔΕΙΑ.

οὐ τοῦτό σ' εἶχεν, ἀλλὰ βάρβαρον λέχος
πρὸς γῆρας οὐκ εὔδοξον ἐξέβαινέ σοι.

ΙΑΣΩΝ.

εὖ νῦν τόδ' ἴσθι, μὴ γυναικὸς οὕνεκα
γῆμαί με λέκτρα βασιλέως, ἃ νῦν ἔχω,
ἀλλ', ὥσπερ εἶπον καὶ πάρος, σῶσαι θέλων

V. 591. βασιλέως libri. βασιλέων Elmsleius.

nonnulla notavit Monkius ad Alcest. 285 Vide adn. ad Hecub. 332. PFLUGK. De verbo τολμᾶν, quod est in animum inducere, dictum in Addit. ad Athen. p. 309 sq. F. IACOBS.

V. 588. οὐ τοῦτό σ' εἶχεν] Quod Kirchhoffius proposuit: οὐ τοῦτο σ' ἔσχ' ἄν, minime probandum est. Nam neque particula ἂν hic locum habet et verba, quae in libris sunt, sententiam huic loco maxime accommodatam habent: Non hoc te tenebat, verum etc. Vide quae supra adnotata sunt ad v. 140. Non magis placet quod Nauckius nuper coniecit: οὐ τοῦτό σ' εἶργεν. Sententiam enim huius loci rectissime explicavit iam Pflugkius: Non haec te movebat cogitatio, sed meum mulieris barbarae coniugium si ad senectutem usque retinendum esset, verebare, ne quid inde detrimenti tua fama caperet.

V. 591. γῆμαί με λέκτρα βασιλέως] Hanc scripturam omnium librorum auctoritate confirmatam grammatici omnes usque ad Elmsleium obtinuerunt, qui primus e v. 140., ubi legitur τὸν μὲν γὰρ ἔχει λέκτρα τυράννων, scribendum esse existimavit λέκτρα βασιλέων, quod apud poëtas tragicos, ubi diceretur λέκτρα βασιλέως, id regem aut regis uxorem significaret, non regis filiam. Quod quamquam nunc ab omnibus fere grammaticis est comprobatum, tamen minus recte ab Elmsleio iudicatum est. Primum enim verba λέκτρα βασιλέως per sese neque regem neque reginam significant, sed tantum modo lectum genialem aut dicam matrimonium vel conubium regis. Nunc si quae mulier λέκτρα βασιλέως κτᾶσθαι dicitur, regem habebit maritum, sin vir quispiam λέκτρα βασιλέως κτᾶσθαι dicitur, nihil aliud dicitur nisi hoc nancisci eum lectum aut conubium regis, id autem poterit pro re nata dupliciter fieri, ut aut uxorem regis vel potius viduam in matrimonium ducat aut etiam eo conubio regis potiatur, ut eius filiam in matrimonium ducat. Sic in Helenae v. 637 (656 ed. Herm.) Menelaus gloriatur: Ἔχω τὰ τοῦ Διός τε λέκτρα Λήδας τε. Et quid tandem aliud est quod habet Sophocles in Trachin. 793. καὶ τὸν Οἰνέως γάμον Οἷον κατακτήσαιτο λυμαντὴν βίου.? Nam ibi nuptiae Oenei illae dicuntur nuptiae, per quas Hercules Oenei filiam in matrimonium duxit. Ac si Elmsleius dixit, ibi γάμον significare idem quod κῆδος sive adfinitatem, iure possumus contendere etiam λέκτρα βασιλέως κτᾶσθαι nihil esse aliud nisi regis adfinitatem per conubium consequi. Iure igitur in eadem qua ego sum sententia fuit C. Reisigius in Coniect. in Aristoph. I. p. 280. et Pflugkius ipse ad Helenae locum, quamquam hic Elmsleio obsecutus erat. Vide quae dicta sunt ad Helenae l. c. p. 87. ed. sec.

V. 592. ὥσπερ εἶπον καὶ πάρος] Supra v. 560 sq. — σῶσαι θέλων] Quasi praeces-

σὲ καὶ τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς ὁμοσπόρους
φῦσαι τυράννους παῖδας, ἔρυμα δώμασιν.

ΜΗΔΕΙΑ.

μή μοι γένοιτο λυπρὸς εὐδαίμων βίος,
μηδ' ὄλβος, ὅστις τὴν ἐμὴν κνίζοι φρένα.

ΙΑΣΩΝ.

οἶσθ' ὡς μετεύξει καὶ σοφωτέρα φανεῖ;
τὰ χρηστὰ μή σοι λυπρὰ φαινέσθω ποτέ,
μηδ' εὐτυχοῦσα δυστυχὴς εἶναι δόκει.

ΜΗΔΕΙΑ.

ὕβριζ', ἐπειδὴ σοὶ μὲν ἔστ' ἀποστροφή,
ἐγὼ δ' ἔρημος τήνδε φευξοῦμαι χθόνα.

ΙΑΣΩΝ.

αὐτὴ τάδ' εἵλου· μηδέν' ἄλλον αἰτιῶ.

ΜΗΔΕΙΑ.

τί δρῶσα; μῶν γαμοῦσα καὶ προδοῦσά σε;

V. 595. 96. habet Stobaeus floril. XCIII. 5. vol. III. p. 201. priorem Plutarch. de lib. educ. p. 25. Tzetzes exeg. p. 144. cf. Doxopater t. II. p. 294. Walz. Schol. Aphthon. t. II. p. 24. Walz.

V. 596. κνίζει BCd*C*. κνίζοι *B*. De ceteris non constat.

sisset οὐ γυναικὸς οὕνεκα ἔγημα. Nam constructionis ratio postulabat θέλοντα. PFLUGK. In eius modi locis liberior erat Graecorum oratio cotidianae vitae sermoni propior quam nostra. Conf. de simili genere supra v. 557. participium γιγνώσκων, quamquam numerus pluralis praecesserat.

V. 596. κνίζοι] Eadem modorum ratio apud Homerum Od. I. 47. ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι. Cf. G. H. Schaeferi Appar. crit. ad Demosth. t. I. p. 436. PFLUGK. Quamquam etiam apud Stobaeum l. c. libri ex parte κνίζει pro κνίζοι videntur habere, tamen ego quoque concinniorem loci constructionem, quae fit per optativum, non putavi mutandam. Verum tamen indicativus per se falsus non est. Euripides Troad. 386 sq. Σιγᾶν ἄμεινον τἀσχρὰ μηδὲ Μοῦσά μοι Γένοιτ' ἀοιδός, ἥτις ὑμνήσει κακά. Sophocles Antig. 372 sqq. Μήτ' ἐμοὶ παρέστιος Γένοιτο μήτ' ἴσον φρονῶν, Ὃς τάδ' ἔρδει. Cf. infra v. 654 sqq.

V. 597. οἶσθ' ὡς μετεύξει] Supersedere possumus coniectura Elmsleii (ad h. l. et ad Oed. reg. 543.) μέτευξαι. Cycl. 131. οἶσθ' οὖν ὃ δράσεις, ὡς ἀπαίρωμεν χθονός. Lucian. Hermot. §. 63. οἶσθ' οὖν ὃ δράσεις; PFLUGK.

V. 603. μῶν γαμοῦσα καὶ προδοῦσά σε;] Dicit haec Medea irridens illud, quod Iason in se fecerit, itaque quum quasi in Iasonis persona haec verba praedicet, etiam de se γαμοῦσα dicit, non γαμουμένη. Expedivit recte rem Scholiastes: Σεσημείωται τὸ γαμοῦσα. θέλει δὲ εἰπεῖν· ἆρα τοιοῦτον ἔργον ποιοῦσα; οὐ γὰρ ἐφ' ἑαυτῆς

ΙΑΣΩΝ.

ἀρὰς τυράννοις ἀνοσίους ἀρωμένη.

ΜΗΔΕΙΑ.

καὶ σοῖς ἀραία γ' οὖσα τυγχάνω δόμοις.

ΙΑΣΩΝ.

ὡς οὐ κρινοῦμαι τῶνδέ σοι τὰ πλείονα.
ἀλλ' εἴ τι βούλει παισὶν ἢ σαυτῆς φυγῇ
προσωφέλημα χρημάτων ἐμῶν λαβεῖν,
λέγ'· ὡς ἕτοιμος ἀφθόνῳ δοῦναι χερὶ
ξένοις τε πέμπειν σύμβολ', οἳ δράσουσί σ' εὖ.

V. 607. *βούλῃ* b. *σαυτῆς φυγῇ* libri praeter *C.*, in quo est *σαυτῇ φυγῆς*. Confusio inde nata est quod scriptum erat *σαυτῆς φυγῆι*.
V. 609. habet Eustathius in Iliad. p. 633.
V. 610. *οἳ δράσουσιν εὖ* B c *οἳ δράσουσ' εὖ* C. *οἳ δράσουσ' εὖ* (corr. in *δράσουσί σ' εὖ*) *B*. Ceteri, ut videtur, *οἳ δράσουσί σ' εὖ*.

λέγει, ἐπεὶ εἶπεν ἂν γαμουμένη, ἀλλὰ τὸν Ἰάσονος λόγον ἐφ' ἑαυτῆς μετέστρεψεν. γαμεῖ μὲν γὰρ ὁ ἀνήρ, γαμεῖται δὲ ἡ γυνή. Alio quodam modo dicitur de Penelopa Orest. 589 sq. *οὐ γὰρ ἐπεγάμει πόσει πόσιν, Μένει δ' ἐν οἴκοις ὑγιὲς εὐναστήριον.* ita, ut una notetur Clytaemnestra, quae ita nupsisset Aegistho, quasi non duceretur, sed ipsa illum duceret in matrimonium arbitratu suo. Vide quae dixi ad Orest. l. c. p. 97. cl. adn. ad eiusdem fab. v. 558. p. 94 sq.

V. 604. *ἀρὰς — ἀρωμένη*] Vide quae modo ad v. 584. adlata sunt a Pflugkio.

V. 605. Acerrima et contumacis odii plena est responsio Medeae. 'Ego vero', inquit, 'neque reges me diris devovisse infitior et tuae domui pestem precata sum'. PFLUGK.

V. 606. *ὡς οὐ κρινοῦμαι*] I. e. *ἴσθι, ὡς οὐ κρινοῦμαι.* Vide Elmsleium ad h. l. De *τὰ πλείονα* vid. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 266. adn. PFLUGK.

V. 607. *παισὶν ἢ σαυτῆς φυγῇ*] Quamquam illa scriptura, quae est in cod. *C.*, *σαυτῇ φυγῆς* multum habere videtur, quo se nobis commendet, et mutatio perfacilis erat, malui tamen nunc cum ceteris fere grammaticis revocare ceterorum librorum scripturam *σαυτῆς φυγῇ*, quam ita tueri possumus, ut dicamus haec subsidia omnino liberis tribui ab Iasone, ut alantur atque educentur, in Medea autem fugae potissimum velle prospicere Iasonem. Vide quae Schoenius ad h. l. disputavit p. 45.

V. 609. *ὡς ἕτοιμος κτἑ.*] Frequens est in hac formula et pronominis et verbi substantivi ellipsis, sicuti in Phoen. 975. dicitur: *αὐτὸς δ' — θνήσκειν ἕτοιμος, πατρίδος ἐκλυτήριον.* vide adn. nostram p. 158. et in Helen. v. 1523. *πῶς; εἰδέναι πρόθυμος κτἑ.*, ad quem locum vide quae adnotavit Pflugkius p. 182. ed. sec.

V. 610. *σύμβολ'*] Intellegit tesseras hospitales, de quibus Scholiastes auctore Helladio haec rettulit: *οἱ ἐπιξενούμενοί τισιν, ἀστράγαλον κατατέμνοντες, θάτερον μὲν αὐτοὶ κατεῖχον μέρος, θάτερον δὲ κατελίμπανον τοῖς ὑποδεξαμένοις, ἵνα, εἰ δέοι πάλιν αὐτοὺς ἢ τοὺς ἐκείνων ἐπιξενοῦσθαι πρὸς ἀλλήλους, ἐπαγόμε-*

καὶ ταῦτα μὴ θέλουσα μωρανεῖς, γύναι·
λήξασα δ' ὀργῆς κερδανεῖς ἀμείνονα.

ΜΗΔΕΙΑ.

οὔτ' ἂν ξένοισι τοῖσι σοῖς χρησαίμεθ' ἂν
οὔτ' ἄν τι δεξαίμεσθα μήθ' ἡμῖν δίδου·
κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει.

ΙΑΣΩΝ.

ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν δαίμονας μαρτύρομαι,
ὡς πάνθ' ὑπουργεῖν σοί τε καὶ τέκνοις θέλω·
σοὶ δ' οὐκ ἀρέσκει τἀγάθ', ἀλλ' αὐθαδίᾳ
φίλους ἀπωθεῖ· τοιγὰρ ἀλγυνεῖ πλέον.

V. 614. *μήθ'* BCEacd. *μὴ δ'* *B*[*C*].
V. 615. Menander monost. 292. Clemens Alex. strom. VI. p. 263. Zenobius IIII. 4.
V. 619. *ἀλγυνεῖ* bc. *ἀλγυνῇ* ceteri, ut videtur.

νοι τὸ ἥμισυ ἀστραγάλιον ἀνανεοῖντο τὴν ξενίαν. Εὔβουλος Ξούθῳ· Τί ποτ' ἔσθ' ἁπαξάπαντα διαπεπρισμένα Ἡμίσε' ἀκριβῶς ὡσπερεὶ τὰ σύμβολα; quemadmodum Cobetus in Mnemos. V. p. 83. verba Eubuli emendavit. Cf. A. Meineke Fragm. comic. Graec. vol. III. p. 239 sq.

V. 613. *οὔτ' αν — χρησαίμεθ' ἂν*] Notum hodie nullo pleonasmo vel triplex eadem in sententia *ἂν* poni, si quidem aliud alii vocabulo iungendum est: quemadmodum hoc loco alterum referendum ad *τοῖσι σοῖς*, alterum ad verbum *χρησαίμεθα*. Rationem huius usus declaravit Rost. gr. Gr. §. 120. adn. 4. p. 618 sqq. ed. VII. PFLUGK.

V. 614. *οὔτ' ἄν — μήθ' ἡμῖν δίδου*] *μήθ'* pro *μηδ'* rocte nunc ex optimis libris ab menibus criticis revocatum est. Defendit recte hanc scripturam G. H. Schaefer. Appar. crit. ad Demosth. t. I. p. 528. Saepe enim *οὔτε — μήτε* et *οὔτε — οὔτε — μήτε* in simili causa inter se opponuntur. Sic Demosthenes de Cherson. §. 68. p. 106, 22. Reisk. *ἐγὼ δὲ θρασὺς — οὔτ' εἰμὶ μήτε γενοίμην*. Id. de falsa leg. §. 149. p. 387, 13. *ὑμῖν δὲ τοιοῦτο μὲν οὐδὲν οὔτ' ἦν μήτε γένοιτο τοῦ λοιποῦ κτἑ.* cl. Schaefer. l. c. t. II. p. 568. et eiusdem Melet. crit. p. 91. tum C. Wex ad Soph. Antig. 496. p. 178. Dicitur etiam inverso ordine *μήτε — οὔτε*, ut in Demosth. or. de Cherson. §. 51. p. 102, 22. *ἃ μήτε γένοιτο οὔτε λέγειν ἄξιον.* et in Eurip. Iph. Aul. 330 sq. *καὶ σὺ μήτ' ὀργῆς ὕπο ἀποτρέπου τἀληθὲς οὔτε κατατενῶ λίαν ἐγώ.* Vide quae dixi ad Devarium vol. II. p. 715.

V. 615. Non satis recte Clemens Alexandrinus stromat. VI. p. 740, 12. ed. Pott. vol. III. p. 101. ed. Klotz., fortasse Porphyrium secutus, scripsit hunc Euripidis locum expressum esse a Sophocle Ai. 665., ubi haec verba legerentur: *ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα κοὐκ ὀνήσιμα.*, rectius fortasse Scholiastes ad h. l., qui ipse quoque Sophoclei loci mentionem fecit, adnotavit proverbialem esse formulam, ut omnibus in medio proposita esset. Vide quae modo diximus ad v. 520. p. 77. et ad v. 558. p. 81 sq.

ΜΗΔΕΙΑ.

χώρει· πόθῳ γὰρ τῆς νεοδμήτου κόρης
αἱρεῖ χρονίζων δωμάτων ἐξώπιος·
νύμφευ'· ἴσως γάρ, σὺν θεῷ δ' εἰρήσεται,
γαμεῖς τοιοῦτον ὥστε σ' ἀρνεῖσθαι γάμον.

ΧΟΡΟΣ.

στροφὴ α'.

Ἔρωτες ὑπὲρ μὲν ἄγαν

V. 622. Aristophanes Plut. 114.

V. 624. Metrum prioris strophae mixtum est ex dactylis et trochaeis, alterius e Glyconeis atque iis numeris, qui solent cum Glyconeis coniungi.

στρ. α'.

⏒ –́ ⏑⏑ – ⏑⏑ –
– –́ ⏑ – –́ ⏑
–́ ⏑⏑ – ⏑⏑ – ⏒
–́ ⏑⏑ – ⏑⏑ – –
–́ ⏑ – – –́ ⏑⏑ – ⏑⏑ – –
⏑⏑ –́ – –́ ⏑ – –
–́ ⏑ – – –́ ⏑ – ⏑ – ⏒

στρ. β'.

–́ ⏑⏑ – –́ ⏑⏑ –
– –́ ⏑⏑ – ⏑ – –
⏑⏑ –́ ⏑⏑ – ⏑ –́ ⏑ – ⏒
–́ ⏑ – –
–́ ⏑⏑ – ⏑⏑ –
⏑⏑ –́ ⏑⏑ – ⏑ –́ ⏑ – ⏒
–́ ⏑ – – –́ ⏑⏑ – ⏑ –
×́ ⏒ –́ ⏑⏑ – ⏑ –
–́ ⏑⏑ – ⏑ – –

V. 621. **δωμάτων ἐξώπιος**] Quod Euripides hanc formulam, quae fortasse ab aliis usurpata non erat, frequentaverat, veluti in Suppl. 1038. ἢ δόμων ἐξώπιος Βέβηκε πηδήσασα. et alio quodam modo in Alcest. 546 sq. ἡγοῦ σὺ τῶνδε δωμάτων ἐξωπίους Ξενῶνας οἴξας κτέ., Aristophanes in Thesmophoriaz. 884. irridens Euripidem dixit: ἔπειτ' ἐρωτᾷς ἔνδον ἔστ' ἢ 'ξώπιος. Nec minus, quod sequitur versu sequenti: σὺν θεῷ δ' εἰρήσεται, idem Aristophanes videtur carpere, quod dicit in Plut. 114 sq. οἶμαι γάρ, οἶμαι, σὺν θεῷ δ' εἰρήσεται, Ταύτης ἀπαλλάξειν σε τῆς ὀφθαλμίας.

V. 623. Similis exsecratio apud Aeschylum est in Prom. 765. γαμεῖ γάμον τοιοῦτον, ᾧ ποτ' ἀσχαλᾷ.

V. 624 sqq. Iasonis et Medeae res respiciens chorus deprecatur immodicam Venerem, discidiorum causam; tum eorum deplorat condicionem, qui patria priventur: quod Medeae accidit propter Iasonis perfidiam. PFLUGK.

V. 624. **ὑπὲρ μὲν ἄγαν κτέ.**] Dicitur proprie hoc: qui super id, quod magnum aut nimium est, excedunt, ut ἄγαν quasi instar nominis substantivi sit, quod postea ὑπεράγαν uno vocabulo dictum est. De vera vi ac potestate vocabuli ἄγαν cf. G. Hermanni Opusc. vol. II. p. 231.

ἐλθόντες οὐκ εὐδοξίαν,
οὐδ' ἀρετὰν παρέδωκαν
ἀνδράσιν· εἰ δ' ἅλις ἔλθοι
Κύπρις, οὐκ ἄλλα θεὸς εὔχαρις οὕτως.
μήποτ', ὦ δέσποιν', ἐπ' ἐμοὶ
χρυσέων τόξων ἐφείης
ἱμέρῳ χρίσασ' ἄφυκτον οἰστόν.

ἀντιστροφὴ α'.

στέργοι δέ με σωφροσύνα,
δώρημα κάλλιστον θεῶν·
μηδέ ποτ' ἀμφιλόγους ὀρ-
γὰς ἀκόρεστά τε νείκη
θυμὸν ἐκπλήξασ' ἑτέροις ἐπὶ λέκτροις
προσβάλοι δεινὰ Κύπρις, ἀ-
πτολέμους δ' εὐνὰς σεβίζουσ'
ὀξύφρων κρίνοι λέχη γυναικῶν.

V. 628. *ἄλλη* c. *οὕτως* Bcd*B*. De ceteris non satis constat.
V. 630. *ἐφίης* BC*C* Eustathius in Iliad. p. 568, 24. *ἐφείης* Eacd*B*.
V. 632. 33. habet Stobaeus floril. v. 19. vol. I. p. 127.
V. 637. *προσβάλοιμι δεινά B. προσβάλλοιμ' ὦ δεινά C.*
V. 638. *ἀπ(πτ* e corr.)*ολέμους δ'* B. *ἀπτολέμους* Cb*B*. *ἀπολέμους* c*C* *ἀπολέμους δ'* d.

V. 626. *παρέδωκαν*] Est aoristus gnomicus, a multis non satis intellectus, recte explicatus a Fr. Frankio in Actis reg. soc. litt. Lips. a. 1854. II. p. 44.

V. 627. *εἰ δ' ἅλις ἔλθοι Κύπρις κτἑ.*] *ἅλις* interpretatur Hesychius *μετρίως*. — De praestantia modici amoris permulti loci iam adlati ab interpretibus sunt, ut Eurip. Helen. 1105 sq. *εἰ δ' ἦσθα μετρία, τἄλλά γ' ἡδίστη θεῶν Πέφυκας ἀνθρώποισιν· οὐκ ἄλλως λέγω.* tum Oppiani Halieut. IIII. 32. *ὁ δ' ὄλβιος ὅς κεν ἔρωτα Εὐκραῆ κομέῃ τε καὶ ἐν στέρνοισι φυλάσσῃ.* Denique quem attulit Pflugkius, Athenaei locum lib. XIII. p. 562. E. *Θεόφραστος δ' ἐν τῷ Ἐρωτικῷ Χαιρήμονά φησι τὸν τραγικὸν λέγειν, ὡς τὸν οἶνον τῶν χρωμένων τοῖς τρόποις κεράννυσθαι, οὕτως καὶ τὸν Ἔρωτα· ὃς μετριάζων μέν ἐστιν εὔχαρις, ἐπιτεινόμενος δὲ καὶ διαταράττων χαλεπώτατος.*

V. 634. *ἀμφιλόγους ὀργάς*] Soph. Antig. 111. in simili causa dicitur: *ἀρθεὶς νεικέων ἐξ ἀμφιλόγων. Νείκη* autem *ἀμφίλογα, ὀργαὶ ἀμφίλογοι* sunt, in quibus ab utraque parte fit altercatio.

V. 637 sq. *ἀπτολέμους δ' εὐνὰς σεβίζουσ' ὀξύφρων κτἑ.*] Optat chorus, ut Venus quieta matrimonia colat ac foveat et acuta qua est mentis acie coniugia mulierum discreta habeat, ne, si quando id minus faciat, in iura coniugalia a viris peccetur.

στροφὴ β'.

ὦ πατρίς, ὦ δῶμα . . . .,
μὴ δῆτ' ἄπολις γενοίμαν
τὸν ἀμηχανίας ἔχουσα δυσπέ-
ρατον αἰῶν'
οἰκτροτάτων ἀχέων.
θανάτῳ, θανάτῳ πάρος δαμείην
ἁμέραν τάνδ' ἐξανύσασα· μό-
χθων δ' οὐκ ἄλλος ὕπερθεν ἢ
γᾶς πατρίας στέρεσθαι.

V. 640. ὦ δῶμα BCEabcd*B*. ὦ δῶμά τ' ἐμόν vulgo, quod in *C* videtur esse. δώματα Nauckius.

V. 642. ἀμηχανίας libri. Formam ἀμαχανίας iniuria reposuerat Elmsleius. Cf. Sophoclis Antig. 345. 355 sq.

V. 643. δυσπέραντον Cbc.

V. 644. οἰκτροτάτων (οἰκτροτάτην b) libri. οἰκτρότατον coniecit Musgravius.

V. 645. θανάτῳ semel C*C*.

V. 648. πατρῴας B. πατρίας ceteri, ut videtur, omnes.

V. 640. ὦ πατρίς, ὦ δῶμά τ' ἐμόν] Quum verba τ' ἐμόν non legantur nisi in cod. *C.*, hoc loco, ut videtur, interpolato, sane extremae versus syllabae prorsus incertae sunt eoque interpolatio ista improbabilior esse videtur, quod τὲ particula vix locum habere potest. Nolui tamen auctore Nauckio, quem alii quoque secuti sunt, edere: δώματα μὴ || δῆτ' ἄπολις γενοίμαν κτἑ., sed suspicor potius aliam scripturam in lacuna fuisse, fortasse huius modi: ὦ πατρίς, ὦ δῶμα φίλον κτἑ. De versu antistrophico vide ad v. 650.

V. 645 sq. Non immerito haeret Elmsleius in explicanda vulgata: θανάτῳ, θανάτῳ πάρος δαμείην ἁμέραν τάνδ' ἐξανύσασα, quum dici debuisse videatur: ἤ, vel: πρὶν ἐξανύσαι τήνδε ἡμέραν. Nihil tamen causae est, quare hunc locum de vitio suspectum habeamus. Eadem enim dicendi forma usus est poëta, qua δείξω γεγώς et similia saepissime dicuntur, quae proprie conversio quaedam est sententiarum. Ita ἁμέραν τάνδ' ἐξανύσασα θανάτῳ πάρος δαμείην proprie est: hoc die perfuncta, prius moriar, quod nihil aliud esse apparet quam: moriar potius, quam hunc diem exegerim. Nam πάρος, πρίν et similia, ut apud Germanos, saepe nihil aliud quam potius significant. Ita Homerus (Iliad. I. 29 sq.): τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω· πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν Ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ. Simili forma dicendi, ut in Medea, etiam in Alcestide v. 900. ed. Monk. usus est Euripides: τί γὰρ ἀνδρὶ κακὸν μεῖζον ἁμαρτεῖν πιστῆς ἀλόχου., in quo loco frustra haeserunt interpretes et critici. Hoc dicit: ἁμαρτεῖν πιστῆς ἀλόχου, τί τούτου μεῖζον ἀνδρὶ κακόν; G. HERMANNUS. Vide quae dicta sunt ad Alcest. 879. p. 116 sq. ed. sec.

V. 647. Cf. Eurip. Electr. 1314. Καὶ τίνες ἄλλαι στεναχαὶ μείζους Ἢ γῆς πατρίας ὅρον ἐκλείπειν;

ἀντιστροφὴ β'.

εἴδομεν, οὐκ ἐξ ἑτέρων
μύθων ἔχομεν φράσασθαι·
σὲ γὰρ οὐ πόλις, οὐ φίλων τις ᾤκτει-
ρεν παθοῦσαν
δεινότατον παθέων.
ἀχάριστος ὄλοιθ' ὅτῳ πάρεστι
μὴ φίλους τιμᾶν καθαρὰν ἀνοί-
ξαντα κλῇδα φρενῶν· ἐμοὶ
μὲν φίλος οὔποτ' ἔσται.

ΑΙΓΕΥΣ.

Μήδεια, χαῖρε· τοῦδε γὰρ προοίμιον

V. 650. μύθων libri. μῦθον Nauckius. ἔχω BCEabcd*B*. fortasse etiam *C*. ἔχομεν Aldus.
V. 651. σὲ γὰρ οὐ φίλων τις οὐ πόλις *BC*.
ον
V. 653. δεινότατα omnes praeter *C*, qui δεινότατα. Elmsleius comparavit Eurip. Electr. 1226. δεινότατον παθέων ἔρεξας.
V. 654. πάρεστι libri. παρέσται Aldus. De modo conf. supra adnot. exeget. ad v. 596.
V. 655. ἀνοίξαντα BCEbd ἀνοίξαντι *B* [*C*].
V. 656. ἐμοὶ libri fere omnes. De *C* non constat. κἀμοὶ Aldus.

V. 649. εἴδομεν, οὐκ ἐξ ἑτέρων μύθων κτέ.] Vidimus, non ex alienis narrationibus habemus dicere etc. Haec sententia aptissima in hunc locum, vide Eurip. Heracl. 5. cum adnot. Pflugkii p. 28. ed. sec. Retinui autem ab Aldo propagatam scripturam μύθων ἔχομεν, nec scripsi auctore Nauckio μῦθον ἔχω, quod μύθων in libris habetur omnibus, ἔχω autem, quod libri offerunt, facile ex ἔχο͂, i. e. ἔχομεν, oriri potuit. Nam dici vix potest quotiens ἔχω et ἔχομεν propter hoc compendium inter se commutata sint. De formula ipsa conf. quae adlata sunt ad Iphig. Taur. 783. p. 122 sq.

V. 654. ἀχάριστος ὄλοιθ'] Pessime pereat. Nam ἄχαρι vel ἀχάριστον dicitur quidquid grave est et invisum. Cf. Herodot. I. 38. 108. PFLUGK.

V. 655. ἀνοίξαντα] Philostr. Vit. Apoll. V. 31. p. 213. σοὶ δὲ καὶ τὰ στέρνα ἀνεῷχθαι δοκεῖ τἀμά. PFLUGK. Dictum videtur pro καθαρὰς ἔχοντα δεῖξει φρένας. F. IACOBS. Ceterum ἀνοίξαντα aptius h. l. videtur esse quam ἀνοίξαντι. Rectius enim hoc loco in sententia communi referri videtur participium ad infinitivum quam ad pronomen ὅτῳ, quia res potius quam persona in eius modi locis conspicienda est. V. Rost. gr. Gr. §. 127. adn. 2. p. 703. ed. VII.

V. 658 sqq. Iam Aegeus, filius Pandionis, nepos Cecropis, rex Athenarum, qui postea ex Aethra Pitthei Troezenii filia Theseum suscepit, advenit, qui quum diu sine liberis esset, consulto de prole suscipienda Apollinis Delphici oraculo responsum satis obscurum rettulerat, quod praeter Schol. ad Med. v. 679. p. 76, 17. Dind. et Schol. ad Hippol. v. 11.

κάλλιον οὐδεὶς οἶδε προσφωνεῖν φίλους.

ΜΗΔΕΙΑ.

ὦ χαῖρε καὶ σύ, παῖ σοφοῦ Πανδίονος, 660

V. 659. *φίλοις* B[C]*B*. *φίλους* EabcdC.

adferunt Plutarchus Vit. Thes. c. 3. Apollodorus bibl. III. 15, 6. Tzetzes ad Lycophr. 494. his fere verbis conceptum: *Ἀσκοῦ τὸν προὔχοντα πόδα, μέγα φέρτατε λαῶν Μὴ λύσῃς, πρὶν γουνὸν Ἀθηνάων ἀφικέσθαι.* Conf. infra v. 674. Huius oraculi interpretandi causa fecerat Neophron in Medea sua Aegeum Corinthum venire ad Medeam ipsam, ut qua illa esset sapientia veram oraculi sententiam Aegeum edoceret, in quam rem adferuntur a Schol. ad v. 666. p. 45, 31. ex Neophronis fabula hi versus, quos fatur Aegeus ad Medeam: *Καὶ γάρ τιν' αὐτὸς ἦλθον λύσιν μαθεῖν Σοῦ· Πυθίαν γὰρ ὄσσαν, ἥν ἔχρησέ μοι Φοίβου πρόμαντις, συμβαλεῖν ἀμηχανῶ. Σοὶ δ' εἰς λόγους μολὼν ἂν ἤλπιζον μαθεῖν.* de quibus conf. A. Nauck. Tragic. Graec. fragm. p. 565 sq. Ea ratio quum Euripidi minus commoda videretur, mutavit rem et Aegeum fecit proficiscentem ad Pittheum regem Troezeniorum, ut ex eo de oraculo sciscitaretur, nave Corinthum appulsa forte fortuna cum Medea, cui iam notus antea fuisse fingitur, congredi. Unde iam, qui sequitur, sermo oritur.

V. 658. *Μήδεια, χαῖρε*] De usu voc. *χαῖρε* Lucian. [de lapsu in saltando §. 2.] t. I. p. 726. *τὸ μὲν δὴ χαίρειν ἀρχαία μὲν ἡ προσαγόρευσις, οὐ μὴν ἑωθινὴ μόνον οὐδ' ὑπὸ τὴν πρώτην ἔντευξιν, ἀλλὰ καὶ πρῶτον μὴ ἰδόντες ἀλλήλους ἔλεγον αὐτό, ὡς τὸ· Χαῖρ', ὦ δυνάστα τῆσδε γῆς Τιρυνθίας.* PFLUGK.

Ibid. *τοῦδε γὰρ προοίμιον*] ἢ *τόδε*; cf. Rost gr. Gr. p. 409. ed. sept. Sophoclis Ai. 1054. *ἐξεύρομεν αὐτὸν ἐχθίω Φρυγῶν.* Aeschyl. Sept. adv. Theb. 20. *τίνα γοῦν χώραν μᾶλλον εὔφρονα τῆσδ' ἀφικοίμεθα;* PFLUGK.

V. 659. *προσφωνεῖν φίλους*] Quamquam in melioribus libris *φίλοις* pro *φίλους* legitur et *προσφωνεῖν* recentiore quidem aetate etiam cum dativo constructum est, veluti ap. Cic. Att. XVI. 11, 4. *Προσφωνῶ autem Ciceroni filio.* et apud Diogenem Laërt. VIII. §. 60. *ᾧ δὴ καὶ τὰ περὶ φύσεως προσεφώνηκεν οὕτως*, tamen accusativum *φίλους*, quia perfacile eae litterae inter se commutari poterant, non mutavi. Nam antiquiore quidem tempore *προσφωνεῖν τινά τι* usitatius fuisse videtur, cf. Aeschyli Ai. fragm. ex Nioba ap. Plutarch. moral. p. 603. A. *καί με προσφωνεῖ τάδε.* in A. Nauck. Trag. Graec. fragm. p. 40.

V. 660. *σοφοῦ Πανδίονος· εὐεπίφορός ἐστιν ὁ Εὐριπίδης εἰς τὸ λέγειν σοφὸς καὶ σοφή, πρὸς μηδὲν χρήσιμον παραλαμβάνων τὸ ὄνομα. Κατὰ τί γὰρ σοφὸς ὁ Πανδίων λέγεται; οὐ γὰρ δὴ ὠνόμασται τοιοῦτον αὐτοῦ τι ἔργον ἀλλ' οὐδὲ πανουργίας ἐχόμενον, ὥστε διὰ τοῦτο λέγεσθαι αὐτὸν σοφόν, ἀλλ' ὥσπερ παραπληρώματι χρῆται τῇ λέξει.* SCHOLIASTES. Hoc ne quis ex eo numero, qui nimio opere nunc Euripidis poësim insectari solent, adripiat, hoc dico, usitatam quandam urbanitatem sermonis fere in eius modi locis requirere, ut, quum mentionem facias patris eius hominis, quicum loquare, eum honesta quadam appellatione adficias. Itaque quum aliud quod praedicabile esset de Pandione non haberet Euripides, quia et seni et regi, qui rem publicam administraret et ius diceret, conve-

Αἰγεῦ. πόθεν γῆς τῆσδ' ἐπιστρωφᾷ πέδον;

ΑΙΓΕΥΣ.

Φοίβου παλαιὸν ἐκλιπὼν χρηστήριον.

ΜΗΔΕΙΑ.

τί δ' ὀμφαλὸν γῆς θεσπιῳδὸν ἐστάλης;

ΑΙΓΕΥΣ.

παίδων ἐρευνῶν σπέρμ' ὅπως γένοιτό μοι.

ΜΗΔΕΙΑ.

πρὸς θεῶν, ἄπαις γὰρ δεῦρ' ἀεὶ τείνεις βίον;

ΑΙΓΕΥΣ.

ἄπαιδές ἐσμεν δαίμονός τινος τύχῃ.

ΜΗΔΕΙΑ.

δάμαρτος οὔσης, ἢ λέχους ἄπειρος ὤν;

ΑΙΓΕΥΣ.

οὐκ ἐσμὲν εὐνῆς ἄζυγες γαμηλίου.

ΜΗΔΕΙΑ.

τί δῆτα Φοῖβος εἶπέ σοι παίδων πέρι;

ΑΙΓΕΥΣ.

σοφώτερ' ἢ κατ' ἄνδρα συμβαλεῖν ἔπη.

V. 663. *ἱκάνεις B. ἡκάνεις C.* Idem glossema pro *ἐστάλης* habemus etiam in Androm. 249., ubi pro *οὗπερ εἵνεκ' ἐστάλης* scriptum est *οὗπερ ἐνθάδ' ἱκάνεις.*

V. 665. Bekker. Anecd. I. p. 346. Hesychius vol. I. p. 104.

nire maxime hoc nomen videretur, appellavit eum *σοφόν,* ut quum patris praedicatione praesentem filium honestaret, tamen nihil diceret quod ab illius persona alienum esset. Nam septem illos sapientes hoc ipsum nomen etiam a rei publ. administratione accepisse satis notum est, recteque F. H. Bothe commemoravit, aliquam in hac parte laudem commeruisse eum videri, qui et heroum habuisset et diebus festis annuis Megaris celebratus esset, cl. Pausania I. 5, 3. I. 41, 6.

V. 663. *τί δ' ὀμφαλὸν γῆς θεσπιῳδὸν ἐστάλης;*] Cf. Ion. 5. Phoeniss. 239 sq. Orest. 331. et 591. et quae a me adlata sunt ad Phoeniss. p. 57 sq. et ad Orest. p. 69.

V. 668. *εὐνῆς ἄζυγες*] Vid. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 339, 2. PFLUGK.

V. 670. Hunc versum explicavit A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 449. p. 844. Duae constructiones confusae sunt: *σοφώτερα ἢ κατ' ἄνδρα* et *σοφώτερα ἢ ὥστε ἄνδρα συμβαλεῖν.* Sic etiam Plato Cratyl. p. 392. A. *ταῦτα μείζω ἐστὶν ἢ κατ' ἐμὲ ἢ σὲ ἐξευρεῖν.* Cf. ad v. 1399 [1388]. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 632, 6. PFLUGK. Sic vulgo explicant eius modi locos, in quibus ego tamen confusionem duarum constructionum quam dicunt non agnosco. Nam est illa quidem ubertas quaedam orationis, quod non simpliciter dicitur: *σοφώτερ' ἢ κατ' ἄνδρα,* quod esset: sapientiora quam pro captu hominis, sed paulo explicatius: *σο-*

ΜΗΔΕΙΑ.
θέμις μὲν ἡμᾶς χρησμὸν εἰδέναι θεοῦ;
ΑΙΓΕΥΣ.
μάλιστ', ἐπεί τοι καὶ σοφῆς δεῖται φρενός.
ΜΗΔΕΙΑ.
τί δῆτ' ἔχρησε; λέξον, εἰ θέμις κλύειν.
ΑΙΓΕΥΣ.
ἀσκοῦ με τὸν προὔχοντα μὴ λῦσαι πόδα.
ΜΗΔΕΙΑ.
πρὶν ἂν τί δράσῃς ἢ τίν' ἐξίκῃ χθόνα;
ΑΙΓΕΥΣ.
πρὶν ἂν πατρῴαν αὖθις ἑστίαν μόλω.
ΜΗΔΕΙΑ.
σὺ δ' ὡς τί χρῄζων τήνδε ναυστολεῖς χθόνα;
ΑΙΓΕΥΣ.
Πιτθεύς τις ἔστι γῆς ἄναξ Τροιζηνίας.
ΜΗΔΕΙΑ.
παῖς, ὡς λέγουσι, Πέλοπος εὐσεβέστατος.

V. 671. *θέμις δ' ἂν* Musurus.
V. 676. *μολῶ* BC.
V. 679. Schol. Eurip. Hipp. 11.

φώτερ' ἢ κατ' ἄνδρα συμβαλεῖν, quod est: sapientiora quam pro captu hominis ad intellegendum, ut apposito infinitivo explicetur quemadmodum res intellegenda sit. Vide quae de ea re disputavi ad Devarium vol. II. p. 583.

V. 671. *θέμις μὲν ἡμᾶς*] De *μέν*, quod singulare verbum effert in interrogatione, vide Platonis Charmid. p. 153. C. *Παρεγένου μέν, ἦ δ' ὅς, τῇ μάχῃ; Παρεγενόμην.* Eiusd. Menon. p. 82. B. *Ἕλλην μέν ἐστι καὶ Ἑλληνίζει; Πάνυ γε σφόδρα, οἰκογενής.* Cf. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 622, 6.

V. 672. *ἐπεί τοι καὶ σοφῆς*] Non est hic pleonasmus orationis dicendus, in qua opinione Elmsleius fuit, sed suam quaeque particula vim ac potestatem facile tuetur. *Ἐπεί* enim causam rei demonstrat, *τοὶ* autem adfirmationem eam habet, ut quo quo modo aliquid sit, tamen revera esse adseveretur, *καὶ* denique pertinet ad singularem, quae sequitur, vocem, ut oratio ad eam quasi in maiorem quemdam gradum adsurgere videatur. Cf. Heraclid. 508. *οὐ δῆτ'· ἐπεί τοι καὶ γέλωτος ἄξια.* et v. 744. *Θείην· ἐπεί τοι καὶ κακὸς μένειν δόρυ.* et quae praeterea Porsonus ad h. l. attulit. Vide quae dixi ad Devarium vol. II. p. 553. Pflugkius ad Androm. 89. p. 31 sq. ed. sec.

V. 674. Scholiastes adlato oraculo, quod supra posuimus ad v. 658. hoc addit: *Ἀσκοῦ οὖν τῆς γαστρός, πόδα δὲ τὸ μόριον, παρόσον ὡς ὁ ποδεὼν τοῦ ἀσκοῦ προέχει. λέγει οὖν, ὅτι ἔχρησέ μοι μὴ συνελθεῖν ἑτέρᾳ, πρὶν ἐπιβῆναι τῆς πατρίδος. Τοῦτο γὰρ αἰνίττεται, ὅπερ αὐτὸς οὐ συνίησιν.*

V. 679. *παῖς, ὡς λέγουσι, Πέλοπος εὐσεβέστατος*]

ΑΙΓΕΥΣ.

τούτῳ θεοῦ μάντευμα κοινῶσαι θέλω.

ΜΗΔΕΙΑ.

σοφὸς γὰρ ἀνὴρ καὶ τρίβων τὰ τοιάδε.

ΑΙΓΕΥΣ.

κἄμοιγε πάντων φίλτατος δορυξένων.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἀλλ' εὐτυχοίης καὶ τύχοις ὅσων ἐρᾷς.

ΑΙΓΕΥΣ.

τί γὰρ σὸν ὄμμα χρώς τε συντέτηχ' ὅδε;

ΜΗΔΕΙΑ.

Αἰγεῦ, κάκιστος ἔστι μοι πάντων πόσις.

V. 681. ἀνὴρ libri. Correxit Porsonus.
V. 682. κἀμοί γε BCEac. κἀμοὶ δὲ d*BC*.

Sic recte Pflugkius auctore Porsono et Elmsleio distinxit. Nam quod G. Hermannus antiquam interpunctionem reduxit, Πέλοπος, εὐσεβέστατος, id ferri mihi hoc loco non posse videtur. Neque enim ὡς λέγουσι ad verba παῖς Πέλοπος pertinet, sed ad hanc vocem: παῖς εὐσεβέστατος. Ac sane dicendus erat Pittheus Pelopis filiorum maxime pius, quod Atreus, Thyestes, Chrysippus pietate non antecellebant.

V. 681. σοφὸς γὰρ ἀνὴρ κτἑ.] De Pitthei sapientia contulit Pflugkius Plutarch vit. Thes. c. 3. ὢν (τῶν Πέλοπος υἱῶν) εἷς γενόμενος Πιτθεὺς ὁ Θησέως πάππος πόλιν μὲν οὐ μεγάλην τὴν Τροιζηνίων ᾤκισε, δόξαν δὲ μάλιστα πάντων ὡς ἀνὴρ λόγιος ἐν τοῖς τότε καὶ σοφώτατος ἔσχεν κτἑ. idemque verba τρίβων τὰ τοιάδε sic explicavit: 'peritus talium rerum. Rhes. 625. τρίβων γὰρ εἶ τὰ κομψὰ καὶ νοεῖν σοφός. Cf. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 346. adn. 3.'

V. 682. δορυξένων] Pausanias apud Eustath. ad Il. γ' p. 405, 43. περὶ δὲ δορυξένου ὁ αὐτὸς Πανσανίας φησίν, ὅτι δορύξενος ὁ ἐκ πολεμίων φίλος καὶ ὁ πρεσβεύων περὶ λύτρων, εἰ ζωγρηθεῖέν τινες. Et p. 485, 22. δορύξενος δὲ ὁ πολέμου χάριν ἢ ἐκ πολέμου φιλιωθείς, ὡς Γλαῦκος καὶ Διομήδης. Cf. Pollux III. 60. Scholiast. Lucian. t. II. p. 201. PFLUGK. Notionem δορυξένου latius patere recte Brunckius atque Elmsleius senserunt, in illo tamen falsi, quod dixerunt nihil aliud nisi ξένους hoc vocabulo apud tragicos significari. Etenim non ponitur ea vox nisi in principibus civitatis appellandis, qui aut inter se certamina susceperunt aut consociati cum aliis bella gesserunt aut etiam ob fortitudinem et armorum usum inter se contendi atque componi potuerunt.

V. 683. ἀλλ' εὐτυχοίης κτἑ.] Recte hoc instituit Euripides, ut Medea, quae his ipsis verbis ab Aegeo discedere velle videtur — sunt enim hae formulae fere eorum, qui alterum valere iubent —, interrogetur ab Aegeo quid sit quod aegra esse videatur. Sic denique ex ipsa misericordia, quam Aegeus erga Medeam prae se fert, nasci videtur Medeae consilium ab ipso Aegeo perfugium impetrandi.

ΑΙΓΕΥΣ.
τί φῄς; σαφῶς μοι σὰς φράσον δυσθυμίας.

ΜΗΔΕΙΑ.
ἀδικεῖ μ' Ἰάσων οὐδὲν ἐξ ἐμοῦ παθών.

ΑΙΓΕΥΣ.
τί χρῆμα δράσας; φράζε μοι σαφέστερον.

ΜΗΔΕΙΑ.
γυναῖκ' ἐφ' ἡμῖν δεσπότιν δόμων ἔχει.

ΑΙΓΕΥΣ.
ἦ που τετόλμηκ' ἔργον αἴσχιστον τόδε;

ΜΗΔΕΙΑ.
σάφ' ἴσθ'· ἄτιμοι δ' ἐσμὲν οἱ πρὸ τοῦ φίλοι.

ΑΙΓΕΥΣ.
πότερον ἐρασθεὶς ἢ σὸν ἐχθαίρων λέχος;

ΜΗΔΕΙΑ.
μέγαν γ' ἔρωτα· πιστὸς οὐκ ἔφυ φίλοις.

ΑΙΓΕΥΣ.
ἴτω νυν, εἴπερ ὡς λέγεις ἐστὶν κακός.

V. 688. Schol. *σεσημείωται ὁ στίχος, ὅτι καὶ ἐν Πελιάσιν ἐστίν.*
V. 590. *ἦ γὰρ* Elmsleius. *οὔ που* Witzschelius.
V. 693. *πιστὸς δ'* Bc.
V. 694. *νῦν* libri. Correxit Barnesius.

V. 689. *ἐφ' ἡμῖν*] Alcest. 372. *μὴ γαμεῖν ἄλλην ποτὲ Γυναῖκ' ἐφ' ὑμῖν.* Cf. Monk. ad Alcest. 316. Herodot. III. 1. Andocid. de myst. 128. PFLUGK. Quod in his verbis adiectum legitur *δεσπότιν*, id hoc loco minime supervacaneum est, quum mos illius temporis concederet habere etiam concubinam, modo ne pro legitima uxore ac domina esset in aedibus.

V. 690. *ἦ που*] Elmsleii (quem vide ad h. l. et ad v. 1275. suae edit.) et Hermanni iudicium secutus edidit Dindorfius *ἦ γάρ*. Mihi ut discriminis aliquid inter has particulas intercedere videtur, ita cur alteram lectionem alteri contra librorum consensum praeferam, nihil causae video. *Ἦ γὰρ* fere maiore cum vi interrogat, in re magna et atroci, vel nova certe vel parum credibili: neque sane aliena eius modi interrogatio ab hoc loco, velut si dicas: Nein, hat er wirklich u. s. w. Lenius est *ἦ που*, quo plerumque utuntur qui id, quod re vera factum est, coniectura adsequuntur. Sed id neque semper fit neque particularum potestas flagitat: quae res fraudi fuit Elmsleio. PFLUGK. Intellexit hoc, quod Pflugkius exposuit, recte Glossator, qui ascripsit: *ἦ που· ἀπιστῶν ταῦτα λέγει.* Conf. quae scripsi ad Devarium vol. II. p. 595 sqq.

V. 694. *ἴτω νυν*] valeat abeat, lass ihn gehn, uti nos loquimur, aut ut Angli: let him go, quam vocem comparavit Elmsleius. Cf. Catulli XIIII. 21. *vos hinc interea valete abite* etc.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἀνδρῶν τυράννων κῆδος ἠράσθη λαβεῖν.

ΑΙΓΕΥΣ.

δίδωσι δ' αὐτῷ τίς; πέραινέ μοι λόγον.

ΜΗΔΕΙΑ.

Κρέων, ὃς ἄρχει τῆσδε γῆς Κορινθίας.

ΑΙΓΕΥΣ.

ξυγγνωστὰ [μὲν] γὰρ ἦν σε λυπεῖσθαι, γύναι.

ΜΗΔΕΙΑ.

ὄλωλα· καὶ πρός γ' ἐξελαύνομαι χθονός.

ΑΙΓΕΥΣ.

πρὸς τοῦ; τόδ' ἄλλο καινὸν αὖ λέγεις κακόν.

ΜΗΔΕΙΑ.

Κρέων μ' ἐλαύνει φυγάδα γῆς Κορινθίας.

ΑΙΓΕΥΣ.

ἐᾷ δ' Ἰάσων; οὐδὲ ταῦτ' ἐπῄνεσα.

ΜΗΔΕΙΑ.

λόγῳ μέν, οὐχὶ καρτερεῖν δὲ βούλεται.
ἀλλ' ἄντομαί σε τῆσδε πρὸς γενειάδος

V. 698. *συγγνωστὰ γὰρ ἦν* BEabcd *συγγνωστὰ γὰρ ἂν ἦν* C. *συγγνωστὰ μὲν γὰρ ἦν* *B* [*C*]. *λελυπῆσθαι* E.
V. 700. *αὖ κακὸν λέγεις* c, fortasse etiam bd. *καινὸν ἀγγέλλεις κακὸν* E. *καινὸν ἀγγελεῖς κακὸν* Script. Chr. pat. 138.
V. 701. *φυγάδα τῆσδε γῆς Κορινθίας B.*
V. 702. Choeroboscus cann. II. p. 653.
V. 703. *καρτερεῖν δὲ βούλεται* libri. *γρ. καρδίᾳ δὲ βούλεται* ascriptum in B. et a.

V. 703. *λόγω μέν, οὐχὶ καρτερεῖν δὲ βούλεται*] Sic Scholiastes videtur haec verba legisse. Ascripsit enim ad h. l. haec: *καρτερεῖν· ἀντὶ τοῦ κρατεῖν καὶ ἀντέχειν. καὶ τὸν ἐγκρατῆ λέγουσι καρτερόν. Ἀρχίλοχος· ὁ δ' Ἀσίῃ καρτερὸς μηλοτρόφος. Φησὶν οὖν ὅτι τῷ λόγῳ μὲν προσποιεῖται, τῷ δὲ ἔργῳ οὐ θέλει κρατεῖν καὶ ἀντέχειν.*, ut per ellipsim et zeugma fere haec sententia nascatur: oratione quidem vult, obdurare autem et vi resistere non vult, quasi in Graecis scriptum sit: *λόγῳ μὲν βούλεται* (ὁ *Ἰάσων*), *καρτερεῖν δ' οὐ βούλεται.* Eandem sententiam videntur etiam isti grammatici secuti esse, qui pro *καρτερεῖν δὲ βούλεται* scribi voluerunt *καρδίᾳ δὲ βούλεται.* Contra vulgo haec sic interpuncta ediderunt: *λόγῳ μὲν οὐχί, καρτερεῖν δὲ βούλεται*, ut haec sententia esset: Verbis quidem non concedit, vult tamen, ut iniuriam mihi a Creonte illatam aequo animo sustineam et tolerem, quam rationem recte Schoenius repudiandam esse putavit, quamquam quas ipse proposuit coniecturas minime probare possum.

V. 704. *ἀλλ' ἄντομαί σε κτἑ.*] Hic iam idoneus precibus locus factus est Medeae et crimen

γονάτων τε τῶν σῶν, ἱκεσία τε γίγνομαι,
οἴκτειρον, οἴκτειρόν με τὴν δυσδαίμονα,
καὶ μή μ' ἔρημον ἐκπεσοῦσαν εἰσίδῃς,
δέξαι δὲ χώρᾳ καὶ δόμοις ἐφέστιον.
οὕτως ἔρως σοι πρὸς θεῶν τελεσφόρος
γένοιτο παίδων, καὐτὸς ὄλβιος θάνοις.
εὕρημα δ' οὐκ οἶσθ' οἷον εὕρηκας τόδε·
παύσω δέ σ' ὄντ' ἄπαιδα, καὶ παίδων γονὰς
σπεῖραί σε θήσω· τοιάδ' οἶδα φάρμακα.

V. 705. τῶν om. Bc*B*. τε om. C*B*. γίγνομαι hic BEb.
V. 707. ἐσίδῃς *B*.
V. 710. θάνῃς Bcd*C*. θάνοις *B*. De ceteris non constat.
V. 711. Schol. Hephaest. p. 62.

rusticitatis a muliere a poëta egregie defensum est. Nam Aegeus sponte sua quodam modo illam invitaverat, ut de rebus suis ipsum edoceret Medea.

V. 707. **ἐκπεσοῦσαν εἰσίδῃς**] Orest. 1339. *μετάσχες ἱκεσίας, Μενέλαον ἡμᾶς μὴ θανόντας εἰσιδεῖν.* Cf. supra quae in simili causa adlata sunt ad v. 164. p. 37.

V. 708. **δόμοις ἐφέστιον**] Sophocles Trachin. 262. *ὃς αὐτὸν ἐλθόντ' ἐς δόμους ἐφέστιον κτἑ.* Eurip. Cycl. 370. *δωμάτων ἐφεστίους ξένους.* PFLUGK.

V. 709. **οὕτως**] Sollemne in votis vocabulum. Lucian. Philopseud. §. 27. *οὕτως ὀναίμην, ἔφη, τούτων, ὡς ἀληθῆ, ὦ Τυχιάδη, πρὸς σὲ ἐρῶ.* Cf. Homeri Il. VIII. 538. Convenit Latinum sic Propert. I. 19, 11. Vide Matthiae gr. Gr. ampl. §. 513. n. 4. Boissonad. ad Aristaenet. p. 307 sq. PFLUGK. Conf. Horat. carm. I. 3, 1 sqq. *Sic te diva potens Cypri* etc. et quae ad eum locum commentatus sum in Iahnii Nov. annal. philol. et paedag. vol. LX. p. 46 sq. et ad Devarium vol. II. p. 7.

V. 710. **καὐτὸς ὄλβιος θάνοις**] His verbis hoc dicitur: et ipse moriare liberis relictis. *ὄλβιος θανεῖν* fere is dicitur, qui liberis superstitibus et florentibus consenuit et sic mortem obit, ut felix vixisse videatur. *ὄλβιος* enim summam felicitatem, quam mortales consequi possunt, designat. Id non satis recte ceperunt Nauckius, qui *καὐτὸς ὄλβιος θάλοις*, et Schneidewinus, qui *καὐτὸς ὄλβιος σθένοις* coniecerunt esse scribendum.

V. 711. Cf. quae supra dicta sunt ad v. 550. p. 80 sq.

V. 712. **παύσω δέ σ' ὄντ' ἄπαιδα**] Ante haec verba Kirchhoffius aliquid excidisse statuit et lacunae signa posuit, cui ego adsentiri non possum. Infertur enim per *δὲ* particulam id ipsum, quod iam Aegeus, postquam Medeam convenerit, nactus esse videatur. Et est hic locus ex eo numero, in quibus olim *δὲ* pro *γὰρ* positum esse dixerunt, quod per oppositionem illud infertur, quod simpliciter pro causa poterat inferri, de quibus recte explicavit G. Hermannus ad Viger. p. 845. n 343. b. ed. tert.

V. 713. **τοιάδ' οἶδα φάρμακα**] Infra v. 784. *τοιοῖσδε χρίσω φαρμάκοις δωρήματα.* Theocrit. II. 161. *Τοιά οἱ ἐν κίστᾳ κακὰ φάρμακα φαμὶ φυλάσσειν.* Herodot. III. 85. *τοιαῦτα ἔχω φάρμακα.* PFLUGK.

ΑΙΓΕΥΣ.

πολλῶν ἕκατι τήνδε σοι δοῦναι χάριν,
γύναι, πρόθυμός εἰμι, πρῶτα μὲν θεῶν,
ἔπειτα παίδων, ὧν ἐπαγγέλλει γονάς.
εἰς τοῦτο γὰρ δὴ φροῦδός εἰμι πᾶς ἐγώ.
οὕτω δ' ἔχει μοι· σοῦ μὲν ἐλθούσης χθόνα,
πειράσομαί σου προξενεῖν δίκαιος ὤν·
τοσόνδε μέντοι σοι προσημαίνω, γύναι·
ἐκ τῆσδε μὲν γῆς οὔ σ' ἄγειν βουλήσομαι,
αὐτὴ δ' ἐάνπερ εἰς ἐμοὺς ἔλθῃς δόμους,
μενεῖς ἄσυλος, κοὔ σε μὴ μεθῶ τινι.
ἐκ τῆσδε δ' αὐτὴ γῆς ἀπαλλάσσου πόδα·
ἀναίτιος γὰρ καὶ ξένοις εἶναι θέλω.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἔσται τάδ'· ἀλλὰ πίστις εἰ γένοιτό μοι

V. 716. ὧν μ' libri. omisit μ' Aldus.
V. 718. ἔχει μοι (γρ. ἔχει μοι) B. ἔχοιμι C ἔχει μοι ac *C* [?]. ἔχοιμι d*B*.
V. 719. habet Eustathius ad Il. p. 405, 15.
V. 720. τοσόνγε B*BC*. quod si scribitur τόσον γε μέντοι, per se falsum non est. cf. ad Devarium vol. II. p. 342 sq. τοσόνδε acd. De ceteris non constat. προσημανῶ c.
V. 723. μεθῶ ποτε Musurus.

V. 717. εἰς τοῦτο γὰρ δὴ φροῦδός εἰμι κτἑ.] Duplicem horum verborum interpretationem proposuit Scholiastes, quarum alteram, quam his verbis explicat grammaticus: εἰς τὸ παῖδας ποιῆσαι πάνυ ἐσπούδακα καὶ πρόθυμός εἰμι. ἔστι δὲ κυρίως προωδευκώς. probavit Elmsleius. Ita fere id diceretur, quod nos in vita cotidiana solemus usurpare: darauf bin ich ganz aus. Verum tamen exempla huius significationis vocabuli φροῦδος adlata nulla sunt, ut iure queamus de veritate explicationis dubitare. Quamobrem A. Matthiae potius sic interpretatur: Quod enim ad hoc attinet (εἰς τοῦτο), totus evanui, vires me defecerunt. Fortasse εἰς τοῦτο ad tempus referri potest, ut hoc sit: usque adhuc, usque ad id temporis. Sic certe ἐς τόδε de tempore dicitur a Pausania I. 17, 4.

V. 718. οὕτω δ' ἔχει μοι] ad hunc modum sese habent res meae. HEATH. Vide ad v. 306.

V. 723. κοὔ σε μὴ μεθῶ τινι] nec verendum est ne te in ullius gratiam missam faciam. Sic τινὶ multo praestat ei, quod Musurus proposuit ποτέ.

V. 724. ἀπαλλάσσου πόδα] Phoen. 979. φεῦγ' ὡς τάχιστα τῆσδ' ἀπαλλαχθεὶς χθονός. PFLUGK. Nempe ἀπαλλάσσου πόδα dictum est, quod active per duplicem accusativum dici poterat: ἀπαλλάσσειν τινὰ πόδα. Cf. Hecub. 812. Οἴμοι τάλαινα, ποῖ μ' ὑπεξάγεις πόδα; cum adnotatione R. Porsoni. De hoc genere est etiam Aristophan. Thesmoph. 491. στρόφος μ' ἔχει τὴν γαστέρα.

τούτων, ἔχοιμ' ἂν πάντα πρὸς σέθεν καλῶς.

ΑΙΓΕΥΣ.

μῶν οὐ πέποιθας; ἢ τί σοι τὸ δυσχερές;

ΜΗΔΕΙΑ.

πέποιθα· Πελίου δ' ἐχθρός ἐστί μοι δόμος
Κρέων τε. τούτοις δ' ὁρκίοισι μὲν ζυγεὶς
ἄγουσιν οὐ μεθεῖς ἂν ἐκ γαίας ἐμέ,
λόγοις δὲ συμβὰς καὶ θεῶν ἐνώμοτος

V. 730. *τούτοισι δ'* BC *τούτοισιν* cd. *τούτοις δ'* *B*[*C*].
V. 731. *μεθῆσ' ἄν* (sed *θῆσ'* in litura) B. *μεθ' ἧς ἄν* C. *μεθῇς ἄν* E. *μεθεῖς ἂν* (gl. *ἐκδοίης*) a *μεθεὶς ἄν* bcd *μεθεῖς ἄν* *B* et *C*. sec. Magium, *μεθεῖ' ἄν* sec. alios. *μεθεῖ' ἂν* Lascaris. Apud Schol. in libris *μεθεῖσαν*, non *μεθεῖ ἂν* legitur p. 48, 16. Dind.
V. 732. *ἐνώμοτος* libri, nisi quod a *ἀνώμοτος* pro var. lect. habet.

V. 730 sq. *τούτοις — ἄγουσιν — ἐκ γαίας ἐμέ*] Sophocl. Oed. Col. 924. *οὔκουν ἔγωγ' ἂν — Ἄνευ γε τοῦ κραίνοντος ὅστις ἦν χθονὸς Οὔθ' εἷλκον οὔτ' ἂν ἦγον.* Cf. 832. Eurip. Heracl. 64. 127. 267. Plutarch. Lysand. 27. *τοὺς φεύγοντας ἐξ Ἀθηνῶν ἀγωγίμους εἶναι πανταχόθεν, ἐκσπόνδους δὲ τοὺς ἐνισταμένους τοῖς ἄγουσιν.* PFLUGK.

V. 731. *οὐ μεθεῖς ἂν*] Recte credo a Musgravio hanc verbi formam *μεθεῖς ἂν* pro *μεθείης ἂν* esse restitutam. Ipse Musgravius dixit sic exstare in Orest. 1133. *μεθεῖμεν* pro *μεθείημεν*. et alibi *σωθεῖμεν* legi pro *σωθείημεν*, in quam rem conf. Iphig. Taur. v. 996., ubi *ἐκσωθεῖμεν ἂν* legitur, et ibid. v. 999., ubi est *πῶς σωθεῖμεν ἄν*; Comprobavit formam *μεθεῖς* pro *μεθείης* in hoc Medeae loco etiam G. Hermannus ad Phoeniss. 1209. p. 109. et quum Glossator et Scholiastes aperte per *ἐκδοίης* explicaverint, mihi videtur de huius formae veritate plane dubitari non posse, qua recepta haec nascitur sententia: His igitur, si iure iurando obstrictus eris, quum me e terra abducere volent, non concedes.

V. 732. *λόγοις δὲ συμβὰς καὶ θεῶν ἐνώμοτος κτἑ.*] Iam id, quod modo negative dictum erat, repetitur adfirmative: verum si verborum obligatione inter nos convenerit, ac per deos iuraveris, amicus eris et denuntiationibus et oblatis inimicorum meorum condicionibus non obtemperabis. In his si quis in eo haesitaverit, quod *λόγοις δὲ συμβὰς* dicatur ibi, ubi exspectaveris: *ἀλλὰ λόγοις συμβάς κτἑ.*, is conferat v. 707 sq. *καὶ μή μ' ἔρημον ἐκπεσοῦσαν εἰσίδῃς, Δέξαι δὲ χώρᾳ καὶ δόμοις ἐφέστιον.* et quae dixi ad Devarium vol. II. p. 360. Rectissime autem Medea quum studeat ab Aegeo ius iurandum impetrare, eo, quod eandem rem alio quodam modo exponit, vim precum suarum auget. Respondent igitur verbis *ὁρκίοισι μὲν ζυγείς* verba *λόγοις δὲ συμβὰς καὶ θεῶν ἐνώμοτος*, quae librorum testimonio satis confirmantur, illi autem, quod modo *οὐ μεθεῖς ἂν* dictum erat, respondet *φίλος γένοι' ἄν.* Tum recte his adiungitur, quod potissimum impetrare ab Aegeo Medea voluit, ne inimicorum suorum denuntiationibus oboediat, si quando ipsam abducere velint. *Ἐπικηρυκεύματα* aut

φίλος γένοι' ἂν κἀπικηρυκεύμασι
οὐκ ἂν πίθοιο· τἀμὰ μὲν γὰρ ἀσθενῆ,
τοῖς δ' ὄλβος ἐστὶ καὶ δόμος τυραννικός.

ΑΙΓΕΥΣ.

πολλὴν ἔλεξας, ὦ γύναι, προμηθίαν·
ἀλλ' εἰ δοκεῖ σοι δρᾶν τάδ', οὐκ ἀφίσταμαι.
ἐμοί τε γὰρ τάδ' ἐστὶν ἀσφαλέστατα,
σκῆψίν τιν' ἐχθροῖς σοῖς ἔχοντα δεικνύναι,
τὸ σόν τ' ἄραρε μᾶλλον· ἐξηγοῦ θεούς.

V. 733. *κἀπικηρυκεύμασι* vel *κἀπὶ κηρυκεύμασι* libri. Scholiastes videtur *κἀπικηρυκεύματα* legisse.

V. 735. *καὶ τυραννικὸς δόμος* bc, fortasse etiam ad.

V. 736. *ἔλεξας ἐν λόγοις* C et *BC*. *C γρ. ἔλεξας ὦ γύναι*, quod habent ceteri libri.

στερα
V. 738. *ἀσφαλέστατα* B. *ἀσφαλέστερα B* cum Script. Chr. pat. 782. *ἀσφαλέστατα* ceteri libri. Scholiastes: *Ταῦτα ἔνιοι τῷ χορῷ, ἔνιοι τῇ Μηδείᾳ προσνέμουσι.*

V. 740. *ἄρηρε B* Aldus.

etiam *ἐπικηρυκεῖαι* de eius modi denuntiationibus et expostulationibus saepius usurpatur, in quam rem recte iam contulerunt interpretes Aeschyli Sept. adv. Theb. 632. ed. Hermann. Et dativus quidem *ἐπικηρυκεύμασι*, qui in libris omnibus habetur, videtur hoc loco aptissimus esse. Si quis autem auctore Didymo id, quod pro varietate lectionis adfertur, *ἐπικηρυκεύματα* anteponendum esse existimat, is debebit hunc accusativum statuere, non nominativum. Eadem autem sententia qua dativus etiam accusativus cum verbo *πείθεσθαι* alio quodam modo coniungitur, veluti in Herodoti lib. VIII. 81. *οἱ πλεῦνες τῶν στρατηγῶν οὐκ ἐπείθοντο τὰ ἐξαγγελθέντα.* cf. Valckenar. ad Hippol. 1288. p. 343. ed. Lips. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 421. adn. 1. p. 773.

V. 736. *πολλὴν ἔλεξας — προμηθίαν*] Iure Porsonus dixit *ἔλεξας* esse fere idem ac si dixisset *ἔδειξας ἐν λόγοις*. Nempe sermone tuo prodidisti. Qui hoc non satis intellexerunt, videntur glossema, in quo erat *ἐν λόγοις* scriptum, apposuisse, quo recepto vocativus *ὦ γύναι*, qui ad hunc locum est aptissimus, quoniam a muliere tantam prudentiam vix exspectaveris, exclusus esse videtur.

V. 738. *τάδ' ἐστὶν ἀσφαλέστατα*] Hoc primum Aegeus per se ponit absolute; qui *ἀσφαλέστερα* scripserunt, videntur hoc cum versu 740., ubi est *τὸ σόν τ' ἄραρε μᾶλλον*, exaequare voluisse.

V. 740. *ἐξηγοῦ θεούς*] *τὸ δὲ ἐξηγοῦ θεοὺς ἀντὶ τοῦ ὀνόμαζε τοὺς θεούς, οὓς βούλει με ὀμόσαι.* SCHOL. Est plane Latinorum praeire verba iuris iurandi, vide Liv. VIII. 9. praeire carmen Liv. XXXI. 17. et alia id genus multa. Cf. Demosth. de fals. leg. §. 70. *ὑπογραμματεύων γὰρ ὑμῖν καὶ ὑπηρετῶν τῇ βουλῇ αὐτὸς ἐξηγεῖτο τὸν νόμον τοῦτον τῷ κήρυκι.* Id *ἐξάρχειν ὅρκον* dicitur in Iphig. Taur. 728.

ΜΗΔΕΙΑ.

ὄμνυ πέδον Γῆς πατέρα θ' Ἥλιον πατρὸς
τοὐμοῦ θεῶν τε συντιθεὶς ἅπαν γένος.

ΑΙΓΕΥΣ.

τί χρῆμα δράσειν, ἢ τί μὴ δράσειν; λέγε.

ΜΗΔΕΙΑ.

μήτ' αὐτὸς ἐκ γῆς σῆς ἔμ' ἐκβαλεῖν ποτε,
μήτ' ἄλλος ἤν τις τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν ἄγειν
χρῄζῃ, μεθήσειν ζῶν ἑκουσίῳ τρόπῳ.

ΑΙΓΕΥΣ.

ὄμνυμι Γαῖαν λαμπρὸν Ἡλίου τε φῶς
θεούς τε πάντας ἐμμενεῖν ἅ σου κλύω.

V. 741. *γρ. ἡλίου θ' ἁγνὸν σέβας* ascriptum in a et *C.*

αι
V. 743. *μὴ δράσειν* B. *μὴ δράσαι B. μὴ δράσειν* ceteri.

V. 746. *γῆς* BEcd *ζῶν* (*γρ. γῆς*) C. *ζῶν B γῆς* (*γρ. ζῶν*) *C.*

V. 747. *λαμπρόν θ' ἡλίου φάος* BCbc. *λαμπρόν θ' ἡλίου τε φῶς* d. *λαμπρὸν ἡλίου τε φῶς B.*, in quo est versus a correctore additus, fortasse etiam *C. λαμπρὸν ἡλίου φάος* a, ut videtur.

V. 748. *ἐμμενεῖν* G. H. Schaeferus. *ἐμμένειν* libri.

V. 743. hic idem versus positus est in simili causa Iphig. Taur. 723. ad quem locum vide quae adnotavi p. 105.

V. 746. *μεθήσειν ζῶν ἑκουσίῳ τρόπῳ*] Sollemnis fere formula est, ut in adseveratione ponamus hoc, nos vivos aliquid non facturos esse. Hinc apparet *ζῶν* aptius hoc loco legi quam *γῆς*, quod certe ad h. l. plane supervacaneum videri debet.

V. 747. De particula *τὲ* post secundum vocabulum illata cf. A. Matthiae gr. Gr. ampl. p. 1277. Hermann. ad Hecub. 77. Ion. 485. *ἐμοὶ μὲν πλούτου τε πάρος βασιλικῶν θαλάμων τ' εἶεν τροφαὶ κήδειοι κεδνῶν τέκνων.* PFLUGK. Postpositum *τὲ* qui ferri noluerunt, scripserunt e varietate lectionis v. 741. auctore Porsono *Γαῖαν Ἡλίου θ' ἁγνὸν φάος.* Contra Kirchhoffius, quod in libris melioribus habetur *λαμπρὸν θ' ἡλίου φάος*, scribi voluit *Γῆν καὶ λαμπρὸν Ἡλίου φάος*, quod idem etiam Nauckius satis probabiliter recepit.

V. 748. *ἐμμενεῖν ἅ σου κλύω*] Quod Pflugkius olim infinitivum praesentis *ἐμμένειν* loco Phoeniss. 1247. *ὅρκους συνῆψαν ἐμμένειν στρατηλάται.* defendere conatus erat, id mihi iam non recte factum videtur eritque etiam in Phoenissis l. c. restituendum *ἐμμενεῖν.* Quod autem Pflugkius propter constructionem *ἐμμενεῖν ἅ σου κλύω* addiderat, non deesse exempla neglectae attractionis, statim v. 753. *τυχοῦσ' ἃ βούλομαι* dictum pro *τυχοῦσ' ὧν βούλομαι*, cl. Hermann. ad Viger. p. 762., iam superiore tempore adnotavi, tum attractionem factam non esse, si quando singulae, quae dicerentur, res magis per se ipsae debebant exstare, quod uti fieret, consentaneum dixi fuisse in sollemni iuris iurandi formula et postea in ista Medeae non minus sollemni optatione, qua prosequeretur Aegeum. Conf. Phoen. 996. *ὥσθ' ἃ βούλομαι τυχεῖν.*, cui loco hunc ipsum de Medea adsimulavi p. 161. Uberius hunc locum iam persecu-

ΜΗΔΕΙΑ.

ἀρκεῖ· τί δ' ὅρκῳ τῷδε μὴ 'μμένων πάθοις;

ΑΙΓΕΥΣ.

ἃ τοῖσι δυσσεβοῦσι γίγνεται βροτῶν.

ΜΗΔΕΙΑ.

χαίρων πορεύου· πάντα γὰρ καλῶς ἔχει,
κἀγὼ πόλιν σὴν ὡς τάχιστ' ἀφίξομαι
πράξασ' ἃ μέλλω καὶ τυχοῦσ' ἃ βούλομαι.

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλά σ' ὁ Μαίας πομπαῖος ἄναξ
πελάσειε δόμοις, ὧν τ' ἐπίνοιαν
σπεύδεις κατέχων πράξειας, ἐπεὶ
γενναῖος ἀνήρ,
Αἰγεῦ, παρ' ἐμοὶ δεδόκησαι.

ΜΗΔΕΙΑ.

ὦ Ζεῦ Δίκη τε Ζηνὸς Ἡλίου τε φῶς,
νῦν καλλίνικοι τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν, φίλαι,
γενησόμεσθα, κεἰς ὁδὸν βεβήκαμεν·
νῦν δ' ἐλπὶς ἐχθροὺς τοὺς ἐμοὺς τίσειν δίκην.
οὗτος γὰρ ἁνήρ, ᾗ μάλιστ' ἐκάμνομεν,

V. 750. *βροτοῖς* *B C* cum Script. Chr. pat. 789.
V. 753. *ἃ βούλομαι* libri praeter E et *B*, qui a correctore habent *ὧν βούλομαι*. cf. Photius p. 5. Schol. Platon. Hipp. mai. p. 966. ed. Turic. Cramer Anecd. Paris. IIII. p. 83.
V. 760. *καλλίνικαι* soloece *B*.
V. 761. *πεφύκαμεν* (*γρ. βεβήκαμεν*) b. *πεφύκαμεν* c.
V. 763. Cramer Anecd. Paris. IIII. p. 9.

tus est Photius p. 5. ed. Lips. *Τάσσεται δὲ τὸ ᾱ ἀντὶ τοῦ ὧν, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Μηδείᾳ· πράξασ' ἃ μέλλω καὶ τυχοῦσ' ἃ βούλομαι. Οὕτως δὲ καὶ Σοφοκλῆς, λέγων* (Oed. Col. 1106.) *αἰτεῖς ἃ τεύξῃ.*
V. 754. De Mercurio *πομπαίῳ* v. Gedike ad Sophocl. Philoct. 133. PFLUGK. Adde Ed. Wunderum ad Sophoclis Electr. 1376. p. 143. ed. sec. De *ἀλλὰ* particula in optatione posita conf. Aeschyli Choeph. 1060 sq. *ἀλλ' εὐτυχοίης καί σ' ἐποπτεύων πρόφρων Θεὸς φυλάσσοι καιρίοισι συμφοραῖς.* et Soph. Oed. reg. 1478 sq. *Ἀλλ' εὐτυχοίης, καί σε τῆσδε τῆς ὁδοῦ Δαίμων ἄμεινον ἢ 'μὲ φρουρήσας τύχοι.* et quae dixi ad Devarium vol. II. p. 7 sq.
V. 759. *ὦ Ζεῦ — φῶς*] Scholiastes: *Τοῦτο μόνον ἡ Μήδεια αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἀναφωνεῖ τῇ Δικαιοσύνῃ καὶ τοῖς λοιποῖς θεοῖς ὡς εὐχαριστοῦσα, τὰ δὲ λοιπὰ πρὸς τὸν χορόν.* Conf. quae supra dicta sunt ad v. 149. p. 35 sq. Ceterum ex hoc loco videtur petivisse Ennius quae habet ap. Non. p. 170, 10. *Sol qui candentem in caelo sublimas facem.* cf. O. Ribbeck. Trag. Lat. reliqu. p. 30. et p. 250. Io. Vahlen Enn. poës. reliqu. p. 131.

λιμὴν πέφανται τῶν ἐμῶν βουλευμάτων·
ἐκ τοῦδ' ἀναψόμεσθα πρυμνήτην κάλων
μολόντες ἄστυ καὶ πόλισμα Παλλάδος.
ἤδη δὲ πάντα τἀμά σοι βουλεύματα
λέξω· δέχου δὲ μὴ πρὸς ἡδονὴν λόγους.
πέμψασ' ἐμῶν τιν' οἰκετῶν Ἰάσονα
εἰς ὄψιν ἐλθεῖν τὴν ἐμὴν αἰτήσομαι·
μολόντι δ' αὐτῷ μαλθακοὺς λέξω λόγους,
ὡς καὶ δοκεῖ μοι ταῦτα καὶ καλῶς ἔχει,
γάμους τυράννων οὓς προδοὺς ἡμᾶς ἔχει·
καὶ ξύμφορ' εἶναι καὶ καλῶς ἐγνωσμένα.

V. 764. *πέφασται* B. *πέφαται* C.
V. 774. *καλῶς εἰργασμένα BC.*

V. 764. *λιμὴν*] Androm. 893. *ὦ ναυτίλοισι χείματος λιμὴν φανείς, Ἀγαμέμνονος παῖ.* Cf. Herc. fur. 477. *ἐκ τ' Ἀθηναίων χθονὸς Σπάρτης τε Θηβῶν θ' ὡς ἀνημμένοι κάλως Πρυμνησίοισι βίον ἔχοιτ' εὐδαίμονα.* Philostrat. Vit. Apoll. V. 29. p. 212. *ὅθεν ἐκ σοῦ, Ἀπολλώνιε, πεῖσμα ἐγὼ βάλλομαι.* PFLUGK.

V. 766. *μολόντες*] Cf. quae dicta sunt ad v. 316. p. 55.

V. 768. *δέχου δὲ μὴ πρὸς ἡδονὴν λόγους*] I. e. noli exspectare laeta me dicturam. Soph. Electr. 921. *τί δ' ἔστιν; οὐ πρὸς ἡδονὴν λέγω τάδε.* Cf. Viger. p. 664. Dorvill. ad Charit. p. 554. PFLUGK.

V. 772 sq. *ὡς καὶ δοκεῖ μοι ταῦτα κτἑ.*] Horum verborum, ut scripta sunt in libris, videtur haec esse constructio: *μαλθακοὺς λέξω λόγους, ὡς καὶ δοκεῖ μοι ταῦτα καὶ καλῶς ἔχει, οὓς τυράννων γάμους ἔχει ἡμᾶς προδούς, καὶ ξύμφορ' εἶναι (λέξω) καὶ καλῶς ἐγνωσμένα.*, ut pronomine generis neutri *ταῦτα* monstretur nomen alius generis, quod sequitur, veluti in Platonis Apol. p. 37. A. dicitur: *τούτου τιμῶμαι, ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως.* Quod autem poëta pro *γάμοι τυράννων, οὓς προδοὺς ἡμᾶς ἔχει,* dixit: *γάμους τυράννων οὓς προδοὺς ἡμᾶς ἔχει.*, id attractionis non infrequentis lege factum esse videtur, veluti in Sophoclis Trachin. dicitur: *τάσδε δ' ἅσπερ εἰσορᾷς, Ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὑροῦσαι βίον Χωροῦσι πρὸς σέ.*, quod proprie sic erat animo conceptum: *ἅσπερ δὲ τάσδε εἰσορᾷς, ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὑροῦσαι βίον χωροῦσι πρὸς σέ.*, velut in hoc ipso loco scribentis animo obversatum videtur fuisse: *οὓς γάμους τυράννων προδοὺς ἡμᾶς ἔχει.* Vide quae dixi supra ad v. 12. Neque per se falsum est, si pergit deinceps poëta mutata in accusativum cum infinitivo constructione: *καὶ ξύμφορ' εἶναι καὶ καλῶς ἐγνωσμένα.* Nam de genere, quod etiam interposito versu: *γάμους τυράννων οὓς προδοὺς ἡμᾶς ἔχει,* retinet, neutro non est quod dicam. Obtinetur illud, quod antecesserat, *ταῦτα.* De accusativo autem et infinitivo, qui adiungitur, quamquam *ὡς — ἔχει* praecesserat, non magis possumus dubitare, quum saepe hoc factum sit a Graecis etiam in soluta oratione, veluti a Thucydide III. 3. et III. 25. — Sic superiore tempore hunc locum explicari posse censui atque etiam nunc in eadem sententia sum. Certe quae propositae h. l. coniecturae a doctis sunt, eae, si rem recte consideramus, non magnam probabilitatis speciem prae se ferunt.

παῖδας δὲ μεῖναι τοὺς ἐμοὺς αἰτήσομαι,
οὐχ ὡς λιποῦσα πολεμίας ἐπὶ χθονὸς
ἐχθροῖσι παῖδας τοὺς ἐμοὺς καθυβρίσαι,
ἀλλ' ὡς δόλοισι παῖδα βασιλέως κτάνω.
πέμψω γὰρ αὐτοὺς δῶρ' ἔχοντας ἐν χεροῖν,
νύμφῃ φέροντας, τήνδε μὴ φεύγειν χθόνα,
λεπτόν τε πέπλον καὶ πλόκον χρυσήλατον·

V. 776. *πολεμίους B.* Aldus.
V. 780. 81. inverso ordine leguntur in E. priorem om. C.
V. 780. Schol. *γράφεται δῆθεν μή. φυγεῖν BC.*
V. 781. *στέφος* pro *πλόκον* E.

V. 776. *οὐχ ὡς λιποῦσα*] Hoc est: non quasi reliquerim iam nunc. Id si dictum esset per futurum: *οὐχ ὡς λείψουσα*, esset: non quasi relictura sim. Adiecta autem ad aoristum *ἂν* particula, quam Elmsleius desideravit, res ad experientiam revocaretur diceretur que: non quasi relictam vellem, si res eveniret aliquando.

V. 777. *ἐχθροῖσι παῖδας τοὺς ἐμοὺς καθυβρίσαι*] Iniuria multi in eo offensi sunt, quod quum versu 775. dictum esset: *παῖδας δὲ μεῖναι τοὺς ἐμοὺς αἰτήσομαι*, hoc versu ab illo tertio rursus diceretur: *ἐχθροῖσι παῖδας τοὺς ἐμοὺς καθυβρίσαι*. Id illi non recte iudicaverunt. Nam priore loco erat liberorum appellatio per sese necessaria, posteriore autem loco eo, quod plena liberorum appellatio iam rursus ponitur, una causa adfertur, quamobrem eos nolit ab inimicis suis contumelia adfici. Significat hac ipsa appellatione hoc, indignum esse, si Medeae liberi contumelia ab inimicis adficiantur, si ipsa eos, qui sint liberi sui, inimicis prodat. Conf. infra v. 1048 sqq. *Οὔτοι ποτ' ἔσται τοῦθ' ὅπως ἐχθροῖς ἐγὼ Παῖδας παρήσω τοὺς ἐμοὺς καθυβρίσαι.*

V. 780. *νύμφῃ φέροντας, τήνδε μὴ φεύγειν χθόνα*] Nihil miri habet, quod statim ad missionem donorum adiungitur: *τήνδε μὴ φεύγειν χθόνα*, ut ne fugiant hanc terram, quod illud consilium, si non proprio verbo, tamen ipsa mittendi actione significatur. Nam qui mittit donum alicui, aut benevolum vult aliquem omnino sibi reddere aut etiam ab eo, ad quem mittit, aliquid impetrare. Et hoc ne scholiastas quidem fugit, ac si qui hic aliam lectionem requirebant, fecerunt hoc propterea, non ut consilium magis exstaret, sed ut simulatio consilii, non veritas, significaretur. Dicit enim Scholiastes: *Γράφεται δῆθεν μή, ἵν' ᾖ ἀντὶ τοῦ ὡς δὴ παραιτησομένους τὴν φυγήν. Τιθέασι γὰρ τὸ δῆθεν ἀντὶ τοῦ ὡς δή.* Id adeo reponi sic posset, ut scriberetur *νύμφῃ φέροντας, δῆθε μὴ φεύγειν χθόνα.* vide quae disputavi ad Devarium vol. II. p. 434. et de forma quidem *δῆθε* p. 435 sq. Sed tamen antiqua hac correctione, quam commemorat Scholiastes, minime opus est, quod de vero consilio suo Medea in reliqua oratione minime celat auditores.

V. 781. *λεπτόν τε πέπλον καὶ πλόκον χρυσήλατον*] Hic versus infra v. 936. repetitur, ubi res ea, quam Medea hic in animo habet, facta narratur, id quod nullo modo offensioni esse potest. Ac si hic omitteretur,

κἄνπερ λαβοῦσα κόσμον ἀμφιθῇ χροΐ,
κακῶς ὀλεῖται πᾶς θ' ὃς ἂν θίγῃ κόρης·
τοιοῖσδε χρίσω φαρμάκοις δωρήματα.
ἐνταῦθα μέντοι τόνδ' ἀπαλλάσσω λόγον·
ᾤμωξα δ' οἷον ἔργον ἔστ' ἐργαστέον
τοὐντεῦθεν ἡμῖν· τέκνα γὰρ κατακτενῶ
τἄμ'· οὔτις ἔστιν ὅστις ἐξαιρήσεται·
δόμον τε πάντα συγχέασ' Ἰάσονος
ἔξειμι γαίας, φιλτάτων παίδων φόνον
φεύγουσα καὶ τλᾶσ' ἔργον ἀνοσιώτατον.
οὐ γὰρ γελᾶσθαι τλητὸν ἐξ ἐχθρῶν, φίλαι.
ἴτω· τί μοι ζῆν κέρδος; οὔτε μοι πατρὶς
οὔτ' οἶκος ἔστιν οὔτ' ἀποστροφὴ κακῶν.
ἡμάρτανον τόθ', ἡνίκ' ἐξελίμπανον
δόμους πατρῴους, ἀνδρὸς Ἕλληνος λόγοις
πεισθεῖσ', ὃς ἡμῖν σὺν θεῷ τίσει δίκην.
οὔτ' ἐξ ἐμοῦ γὰρ παῖδας ὄψεταί ποτε
ζῶντας τὸ λοιπὸν οὔτε τῆς νεοζύγου

γρ. τευ
V. 787. τοὐνθενδ' ἐν ἡμῖν B. κατακτενῶ CEd*B*. κατακτανῶ B. cum ceteris, ut videtur.

V. 793. τί μοι ζῆν ἔτι κέρδος B(CEa)bcd e v. 145. τί μοι ζῆν κέρδος *B*[*C*]

ἀπαλλαγὴ
V. 794. ἀποστροφὴ B. ἀποστροφὴ ceteri, nisi quod in a ascriptum est γρ. ἀπαλλαγή.

V. 797. δώσει δίκην *BC* cum d, ut videtur.

quod quibusdam criticis in mentem venit, versus qui sequitur: κἄνπερ λαβοῦσα κόσμον ἀμφιθῇ χροΐ. plane intellegi non posset. Nemo igitur, qui recte rem existimat, omissum versum volet.

V. 788. Heracl. 976. τοῦτον δ', ἐπείπερ χεῖρας ἦλθεν εἰς ἐμάς, Οὐκ ἔστι θνητῶν ὅστις ἐξαιρήσεται. Alc. 848. οὐκ ἔστιν ὅστις αὐτὸν ἐξαιρήσεται. Cf. Aristoph. Pac. 316. PFLUGK.

V. 790. φιλτάτων παίδων φόνον φεύγουσα] Adfert A. Matthiae Hipp. 35. μίασμα φεύγων αἵματος Παλλαντιδῶν. et Iphig. Taur. 1144. ὡς μεταστήσω φόνον. et ib. 1178. μὴ συναντῷεν φόνῳ. cl. Suppl. 147. Oen. fragm. I. p. 423. n. 562. ed. Nauck. PFLUGK.

V. 793. ἴτω] hoc loco magis universam habet notionem, ut Latinorum *esto*. Cf. infra v. 814. Ceterum vide ad v. 694. — τί μοι ζῆν κέρδος] Cf. Aeschyli Prometh. 747. τί δῆτ' ἐμοὶ ζῆν κέρδος κτέ. et quae Blomfieldius ad eum locum commentatus est in Glossar.

V. 798. οὔτ' ἐξ ἐμοῦ γὰρ παῖδας] cf. 560. τοῖσιν ἐκ σέθεν τέκνοις.

V. 799 sq. οὔτε τῆς νεοζύγου νύμφης τεκνώσει] De genetivo a verbo τεκνοῦν suspenso conf. Rost gr. Gr. §. 108. 3. addit. p. 542. ed. VII.

νύμφης τεκνώσει παῖδ', ἐπεὶ κακὴν κακῶς
θανεῖν σφ' ἀνάγκη τοῖς ἐμοῖσι φαρμάκοις.
μηδείς με φαύλην κἀσθενῆ νομιζέτω,
μηδ' ἡσυχαίαν, ἀλλὰ θατέρου τρόπου,
βαρεῖαν ἐχθροῖς καὶ φίλοισιν εὐμενῆ·
τῶν γὰρ τοιούτων εὐκλεέστατος βίος.

ΧΟΡΟΣ.

ἐπείπερ ἡμῖν τόνδ' ἐκοίνωσας λόγον,
σέ τ' ὠφελεῖν θέλουσα καὶ νόμοις βροτῶν
ξυλλαμβάνουσα δρᾶν σ' ἀπεννέπω τάδε.

ΜΗΔΕΙΑ.

οὐκ ἔστιν ἄλλως· σοὶ δὲ συγγνώμη λέγειν
τάδ' ἐστί, μὴ πάσχουσαν ὡς ἐγὼ κακῶς.

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλὰ κτανεῖν σὼ παῖδε τολμήσεις, γύναι;

ΜΗΔΕΙΑ.

οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα δηχθείη πόσις.

γρ. δας ἡν ῶς
V. 800. *παῖδ'* B. *κακῶς κακὴν* B. *κακὴν κακῶς* CEabcd *κακῶς κακὴν* *B*. De *C* non constat.
V. 807. *βροτῶν νόμοις* bc.
V. 811. *σὼ παῖδε* BCEa *σοὺς παῖδας* bc. *σὸν παῖδα* d. *σὸν σπέρμα* *B*[*C*].

V. 800. *κακὴν κακῶς*] Demosthen. de cor. §. 267. *καὶ κακὸν κακῶς σε μάλιστα μὲν οἱ θεοί, ἔπειτα οὗτοι πάντες ἀπολέσειαν.* Copiam exemplorum suppeditat Elmsleius ad h. l. PFLUGK.

V. 803. *ἀλλὰ θατέρου τρόπου*] Risisse hunc versum videtur Aristophanes Av. 109. *Ἔπ. Μῶν ἡλιαστά; Εὐ. Μὴ ἀλλὰ θατέρου τρόπου.* Si haec verba iam supra v. 306. similiter erant posita, inde nemo concludere poterit esse aut hoc aut illo loco hunc versum non ferendum, immo haec totius fabulae quasi consensio iis, qui rem non falso iudicant, potius laudanda quam vituperanda videbitur.

V. 810. *μὴ πάσχουσαν*] Notandus accusativus praecedente dativo *σοὶ δὲ συγγώμη.* Lysias de adf. tyrann. §. 11. *προσήκειν αὐτοῖς ἑτέρας ἐπιθυμεῖν πολιτείας, ἐλπίζοντας τὴν μεταβολὴν ὠφέλειάν τινα αὐτοῖς ἔσεσθαι.* Cf. supra v. 659 sq. Stallbaum. ad Plat. Symp. p. 33. Matthiae §. 536. adn. PFLUGK. Si participium per accusativum aptius coniungitur cum verbo, condicio, qua quis quid faciat aut dicat, magis effertur, id quod in hunc ipsum locum cadit.

V. 811. *σὼ παῖδε*] 'Dein Kinderpaar' rectissime hoc dicitur a choro, qui vult misericordiam in Medea erga liberos suos excitare. Id quum casu aut neglegentia mutatum esset in *σοὺς παῖδας*, alii scripserunt, ut metro satis facerent *σὸν παῖδα*, alii etiam audacius *σὸν σπέρμα*, quae est mera coniectura metrici.

ΧΟΡΟΣ.

σὺ δ' ἂν γένοιό γ' ἀθλιωτάτη γυνή.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἴτω· περισσοὶ πάντες οὑν μέσῳ λόγοι.
ἀλλ' εἶα χώρει καὶ κόμιζ' Ἰάσονα·
εἰς πάντα γὰρ δὴ σοὶ τὰ πιστὰ χρώμεθα.
λέξῃς δὲ μηδὲν τῶν ἐμοὶ δεδογμένων,
εἴπερ φρονεῖς εὖ δεσπόταις γυνή τ' ἔφυς.

ΧΟΡΟΣ.

στροφὴ α'.

Ἐρεχθεΐδαι τὸ παλαιὸν ὄλβιοι,

V. 813. *γένοι' ἀθλιωτάτη* B. *γένοιό γ'* *B* cum ceteris, ut videtur, omnibus. *γυνή* (*γρ. γύναι*) B. *γύναι* *C*. *γυνή* ceteri.
V. 814. *οὑμμέσω* B. *οὑ'ν μέσῳ* CE *οὑν μέσῳ* b. *οὑμέσω* (corr. in *οὑ'ν μέσῳ*) *B*.
V. 817. *λέξεις* libri. *λέξῃς* Elmsleius.
V. 818. *φρονεῖς γ' εὖ* lemma scholii.
V. 819. Prior stropha constat ex dactylicis versibus, quos aut praecedunt aut sequuntur plerumque trochaei vel penthemimeres iambica. Posterior Glyconeos habet.

στρ. α'.

⏒ –́ ⏑⏑ – ⏑⏑ – ⏒ –́ ⏑ –
–́ ⏑ – – –́ ⏑⏑ – ⏑⏑ –
– –́ ⏑ – – –́ ⏑⏑ – ⏑⏑ –
–́ ⏑⏑ – ⏔ – ⏒ –́ ⏑⏑ – ⏑⏑ –
– –́ ⏑ – – –́ ⏑⏑ – ⏑⏑ – –
–́ ⏑⏑ – ⏑⏑ – – –́ ⏑ – ⏒
×̲ – –́ ⏑⏑ – ⏑ – –

στρ. β'.

⏒ –́ ⏑⏑ – ⏑⏑ –
–́ ⏑⏑ – ⏑ –
–́ ⏑ – ⏑ – –
– –́ ⏑⏑ – ⏑ – –
– –́ ⏑⏑ – ⏑ – ⏒
– –́ ⏑⏑ – – –
– –́ ⏑⏑ – ⏑ – –
– –́ ⏑⏑ – ⏑ – –
– –́ ⏑⏑ – ⏑ –
– –́ ⏑⏑ – –

V. 815. Nutricem adloquitur. Phoen. 997. *ἀλλ' εἶα χώρει· μὴ τὸ σὸν κωλυέτω.* PFLUGK.
V. 819 sqq. Laudes Athenarum, quam in urbem peracta caede concessura erat Medea, sed veretur tamen chorus ne impiam liberorum interfectricem nemo recepturus sit, ideoque necem deprecatur. — Sed, ut singula videamus, *Ἐρεχθεῖδαι* sunt Athenienses ab Erechtheo, divinae stirpis homine, eoque ipsi *θεῶν παῖδες* (cf. Brunckium ad Soph. Antig. 985.), ut Troiani pia gens, quod Aeneas pius; *ἀπὸ θεῶν γεγονότας* etiam Isocrates Panath. 124. dicit [De Romanis conf. Liv. praef. §. 7.

καὶ θεῶν παῖδες μακάρων, ἱερᾶς
χώρας ἀπορθήτου τ' ἀποφερβόμενοι
κλεινοτάταν σοφίαν ἀεὶ διὰ λαμπροτάτου
βαίνοντες ἁβρῶς αἰθέρος, ἔνθα ποθ' ἁγνὰς
ἐννέα Πιερίδας Μούσας λέγουσι
ξανθὰν Ἁρμονίαν φυτεῦσαι·

ἀντιστροφὴ β'.

τοῦ καλλινάου τ' ἀπὸ Κηφισοῦ ῥοὰς

V. 822. αἰεὶ solus, ut videtur, *B*.
V. 824. λέγουσι μούσας *B* [*C*].
ἐπὶ
V. 826. τοῦ om. Musurus. ἀπὸ κηφισοῦ B. ἀπὸ κηφισοῦ CEcd. ἐπὶ κεφισσοῦ *B* [*C*]. ῥοαῖς libri. ῥοὰς corrector in E. super versu. G. Hermannus in praef. ad Iphig. Aul. p. XX. commate post φυτεῦσαι posito haec ita constituit: Ταῖς καλλινάου τ' ἀπὸ Κηφισσοῦ ῥοαῖς, || τὰν Κύπριν κλῄζουσιν ἀφυσσαμέναν || χώραν καταπνεῦσαι μετρίαις ἀνέμων || ἁδυπνόαισι πνοαῖς.

R. K.] Steph. Byz. s. v. Ἀθῆναι p. 44. Ἅβρων δὲ ἐν τῷ περὶ παρωνύμων, ὅτι εἰσὶ διτταὶ προσηγορίαι παρὰ ποιηταῖς, ἀπό τε τῆς πατρίδος καὶ τοῦ συνοικιστοῦ. Ἁλικαρνασσεῖς γοῦν Ἀνθεάδαι καὶ Φαλαντιάδαι οἱ Ταραντῖνοι ἐλέγοντο ἀπὸ τῶν διασημοτάτων παρ' αὐτοῖς, Ἀθηναῖοι δὲ Κοδρίδαι καὶ Κεκροπίδαι, Θησεῖδαι, Ἐρεχθεῖδαι. Καὶ ταύτας γε τὰς κλήσεις τῶν ἀπὸ τῆς πατρίδος ἐντιμοτέρας ἐνόμιζον. [De simili Argivorum appellatione dixi ad Orest. 933. p. 135 sq. R. K.] — Mox terrae sacrae invictaeque et caeli nitidissimi beneficio (cf. Kruse, Hellas II. 1. p. 58 sqq.) Athenienses sapientia imbuti bonisque artibus innutriti dicuntur. Ἀπόρθητον autem Atticam appellavit propter bellicam gloriam: necdum enim belli Peloponnesiaci clades experta erat. Nisi mavis haec explicare ex Thucyd. I. 2. τὴν γοῦν Ἀττικὴν ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον διὰ τὸ λεπτόγεων ἀστασίαστον οὖσαν ἄνθρωποι ᾤκουν οἱ αὐτοὶ ἀεί. Conf. Strabon. VIII. p. 333. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ τοῖς Ἀθηναίοις συνέβη, λεπτόγεών τε καὶ τραχεῖαν οἰκοῦντας χώραν, ἀπορθήτους μὲν εἶναι καὶ αὐτόχθονας νομισθῆναι διὰ τοῦτό φησιν ὁ Θουκυδίδης, κατέχοντας τὴν αὐτὴν ἀεί, μηδενὸς ἐξελαύνοντος αὐτοὺς μηδ' ἐπιθυμοῦντος ἔχειν τὴν ἐκείνων. PFLUGK.

V. 825 sq. Adiectivum ξανθὰν dubitare nos non sinit, quin Ἁρμονία sit nomen proprium (ξανθαὶ Χάριτες sunt apud Pindar. Nem. V. 54). Harmoniae autem filias, easque in Attica natas, etsi nemo Musas tradiderit praeter Euripidem, tamen ingeniosum est poëtae commentum, neque illis aut mater alia quam Harmonia dignior aut, his praesertim ludorum Bacchicorum diebus, natale solum convenientius excogitari poterat. PFLUGK. Hesiodus Theog. 53. τὰς ἐν Πιερίῃ Κρονίδῃ τέκε πατρὶ μιγεῖσα Μνημοσύνη, γουνοῖσιν Ἐλευθῆρος μεδέουσα. indicat fere Euripidei commenti originem. Attigit hanc fabulam etiam G. Hermannus in Opusc. vol. II. p. 296.

V. 826 sqq. Venus terram auris molliter spirantibus, sapientiam amoris lusu temperat. PFLUGK.

τὰν Κύπριν κλῄζουσιν ἀφυσσαμέναν
χώραν καταπνεῦσαι μετρίας ἀνέμων
ἡδυπνόους αὔρας, ἀεὶ δ᾽ ἐπιβαλλομέναν
χαίταισιν εὐώδη ῥοδέων πλόκον ἀνθέων
τᾷ σοφίᾳ παρέδρους πέμπειν ἔρωτας,
παντοίας ἀρετᾶς ξυνεργούς.

στροφὴ β΄.

πῶς οὖν ἱερῶν ποταμῶν
ἢ πόλις ἢ φίλων
πόμπιμός σε χώρα
τὰν παιδολέτειραν ἕξει,
τὰν οὐχ ὁσίαν; μετ᾽ ἄλλων

ω
V. 827. *ἀφυσσαμέναν* B. *ἀφυσσαμέναν* cd*B*. *ἀφυσαμέναν* ceteri, ut videtur.

V. 829. post *ἀνέμων* additum legitur *ἡδυπνόους* in *B*[*C*]. item a recentiore manu in B. *ἀεὶ* codices. *αἰεὶ* Aldus.

V. 831. *τῇ σοφίᾳ* C.

V. 834. *ἢ φίλων ἢ* (*ἡ* C) *πόλις* (*πόλιν* Ea) BCEabcd. *ἢ πόλις ἢ φίλων* *B*[*C*].

V. 835. *πόμπιμος* (corr. in *πόμπιμον*) B. *πόμπιμον* C. *πόμπιμος* Eab*BC*. *πόμπιμος* etiam Schol.

V. 836. Photius p. 370.

V. 828. *χῶραν*] Verbum *καταπνεῦσαι* requirere videtur *χώρας* (cf. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 376.), idque iubente Reiskio reposuit Porsonus. Accusativum defendit Matthiae loco Pindari Pyth. V. 12. *εὐδίαν ὃς* (Boeckhius scripsit *εὐδιανός*, cf. tamen Explicat. p. 284.) *μετὰ χειμέριον ὄμβρον τεὰν καταιθύσσει μάκαιραν ἑστίαν.* PFLUGK.

V. 831. *Ἔρωτας* equidem eos intellegam, qui tristem taetricumque morem exhilarent et molliant ac gratiam venustatemque cuivis rei, et maxime poësi (*σοφίᾳ*), concilient. Hinc iidem *παντοίας ἀρετᾶς ξυνεργοί.* C. A. Boettiger Prol. de Med. p. 119. adn. puerorum amores intellegendos putabat: quod qui probat, adferre poterit amatores apud Spartanos, qui quidem *διετέλουν σπουδάζοντες, ὅπως ἄριστον ἀπεργάσαιντο τὸν ἐρώμενον.* Plutarch. Lycurg. 18. PFLUGK.

V. 833—42. Ordinem verborum pulcre perspexit Elmsleius; quo duce construe: *πῶς οὖν ἡ πόλις ἱερῶν ποταμῶν ἢ φίλων πόμπιμος χώρα σὲ τὰν παιδολέτειραν ἕξει;* Urbem sacrorum fluviorum Athenas intellegit, ad Cephisum et Ilissum sitas, ut Thebae in Phoen. 831. *πύργοι διδύμων ποταμῶν.* Adde Pind. Olymp. II. 10. *ἱερὸν οἴκημα ποταμοῦ*, id est Agrigentum; vide Boeckhii Explicatt. p. 123. — *χώρα πόμπιμος* (alii *πόμπιμον*) videtur esse terra, in quam quis tuto decedere possit. Similiter apud Pind. Nem. III. 24. *πόμπιμον νόστου τέλος* terminus, quo quidem deduci possint naves, interprete Dissenio. PFLUGK. *χώρα πόμπιμος* legit et explicavit etiam Scholiastes: *πόμπιμος· ἡ τὴν ἐκπεμφθεῖσαν ὑποδεχομένη, οὐκ αὐτὴ πόμπιμος οὖσα.*

V. 837. *τὰν οὐχ ὁσίαν μετ᾽*

σκέψαι τεκέων πλαγάν,
σκέψαι φόνον οἷον αἴρει.
μή, πρὸς γονάτων σε πάντες
πάντως ἱκετεύομεν,
μὴ τέκνα φονεύσῃς.

ἀντιστροφὴ β'.

πόθεν θράσος ἢ φρενὸς ἢ
χειρὶ τέκνων σέθεν
καρδίᾳ τε λήψει,

V. 839. αἱρῇ libri. αἴρει Elmsleius.
V. 840. πάντες πάντως *B C.* fortasse etiam d. πάντως πάντες ceteri. Equidem et strophicos versus et antistrophicos, ut nunc leguntur, vix habeo sanos.
V. 842. τέκνα μὴ φονεύσῃς libri. μὴ τέκνα φονεύσῃς Musurus. μὴ eiecit Brunckius.
V. 843. πῶς δὲ θράσος Musurus. πόθεν θράσος libri.

ἄλλων] Sic nunc fere ediderunt. Quae interpunctio si vera est, non poterit μετ' ἄλλων aliter intellegi, nisi ut cum verbo ἕξει coniungatur: habebit una cum aliis [vid. ed. Musgr. Vol. III. p. 245. ed. Beck.]. Nam quod Pflugkius interpretatus est: τὰν οὐχ ὁσίαν μετ' ἄλλων, quam non fas est cum aliis vivere, coll. Orest. 46. et Iphig. Taur. 947., et Elmsleius: τὰν οὐχ ὁσίαν ὡς οἱ ἄλλοι πολῖται, utrumque alienum est ab ea oratione, quam posuit Euripides. Quod autem A. Matthiae, verba μετ' ἄλλων cum sequentibus coniungens, vertit: cum aliis, non mecum, de caede liberorum delibera, id minime convenit in verba: σκέψαι φόνον οἷον αἴρει. Quae quum ita sint, facile adducor, ut veram Scholiastae rationem habeam, qui ipse quoque verba μετ' ἄλλων ad sequentia adsumens hoc dicit: Τὴν πληγήν, φησί, τὴν τῶν τέκνων καὶ τὸν φόνον μὴ προπετῶς δράσῃς, ἀλλὰ πρότερον μεθ' ἡμῶν ἢ ἄλλων τινῶν σκέψαι, εἰ τοῦτο δρᾶσαί σε χρή. Cf. Iphig. Aul. v. 1356. ed. Matth.: δεῦρο δὴ Σκέψαι μεθ' ἡμῶν, μῆτερ, ὡς καλῶς λέγω.

V. 844 sqq. πόθεν θράσος ἢ φρενὸς ἢ χειρὶ τέκνων σέθεν καρδίᾳ τε λήψει] Sic libri hunc locum scriptum exhibent constanter. Vulgatam scripturam e parte tuetur etiam Scholiastes, qui haec habet: Πόθεν θράσος· τίνι λογισμῷ χρησαμένη, τουτέστι τίς σε ὁ τῶν πάντων πείσας τοσοῦτον θράσος ἐνθεῖναι τῇ σαυτῆς ψυχῇ ἢ τῇ δεξιᾷ ὁπλιζομένῃ κατὰ τῶν φιλτάτων παίδων παρεσκεύασεν; et deinde: Καρδίᾳ τε λήψῃ· ἀντὶ τοῦ κατὰ τὴν σαυτῆς καρδίαν καὶ τὸν λογισμὸν προσλήψῃ, σχήσεις. Ac mihi quidem librorum scriptura explicatione potius quam correctione egere videtur. Primum enim apparet priorem vocis partem: πόθεν θράσος ἢ φρενός, pertinere ad mentis intimae audaciam, quemadmodum et Sophocles dixit in Aiace v. 46: ποίαισι τόλμαις ταῖσδε καὶ φρενῶν θράσει; et ante Sophoclem Homerus: ἐνὶ φρεσὶ θάρσος ἔθηκε. Si tum pergit poëta: ἢ χειρὶ τέκνων σέθεν καρδίᾳ τε λήψει, facile doceri potest pertinere hoc ad externam vel dicam corporis fortitudinem. Id enim verbis χειρὶ — καρδίᾳ τε satis significatur, quia, uti

δεινὰν προσάγουσα τόλμαν;
πῶς δ' ὄμματα προσβαλοῦσα
τέκνοις ἄδακρυν μοῖραν
σχήσεις φόνου; οὐ δυνάσει,
παίδων ἱκετᾶν πιτνόντων,
τέγξαι χέρα φοινίαν
εὐτλάμονι θυμῷ.

ΙΑΣΩΝ.

ἥκω κελευσθείς· καὶ γὰρ οὖσα δυσμενὴς

V. 847. *ὄμμα* (corr. in *ὄμματα*) B. *ὄμμα* CEacd. *ὄμματα* *B*[*C*] γρ. *βαλοῦσα*.
δ' om. bc. *προσλαβοῦσα* B. *προσβαλοῦσα* ceteri nisi quod *προβ*. C*B*.

V. 849. *φόνου* (corr. in *φόνον*) B. *φόνου* E. *C*. sec. Magium. *φόνον* *B* et ceteri, ut videtur. *δυνάση* BCEabc *δυνήση* *B* cum ceteris, ut videtur.

V. 850. *πιτνόντων* B. *πιτνώντων* CE. *πιτνῶντων* a. *πιτνόντων* *B* et ceteri, ut videtur.

γρ. *καὶ φόνιον*
V. 851. *χεῖρα* libri. *χέρα* Aldus. *φονίαν* B. *φόνιαν* C[E]bcd. *φόνιον* *B*. *φοινίαν* *C*.

V. 852. *ἐν τλάμονι θυμῷ* Musurus. Eadem corruptela libros occupaverat in Aeschyli Pers. 29., ubi nunc recte *εὐτλήμονι* legitur.

θράσος φρενός ad mentis consilium, sic eae voces ad vim atque audaciam in perpetrando facinore pertinent. Et de *χειρί* non est quod dicam, *καρδία* autem simili modo infra v. 1231. dicitur: *ἀλλ' εἶ' ὁπλίζου, καρδία*. Nec aliter dicitur v. 1029: *καρδία γὰρ οἴχεται*, nisi de fortitudine externa. Habemus igitur talem distinctionem, qualis est apud Homerum in Odyss. lib. VI. v. 139 sq.: *Τῇ γὰρ Ἀθήνη Θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε, καὶ ἐκ δέος εἵλετο γυίων*. Si quaerat quispiam, cur hanc distinctionem non adiuverit poëta eo, ut, quum *φρενός* dixisset, etiam *χειρὸς κτέ*. diceret, ei facile responderi potest. Nam poëta ubi venit ad alterum membrum, alius genetivi, quem erat adiuncturus, ei in mentem venit, et quod potuit ad *θράσος* referri, uti praecedens *φρενός*, id ad verbum *λήψει* adiunxit itaque pro: *πόθεν θράσος — χειρὸς — καρδίας τε λήψει*, recte atque ordine dixit: *πόθεν θράσος — χειρὶ — καρδίᾳ τε λήψει*. De genetivo autem *τέκνων σέθεν* hoc dico, qui non singula exempla e grammaticis, sed vim ac potestatem casuum didicerit, haesitaturum non esse. Nam uti totus comparatus locus est, est fere idem, quod *κατὰ τέκνων σέθεν*. — Sic superiore tempore de hoc loco statueram. Nec nunc muto sententiam, quamquam lubenter profiteor de veritate scripturae dubitari posse maxime in hac parte carminis. Ceterum commemoro G. quoque Hermannum in Iahnii Nov. Ann. philol. et paedag. vol. XXXIII. p. 121. *θράσος τέκνων* eodem quo me modo interpretatum esse.

V. 848 sq. *μοῖραν — φόνου*] Non est idem, quod *φόνον*, uti interpretatus est A. Matthiae, sed est destinata caedes, quemadmodum infra v. 876 sq. dicitur: *καὶ μοῖραν θανάτου προσλήψεται δύστανος*.

οὐκ ἄν γ' ἁμάρτοις τοῦδέ γ', ἀλλ' ἀκούσομαι,
τί χρῆμα βούλει καινὸν ἐξ ἐμοῦ, γύναι.

ΜΗΔΕΙΑ.

Ἰᾶσον, αἰτοῦμαί σε τῶν εἰρημένων
συγγνώμον' εἶναι· τὰς δ' ἐμὰς ὀργὰς φέρειν
εἰκός σ', ἐπεὶ νῷν πόλλ' ὑπείργασται φίλα.
ἐγὼ δ' ἐμαυτῇ διὰ λόγων ἀφικόμην
κἀλοιδόρησα· σχετλία, τί μαίνομαι
καὶ δυσμεναίνω τοῖσι βουλεύουσιν εὖ,
ἐχθρὰ δὲ γαίας κοιράνοις καθίσταμαι
πόσει θ', ὃς ἡμῖν δρᾷ τὰ συμφορώτατα
γήμας τύραννον καὶ κασιγνήτους τέκνοις
ἐμοῖς φυτεύων; οὐκ ἀπαλλαχθήσομαι
θυμοῦ; τί πάσχω, θεῶν ποριζόντων καλῶς;

V. 854. *οὐκ ἂν* libri cum Script. Chr. pat. v. 1988. *οὐκ ἄν γ'* Musurus. *οὔτἄν* Porsonus. *τοῦδ' ἔτ'* BEbcd *τοῦδε τ'* C. *τοῦδέ γ'* *B*[*C*] cum Script. Christ. pat. l. c.
V. 858. *εἰκός γ'* *BC*.
V. 861. *βουλεύσασιν* *B*. *βουλεύουσιν* ceteri et Etym. Magn. p. 292, 13.

V. 854. *οὐκ ἄν γ' ἁμάρτοις τοῦδέ γ'*] *Γὲ* repetitum defendunt Lobeck. ad Aiac. p. 303. Werfer. in Act. Philol. Monac. T. I. p. 98. G. Hermann. ad Sophocl. Ai. 1318. Schneider. ad Xenoph. Cyrop. II, 3, 24. Adde Matth. ad Phoen. 554. PFLUGK. Scil. *γ'*, quod libri omittunt, est ex antiqua correctione.

V. 857. *συγγνώμον' εἶναι*] Xenoph. Cyrop. VI, 1, 37: *πρᾶός τε καὶ συγγνώμων τῶν ἀνθρωπίνων ἁμαρτημάτων*. PFLUGK. *τὰς δ' ἐμὰς ὀργὰς φέρειν.* Aeschyl. Eumen. 833: *ὀργὰς ξυνοίσω σοι.*

V. 859. *διὰ λόγων ἀφικόμην*] *Διὰ λόγων ἀφικέσθαι τινὶ* vel *ἰέναι τινὶ* proprie est sermonem cum aliquo suscipere, veluti in Herodoti, quae fertur, Vita Homeri cap. 24: *Διὰ λόγων δὲ ἰὼν Ὁμήρῳ ὁ Χῖος εὑρίσκει ἐόντα δεξιὸν καὶ πολλῶν ἔμπειρον κτἑ.*, tum in Troadibus Euripidis v. 916: *ἐγὼ δ' ἅ σ' οἶδα διὰ λόγων ἰόντ' ἐμοῦ Κατηγορήσειν, ἀντιθεῖσ' ἀμείψομαι Τοῖς σοῖσι τἀμὰ καὶ τὰ σ' αἰτιάματα.* Sed quoniam, si nobiscum ipsi sermones habemus, id denique nihil aliud est nisi cum animo argumenta alicuius rei ab utraque parte examinare, fere hoc dicitur de ratione, quam inimus, uti hoc loco et infra v. 1069: *Πολλάκις ἤδη διὰ λεπτοτέρων μύθων ἔμολον.*

V. 864. *γήμας τύραννον κτἑ.*] Callide Medea iisdem utitur argumentis nunc, quibus antea ipse Iason usus erat v. 591 sqq. *σῶσαι θέλων Σὲ καὶ τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς ὁμοσπόρους Φῦσαι τυράννους παῖδας, ἔρυμα δώμασιν.* Cf. etiam v. 559 sqq. *παῖδάς τε θρέψαιμ' ἀξίως δόμων ἐμῶν, Σπείρας τ' ἀδελφοὺς τοῖσιν ἐκ σέθεν τέκνοις Εἰς ταὐτὸ θείην καὶ ξυναρτήσας γένος Εὐδαιμονοίην.*

οὐκ εἰσὶ μέν μοι παῖδες, οἶδα δὲ χθόνα
φεύγοντας ἡμᾶς καὶ σπανίζοντας φίλων;
ταῦτ᾽ ἐννοήσασ᾽ ᾐσθόμην ἀβουλίαν
πολλὴν ἔχουσα καὶ μάτην θυμουμένη.
νῦν οὖν ἐπαινῶ, σωφρονεῖν τέ μοι δοκεῖς
κῆδος τόδ᾽ ἡμῖν προσλαβών, ἐγὼ δ᾽ ἄφρων,
ᾗ χρῆν μετεῖναι τῶνδε τῶν βουλευμάτων
καὶ ξυμπεραίνειν καὶ παρεστάναι λέχει
νύμφην τε κηδεύουσαν ἥδεσθαι σέθεν.
ἀλλ᾽ ἐσμὲν οἷόν ἐσμεν, οὐκ ἐρῶ κακόν,
γυναῖκες· οὔκουν χρῆν σ᾽ ὁμοιοῦσθαι κακοῖς,

V. 869. *ἐννοηθεῖσ᾽ B[C]* cum Script. Chr. pat. v. 806.
V. 874. *ξυγγαμεῖν σοι C.*
V. 877. *χρῇ σ᾽ B. χρή σ᾽ C. χρῆν σ᾽* ceteri, in his *ἐχρῆν σ᾽* B.

V. 867 sq. **οἶδα δὲ χθόνα φεύγοντας ἡμᾶς κτέ.**] Haec respondent iis, quae supra dicta erant v. 556 sqq. *Ἀλλ᾽ ὡς, τὸ μὲν μέγιστον, οἰκοῖμεν καλῶς Καὶ μὴ σπανιζοίμεσθα, γιγνώσκων ὅτι Πένητα φεύγει πᾶς τις ἐκποδὼν φίλος.* et iis, quae antea v. 551. dixit Iason: *ἢ παῖδα γῆμαι βασιλέως φυγὰς γεγώς.* Hinc apparet intellegi etiam hoc loco Iolcum patriam, unde fugerint. Recte igitur iam Scholiastes: *Εἶθ᾽ ὅτι καὶ φυγάδες ἐσμὲν ἐκβεβλημένοι τῆς Θεσσαλίας κτέ.*

V. 869. **ταῦτ᾽ ἐννοήσασ᾽ ᾐσθόμην**] Participium *ἐννοηθεὶς* non memini sic legere apud tragicum poëtam, saepe in soluta oratione, veluti in Xenophontis Disciplina Cyri IIII. 2, 3. *ἐννοήσασα* dixit etiam Soph. in Electr. 639. Itaque iure primus mihi videor *ἐννοήσασ᾽* hic reposuisse pro *ἐννοηθεῖσ᾽*, quod habent libri deteriores et Scriptor Christi pat. 905.

V. 873. **ᾗ χρῆν μετεῖναι**] Ad verbum *ξυμπεραίνειν* subaudi *ἦν ἐχρῆν*, quo refertur etiam accusativus *κηδεύουσαν*. V. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 428. p. 792. ed. sec. Heindorf. ad Plat. Hipp. mai. §. 22. Ceterum vocabulum *νύμφην* non ab *ἥδεσθαι*, sed a participio *κηδεύουσαν* pendet: quod moneo propter Matthiae in gr. Gr. ampl. §. 555. p. 1089. ed. sec. PFLUGK. A. Matthiae l. c. sic explicaverat, quasi haec constructio esset *ἥδεσθαι, ὅτι ἡ νύμφη ἐκήδευέ σου*, ut in Soph. Philoct. 1314. *ἥσθην σε — εὐλογοῦντα πατέρα τὸν ἐμόν.* diceretur. Immo constructio haec est: *καὶ ἣν ἐχρῆν ἥδεσθαι κηδεύουσαν νύμφην τὴν σήν*, id est, et quam oportebat gaudere ipsam colentem sponsam tuam, quod est idem quod: et quam oportebat lubenter et cum laetitia colere sponsam tuam.

V. 876. **ἀλλ᾽ ἐσμὲν οἷόν ἐσμεν**] Est quasi se ipsam contemnentis haec vox, de qua recte exposuit Abreschius ad Aeschyli Agam. 67. *ἔστι δ᾽ ὅπῃ νῦν ἐστί.* t. I. p. 253. (p. 138. ed. Hal.). Similiter dicitur in Aristoph. Equit. 332. *εἰσὶν ἄνδρες οἵπερ εἰσίν.*, nisi quod genus neutrum magis etiam declarat demissum Medeae animum, quo fingit se iam esse, quo de genere illud Pauli est, quod excitavit Abreschius l. c. ex epist. ad Corinth. I. 15, 10. *εἰμὶ ὅ εἰμι.* Cf. infra v. 998. *ἤγγειλας οἷ᾽ ἤγγειλας.*

V. 877. **οὔκουν χρῆν σ᾽**

οὐδ' ἀντιτείνειν νήπι' ἀντὶ νηπίων.
παριέμεσθα καί φαμεν κακῶς φρονεῖν
τότ', ἀλλ' ἄμεινον νῦν βεβούλευμαι τόδε.
ὦ τέκνα, τέκνα, δεῦτε, λείπετε στέγας,
ἐξέλθετ', ἀσπάσασθε καὶ προσείπατε
πατέρα μεθ' ἡμῶν, καὶ διαλλάχθηθ' ἅμα
τῆς πρόσθεν ἔχθρας εἰς φίλους μητρὸς μέτα·
σπονδαὶ γὰρ ἡμῖν, καὶ μεθέστηκεν χόλος.
λάβεσθε χειρὸς δεξιᾶς. οἴμοι κακῶν·
ὡς ἐννοοῦμαι δή τι τῶν κεκρυμμένων.
ἆρ', ὦ τέκν', οὕτω καὶ πολὺν ζῶντες χρόνον
φίλην ὀρέξετ' ὠλένην; τάλαιν' ἐγώ,
ὡς ἀρτίδακρύς εἰμι καὶ φόβου πλέα.
χρόνῳ δὲ νεῖκος πατρὸς ἐξαιρουμένη
ὄψιν τερείνην τήνδ' ἔπλησα δακρύων.

ά
V. 880. τόδε B. τόδε Ccd. τάδε *B*[*C*].
V. 882. ἐξέλθατ' *B*. Aldus.
V. 883. διαλλάγηθ' bc.
V. 886. λάζεσθε Script. Chr. pat. v. 469.
V. 892. τερεινήν B*B*. τερείνην ceteri. τέρειναν Barnesius, τερείνων G. Hermannus.

ὁμοιοῦσθαι] Est hoc: Non igitur oportebat nec tu fecisti etc. Recte enim Nauckius quoque χρῆν σ' recepit pro χρή σ'.

V. 879. παριέμεσθα] πανόμεθα, παραπεμπόμεθα, οἷον παραιτοῦμαι, συγχωρῶ. SCHOL. Est remittimus pristinam contentionem et veniam petimus. Cf. Platonis Apol. p. 17. C. καὶ μέντοι καὶ πάνυ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο ὑμῶν δέομαι καὶ παρίεμαι. cl. Timaei Lex. Plat. p. 207. Ruhnk. παρίεμαι, παραιτοῦμαι.

V. 880. ἀλλ' ἄμεινον νῦν βεβούλευμαι τόδε] Est plane nostrum: Allein ich habe mich besser = anders in der Sache berathen.

V. 881. δεῦτε] Non satis circumspecte fecit Elmsleius, quod pro δεῦτε sine libris scripsit δεῦρο. Nam etiam Script. Chr. pat. 466. 687. docet se hanc formam apud tragicos Graecos invenisse. Vide ad Devarium vol. II. p. 777.

V. 883. διαλλάχθηθ' ἅμα τῆς πρόσθεν ἔχθρας] Andocides de reditu §. 26. ἐξὸν αὐτῷ διαλλαχθέντι τῆς ἔχθρας καὶ γενομένῳ κηδεστῇ ἄρξαι μετ' ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν τῆς πόλεως. PFLUGK.

V. 888. καὶ πολὺν — χρόνον] Particula καὶ dicitur cum ellipsi quadam; nam sententia est: Manus non porrigetis nunc solum, sed etiam diu viventes porrigetis? PFLUGK.

V. 890. ὡς ἀρτίδακρύς εἰμι] Cf. Hesych. vol. I. p. 557. ἀρτίδακρυς· εὐχερὴς πρὸς δάκρυον.

V. 891. χρόνῳ] tandem, post longum temporis intervallum. [cf. infra v. 899.] νεῖκος πατρός, litem cum patre. PFLUGK.

V. 892. ὄψιν τερείνην]

ΧΟΡΟΣ.

κἀμοὶ κατ' ὄσσων χλωρὸν ὡρμήθη δάκρυ·
καὶ μὴ προβαίη μεῖζον ἢ τὸ νῦν κακόν.

ΙΑΣΩΝ.

αἰνῶ, γύναι, τάδ', οὐδ' ἐκεῖνα μέμφομαι·
εἰκὸς γὰρ ὀργὰς θῆλυ ποιεῖσθαι γένος,
γάμους παρεμπολῶντος ἀλλοίους, πόσει.
ἀλλ' εἰς τὸ λῷον σὸν μεθέστηκεν κέαρ,
ἔγνως δὲ τὴν νικῶσαν ἀλλὰ τῷ χρόνῳ

V. 895. *οὐκ ἐκεῖνα C.*

V. 897. *πόσει* libri et Scholiastes. Is tamen *ἐμοῦ* adfert pro var. lect.

V. 899. *ἀλλὰ νῦν χρόνῳ* (gl. a pr. m. *τὸ νῦν περισσόν*, a m. sec. *γρ. τῷ*) B. *ἀλλὰ νῦν χρόνῳ* E. *ἀλλὰ τῷ χρόνῳ* ceteri.

Scripsit Elmsleius *ὄψιν τέρειναν*, adferens Hipponactis illud ap. Hephaest. p. 30. *Εἴ μοι γένοιτο παρθένος καλή τε καὶ τέρεινα.* cf. Th. Bergk Poët. lyric. Graec. vol. II. p. 777. ed. tert. Aeschyli Suppl. 967. Herm. Euripid. Cycl. 512. Sed quum in libris aut *τερεινὴν* aut etiam *τερείνην* scriptum sit, vix potest dubitari quin Kirchhoffius recte restituerit *τερείνην.* conf. Anacreontis carm. LIII. 1 sq. [Th. Bergk. Anthol. lyr. p. 323.] *Στεφανηφόρου μετ' ἦρος Μέλπομαι ῥόδον τέρεινον Συνέταιρον αὐξίμολπον.*

V. 893. *χλωρὸν — δάκρυ*] Quod recurrit mox v. 909. et Helen. 1189. recte, puto, cum Homerico *θαλερὸν δάκρυ* comparavit G. Hermannus. PFLUGK. Praeivit Eustathius in Iliad. p. 217, 2. *Ἐπεὶ δὲ καὶ χλωρά εἰσι θάλλοντα καὶ ὑγρότητα ἔχει πλείω, διὰ τοῦτο καὶ ὑγρὸν δάκρυον καὶ χλωρὸν ὁ Εὐριπίδης φησί, Σοφοκλῆς δὲ ἐν Τραχινίαις* (844)· *χλωρὰν ἄχνην δακρύων ἔφη.*

V. 895. *οὐδ' ἐκεῖνα*] ne priores quidem cogitationes Medeae, quas ira exacerbata conceperat, vult nunc in reprehensionem vocare, etiam si per se laudandae non erant.

V. 897. *παρεμπολῶντος*] Quod iam apud Scholiasten scriptura *παρεμπολῶντι* adfertur, cuius haec verba sunt: *ἰδίως οὖν εἴρηκε πόσει ἀντὶ τοῦ πόσιος. οἱ δὲ ὑποκριταὶ ἀγνοήσαντες γράφουσιν ἀντὶ τοῦ πόσει ἐμοῦ, ὅπερ οὐ δεῖ.*, recte Pflugkius adnotavit, factum esse non nunquam, ut genetivis, quos dicunt, absolutis uterentur Graeci scriptores etiam ibi, ubi casui nominis accommodari participium potuisset. Quod ubi fit, magis condicionis causa, quae continetur genetivis absolutis, effertur, veluti in eo ipso loco, quo usus est Pflugkius, Demosth. de coron. §. 135. *οὐκοῦν ὅτε, τούτου μέλλοντος λέγειν, ἀπήλασεν αὐτὸν ἡ βουλὴ καὶ προσέταξεν ἑτέρῳ, τότε καὶ προδότην εἶναι καὶ κακόνουν ὑμῖν ἀπέφηνεν.* cf. Rost. gr. Gr. §. 131. adn. 2.

V. 898. *εἰς τὸ λῷον*] Vergilius Aen. I. 281. *Consilia in melius referet.* PFLUGK.

V. 899. *ἀλλὰ τῷ χρόνῳ*] saltem aliquando, cum ellipsi verborum *εἰ καὶ μὴ πρότερον.* Sophocles Philoct. 1041. *τίσασθε, τίσασθ' ἀλλὰ τῷ χρόνῳ ποτὲ ξύμπαντας αὐτούς.* Plene Eurip. Helen. 989. Isocrat. Archid. §. 62. Cf. G. Hermann. ad Viger. p. 811. n. 273. ed. tert.

βουλήν· γυναικὸς ἔργα ταῦτα σώφρονος.
ὑμῖν δέ, παῖδες, οὐκ ἀφροντίστως πατὴρ
πολλὴν ἔθηκε σὺν θεοῖς προμηθίαν·
οἶμαι γὰρ ὑμᾶς τῆσδε γῆς Κορινθίας
τὰ πρῶτ' ἔσεσθαι σὺν κασιγνήτοις ἔτι.
ἀλλ' αὐξάνεσθε· τἆλλα δ' ἐξεργάζεται
πατήρ τε καὶ θεῶν ὅστις ἐστὶν εὐμενής·
ἴδοιμι δ' ὑμᾶς εὐτραφεῖς ἥβης τέλος
μολόντας, ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν ὑπερτέρους.
αὕτη, τί χλωροῖς δακρύοις τέγγεις κόρας,
στρέψασα λευκὴν ἔμπαλιν παρηίδα,

V. 902. *σωτηρίαν B* [*C*].
V. 903. *ἡμᾶς* bc.
V. 908. *μολῶντας B.*
V. 909. *αὐτὴ* libri. Correxit Reiskius. Eustathius in Il. p. 217, 2.

Elmslei. ad Heraclid. 363. Heindorf. ad Plat. Soph. §. 44. Bähr in Creuzeri Melet. III. p. 26. PFLUGK. Quamquam meliorum librorum auctoritate nunc Kirchhoffius et Nauckius *ἀλλὰ νῦν χρόνῳ* ediderunt, tamen illorum rationem veritus sum sequi, quod ex Scholiastae verbis: *ἔγνως δὲ τὴν νικῶσαν ἀλλὰ νῦν· ὥσπερ ἐκ μετανοίας τὸ κάλλιστον αὐτῇ βουλεύῃ. τὸ δὲ ἑξῆς· ἔγνως δὲ τῷ χρόνῳ τὴν νικῶσαν βουλήν.*, mihi videtur apparere, *νῦν* interpretationis causa ascriptum fuisse. Ceterum ut hoc loco plene dicitur *τὴν νικῶσαν βουλήν*, sic Herodotus dixit VII. 175. *ἡ νικῶσα δὲ γνώμη ἐγένετο τὴν ἐν Θερμοπύλῃσι ἐσβολὴν φυλάξαι.* Nam notum est saepius *τὴν νικῶσαν* omisso nomine dici in oratione soluta.

V. 901. *ὑμῖν δέ*] Permirum est a multis criticis hanc omnium librorum scripturam propterea repudiatam esse, quod quum praestantissimi libri proximo, qui sequitur, versu haberent *προμηθίαν* pro olim vulgato *σωτηρίαν*, hoc fuerit recipiendum, cum hoc autem verbo dativum non congruere. Nam recte iam A. Matthiae intellexit dativum commode stare posse, quod sententiam potius quam singulorum verborum constructionem spectasset poëta. Non recte igitur illi fecerunt, qui nuper etiam Brunckio auctore et Porsono Valckenarii (ad Phoen. 1475.) coniecturam *ὑμῶν* receperunt.

V. 904. *τὰ πρῶτ' ἔσεσθαι*] Aristophan. Ran. 422. *νυνὶ δημαγωγεῖ 'ν τοῖς ἄνω νεκροῖσι κἄστιν τὰ πρῶτα τῆς ἐκεῖ μοχθηρίας.* Herod. VI. 100. *Αἰσχίνης ὁ Νόθωνος ἐὼν τῶν Ἐρετριέων τὰ πρῶτα.* cf. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 438. et me ad Orest. 1247. p. 167.

V. 905. *ἐξεργάζεται*] Praesens pro futuro, sed illud maiore cum vi ponitur, quasi dicas: et facit et facturus est. PFLUGK.

V. 907. *ἥβης τέλος*] ad pubertatis maturitatem. Sic *γήρως τέλος* Alcest. 415. PFLUGK.

V. 909. *αὕτη, τί χλωροῖς κτέ.*] Cf. Hecub. 1127. *οὗτος, τί πάσχεις;* et quae ad eum locum attulit Pflugkius p. 102. et Stallbaum. ad Platon. Conviv. p. 172. A.

κοὐκ ἀσμένη τόνδ' ἐξ ἐμοῦ δέχει λόγον;

ΜΗΔΕΙΑ.

οὐδέν· τέκνων τῶνδ' ἐννοουμένη πέρι.

ΙΑΣΩΝ.

θάρσει νυν· εὖ γὰρ τῶνδ' ἐγὼ θήσω πέρι.

ΜΗΔΕΙΑ.

δράσω τάδ'· οὔτοι σοῖς ἀπιστήσω λόγοις·
γυνὴ δὲ θῆλυ κἀπὶ δακρύοις ἔφυ.

ΙΑΣΩΝ.

τί δή, τάλαινα, τοῖσδ' ἐπιστένεις τέκνοις;

ΜΗΔΕΙΑ.

ἔτικτον αὐτούς· ζῆν δ' ὅτ' ἐξηύχου τέκνα,
εἰσῆλθέ μ' οἶκτος, εἰ γενήσεται τάδε.

V. 911. Cramer Anecd. Oxon. III. p. 358. p. 374.
V. 913. *νῦν* libri. Correxit Barnesius. *εὖ γὰρ τῶνδ' ἐγὼ* *γρ. θήσω* *θήσω* (corr. in *θήσομαι*) *πέρι* B. *εὖ γὰρ τῶνδε νῦν θήσω πέρι* C. *εὖ γὰρ τῶνδε νῦν θήσομαι πέρι* abc. *εὖ γὰρ τῶνδε θήσομαι πέρι* d. *εὖ γὰρ νῦν τῶν δ' ἐγὼ θήσω πέρι* *B*. *εὖ γὰρ τῶνδ' ἐγὼ θήσω πέρι* *C*. cum Script. Chr. pat. 761. De E non constat.
V. 914. *οὔτι* *BC*. Script. Chr. pat. 767.
V. 915. *θῆλυς* E.
V. 916. *τί δῆτα λίαν* *B*[*C*].
V. 917. *ἐξηύχου* *C*. *ἐξηύχουν* ceteri et Schol.

V. 911. *κοὐκ ἀσμένη — δέχει λόγον*] Hunc versum, qui infra v. 993. iterum ponitur, aut hoc loco aut infra omittendum esse censuerunt critici. Ego utroque loco servandum esse existimo et hoc quidem loco iam v. 909. *αὕτη, τί χλωροῖς κτἑ.* significaverat Iason Medeam non quietam audire eius orationem, sed commotam animo flere, ut sane recte huc adiungi potuerit ille versus. Vide quae infra dicta sunt ad v. 993.

V. 913. *εὖ γὰρ τῶνδ' ἐγὼ θήσω πέρι*] Cf. Hec. 875. *πάντ' ἐγὼ θήσω καλῶς.* Orest. 1664. *τὰ πρὸς πόλιν δὲ τῷδ' ἐγὼ θήσω καλῶς.* Hippol. 521. *ταῦτ' ἐγὼ θήσω καλῶς.* Nam nullam rationem habet quod Elmsleius putat dici ab Euripide potuisse *θήσω καλῶς*, non item *εὖ θήσω.* Pronomen autem *ἐγώ* ad h. l. aptissimum esse nemo facile negabit.

V. 915. Locum persimilem ex Danaë Euripidis ap. A. Nauckium Tragic. Graec. fragm. p. 362. n. 324. attulit Matthiae: *ἔρως γὰρ ἀργὸν κἀπὶ τοῖς ἀργοῖς ἔφυ.* cl. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 437.

V. 917. *ζῆν ὅτ' ἐξηύχου τέκνα*] Quamquam libri fere omnes et Scholiastes *ἐξηύχουν*, ut id pertineat ad verbum *ἐξαυχεῖν*, scriptum exhibent, tamen *ἐξηύχου* vel *ἐξεύχου* verum esse existimo, quod natum est ex antiqua correctione. Respicitur ad v. 907 sqq.

V. 918. *εἰσῆλθέ μ' οἶκτος*] Scil. *ἐννοουμένην, εἰ γενήσεται τάδε.* PFLUGK. Vix opus est statuere eius modi ellipsin, si recordamur ea, quae dicta sunt ad v. 186. Nam eodem iure quo Graeci dixerunt *φόβος ἐστὶν εἰ γενήσε-*

ἀλλ᾽ ὧνπερ οὕνεκ᾽ εἰς ἐμοὺς ἥκεις λόγους,
τὰ μὲν λέλεκται, τῶν δ᾽ ἐγὼ μνησθήσομαι.
ἐπεὶ τυράννοις γῆς μ᾽ ἀποστεῖλαι δοκεῖ,
κἀμοὶ τάδ᾽ ἐστὶ λῷστα, γιγνώσκω καλῶς,
μήτ᾽ ἐμποδὼν σοὶ μήτε κοιράνοις χθονὸς
ναίειν, δοκῶ γὰρ δυσμενὴς εἶναι δόμοις,
ἡμεῖς μὲν ἐκ γῆς τῆσδ᾽ ἀπαίρομεν φυγῇ,
παῖδες δ᾽ ὅπως ἂν ἐκτραφῶσι σῇ χερί,
αἰτοῦ Κρέοντα τήνδε μὴ φεύγειν χθόνα.

ΙΑΣΩΝ.

οὐκ οἶδ᾽ ἂν εἰ πείσαιμι, πειρᾶσθαι δὲ χρή.

ΜΗΔΕΙΑ.

σὺ δ᾽ ἀλλὰ σὴν κέλευσον αἰτεῖσθαι πατρὸς
γυναῖκα παῖδας τήνδε μὴ φεύγειν χθόνα.

V. 920. *μεμνήσομαι* pro var. lect. E.
V. 921. *ἀποστέλλειν B.* Aldus.
V. 923. *ἐκποδών* bc.

ται τάδε, etiam dicere potuerunt *οἶκτός μ᾽ εἰσέρχεται, εἰ γενήσεσαι τάδε.* Nam ut *φόβος*, metus, timor, sic etiam *οἶκτος*, eius modi vim ac potestatem habet, ut sentiendi et cogitandi notionem in se contineat, quasi nostra lingua dicas: Es beschlich mich ein wehmüthiges Gefühl, ob dem also sein werde.

V. 922. *γιγνώσκω καλῶς*] Vide quae dicta sunt supra ad v. 229. p. 45.

V. 925. *ἐκ γῆς τῆσδ᾽ ἀπαίρομεν*] Eodem iure quo *εἶμι, ἔρχομαι*, pro *ἐλεύσομαι* dicebatur a Graecis, hoc quoque loco praesens tempus pro futuro usurpatum est. Cf. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 504. 3. p. 957. ed. sec. Rost gr. Gr. §. 116. 9. adn. 8. p. 592.

V. 928. *οὐκ οἶδ᾽ ἂν εἰ πείσαιμι*] Construe: *οὐκ οἶδα, εἰ πείσαιμ᾽ ἄν*, ut in Alcest. 48. *λαβὼν ἴθ᾽. οὐ γὰρ οἶδ᾽ ἂν εἰ πείσαιμί σε.* et quos praeterea laudavit A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 599. 3. Rost. §. 120. c. *α*, et §. 121. adn. 7. p. 611. ed. VII. PFLUGK.

V. 929. *σὺ δ᾽ ἀλλὰ*] at tu saltem. Cf. Soph. Electr. 337. 415. Elmsl. ad Heraclid. 565. Iacobs ad Philostr. Imag. p. 393. PFLUGK. *Δὲ* in eius modi locis ad superiorem orationem, *ἀλλὰ* vero ad ea, quae proxime sequuntur, respicit. Itaque hoc dicitur: Tu vero uxorem saltem tuam precari iubeto. Vide quae adnotavimus de ea re ad Devarium vol. II. p. 381.

V. 930. *τήνδε μὴ φεύγειν χθόνα*] Nullam habet offensionem, quod eadem verba, quae modo v. 927. scripta legimus, hic repetuntur. Haec enim talia sunt, ut necesse sit ea saepius poni in eius modi colloquio. Meminerint vero etiam illi huius loci, qui, ubicumque aliquid eius modi in Euripidis fabulis legitur, sine ulla dubitatione parati sunt in suspitionem vocare, quae optimorum librorum auctoritate confirmantur. Cf. quae diximus supra ad v. 777., ubi ne verba quidem *παῖδας τοὺς ἐμούς*, quamquam flagitante ipsius loci sententia, repetita tolerare voluerunt critici.

ΙΑΣΩΝ.

μάλιστα, καὶ πείσειν γε δοξάζω σφ' ἐγώ,
εἴπερ γυναικῶν ἐστι τῶν ἄλλων μία.

ΜΗΔΕΙΑ.

ξυλλήψομαι δὲ τοῦδέ σοι κἀγὼ πόνου·
πέμψω γὰρ αὐτῇ δῶρ', ἃ καλλιστεύεται
τῶν νῦν ἐν ἀνθρώποισιν, οἶδ' ἐγώ, πολύ,
λεπτόν τε πέπλον καὶ πλόκον χρυσήλατον
παῖδας φέροντας. ἀλλ' ὅσον τάχος χρεὼν
κόσμον κομίζειν δεῦρο προσπόλων τινά.
εὐδαιμονήσει δ' οὐχ ἕν, ἀλλὰ μυρία,
ἀνδρός τ' ἀρίστου σοῦ τυχοῦσ' ὁμευνέτου

V. 936. *στέφος* pro *πλόκον* *BC*.
V. 937. *ὅσον χρεὼν τάχος* bc.
V. 940. *ἀνδρός τ'* B. *ἀνδρός* Ccd. *ἀνδρός τ'* E, qui hunc versum in margine habet, *ἀνδρός γ'* *B*[*C*].

V. 931. *μάλιστα, καὶ πείσειν γε δοξάζω σφ' ἐγώ*] Hoc dicit Iason: *μάλιστα*, id est, faciam id, quod tu vis, et uxori meae hoc mandabo, *καὶ πείσειν γε δοξάζω σφ' ἐγώ*, et in ea opinione sum Glaucen hoc persuasuram esse Creonti patri. Scholiastes: *τὸ δὲ σφὲ ἀντὶ τοῦ αὐτόν.* Exposui haec propter Schoenium, qui ad versum sequentem ita disputavit, quasi haec Iason de se praedicaret.

V. 932. *εἴπερ γυναικῶν κτἑ.*] Scholiastes, qui haec adnotat: *Ἀντὶ τοῦ φιλάνδρων, οἷον εἴπερ φίλανδρός ἐστι, πάντα σοι πεισθήσεται ἡ Γλαύκη.*, videtur haec verba Medeae tribuisse. Rectius statuerunt critici, qui haec Iasoni verba dederunt. Is enim dicit hoc: 'Et persuadebit, credo, ei, si quidem ceterarum mulierum una est. Habent enim mulieres hanc artem in viros, ut iis facile quod velint persuadeant.' Hinc iam intellegetur, quo iure A. Witzschelius, parum intellecta poëtae mente, intempestive aliquid hoc loco fecisse Euripidem censuerit, quod Iason suam novam coniugem apud Medeam oblique taxaverit et ob muliebrem inconstantiam ac voluntatem infirmiorem quodam modo vituperaverit. Immo mulierum artem et vim ac potestatem, quam in viros haberent, satis festive et iam, quasi in gratiam cum Medea redierit, iocans vult his verbis praedicare. Ceterum constructionem verborum ipsam *τῶν ἄλλων μία* recte iam expedivit Heindorfius ad Platonis Sophist. §. 98. p. 260. B. *τὸ μὲν δὴ μὴ ὂν ἡμῖν ἕν τι τῶν ἄλλων γένος ἀνεφάνη.*

V. 934. *ἃ καλλιστεύεται τῶν νῦν κτἑ.*] Pflugkius contulit Hippol. 1009. *πότερα τὸ τῆσδε σῶμ' ἐκαλλιστεύετο Πασῶν γυναικῶν.*

V. 936. *καὶ πλόκον*] Si pauci libri et hic et supra v. 781. *στέφος* pro *πλόκον* habent, facile intellegitur hoc vocabulum esse e coniectura natum et utroque loco servandum esse *πλόκον.* Nemo autem iure offendetur in eo, quod, ut fere in poësi epica id fieri solet, hae res bis eodem modo narrantur, et cum suscipiuntur et quum reapse efficiuntur. Nam veritas rei, quae agitur, maxime hoc

κεκτημένη τε κόσμον, ὅν ποθ' Ἥλιος
πατρὸς πατὴρ δίδωσιν ἐκγόνοισιν οἷς.
λάζυσθε φερνὰς τάσδε, παῖδες, εἰς χέρας
καὶ τῇ τυράννῳ μακαρίᾳ νύμφῃ δότε
φέροντες· οὔτοι δῶρα μεμπτὰ δέξεται.

ΙΑΣΩΝ.

τί δ', ὦ ματαία, τῶνδε σὰς κενοῖς χέρας;
δοκεῖς σπανίζειν δῶμα βασίλειον πέπλων;
δοκεῖς δὲ χρυσοῦ; σῶζε, μὴ δίδου, τάδε.
εἴπερ γὰρ ἡμᾶς ἀξιοῖ λόγου τινὸς
γυνή, προθήσει χρημάτων, σάφ' οἶδ' ἐγώ.

ΜΗΔΕΙΑ.

μή μοι σύ· πείθειν δῶρα καὶ θεοὺς λόγος·
χρυσὸς δὲ κρείσσων μυρίων λόγων βροτοῖς.

V. 942. *πατὴρ πατρὸς BC.*
V. 943. Etym. Magn. p. 790.
V. 945. *οὔτι C.*
V. 949. *τινὸς λόγου* bc.
V. 950. *οἶδ' ὅτι C.*

modo repraesentatur, et id ipsum est, quod fabularum scriptores consequi debent.

V. 942. **πατρὸς πατὴρ δίδωσιν**] Haec quae nunc e melioribus libris recepta est verborum collocatio **πατρὸς πατὴρ** paene legitima est, si nihil aliud nisi nomen **τοῦ πάππου** eo describitur. Quod autem **δίδωσιν** dicit et **ποτέ**, quod antecedit v. 941., satis demonstrat, quo pertineat, et omnino etiam in eiusmodi enuntiatis relativis praesens tempus pro praeterito saepe et a Graecis et a Latinis poëtis usurpatum est. De Latinis conf. Vergilii Aen. VIIII. 266. *cratera antiquum (tibi dabo), quem dat Sidonia coniux.*

V. 947. **δοκεῖς σπανίζειν δῶμα βασίλειον πέπλων**] Simili confidentia Clytaemnestra apud Aeschylum in Agamemn. 928 sq. regi, qui in veste purpurea pedem ponere in eaque incedere veretur, dicit: **οἶκος δ' ὑπάρχει τῶνδε σὺν θεοῖς, ἄναξ, Ἔχειν· πένεσθαι δ' οὐκ ἐπίσταται δόμος.**

V. 951. *μή μοι σύ*] Scil. **τοιαῦτα λέξῃς** vel **ἐμποδὼν γένῃ.** Utuntur hac formula impense precantes. Similiter **μὴ σύ γε** dicitur, de quo vide ad Hecub. 408. PFLUGK. Saepe hoc etiam plenius dicitur, ut in Aristoph. Acharn. 345. **ἀλλὰ μή μοι πρόφασιν.** aut in Soph. Antig. 564. **μὴ τριβὰς ἔτ', ἀλλὰ κτέ.**

Ibid. **πείθειν δῶρα καὶ θεοὺς λόγος**] Contulerunt interpretes incerti poëtae versum apud Platon. de re publ. III. p. 390. E. **Δῶρα θεοὺς πείθει, δῶρ' αἰδοίους βασιλῆας.** et Ovidii art. amat. III. 653. *Munera, crede mihi, capiunt hominesque deosque: Placatur donis Iuppiter ipse datis.* et Pflugkius animadvertit contra vulgi opinionem pugnare Platonem Alcib. II. p. 149. E. **οὐ γάρ, οἶμαι, τοιοῦτόν ἐστι τὸ τῶν θεῶν, ὥστε ὑπὸ δώρων παράγεσθαι.**, quo cum loco conf. legg. IIII. p. 601. Cic. de legg. II. 16.

κείνης ὁ δαίμων, κεῖνα νῦν αὔξει θεός,
νέα τυραννεῖ· τῶν δ' ἐμῶν παίδων φυγὰς
ψυχῆς ἂν ἀλλαξαίμεθ', οὐ χρυσοῦ μόνον.
ἀλλ', ὦ τέκν', εἰσελθόντε πλουσίους δόμους
πατρὸς νέαν γυναῖκα δεσπότιν τ' ἐμὴν
ἱκετεύετ', ἐξαιτεῖσθε μὴ φεύγειν χθόνα
κόσμον διδόντες· τοῦδε γὰρ μάλιστα δεῖ,
εἰς χεῖρ' ἐκείνην δῶρα δέξασθαι τάδε.
ἴθ' ὡς τάχιστα· μητρὶ δ' ὧν ἐρᾷ τυχεῖν
εὐάγγελοι γένοισθε πράξαντες καλῶς.

ΧΟΡΟΣ.

στροφὴ α'.

νῦν ἐλπίδες οὐκέτι μοι παίδων ζόας,

γρ. ψυχῆς
V. 955. ψυχαῖς B. ψυχαὶς cd. ψυχῆς ceteri.
V. 956. εἰσελθόντες BCd. εἰσελθόντε *B*, fortasse etiam alii. πλησίους *B*. πλουσίους ceteri.
V. 957. δεσπότιν τ' libri. δεσπότιν δ' Elmsleius. Vulgatam iam defendit C. Reisigius Coniect. in Arist. I. p. 190.
V. 958. φυγεῖν *BC*.
V. 959. φέροντες *C*.
V. 960. ἐκείνην (corr. in ἐκείνης) B. ἐκείνη C. ἐκείνην abcd ἐκείνης *BC*.
V. 963. Metrum ex dactylicis versibus est, quibus iuncti sunt trochaei, in altero stropharum pari versus etiam anapaesticus (979. 984).

στρ. α'.

– –́ ⏑⏑ – ⏑⏑ – – –́ ⏑ –
–́ ⏑ – – –́ ⏑⏑ – ⏑⏑ – –

V. 957. πατρὸς νέαν γυναῖκα δεσπότιν τ' ἐμὴν] Miro modo argutati sunt interpretes, ut hanc verborum coniunctionem, quae habetur et hic et alibi in libris omnibus, ineptam esse demonstrarent. Nam etsi negari non potest saepe in eius modi locis pro coniunctiva particula positam esse adversativam, tamen suo loco etiam altera eiusdem personae notio per coniunctivam particulam adiungi potuit, quod dicitur alio quodam modo. Est enim hoc: ei, quae est patris nova uxor dominaque mea, supplicate. Neque aliter dicitur in Androm. 24 sq.: Κἀγὼ δόμοις τοῖσδ' ἄρσεν' ἐντίκτω κόρον, Πλαθεῖσ' Ἀχιλλέως παιδὶ δεσπότῃ τ' ἐμῷ. aut in Iphig. Aul. 1140: Καὶ τὼ Διός γε παῖδ' ἐμώ τε συγγόνω Ἵπποισι μαρμαίροντ' ἐπεστρατευσάτην. aut in Aeschyli Agamemn. v. 1551 sqq. ed. Herm.: Ἀτρεὺς γὰρ ἄρχων τῆσδε γῆς, τούτου πατήρ, Πατέρα Θυέστην τὸν ἐμόν, ὡς τορῶς φράσαι, Αὑτοῦ τ' ἀδελφόν, ἀμφίλεκτος ὢν κράτει, Ἠνδρηλάτησεν ἐκ πόλεώς τε καὶ δόμων. aliisque locis multis. Conf. quae disputavi hac de re ad Devarium vol. II. p. 745 sqq.

V. 963. ζόας] De hac forma tragicis poëtis non inusitata conf. praeter Elmsleium ad h. l. Porsonus ad Hecub. 1090. p. 79. ed.

οὐκέτι· στείχουσι γὰρ ἐς φόνον ἤδη.
δέξεται νύμφα χρυσέων ἀναδεσμῶν
δέξεται δύστανος ἄταν·
ξανθᾷ δ' ἀμφὶ κόμᾳ
θήσει τὸν Ἅιδα κόσμον αὐτὰ
ταῖν χεροῖν λαβοῦσα.

ἀντιστροφὴ α'.

πείσει χάρις ἀμβρόσιός τ' αὐγὰ πέπλον

–́ ∪ – – –́ ∪∪ – ∪∪ – –
–́ ∪ – – –́ ∪ – –
–́ – – ∪∪ –
– –́ ∪ – – –́ ∪ – –
–́ ∪ – ∪ – ∪

στρ. β'.

∪ –́ ∪∪ – ∪∪ – ∪ –́ ∪ – ∪ – –
–́ ∪ – ∪ – –
∪∪ –́ ∪∪ – ∪∪ –́ ∪∪ –
∪ –́ ∪∪ – ∪∪ –
– –́ ∪ – –́ ∪ – ∪ – –

V. 963. *ζόας* Porsonus. *ζωᾶς* libri.
V. 964. *ἐς* ACEcd. *εἰς B.*
V. 965. *ἀναδέσμων* libri. Correxit Porsonus.
V. 966. *δέξεται ἁ δ. BC. δύστηνος* B.

V. 968. 69. *αὐτῇ* (γρ. *αὐτὰ*) *χεροῖν* B. *αὐτῇ χερὶ* C. *αὐτῇ χεροῖν* Ed*C. χεροῖν* om. *αὐτὰ* c. *αὐτὰ χεροῖν B. αὐτὰ ταῖν χεροῖν* Musurus.

V. 970. *ἀμβρόσιος* (*τ'* addito e corr.) B. *ἀμβρόσιος* C. *πέπλων* (*πέπλον*) B. *πέπλον B. πέπλων* ceteri. *πέπλον* Reiskius.

in Germ. tert. Fr. Ellendt. Lexic. Soph. vol. I. p. 746.

V. 965. **χρυσέων ἀναδεσμῶν**] Sic nunc fere scripserunt grammatici, referentes ad ἅπαξ λεγόμενον Homericum Iliad. XXII. 469., ubi habemus *πλεκτὴν ἀναδέσμην*. Sed quidni dixerit Euripides *ἀνάδεσμος*, ut habemus *ἔνδεσμος*, *κατάδεσμος* et quae sunt eiusmodi. *Ἀνάδεσμοι* autem erunt omnia, quae colendarum comarum causa adligantur, ornamenta. Quamobrem ego paene adducor ut non *ἀναδεσμῶν*, quod nunc repositum est, sed *ἀναδέσμων*, quod in libris est, verum esse putem.

V. 968. **τὸν Ἅιδα κόσμον**] funestum ornatum. Nam quidquid invisum perniciosumque est, inferis tribuitur. Vergil. Aen. III. 214. *Tristius haud illis (Harpyiis) monstrum nec saevior ulla Pestis et ira deum Stygiis se extulit undis.* PFLUGK. Sic recte iam Scholiastes: **θήσει τὸν Ἅιδα· θάνατον, φησί, μᾶλλον περιθήσεται ἢ κόσμον.** Bacch. 1155. *τὰν θηλυγενῆ στολὰν νάρθηκά τε πιστὸν Ἅιδαν ἔλαβεν.*

V. 969. **ταῖν χεροῖν**] De scriptura iure dubitari poterit neque pro certo adfirmaverim verum hoc esse, quod Musurus proposuit. De *χεροῖν* autem, quod est

χρυσότευκτόν τε στέφανον περιθέσθαι·
νερτέροις δ' ἤδη πάρα νυμφοκομήσει.
τοῖον εἰς ἕρκος πεσεῖται,
καὶ μοῖραν θανάτου
προσλήψεται δύστανος· ἄταν δ'
οὐχ ὑπεκδραμεῖται.

στροφὴ β'.

σὺ δ', ὦ τάλαν, ὦ κακόνυμφε κηδεμὼν τυράννων,
παισὶν οὐ κατειδὼς

V. 971. *χρυσεότευκτον* libri. *χρυσότευκτον* Elmsleius, *τε*, quod deest in libris, addidit Reiskius.

V. 972. *δ'* om. B.

V. 974. post *θανάτου* Aldus habet e *C*, ut videtur, *προσλήψεται*, quod verbum omittunt BCE*B*, fortasse etiam ceteri libri.

V. 976. *οὐχ ὑπερδραμεῖται* Porsonus. *οὐχ ὑπερφεύξεται* libri, lacunam indicavit Kirchhoffius auctore Schoenio.

ambabus manibus, si quidem simili prorsus motu aliquid efficere conantur, quod si fit, dualis numerus, etiam si de pluribus hominibus agitur, usurpatur, conf. quae dixi ad Alcest. 19. p. 30. ed. sec. Cf. huius fab. v. 779. 988.

V. 972. *νυμφοκομήσει*] Hoc non est idem quod *νυμφευθήσεται*, ut Scholiastes voluit, aut nubet, ut fere Elmsleius voluit, sed, ut A. Matthiae recte explicavit, quod Glauce ornatu suo, quem sibi quasi sponsa adsumit, mortem sibi consciscet, dicitur in inferorum gratiam aut apud inferos se ornare, apud quos mox futura esse videatur. Hac ratione etiam Scholiastes voluit Glaucen dici *νυμφευθῆναι τοῖς νερτέροις*. Conf. in simili causa Antigonae vocem apud Soph. Antig. 780 sqq. *ἀλλά μ' ὁ παγκοίτας Ἅιδας ζῶσαν ἄγει τὰν Ἀχέροντος ἀκτάν, οὔθ' ὑμεναίων ἔγκληρον οὔτ' ἐπινυμφίδιός πώ μέ τις ὕμνος ὕμνησεν, ἀλλ' Ἀχέροντι νυμφεύσω.*

V. 973. *τοῖον εἰς ἕρκος πεσεῖται*] *ἕρκος*, rete. Aesch. Agam. 1601. *ἰδόντα τοῦτον τῆς Δίκης ἐν ἕρκεσιν.* Pindar. Nem. III. 49. *κτείνοντ' ἐλάφους ἄνευ κυνῶν δολίων θ' ἑρκέων.* Conf. Plat. Sophist. §. 11. p. 220. C. PFLUGK. De externa forma orationis conf. supra v. 713. et quae ad eum locum adnotata sunt p. 99.

V. 977. *σὺ δ', ὦ τάλαν·* τοῦτο πρὸς τὸν Ἰάσονα ἀποτείνει. *κηδεμὼν* δὲ παρὰ τὸ κῆδος ἀντὶ τοῦ *γαμβρέ*. σὺ δέ, φησίν, ὦ ἐπ' ὀλέθρῳ γενόμενε νυμφίε τῆς Γλαύκης καὶ ἐπιγαμβρίαν οὐκ εὐτυχῆ ταύτην πρὸς τοὺς βασιλεῖς ἐσχηκώς, ὄλεθρον τοῖς αὐτοῦ παισὶ καὶ τῇ νύμφῃ κατασκευάζεις, οὐ συνιεὶς τὸ ἐπ' ὀλέθρῳ μηχάνημα. βιοτᾶ δὲ παισὶν ἀντὶ τοῦ τῇ ζωῇ τῶν παίδων. SCHOL. De vocabulo *κηδεμὼν* vid. Valckenar. ad Phoen. 431.

V. 978 sq. *παισὶν οὐ κατειδὼς κτἑ.*] Recepi iam hanc ab Elmsleio auctoritate Scholiastae propositam coniecturam, quam satis recte ipse explicavit, quod de duplici dativo, quorum alter ad personam, alter ad rem aut partem personae pertinere videretur, hos locos attulit, Rhes. 266. *ἦ πόλλ' ἀγρώσταις σκαιὰ πρόσκειται φρενί.* Troad. 630. *ἄκουσον, ὥς σοι τέρψιν ἐμβάλω φρενί.*

ὄλεθρον βιοτᾷ προσάγεις ἀλόχῳ
τε σᾷ στυγερὸν θάνατον.
δύστανε, μοίρας ὅσον παροίχει.

ἀντιστροφὴ β'.

μεταστένομαι δὲ σὸν ἄλγος, ὦ τάλαινα παίδων
μᾶτερ, ἃ φονεύσεις
τέκνα νυμφιδίων ἕνεκεν λεχέων,
ἅ σοι προλιπὼν ἀνόμως
ἄλλᾳ ξυνοικεῖ πόσις συνεύνῳ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

δέσποιν', ἀφεῖνται παῖδες οἵδε σοι φυγῆς,
καὶ δῶρα νύμφη βασιλὶς ἀσμένη χεροῖν
ἐδέξατ'· εἰρήνη δὲ τἀκεῖθεν τέκνοις.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἔα.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

τί συγχυθεῖσ' ἕστηκας, ἡνίκ' εὐτυχεῖς;
τί σὴν ἔτρεψας ἔμπαλιν παρηίδα

V. 979. ὄλεθρον *C.* ὀλέθριον ceteri. βιοτὰν (α supra) B. βιοτὰν ceteri. Scholiasten ὄλεθρον — βιοτᾷ legisse recte conclusit Elmsleius.
V. 980. στυγερᾷ στυγερὸν E.
V. 983. φονεύεις Bb. φονεύσεις *B* et ceteri, ut videtur.
V. 984. τέκνα libri. τὰ τέκνα Musurus.
V. 990. interiectionem libri tribuunt Medeae, Kirchhoffius paedagogo.
V. 992. ἔστρεψας B *B C.* ἔτρεψας ceteri.

Iphig. Taur. 832. ἐγὼ ἐγὼ μέλεος οἶδ' ὅτε φάσγανον Δέρᾳ θῆκέ μοι μελεόφρων πατήρ. Heracl. 63. βούλει πόνον μοι τῇδε προσθεῖναι χερί; ad quem locum vide quae adnotavit Pflugkius p. 34. ed. sec., quibus adiecit A. Matthiae Herc. fur. 178 sq. τοῖσι γῆς βλαστήμασι Γίγασι πλευροῖς πτήν' ἐναρμόσας βέλη., ad quem locum vide Pflugkium p. 35. Platon. Protag. p. 334. B. τοῖς μὲν ἔξωθεν τοῦ σώματος ἀγαθόν ἐστι τῷ ἀνθρώπῳ.

V. 992 sq. Iniuria hos versus suppositicios esse existimaverunt critici, quod supra v. 909 sqq. dixisset Iason: Αὕτη, τί χλωροῖς δακρύοις τέγγεις κόρας, Στρέψασα λευκὴν ἔμπαλιν παρηίδα, Κοὐκ ἀσμένη τόνδ' ἐξ ἐμοῦ δέχει λόγον; At enim rectissime fit, ut Iason et paedagogus eadem oratione accipiant Medeam, quia ipsa in utraque scaena debebat eodem prorsus modo se gerere. Itaque tantum abest, ut male hoc fecisse videatur Euripides, ut hoc quasi artificio constantiam personae eius, quae appellatur, egregie repraesentet. Neque enim poterant, id quod saepe iam dico, eius modi repetitiones cuiquam esse offensioni, qui rem recte reputavit. Nam priora verba ne leguntur quidem eodem modo utrobique et quid vetat τρέπειν ἔμπαλιν παρηίδα

κοὐκ ἀσμένη τόνδ' ἐξ ἐμοῦ δέχει λόγον;

ΜΗΔΕΙΑ.

αἰαῖ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

τάδ' οὐ ξυνῳδὰ τοῖσιν ἐξηγγελμένοις.

ΜΗΔΕΙΑ.

αἰαῖ μάλ' αὖθις.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

μῶν τιν' ἀγγέλλων τύχην
οὐκ οἶδα, δόξης δ' ἐσφάλην εὐαγγέλου;

ΜΗΔΕΙΑ.

ἤγγειλας οἷ' ἤγγειλας· οὐ σὲ μέμφομαι.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

τί δαὶ κατηφεῖς ὄμμα καὶ δακρυῤῥοεῖς;

ΜΗΔΕΙΑ.

πολλή μ' ἀνάγκη, πρέσβυ· ταῦτα γὰρ θεοὶ
κἀγὼ κακῶς φρονοῦσ' ἐμηχανησάμην.

V. 994. *αἶ* quater BCd. bis *B.* et ceteri, ut videtur.

V. 996. *ἀγγέλων* (gl. *μηνύων*) B. *ἀγγέλων* cd. *ἀγγέλων* (corr. in *ἀγγέλλων*) *B.* *ἀγγέλω* *C.* sec. Magium.

V. 997. *δόξης* (*δ'* addito e corr.) B.

V. 999. *τί δέ* BCc*C.* *τί δαί* E. *τί δέ* (*αἰ* suprascr.) *B.* *τί δ' αὖ* Script. Chr. pat. 731. *τί δή* Musurus. Cramer Anecd. Oxon. II. p. 466.

dicere te, si ante locutionem: *στρέφειν ἔμπαλιν παρηίδα*, posueris? Quid? quod poëta etiam infra v. 1137. rursus dixit: *λευκήν τ' ἀπέστρεψ' ἔμπαλιν παρηίδα.* Posteriora autem tam simplicia sunt, ut quoniam vix simplicius haec dici poterant, ista repetitio nullam omnino molestiam creare debeat. Ne quis vero in *τρέπειν* verbo offendat, iam cautum est allato exemplo Sophoclis fragm. Rhizot. I, 1. p. 198. n. 489. ed. Nauck. *ἡ δ' ἐξοπίσω χερὸς ὄμμα τρέπουσα.* Similiter *ὄψεις τρέπειν* dixit Xenophon Ephesius lib. I. cap. 6.

V. 997. *δόξης δ' ἐσφάλην*] Cf. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 338. p. 646. ed. sec. Ceterum *δόξα εὐάγγελος* idem est ac *δόξα ἀγαθῆς ἀγγελίας.* Vide Matthiae gr. Gr. ampl. §. 446. adn. 3. c. PFLUGK.

V. 998. *ἤγγειλας οἷ' ἤγγειλας*] Vide supra ad v. 876.

V. 999. *τί δαὶ κατηφεῖς κτέ.*] *τί δαὶ* ego ex indiciis librorum iam superiore tempore restitueram. Idem nunc reposuit etiam Kirchhoffius. *Τί δαὶ* enim ad hunc locum propter ipsam sententiam aptissimum est, vide quae in hanc rem disputavi ad Devarium vol. II. p. 385 sq. Ne quis autem ab Euripide hanc particulae formam abiudicandam existimet, conferantur ea, quae ego ibidem posui p. 388.

V. 1000. *πολλή μ' ἀνάγκη*] Scil. *δακρυῤῥοεῖν.* PFLUGK.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

θάρσει· κρατεῖς τοι καὶ σὺ πρὸς τέκνων ἔτι.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἄλλους κατάξω πρόσθεν ἡ τάλαιν᾽ ἐγώ.

V. 1002. *κρατεῖς τοι* libri cum Schol. *κάτει τοι* Porsonus. *κατάξῃ* Musgravius.

V. 1002. *θάρσει· κρατεῖς τοι κτἑ.*] Quamquam non nego speciosam admodum videri coniecturam Musgravii, qui quod Medea v. 1003. diceret: *ἄλλους κατάξω πρόσθεν ἡ τάλαιν᾽ ἐγώ*, comparato alio loco Euripidis Iphig. Aul. 658. *Ἰφιγ. ὄλοιντο λόγχαι καὶ τὰ Μενέλεω κακά. Ἀγ. Ἄλλους ὀλεῖ πρόσθ᾽, ἅμὲ διολέσαντ᾽ ἔχει.*, haec prorsus exaequari sic voluit, ut pro *κρατεῖς τοι* scriberetur *κατάξει*, i. e. in hanc terram restitueris per liberos tuos, tamen ne nunc quidem puto, quae in libris omnibus habetur et confirmatur ab Scholiaste scriptura, mutandam esse ac minus etiam probabilem habeo Porsoni coniecturam, quam plerique nunc receperunt critici, qui *κάτει τοι* eadem fere sententia, qua Musgravius *κατάξει*, scribi voluit. Etenim *κρατεῖς τοι*, quod in libris habetur et quae vox in eius modi consolationibus proverbii locum obtinuisse videtur, quum comparamus Sophoclis Ai. 1353. Brunck. *παῦσαι· κρατεῖς τοι τῶν φίλων νικώμενος.*, eandem sententiam habet, quam inferre voluerunt illi, qui aut *κάτει τοι* aut *κατάξει* scribi maluerunt. *κρατεῖν* enim est superiorem esse, superstitem esse, et rursus vires et auctoritatem recipere, ut aliis praestemus. Medeae, quae, quamquam liberi benigne excepti erant a Glauce atque omnia, quae voluit ipsa hac missione impetrare, bene eventura esse sperari poterat, tristis erat illacrimans, recte paedagogus hanc magis universam consolationem adhibere potuit: *Θάρσει· κρατεῖς τοι καὶ σὺ πρὸς τέκνων ἔτι*; i. e. Bono animo esto: vinces profecto et superior eris etiam tu aliquando per liberos tuos. De tempore praesenti, ubi exspectaveris futurum, v. supra v. 905. cum Pflugkii et v. 925. cum nostra adnotatione, tum Schol. ad h. l. Huic paedagogi consolationi a Medea iure reddi poterat: *ἄλλους κατάξω πρόσθεν ἡ τάλαιν᾽ ἐγώ*, i. e. Priusquam ego superior ero, alios deducam misera ego. Id Medea dicit de liberorum nece, quos ad inferos iam demittere videatur, paedagogus autem, ut ex eius oratione agnoscimus, ad liberos rettulit, qui iam a Medea aliorsum darentur, itaque ipse pergit eam ita consolari, ut dicat: Non tibi hoc soli accidit, ut a liberis separarere. Ut igitur fateamur non tam verba in his versibus quam sententias exaequatas esse, tamen non possumus mutare eam scripturam, quae recte intellegi potest, nec videmus in eo ipso loco, quo altero usus est Elmsleius ad Musgravii rationem stabiliendam, verba prorsus inter se respondere, Electr. v. 221. *Ἠλ. Ὦ Φοῖβ᾽ Ἄπολλον, προσπίτνω σε μὴ θανεῖν. Ὀρ. Ἄλλους κτάνοιμ᾽ ἂν μᾶλλον ἐχθίους σέθεν.*

V. 1003. *ἄλλους κατάξω*] Orationis ambiguitas, quae in eius modi locis solet esse, sita hoc loco non in eo est, quod Medea formam *κατάξω* a verbo *κατάγνυμι*, paedagogus autem a verbo *κατάγω* deducat, in qua sententia video Firnhaberum esse l. l. p. 171 sq., sed *κατάξω* necessario ab utraque persona refertur ad *κατάγω*, ita tamen, ut Medea de liberis ad inferos mittendis, paedagogus de pueris ad Iasonem patrem deducendis cogitet. Itaque paedagogus

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

οὔτοι μόνη σὺ σῶν ἀπεζύγης τέκνων.
κούφως φέρειν χρὴ θνητὸν ὄντα συμφοράς.

ΜΗΔΕΙΑ.

δράσω τάδ'. ἀλλὰ βαῖνε δωμάτων ἔσω
καὶ παισὶ πόρσυν' οἷα χρὴ καθ' ἡμέραν.
ὦ τέκνα, τέκνα, σφῷν μὲν ἔστι δὴ πόλις
καὶ δῶμ', ἐν ᾧ λιπόντες ἀθλίαν ἐμὲ
οἰκήσετ' ἀεὶ μητρὸς ἐστερημένοι·
ἐγὼ δ' ἐς ἄλλην γαῖαν εἶμι δὴ φυγάς,
πρὶν σφῷν ὄνασθαι κἀπιδεῖν εὐδαίμονας,
πρὶν λέκτρα καὶ γυναῖκα καὶ γαμηλίους
εὐνὰς ἀγῆλαι λαμπάδας τ' ἀνασχεθεῖν.
ὦ δυστάλαινα τῆς ἐμῆς αὐθαδίας.
ἄλλως ἄρ' ὑμᾶς, ὦ τέκν', ἐξεθρεψάμην,
ἄλλως δ' ἐμόχθουν καὶ κατεξάνθην πόνοις,
στεῤῥὰς ἐνεγκοῦσ' ἐν τόκοις ἀλγηδόνας.
ἦ μήν ποθ' ἡ δύστηνος εἶχον ἐλπίδας
πολλὰς ἐν ὑμῖν γηροβοσκήσειν τ' ἐμὲ
καὶ κατθανοῦσαν χερσὶν εὖ περιστελεῖν,
ζηλωτὸν ἀνθρώποισι· νῦν δ' ὄλωλε δὴ

V. 1010. *αἰεί* solus *B.*
V. 1011. *εἰς B.*
V. 1014. *ἀνασχέθειν* libri. *ἀνασχεθεῖν* Elmsleius.
V. 1016. 17. Schol. Hom. Il. *ψ*. 144. Etymol. Magn. p. 68.
V. 1022. *δήν B.*

v. 1004. etiam de eo consolatur Medeam, quod seiungatur a liberis suis. Similiter locum interpretatus est Scholiastes vol. V. p. 393. ed. Matth. p. 64, 3. Dind. nisi quod is verbum *ἄλλους* nimio opere pressit.

V. 1004. *οὔτοι μόνη σὺ κτέ.*] De hac consolatione, non firmissima illa quidem, sed usitata tamen ac saepe utili, conferantur quae attuli ad Cic. Disput. Tusc. lib. III. cap. 33. §. 79. p. 372. cl. Brunck. ad Soph. El. 153. Valcken. Diatr. Eurip. p. 179. B.

V. 1014. Attulerunt interpretes Senecae Phoen. 505 sqq. *Non te duxit in thalamos parens Comitata primos nec sua festas manu Ornavit aedes nec sua laetas faces Vitta revinxit.*

V. 1015. *ὦ δυστάλαινα τῆς ἐμῆς αὐθαδίας*] Haec auctore Ch. D. Beckio nunc recte coniuncta eduntur; conf. Heraclid. 448: *ὦ δυστάλαινα τοῦ μακροῦ βίου σέθεν.* Hippol. 570: *ὦ δυστάλαινα τῶν ἐμῶν παθημάτων.* et quae praeterea huc vocavit Elmsleius.

V. 1017. Similis versus habetur in Troad. v. 762. ed. Matth.: *μάτην δ' ἐμόχθουν καὶ κατεξάνθην πόνοις.* Hinc tamen non recte quis ageret, qui cogitaret de interpolatione. De repetito *ἄλλως* conferatur Pflugk. ad Hecub. 489.

V. 1022. *ζηλωτὸν ἀνθρώ-*

γλυκεῖα φροντίς. σφῷν γὰρ ἐστερημένη
λυπρὸν διάξω βίοτον ἀλγεινόν τ᾽ ἐμοί.
ὑμεῖς δὲ μητέρ᾽ οὐκέτ᾽ ὄμμασιν φίλοις
ὄψεσθ᾽, ἐς ἄλλο σχῆμ᾽ ἀποστάντες βίου.
φεῦ φεῦ· τί προσδέρκεσθέ μ᾽ ὄμμασιν, τέκνα;
τί προσγελᾶτε τὸν πανύστατον γέλων;
αἰαῖ· τί δράσω; καρδία γὰρ οἴχεται,
γυναῖκες, ὄμμα φαιδρὸν ὡς εἶδον τέκνων.
οὐκ ἂν δυναίμην· χαιρέτω βουλεύματα
τὰ πρόσθεν· ἄξω παῖδας ἐκ γαίας ἐμούς.
τί δεῖ με πατέρα τῶνδε τοῖς τούτων κακοῖς
λυποῦσαν αὐτὴν δὶς τόσα κτᾶσθαι κακά;
οὐ δῆτ᾽ ἔγωγε. χαιρέτω βουλεύματα.
καίτοι τί πάσχω; βούλομαι γέλωτ᾽ ὀφλεῖν
ἐχθροὺς μεθεῖσα τοὺς ἐμοὺς ἀζημίους;
τολμητέον τάδ᾽. ἀλλὰ τῆς ἐμῆς κάκης,
τὸ καὶ προέσθαι μαλθακοὺς λόγους φρενός.

γρ. τέκνα γρ. φίλοις
V. 1027. ὄμμασι φίλοις B. ὄμμασι τέκνα C. ὄμμασι τέκνα φίλοις *C*. ὄμμασι τέκνα ceteri.
V. 1030. τερπνὸν C[a]cd. φαιδρὸν ceteri et Script. Chr. pat. 695. 869.
V. 1031. ἐρρέτω bc.
V. 1035. γρ. παύομαι βουλευμάτων ascriptum in a.
V. 1036. ὄφλειν libri. ὀφλεῖν Elmsleius. Cf. Elmsl. ad Aristoph. Acharn. 689.
V. 1038. Hesychius vol. II. p. 112.
V. 1039. φρενὶ *B*. φρενὸς ceteri. φρενὸς λόγους c.

ποισι] Ad universam sententiam, quae praecedit, spectat, scil. τὸ γηροβοσκήσειν κτἑ. V. ad Orest. 30. PFLUGK. Leguntur Or. l. c. haec verba: πείθει δ᾽ Ὀρέστην μητέρ᾽, ἥ σφ᾽ ἐγείνατο, Κτεῖναι, πρὸς οὐχ ἅπαντας εὔκλειαν φέρον. Vide quae adnotavi ad illum locum p. 34.

V. 1035. οὐ δῆτ᾽ ἔγωγε] Scil. δὶς τόσα κτήσομαι κακά. PFLUGK.

V. 1036. βούλομαι γέλωτ᾽ ὀφλεῖν] Cf. supra v. 383 sqq. εἰ ληφθήσομαι — θανοῦσα θήσω τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς γέλων. Nihil enim magis Graeci metuebant quam contumeliam ne quam acciperent ab inimicis aut iis adeo risum praeberent.

V. 1038 sq. Xenoph. Disc. Cyr. II. 2, 3. τῆς τύχης, τὸ ἐμὲ νῦν κληθέντα δεῦρο τυχεῖν. Cf. A. Matthiae gr. Gr. ampl. §.544. G. H. Schaefer. ad Lamb. Bos. p. 802. Valckenar. ad Adoniaz. p. 384. C. Sine ellipsi Aristoph. Ran. 533. τὸ δὲ προσδοκῆσαί σ᾽ οὐκ ἀνόητον καὶ κενόν, Ὡς δοῦλος ὢν καὶ θνητὸς Ἀλκμήνης ἔσει. PFLUGK.

V. 1039. προέσθαι] Ne quis in hiatu verbi προέσθαι offendat, conferatur Sophoclis Antig. 207 sq. κοὔποτ᾽ ἔκ γ᾽ ἐμου Τιμὴν προέξουσ᾽ οἱ κακοὶ τῶν ἐνδί-

χωρεῖτε, παῖδες, ἐς δόμους· ὅτῳ δὲ μὴ
θέμις παρεῖναι τοῖς ἐμοῖσι θύμασιν,
αὐτῷ μελήσει· χεῖρα δ' οὐ διαφθερῶ.
ἆ ἆ.
μὴ δῆτα, θυμέ, μή ποτ' ἐργάσῃ τάδε·
ἔασον αὐτούς, ὦ τάλαν, φεῖσαι τέκνων·
ἐκεῖ μεθ' ἡμῶν ζῶντες εὐφρανοῦσί σε.

V. 1040. ἐς C.

V. 1041. δώμασιν libri excepto *B* (fortasse etiam C), qui θύμασιν habet, id quod etiam Scholiastes legisse videtur.

V. 1043. μήποτ' ἐργάσῃ BC[E]bc[a]. μήποτε δράσῃ d. μὴ σύ γ' ἐργάσῃ (α supra) *B*[*C*]. τόδε B. τάδε ceteri.

V. 1046. με B. σε ceteri.

κων. et eiusd. Oed. reg. 107. τοὺς αὐτοέντας χειρὶ τιμωρεῖν τινάς. Ceterum pro vulgato φρενί scripsi ego φρενός e melioribus libris. Recte autem dicitur προέσθαι λόγους φρενὸς pro eo, quod dici poterat ἐκ φρενός, similiter ut in Hippol. 121 sqq. dicitur: Ὠκεανοῦ τις ὕδωρ Στάζουσα πέτρα λέγεται Βαπτὰν κάλπισι ῥυτὰν Παγὰν προϊεῖσα κρημνῶν. Ac ne quis de imagine dubitet, qua dicitur λόγους φρενὸς προέσθαι, conferatur Pindari Nem. IIII. 5 (10). ῥῆμα δ' ἐργμάτων χρονιώτερον βιοτεύει, Ὅ, τι κε σὺν Χαρίτων τύχᾳ, Γλῶσσα φρενὸς ἐξέλοι βαθείας. et Olymp. II. 90 (162). Τίνα βάλλομεν ἐκ μαλθακᾶς αὖτε φρενὸς εὐκλέας ὀϊστοὺς ἱέντες; Haec superiore tempore scripseram et addo nunc me non probare Schoenii rationem, qui voluit aptius coniungi verba λόγους φρενός adlato Soph. Ai. 481. Nam alia illius, alia huius loci ratio est.

V. 1040 sq. Si cui non fas erit, inquit, meis sacrificiis adesse, ipse videat, scil. ne adsit; sed manum non corrumpam misericordia. PFLUGK. Sic verbum διαφθερῶ explicavit recte Scholiastes et Glossatores, qui aut ἀμβλυνῶ aut μαλακίσω interpretantur. Cf. infra v. 1233 sqq. et quem Elmsleius laudavit Aeschylum Agam. 941. γνώμην μὲν ἴσθι μὴ διαφθεροῦντ' ἐμέ.

V. 1044 sqq. Conf. Neophronis fragm. ap. Stobaeum in floril. XX. 34. vol. I. p. 310. Meineke. Εἶεν. τί δράσεις, θυμέ; βούλευσαι καλῶς, Πρὶν ἐξαμαρτεῖν καὶ τὰ προσφιλέστατα Ἔχθιστα θέσθαι. ποῖ ποτ' ἐξῇξας, τάλας; Κάτισχε λῆμα καὶ σθένος θεοστυγές. Καὶ πρὸς τί ταῦτ' ὀδύρομαι, ψυχὴν ἐμὴν Ὁρῶσ' ἔρημον καὶ παρημελημένην Πρὸς ὧν ἐχρῆν ἥκιστα; μαλθακοὶ δὲ δὴ Τοιαῦτα γιγνόμεσθα πάσχοντες κακά; Οὐ μὴ προδώσεις, θυμέ, σαυτὸν ἐν κακοῖς. Οἴμοι δέδοκται· παῖδες ἐκτὸς ὀμμάτων Ἀπέλθετ'· ἤδη γάρ με φοινία μέγαν Δέδυκε λύσσα θυμόν. ὦ χέρες, χέρες, Πρὸς οἷον ἔργον ἐξοπλιζόμεσθα· φεῦ, Τάλαινα τόλμης, ἣ πολὺν πόνον βραχεῖ Διαφθεροῦσα τὸν ἐμὸν ἔρχομαι χρόνῳ.

V. 1046. ἐκεῖ μεθ' ἡμῶν — εὐφρανοῦσί σε] Scholiastes recte interpretatur: ἐκεῖ· ἀντὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις. De loquendi genere laudavit Pflugkius adnotationem Huschkii ad Tibull. I. 10, 37. Quod autem G. Hermannus legendum proposuerat: κεἰ μὴ μεθ' ἡμῶν, ζῶν-

μὰ τοὺς παρ' Ἅιδην νερτέρους ἀλάστορας,
οὔτοι ποτ' ἔσται τοῦθ', ὅπως ἐχθροῖς ἐγὼ
παῖδας παρήσω τοὺς ἐμοὺς καθυβρίσαι.
πάντως σφ' ἀνάγκη κατθανεῖν· ἐπεὶ δὲ χρή,
ἡμεῖς κτενοῦμεν, οἵπερ ἐξεφύσαμεν.
πάντως πέπρακται ταῦτα κοὐκ ἐκφεύξεται.
καὶ δὴ 'πὶ κρατὶ στέφανος, ἐν πέπλοισι δὲ
νύμφη τύραννος ὄλλυται, σάφ' οἶδ' ἐγώ.
ἀλλ' εἶμι γὰρ δὴ τλημονεστάτην ὁδόν,

V. 1047. παρ' ᾅδῃ (ν superscr.) B παρ' ᾅδην ceteri.
V. 1048. οὔτοι πόθ' (γρ. πῶς superscr.) ἔσται τόδ' (γρ. τοῦθ' superscr.) B.
V. 1051. κτανοῦμεν BC. κτενοῦμεν cd*B*. De ceteris non constat.
V. 1052. πέπρακται (ω superscr.) BC. πέπρακται [a]bcd*B*. πέπρωται *C*.
V. 1053. πέπλοισί τε *B*[*C*].

τες εὐφρανοῦσί σε., recte Pflugkius vulgatam lectionem ita tutatus est, ut conferri iuberet v. 1032. ἄξω παῖδας ἐκ γαίας ἐμούς. Quod autem e cod. B. fuerunt qui reponerent: εὐφρανοῦσί με pro εὐφρανοῦσί σε, iam superiore tempore adnotavi, ceterorum librorum scripturam esse aptiorem ad h. l., quod haec omnia Medea, quippe animum suum compellans, ipsa loqueretur, et quod in eius modi locis etiam ea, quae ad ipsam personam revocari commodius possent, ad singularem eius personae partem referri solerent. Id hoc quidem loco, quum εὐφραίνειν θυμὸν saepe a Graecis dictum esset, in quam rem contuli Pindar. Isthm. VII. 3 sq., nullam offensionem habere dixi, aliquam posse habere infra v. 1233 sqq.

V. 1049. παῖδας παρήσω τοὺς ἐμοὺς καθυβρίσαι] Conf. v. 777.

V. 1050 sq. Hos versus, qui infra v. 1229 sq. repetuntur, critici fere alterutro loco suppositos esse existimaverunt, quorum opinionem confutare studuit Firnhaberus l. l. p. 174 sqq. Ideo autem Medea utroque loco eadem profatur verba, quod in ea ipsa ratiocinatione, quam continent ista verba, omnis causa, quamobrem ipsa liberos suos interficiat, posita est. Namque ut excusetur immanitas atque efferitas huius facti, dicit Medea necessario iam trucidandos esse liberos, quos, ut ne aliis interficiendos praebeat, ipsa vult interficere. Non aliter idem poëta in Phoenissis bis Eteoclem dicentem facit, quamobrem ipse fratrem suum conetur interficere, idque iisdem verbis et v. 759. et v. 1381. Vide quae dixi de eo loco ad illius fab. v. 759. p. 131 sqq.

V. 1052. πάντως πέπρωται κτἑ.] Ego superiore tempore obtinui hanc scripturam, ita ut dicerem Medeae in eo ipso, quod adhuc actum esset, videri divinam quandam facinoris necessitatem contineri in eademque sententia fere fuit etiam Schoenius et qui eandem scripturam recepit Nauckius. Contra Kirchhoffius, credo propter auctoritatem librorum, retinuit scripturam πάντως πέπρακται ταῦτα, et non diffiteor idoneam sententiam inesse in hoc verbo, ut hoc dicatur: Omnino haec facta atque transacta sunt neque evitari poterunt. Itaque iam πέπρακται restitui.

V. 1055 sq. ἀλλ' εἶμι γὰρ

καὶ τούσδε πέμψω τλημονεστέραν ἔτι,
παῖδας προσειπεῖν βούλομαι. δότ', ὦ τέκνα,
δότ' ἀσπάσασθαι μητρὶ δεξιὰν χέρα.
ὦ φιλτάτη χείρ, φίλτατον δέ μοι κάρα,
καὶ σχῆμα καὶ πρόσωπον εὐγενὲς τέκνων,
εὐδαιμονοῖτον, ἀλλ' ἐκεῖ· τὰ δ' ἐνθάδε
πατὴρ ἀφείλετ'. ὦ γλυκεῖα προσβολή,
ὦ μαλθακὸς χρὼς πνεῦμά θ' ἥδιστον τέκνων.
χωρεῖτε, χωρεῖτ'· οὐκέτ' εἰμὶ προσβλέπειν
οἵα τ' ἐς ὑμᾶς, ἀλλὰ νικῶμαι κακοῖς.
καὶ μανθάνω μὲν οἷα τολμήσω κακά,

V. 1058. *ἀσπάσασθε* Bbc.
V. 1059. *κάρα* BC[Ea]cd *στόμα* *B*[*C*] cum Script. Chr. pat. 1322.
V. 1065. *οἵα τε πρὸς ὑμᾶς* BC(E) *οἵα τε πρὸς ἡμᾶς* bc (etiam d) *οἵα τ' ἐς ὑμᾶς* *B* [*C*]. *οἵα πρὸς ὑμᾶς* Script. Chr. pat. 875. 1611. id, quod Lentingius h. l. reponi voluit. *νικῶμαι πόνοις* Script. Chr. pat. 595. 875.
V. 1066. *τολμήσω κακά* libri excepto *C*, qui *δρᾶν μέλλω*, et sic, qui locum hunc laudant, citant omnes, Plutarch. de vit. pud. p. 533. Lucianus pro merc. cond. 10. Clemens Alex. II. p. 167. Galenus V. p. 307. 408. cf. 338. 372. Synesius de regn. p. 11. Hierocles p. 56. Arrianus Epict. I. 28. I. p. 144. Simplicius in Epict. 4. IIII. p. 68. in categ. p. 61. Alcinous de doctr. Plat. 24. Eustratius in Aristot. Eth. VI. p. 85. Script. prolegg. in phil. in Cramer. Anecd. Paris. IIII. p. 398. cf. Aristides II. p. 565. Servanda erat scriptura, quae est in Euripidis libris non aliunde correctis. Nam scriptores, qui laudant verba, paene omnes unum auctorem, qui non satis memoriter Euripidis verba citavit, secuti esse videntur.

δὴ τλημονεστάτην ὁδὸν κτἑ.] Permirum est in his verbis, quae et librorum et Scholiastae auctoritate firmantur, offendisse quemquam. Medea dicit se infelicissimum iter suscipere, quod ad caedem liberorum se paret, multo autem infelicius esse illud iter, quod iam liberis instaret, qui ipsi caederentur. Hoc illa dicit non ad veram sapientiam pronuntiandam, sed ex communi hominum sensu, quo pati infelicius est quam facere in eius modi rebus.

V. 1057 sq. *δότ' — ἀσπάσασθαι*] Vergilius Aen. VI. 697. *Da iungere dextram, Da, genitor, teque amplexu ne subtrahe nostro.* PFLUGK.

V. 1058. Ex hoc loco expressit Ennius ap. Non. p. 84, 1. haec: *Salvete, optuma corpora, Cette manus vostras measque accipite.* cf. O. Ribbeck. Tragic. Lat. reliqu. p. 40. et rursus p. 250. Io. Vahlen Enn. poës. reliqu. p. 131.

V. 1061. *εὐδαιμονοῖτον, ἀλλ' ἐκεῖ· λέγει δὲ εἰς Ἅιδην. τὰ δ' ἐνθάδε· τὰ ἐντοῖς ζῶσι.* SCHOL.

V. 1066. *καὶ μανθάνω μὲν οἷα τολμήσω κακά*] Conf. Eurip. Hippol. 380 sqq. *Τὰ χρήστ' ἐπιστάμεσθα καὶ γιγνώσκομεν, Οὐκ ἐκπονοῦμεν δ'· οἱ μὲν ἀργίας ὕπο, Οἱ δ' ἡδονὴν προθέντες ἀντὶ τοῦ καλοῦ Ἄλλην τινά κτἑ.* et qui alio quodam modo similem vocem Medeae tribuit, Ovid. Metam. VII. 19 sqq.

θυμὸς δὲ κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων,
ὅσπερ μεγίστων αἴτιος κακῶν βροτοῖς.

ΧΟΡΟΣ.

πολλάκις ἤδη διὰ λεπτοτέρων
μύθων ἔμολον, καὶ πρὸς ἁμίλλας
ἦλθον μείζους ἢ χρὴ γενεὰν
θῆλυν ἐρευνᾶν· ἀλλὰ γὰρ ἔστιν
μοῦσα καὶ ἡμῖν, ἣ προσομιλεῖ
σοφίας ἕνεκεν, πάσαισι μὲν οὔ·
παῦρον δὲ . . . . . γένος ἐν πολλαῖς
εὕροις ἂν ἴσως
κοὐκ ἀπόμουσον τὸ γυναικῶν.
καί φημι βροτῶν οἵτινές εἰσιν
πάμπαν ἄπειροι, μηδ' ἐφύτευσαν
παῖδας, προφέρειν εἰς εὐτυχίαν
τῶν γειναμένων.
οἱ μέν γ' ἄτεκνοι δι' ἀπειροσύναν

V. 1067. 68. Stobaeus floril. XX. 38. vol. I. p. 336.
V. 1071. *εἰ* B *B* *ἦ* C *ἢ* E c d *C*.
γρ. δέ τι
V. 1075. *δὲ δή* B *δὲ δή* C E a c *παῦρον δέ τι B*. De ceteris non constat. *πολλαῖς* d *C*. *ἐμπολλαῖς B*.
V. 1082. *τ'* libri. *γ'* Reiskius. *ἀπειροσύνην* (supra: *αν*) B.

Aliudque cupido, Mens aliud suadet. Video meliora proboque: Deteriora sequor. Vide Valckenar. ad Hippol. l. c. p. 188. ed. Lips. Latine ipsa Euripidis verba reddidit Chalcidius in Platon. Tim. p. 273. *Nec me latet nunc quam cruenta cogitem, Sed vincit ira sanitatem pectoris.* Vide Valckenar. Diatr. in Eurip. fragm. p. 21.

V. 1069 sqq. Chorus versibus anapaestis iam hoc argumentum persequitur, ut doceat, qui liberos non susceperint, eos a multis molestiis esse liberos, quae toleranda sint iis, qui liberos susceperint.

V. 1070. *ἁμίλλας* ad disputandi subtilitatem refertur. Supra v. 543. *ἅμιλλαν γὰρ σὺ προὔθηκας λόγων.* FPLUGK.

V. 1075. *παῦρον δὲ . . . . . γένος*] Sic nunc corruptelam indicans scripsi, quoniam nulla earum emendationum, quae usque adhuc factae sunt, mihi satis fecit. Opinor in lacuna fuisse adiectivum, quale *σοφόν*, aut aliquid eius modi. Nam Elmsleii ratio, quam critici nonnulli secuti sunt: *παῦρον δὲ γένος (μίαν ἐν πολλαῖς Εὕροις ἂν ἴσως) οὐκ ἀπόμουσον τὸ γυναικῶν*, mihi audacior esse videtur, quamquam simile illud est, quod attulit ex Heracl. 328. *ἕνα γὰρ ἐν πολλοῖς ἴσως Εὕροις ἄν, ὅστις ἐστὶ μὴ χείρων πατρός.*

V. 1079. *πάμπαν ἄπειροι*] Scil. *παίδων*. Supra v. 677. *λέχους ἄπειρος*. *Προφέρειν* cum genetivo Herodot. VI. 127. *Ἱπποκλείδης Τισάνδρου πλούτῳ καὶ εἴδεϊ προφέρων Ἀθηναίων.*

εἴθ' ἡδὺ βροτοῖς εἴτ' ἀνιαρὸν
παῖδες τελέθουσ' οὐχὶ τυχόντες
πολλῶν μόχθων ἀπέχονται·
οἷσι δὲ τέκνων ἔστιν ἐν οἴκοις
γλυκερὸν βλάστημ', ἐσορῶ μελέτῃ
κατατρυχομένους τὸν ἅπαντα χρόνον·
πρῶτον μὲν ὅπως θρέψωσι καλῶς,
βίοτόν θ' ὁπόθεν λείψουσι τέκνοις·
ἔτι δ' ἐκ τούτων εἴτ' ἐπὶ φλαύροις
εἴτ' ἐπὶ χρηστοῖς
μοχθοῦσι, τόδ' ἐστὶν ἄδηλον.
ἓν δὲ τὸ πάντων λοίσθιον ἤδη
πᾶσιν κατερῶ θνητοῖσι κακόν·
καὶ δὴ γὰρ ἅλις βίοτόν θ' εὗρον,
σῶμά τ' ἐς ἥβην ἤλυθε τέκνων
χρηστοί τ' ἐγένοντ'· εἰ δὲ κυρήσαι
δαίμων οὗτος, φροῦδος ἐς Ἅιδην

V. 1089. *θρέψουσι* Brunckius.
V. 1091. *φαύλοις* E *C*.
V. 1095. *κακῶν* B.
V. 1096. *βίοτον* addito *θ'* a corr. B. *βίοτόν θ' C*. omissa copula, ut videtur, in ceteris. *βιοτὴν* Lentingius.
V. 1097. *εἰς* d *B*. *ἦλθε* d *B*.
V. 1098. *κυρήσας* (gloss. a man. prim. *κατὰ συγκύρειαν ἔλθῃ*, supra scripto *αι* a man. sec. cum gl. *τύχοι συμβῇ*) B. *κυρῆσαι* C c d *C* *κυρῆσαι τύχῃ συμβαίῃ B*. *κυρήσει* Aldus.
γρ. οὕτως
V. 1099. *οὗτος* B. *οὕτω* (corr. in *οὗτος* a man. alt.) *C*. *οὗτος*, ut videtur, ceteri. Vide Schol. *εἰς ἀΐδην* B C c *ἐς ἀΐδαν B* *ἐς ᾅδην* Elmsleius.

Cf. Elmsleium ad Soph. Oed. reg. 381. ad Heracl. 554. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 358. 2. PFLUGK.

V. 1083. *εἴθ' ἡδύ*] Confert Pflugkius A. Matthiae l. c. §. 437.

V. 1089. *ὅπως θρέψωσι*] Hanc omnium librorum scripturam recte iam agnoverunt grammatici, qui olim hic quoque *θρέψουσι* reponendum esse existimaverunt. Dicitur autem *ὅπως θρέψωσι* priore loco, quod studium efficiendi apertius per modum verbi declarandum erat. Quod secus est in posteriore loco: *ὁπόθεν λείψουσι*, quoniam ibi de efficienda relictione nihil quaerebatur. Conf. G. Hermanni Opusc. vol. IIII. p. 128. (de part. *ἄν* lib. II. c. 12).

V. 1096. *καὶ δὴ — εὗρον*] fac eos nactos esse, ut supra v. 389. MATTHIAE.

V. 1097. *σῶμά τ' ἐς ἥβην ἤλυθε τέκνων*] Pro *σώματα τέκνων* conf. Matthiae gr. Gr. ampl. p. 588. ed. sec. PFLUGK.

V. 1098. *εἰ δὲ κυρήσαι δαίμων οὗτος*] Sic iam superiore tempore haec verba ex meliorum librorum indiciis scribenda

θάνατος προφέρων σώματα τέκνων.
πῶς οὖν λύει πρὸς τοῖς ἄλλοις
τήνδ' ἔτι λύπην ἀνιαροτάτην
παίδων ἕνεκεν
θνητοῖσι θεοὺς ἐπιβάλλειν;

ΜΗΔΕΙΑ.

φίλαι, πάλαι τοι προσμένουσα τὴν τύχην
καραδοκῶ τἀκεῖθεν οἷ προβήσεται.
καὶ δὴ δέδορκα τόνδε τῶν Ἰάσονος
στείχοντ' ὀπαδῶν, πνεῦμά τ' ἠρεθισμένον
δείκνυσιν, ὥς τι καινὸν ἀγγελεῖ κακόν.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ὦ δεινὸν ἔργον παρανόμως τ' εἰργασμένον,
Μήδεια, φεῦγε, φεῦγε, μήτε ναΐαν

V. 1101. *πῶς δέ* c.
V. 1102. *τήνδ' ἐπὶ λύπην* BCcd*B*. in B. ascriptum: *γρ. τήνδ' ἔτι λύπην*, id quod novit etiam Scholiastes.
V. 1105. *πάλαι τοι* B*B*[*C*] *πάλαι* C (*τοι* suprascr.) *πάλαι τε δή* (i. e. *πάλαι δή*) b. *πάλαι δή* cd.
V. 1106. *ᾗ* C.
V. 1107. *καίτοι B*. cum Script. Chr. pat. 124. *καὶ δὴ* (*καὶ νῦν* d) ceteri. *τὸν — ὀπαδὸν* B *τὸν — ὀπαδὸν* (suprascr. *ὧν* … *ὧν*) Cb*BC*. *τῶν — ὀπαδῶν* Script. Chr. pat. l. c.
V. 1108. *πνεῦμά τ'* libri. Recte. *πνεῦμα δ'* G. Hermannus.
V. 1109. *δείκνυσιν* [B]CEa. *δείκνυσι δ'* bc*B*[*C*] et Script. Chr. pat. 127. *δείκνυσι δή* d. *ἀγγέλλει* C.
V. 1110. om. C.
V. 1110. 11. om. bcd. V. 1110. *παρανόμως τ' εἰργασμένον* B (E) *παρανόμως εἰργασμένη B*[*C*].
V. 1111. Eustathius in Odyss. p. 1505.

esse putavi et glossatores recte interpretati sunt *κυρῆσαι* (*δαίμων*) *τύχῃ συμβαίῃ* aut etiam *κατὰ συγκύρειαν ἔλθῃ*.

V. 1101. *πῶς οὖν λύει*] Conf. quae supra dicta sunt ad v. 563. p. 82.

V. 1105 sq. *τὴν τύχην — οἷ προβήσεται*] Conf. Alcest. 785. *τὸ τῆς τύχης γὰρ ἀφανὲς οἷ προβήσεται*. De *πάλαι τοι*, quod nunc recepi, conf. Lucian. encom. Demosth. §. 2. Heindorf. ad Platon. Phaedon. §. 18. ad Devarium quae dixi vol. II. p. 735 sqq.

V. 1111 sq. Nobis, si vitio caret locus, hyperbolice loqui videtur nuntius: fuge nec navi ulla nec curru relicto, quo ne quis persequi te possit. G. HERMANNUS. Scilicet simili dolo illius, quo Constantinum aliquando cavisse ab inimicorum insidiis ferunt. Non adsentior. Mea quidem sententia hoc dicit nuntius: neque navem tu neve currum sperne, sed quavis effugiendi occasione utere. Cf. Ion. 1238 sq. PFLUGK. Multo his rectius Brunckius: 'Suadet Medeae nuntius', inquit,

λιποῦσ' ἀπήνην μήτ' ὄχον πεδοστιβῆ.

ΜΗΔΕΙΑ.

τί δ' ἄξιόν μοι τῆσδε τυγχάνει φυγῆς;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ὄλωλεν ἡ τύραννος ἀρτίως κόρη
Κρέων θ' ὁ φύσας φαρμάκων τῶν σῶν ὕπο.

ΜΗΔΕΙΑ.

κάλλιστον εἶπας μῦθον, ἐν δ' εὐεργέταις
τὸ λοιπὸν ἤδη καὶ φίλοις ἐμοῖς ἔσει.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

τί φῄς; φρονεῖς μὲν ὀρθὰ κοὐ μαίνει, γύναι,
ἥτις τυράννων ἑστίαν ᾐκισμένην

V. 1112. *ποδοστιβῆ* bc.
V. 1115. *κρέων δ'* B.
V. 1119. *τυράννων* (ον superscr.) B. *ἑστίαν* *B* [*C*]. *οἰκίαν* ceteri. *ᾐκισμένην* (gl. *ἀφανισθεῖσαν καὶ τιμωρηθεῖσαν*) B. *ᾐκισμένη* C. *ᾐκισμένην* Eab. *ᾐκισμένη* cd (?) *BC*. (hic cum gloss. *μαστιζομένη. αἰκίζω τὸ μαστίζω*).

'ut vel maritimo vel terrestri itinere fugam quam citissime capessat, vetatque, ne aliquorsum divertat, fortasse quia credit persecuturos eam sive a Corinthiis sive ab Iasone mittendos satellites. Igitur: Fuge, inquit, ita celeriter, ut navem orae non appellas neu plaustri cursum sistas, donec in tuto sis.' Est igitur h. l. *μὴ λιπεῖν* nihil aliud nisi non relinquere navem vel currum, quem semel conscenderis.

Ibid. *ναῖαν ἀπήνην*] *πολύκωπον ὄχημα ναός* Sophocl. Trach. 658. Aeschyl. Prom. 460. *θαλασσόπλαγκτα — λινόπτερα ναυτίλων ὀχήματα*. ELMSLEIUS. Similiter etiam Latini locuti sunt, veluti Catullus LXIIII. 9 sq. *Ipsa levi fecit volitantem flamine currum, Pinea coniungens inflexae texta carinae.*

V. 1115. *Κρέων θ' ὁ φύσας*] Hunc non petiverat veneno ipsum, quamobrem per *τὲ* particulam eius nomen adiungitur, vide v. 1053.

V. 1116. Xenoph. Disc. Cyr. IIII. 4, 12. *τοῦτον ἡμεῖς ὡς εὐεργέτην καὶ φίλον, οὐχ ὡς δοῦλον, περιέψομεν.* Notum est *εὐεργετῶν* nomine ornari solitos, si qui regem Persarum beneficio qualicumque obstrinxissent. Cf. e. g. Herodot. III. 140. PFLUGK. Illud etiam hoc loco commemorandum fuit Athenis *εὐεργεσίαν*, id est nomen et iura *εὐεργέτου*, esse tributa, si quis bene de civitate meritus erat, qua de re conf. Demosthenis orat. Leptin. §. 60. ed. Bekk. p. 475, 10. ed. Reisk. et quae ad eum locum commentati sunt interpretes in G. H. Schaeferi app. crit. ad Demosth. vol. III. p. 152. cl. ibid. p. 266.

V. 1119. *ἑστίαν — ᾐκισμένην*] Hoc reliqui, quamquam meliores libri *οἰκίαν* scriptum habent. Sed quum Hesychii glossema habeamus: *ἑστίαν οἰκίαν.*, vix videtur dubitari posse quin alterum e glossemate natum sit. *ἑστία* autem de ipsa familia dicitur etiam ap. Herodot. I. 77., non solum de sede penatium.

χαίρεις κλύουσα, κοὐ φοβεῖ τὰ τοιάδε;

ΜΗΔΕΙΑ.

ἔχω τι κἀγὼ τοῖς γε σοῖς ἐναντίον
λόγοισιν εἰπεῖν· ἀλλὰ μὴ σπέρχου, φίλος,
λέξον δ', ὅπως ὤλοντο· δὶς τόσον γὰρ ἂν
τέρψειας ἡμᾶς, εἰ τεθνᾶσι παγκάκως.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἐπεὶ τέκνων σῶν ἦλθε δίπτυχος γονὴ
σὺν πατρὶ καὶ παρῆλθε νυμφικοὺς δόμους,
ἥσθημεν οἵπερ σοῖς ἐκάμνομεν κακοῖς
δμῶες· δι' ὤτων δ' εὐθὺς ἦν πολὺς λόγος
σὲ καὶ πόσιν σὸν νεῖκος ἐσπεῖσθαι τὸ πρίν.
κυνεῖ δ' ὁ μέν τις χεῖρ', ὁ δὲ ξανθὸν κάρα
παίδων· ἐγὼ δὲ καὐτὸς ἡδονῆς ὕπο
στέγας γυναικῶν σὺν τέκνοις ἅμ' ἑσπόμην.
δέσποινα δ', ἣν νῦν ἀντὶ σοῦ θαυμάζομεν,

V. 1121. τοῖσι σοῖς C.
V. 1123. λέξον δ' ὅπως meliores libri. Vulgo λέξον δὲ πῶς, ut est in *BC*.
ας
V. 1124. τέρψαιαν B.
V. 1128. εὐθὺς ἦν πολὺς λόγος [B*BC*] εὐθὺς ἡμῶν ἦν λόγος (γρ. ἦν πολὺς λόγος) C εὐθὺς ἡμῶν ἦν λόγος bc. εὐθὺς ἦν λόγος d.
V. 1130. κύνει libri. κυνεῖ Brunckius.

V. 1124. *εἰ τεθνᾶσι παγκάκως*] si tua narratione edoceor eos perisse morte miserrima.

V. 1126. *καὶ παρῆλθε νυμφικοὺς δόμους*] Quod per accusativum locus significatur, quo te moveas, qua de re dixi ad v. 7. p. 15., etiam verbum παρέρχεσθαι non solum cum εἰς aut πρὸς praepositione componitur, verum accedit etiam accusativus sine particula, ut infra v. 1264. et Hippol. 108. conf. etiam v. 1132.

V. 1129. *νεῖκος ἐσπεῖσθαι τὸ πρίν*] Quod reconciliatio gratiae per libationes confirmari quasi iustum foedus solebat, v. Eurip. Orest. 1679 sqq., ubi eius modi sollemnis reconciliatio describitur, hinc σπένδεσθαι explicatur a scholiastis per φιλιοῦσθαι, reconciliari, et est νεῖκος σπένδεσθαι τὸ πρίν denique nihil aliud nisi νεῖκος τὸ πρότερον διαλύειν.

V. 1130. *κυνεῖ*] κύνει in libris est, ut grammatici ΚΥΝΕΙ, quod fuit in cod. archetypo, 'κύνει (ἐκύνει) legisse videantur. Tempus praesens in eius modi narratione fuisse aptissimum iam adnotavit A. Matthiae.

V. 1131. *ἡδονῆς ὕπο*] Significare vult nuntius, quo quasi iure ipse quoque mulierum thalamos intraverit.

V. 1133. *ἣν νῦν ἀντὶ σοῦ θαυμάζομεν*] θαυμάζειν in eius modi locis est verecunde colere, ut par est servum facere, conf. quae dixit Valckenarius ad Hippol. 106. p. 145 sq. ed. Lips.

πρὶν μὲν τέκνων σῶν εἰσιδεῖν ξυνωρίδα,
πρόθυμον εἶχ' ὀφθαλμὸν εἰς Ἰάσονα·
ἔπειτα μέντοι προὐκαλύψατ' ὄμματα
λευκήν τ' ἀπέστρεψ' ἔμπαλιν παρηΐδα,
παίδων μυσαχθεῖσ' εἰσόδους· πόσις δὲ σὸς
ὀργὰς ἀφῄρει καὶ νεάνιδος χόλον,
λέγων τάδ'· Οὐ μὴ δυσμενὴς ἔσει φίλοις,
παύσει δὲ θυμοῦ καὶ πάλιν στρέψεις κάρα,
φίλους νομίζουσ' οὕσπερ ἂν πόσις σέθεν,
δέξει δὲ δῶρα, καὶ παραιτήσει πατρὸς
φυγὰς ἀφεῖναι παισὶ τοῖσδ' ἐμὴν χάριν;
ἡ δ' ὡς ἐσεῖδε κόσμον, οὐκ ἠνέσχετο,
ἀλλ' ᾔνεσ' ἀνδρὶ πάντα· καὶ πρὶν ἐκ δόμων
μακρὰν ἀπεῖναι πατέρα καὶ παῖδας σέθεν,
λαβοῦσα πέπλους ποικίλους ἠμπίσχετο,
χρυσοῦν τε θεῖσα στέφανον ἀμφὶ βοστρύχοις,
λαμπρῷ κατόπτρῳ σχηματίζεται κόμην,
ἄψυχον εἰκὼ προσγελῶσα σώματος.

V. 1139. *ὀργάς τ'* *B*[*C*]. *καὶ νεάνιδος χόλον* B E c. *καὶ χόλον νεάνιδος* *B* cum ceteris, ut videtur.
V. 1141. *παῦσαι — στρέψον* C *παύσαις — στρέψαις* b. *παύσεις — στρέψεις* c.
V. 1145. *ὥς τ'* B b. *ὥστ'* C[a] *ὡς* *B C*. De ceteris parum constat.
V. 1147. *τέκνα* B.
V. 1148. *ἠμπίσχετο* a man. prim. C., quam verbi formam defendit Elmsleius ad h. l. *ἠμπέσχετο* ceteri.
V. 1149. *χρυσοῦν δὲ* C. *βοστρύχους* *C*.
V. 1150. *δόμοις* corr. in *κόμην* B.
V. 1151. Schol.: *γράφεται προσβλέπουσα σώματος. εἰκῶ* B C *B*.

V. 1134. *τέκνων σῶν — ξυνωρίδα*] Phoen. 1092. *ζῇ σοι ξυνωρὶς εἰς τόδ' ἡμέρας τέκνων.*

V. 1139. *ὀργὰς ἀφῄρει καὶ νεάνιδος χόλον*] Hanc e melioribus libris recepi verborum collocationem, in qua *νεάνιδος* etiam ad *ὀργὰς* pertinere vix est quod dicam, conf. huius fab. v. 1355. *ἀλλ' ὕβρις οἵ τε σοὶ νεοδμῆτες γάμοι.* et Aeschyli Prom. 1014. *οἷός σε κλύδων καὶ κακῶν τρικυμία Ἔπεισ' ἄφυκτος.*

V. 1144. *ἐμὴν χάριν*] quasi perficiens eo meam gratiam, qua primum accusativi notione hae adverbiales formulae natae sunt. Cf. quae dixi ad Iphig. Taur. v. 551. p. 88.

V. 1146. *ἀλλ' ᾔνεσ' ἀνδρὶ πάντα*] Sed promisit marito omnia se facturam, quae modo ipsam rogasset. Cf. Soph. Philoct. 1398. *ἃ δ' ᾔνεσάς μοι δεξιᾶς θιγών.* Eurip. Orest. 1658. *Πυλάδῃ δ' ἀδελφῆς λέκτρον, ᾧ πότ' ᾔνεσας, Δός.* Alcest. 12. *ᾔνεσαν δέ μοι θεαὶ Ἄδμητον ᾅδην τὸν παραυτίκ' ἐκφυγεῖν.*, ad quem locum vide quae adnotavit Pflugkius p. 29. ed. sec.

V. 1151. *εἰκὼ*] *εἰκὼ* et *εἰκὼν* promiscue dicuntur, ut *ἀηδὼ* et

κἄπειτ' ἀναστᾶσ' ἐκ θρόνων διέρχεται
στέγας, ἁβρὸν βαίνουσα παλλεύκῳ ποδί,
δώροις ὑπερχαίρουσα, πολλὰ πολλάκις
τένοντ' ἐς ὀρθὸν ὄμμασι σκοπουμένη.
τοὐνθένδε μέντοι δεινὸν ἦν θέαμ' ἰδεῖν·
χροιὰν γὰρ ἀλλάξασα λεχρία πάλιν
χωρεῖ τρέμουσα κῶλα, καὶ μόλις φθάνει
θρόνοισιν ἐμπεσοῦσα μὴ χαμαὶ πεσεῖν.
καί τις γεραιὰ προσπόλων, δόξασά που
ἢ Πανὸς ὀργὰς ἤ τινος θεῶν μολεῖν,

V. 1153. Eustathius in Il. p. 643.
V. 1157. *λεχρίαν* BC.
V. 1158. *τρέχουσα B C.*
V. 1160. *δόξασα τῶν προσπόλων* bc. *που* deest in C.

ἀηδών, χελιδὼ et *χελιδών.* Vid. de his formis Valckenar. ad Phoen. p. 167 sq. Ph. Buttmann. gr. Gr. ampl. I. p. 214. PFLUGK. Ceterum in libris BC*B* est *εἰκῶ* scriptum ex praecepto quorundam grammaticorum, quod tamen nunquam ita valuit, ut ab omnibus aut plerisque probaretur. Cf. C. Göttlingii librum, qui inscribitur die allg. Lehre vom Accent der griech. Sprache, p. 259.

V. 1155. Comparentur loci Xenophontis Memor. Socr. II. 1, 22. *ἐπισκοπεῖσθαι δὲ θαμὰ ἑαυτήν, ἐπισκοπεῖν δὲ καὶ εἴ τις ἄλλος αὐτὴν θεᾶται, πολλάκις δὲ καὶ εἰς τὴν ἑαυτῆς σκιὰν ἀποβλέπειν.* et, qui illum expressit Aristaeneti I. 25., unde intellegere mihi videor recte Elmsleium *τένοντα* interpretatum esse pedem, coll. Bacch. 936. Phoen. 42. Cycl. 400. Fuerit autem *τένοντ' ἐς ὀρθὸν ὄμμασι σκοπουμένη*, quae erecto pede, id est, pedis digitis innixa, retro spectet, quem ad modum illa apud Aristaenetum: *θαμὰ καὶ τὴν πτέρναν αὐτὴ πρὸς ἑαυτὴν ἐπιστρεφομένη διεσκοπεῖτο.* PFLUGK.

V. 1157. *λεχρία· πλαγία.* id est, obliqua. Schol. Cf. quae disputavit Pflugkius ad Hec. 1025. p. 95. ed. sec.

V. 1158. *τρέμουσα κῶλα*] Sic etiam Latini poetae per accusativum casum saepe locuti sunt, veluti Vergilius Georg. III. 84. *micat auribus et tremit artus.* Horatius sat. II. 7, 57. *tremis ossa pavore.*

V. 1159. *μὴ χαμαὶ πεσεῖν*] Haec rectius quam Elmsleius et Hermannus explicavit A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 553. p. 1084. ed. sec. ita ut diceret esse hoc quasi: *μόλις φθάνει ἐμπεσοῦσα, ὥστε μὴ χαμαὶ πεσεῖν.* PFLUGK.

V. 1161. *ἢ Πανὸς ὀργὰς*] Scholiastes adnotat: *τοὺς ἐξαίφνης καταπίπτοντας ᾤοντο τὸ παλαιὸν οἱ ἄνθρωποι ὑπὸ Πανὸς μάλιστα καὶ Ἑκάτης πεπλῆχθαι τὸν νοῦν.* Haec sunt *Πανικὰ δείματα*, de quibus Pflugkius conferri iubet Nonnum Dionys. X. 4. *οἰστρηθεὶς Ἀθάμας μανιώδεϊ Πανὸς ἱμάσθλῃ.* Eurip. Hipp. 142. Rhes. 36. Pausaniam X. 23, 5., qui de Gallis haec refert: *ἐν δὲ τῇ νυκτὶ φόβος σφίσιν ἐμπίπτει Πανικός· τὰ γὰρ ἀπὸ αἰτίας οὐδεμιᾶς δείματα ἐκ τούτου φασὶ γίνεσθαι.*

ἀνωλόλυξε, πρίν γ' ὁρᾷ διὰ στόμα
χωροῦντα λευκὸν ἀφρόν, ὀμμάτων τ' ἀπὸ
κόρας στρέφουσαν, αἷμά τ' οὐκ ἐνὸν χροΐ·
εἶτ' ἀντίμολπον ἧκεν ὀλολυγῆς μέγαν
κωκυτόν. εὐθὺς δ' ἡ μὲν ἐς πατρὸς δόμους
ὥρμησεν, ἡ δὲ πρὸς τὸν ἀρτίως πόσιν,
φράσουσα νύμφης συμφοράς· ἅπασα δὲ
στέγη πυκνοῖσιν ἐκτύπει δρομήμασιν.
ἤδη δ' ἀνέλκων κῶλον ἐκπλέθρου δρόμου

V. 1162. διὰ στόμα BC[a]bcd κατὰ στόμα *B C*.
V. 1163. ὀμμάτων δ' BCEabcd ὀμμάτων τ' *B*[*C*].
V. 1165. Eustathius in Il. p. 643, 39.
V. 1168. συμφορὰς BCb. συμφορὰν *B* cum ceteris.
V. 1170. ἔκπλεθρον libri et Schol.

V. 1162. πρίν γ' ὁρᾷ κτἑ.] Πρὶν cum indicativo donec tandem significare dixit Elmsleius, adlatis Aesch. Prom. 478 sq. Soph. Oed. reg. 775. Eurip. Hec. 132. Id ego sic accipio, ut donec omisso tandem ea particula exprimi dicam, quae vis ac potestas inde ab Homero per hanc particulam exprimebatur. Vide quae dixi ad Devarium vol. II. p. 727. De verbo ἀνολολύζειν vide ad v. 1165.

V. 1163. ὀμμάτων τ' ἀπὸ κόρας κτἑ.] Iunge: ὀμμάτων κόρας ἀποστρέφουσαν. et conf. Orest. 469. γέροντος ὀμμάτων φεύγων κόρας.

V. 1165. Soph. Aiac. 851. ἥσει μέγαν κωκυτόν. Hesychius vol. II. p. 744. ὀλολυγή· φωνὴ γυναικῶν, ἣν ποιοῦνται ἐν τοῖς ἱεροῖς εὐχόμεναι. Cf. Herodot. IIII. 189. Elmslei. ad Heracl. 782. eaque voce vetula mulier id numen, unde terrorem subitum ortum esse putabat, vocaverat in votum. Nunc κωκυτὸς ὀλολυγῆς ἀντίμολπος est lamentatio contrarium sonans usitato ululatui, quo deos precari mulieres solent. Ὀξυμόλποις οἰμώγμασιν dixit Aeschyl. Sept. adv. Theb. 1002 (1025). Cf. Eustath. ad Iliad. p. 643, 39., qui hunc ipsum Euripidis locum explicat. PFLUGK.

V. 1170. ἤδη δ' ἀνέλκων κῶλον κτἑ.] Sententia haec est: Iam vero attollens pedem stadii velox cursor terminum attingebat, quum illa etc. Sed in singulis plura, quae difficultatem creaverunt interpretibus, explananda erunt. Ac primum quidem recte sensit A. Matthiae particula ἄν, quam requisiverunt critici, in hoc loco minime opus esse. Non enim in eius modi locis Latini solent coniunctivum ponere aut Graeci adiecta ἄν particula rem ad condicionem revocare, sed ponunt id simpliciter, quod in certo temporis spatio fieri poterat, non fieri potuisset, in quam rem recte Matthiae adsimulavit locum Euripidis de Electr. 822 sqq. θᾶσσον δὲ βύρσαν ἐξέδειρεν ἢ δρομεὺς Δισσοὺς διαύλους ἱππίους διήνυσε κἀνεῖτο λαγόνας. Itaque et ii, qui ἀνθήπτατ' ἂν de coniectura scribi voluerunt, et ii, qui ἂν ἕλκων, ut ἂν ad ἀνθήπτετο pertineret, legi iusserunt, vehementer falsi sunt. Qui ἂν ἕλκων κῶλον scripserunt, ineptius etiam egerunt, quod non intellexerunt aliud esse ἀνέλκειν τὸν πόδα, aliud ἕλκειν πόδα. ἕλκειν κῶλον aut πόδα esset non

ταχὺς βαδιστὴς τερμόνων ἀνθήπτετο·
ἡ δ᾽ ἐξ ἀναύδου καὶ μύσαντος ὄμματος
δεινὸν στενάξασ᾽ ἡ τάλαιν᾽ ἠγείρετο·
διπλοῦν γὰρ αὐτῇ πῆμ᾽ ἐπεστρατεύετο.
χρυσοῦς μὲν ἀμφὶ κρατὶ κείμενος πλόκος
θαυμαστὸν ἵει νᾶμα παμφάγου πυρός,
πέπλοι δὲ λεπτοί, σῶν τέκνων δωρήματα,
λευκὴν ἔδαπτον σάρκα τῆς δυσδαίμονος.
φεύγει δ᾽ ἀναστᾶσ᾽ ἐκ θρόνων πυρουμένη,
σείουσα χαίτην κρᾶτά τ᾽ ἄλλοτ᾽ ἄλλοσε,
ῥῖψαι θέλουσα στέφανον· ἀλλ᾽ ἀραρότως
σύνδεσμα χρυσὸς εἶχε, πῦρ δ᾽, ἐπεὶ κόμην
ἔσεισε, μᾶλλον δὶς τόσως τ᾽ ἐλάμπετο.
πίτνει δ᾽ ἐς οὖδας ξυμφορᾷ νικωμένη,

V. 1173. *ἀπώλλυτο B C.*
V. 1175. *κείμενος κόσμος* B.
V. 1177. *λευκοί* bcd *τε* BC[a]bcd *δὲ B* [*C*].
V. 1178. *λεπτὴν* BEcd *B C.*
V. 1179. *ἐκ δόμων* bc.
V. 1181. *ἀραρότως* libri. *ἀρηρότως* Aldus.
τόσον
V. 1183. *τοσῶς τ᾽* B *τοσῶς δ᾽* C *τόσως τ᾽* E *τόσον τ᾽* a *τόσως* bc *τόσον B τόσως C.*
V. 1184. *πίπτει BC* cum Script. Chr. pat. 1089. 1431. *ἐπ᾽ οὖδας BC.* Script. Chr. pat. 1089. *πρὸς οὖδας* Id. v. 1431.

curriculo currere, id est, celeriter currere, sed tarde se movere, quod minime ad hunc locum aptum est, significaret, veluti in Theocr. idyll. VII. 21. *πᾷ δὴ τὺ μεσαμέριον πόδας ἕλκεις κτἑ.* aut in Euripidis Phoen. 304 sq. *γήρᾳ τρομερὰν ἕλκω ποδὸς βάσιν.*, ad quem locum recte ascripsit Scholiastes: *ἕλκω, ἤγουν βίᾳ ἀνύω.* Vide quae ad eum locum adnotavit Valckenarius, et conf. Latinorum trahere vestigia ebria Baccho ap. Propert. I. 3, 9. cl. Apulei. Metam. VIII. p. 166, 26. Hinc, credo, hoc primum apparebit, veram scripturam esse hanc: *ἤδη δ᾽ ἀνέλκων κῶλον — ἀνθήπτετο.* Quod autem deinceps in libris legitur *ἔκπλεθρον δρόμον*, etsi idem vitium etiam Scholiastes invenit, legendum esse *ἐκπλέθρου δρόμου* vix est, quod dicam. conf. Eurip. Electr. v. 881. *ἥκεις γὰρ οὐκ ἀχρεῖον ἔκπλεθρον δραμὼν Ἀγῶν᾽ ἐς οἴκους.*, ubi idem vitium in libros irrepsit. *ἐξ πλέθρων* autem *δρόμος* erat stadium.

V. 1172. *ἐξ ἀναύδου καὶ μ 'σαντος ὄμματος*] Alterum est Homericum, ex Il. XXIIII. 637. *μύσαν ὄσσε ὑπὸ βλεφάροισι.*, de altero Pflugkius contulit Vergilii Aen. IIII. 362. *Huc illuc volvens oculos totumque pererrat Luminibus tacitis.*

V. 1181. *ἀλλ᾽ ἀραρότως κτἑ.*] *ἀραρότως· ἁρμοδίως, προσηρμοσμένως, ἁρμοζόντως.* HESYCH. Aesch. Suppl. 951. *τῶνδ᾽ ἐφήλωται τορῶς Γόμφος διαμπάξ, ὡς μένειν ἀραρότως.*

πλὴν τῷ τεκόντι κάρτα δυσμαθὴς ἰδεῖν·
οὔτ' ὀμμάτων γὰρ δῆλος ἦν κατάστασις
οὔτ' εὐφυὲς πρόσωπον, αἷμα δ' ἐξ ἄκρου
ἔσταζε κρατὸς συμπεφυρμένον πυρί,
σάρκες δ' ἀπ' ὀστέων, ὥστε πεύκινον δάκρυ,
γναθμοῖς ἀδήλοις φαρμάκων ἀπέῤῥεον,
δεινὸν θέαμα· πᾶσι δ' ἦν φόβος θιγεῖν
νεκροῦ· τύχην γὰρ εἴχομεν διδάσκαλον.
πατὴρ δ' ὁ τλήμων συμφορᾶς ἀγνωσίᾳ
ἄφνω προσελθὼν δῶμα προσπίτνει νεκρῷ·
ᾤμωξε δ' εὐθύς, καὶ περιπτύξας δέμας
κυνεῖ προσαυδῶν τοιάδ'· Ὦ δύστηνε παῖ,
τίς σ' ὧδ' ἀτίμως δαιμόνων ἀπώλεσεν;

V. 1187. Schol. Homer. ap. Cramer. Anecd. Paris. III. p. 9.
V. 1190. *γναθμοῖς ἀδήλοις φαρμάκων* BCEabcd. *γναθμῶν ἀδήλοις φαρμάκοις B.* *γναθμοῖς* (*γνάμπτοις* sec. Mag.) *ἀδήλων* (-*οις* alt. man.) *φαρμάκων C.*
V. 1191. *θίγειν* B. *θιγεῖν* C*BC.*
γρ. καὶ προσπιτνεῖ
V. 1194. *προσπίπτει* B. *προσπίπτει* CEb *προσπιτνεῖ B*[*C*].
V. 1195. *χέρας BC.*
γρ. παὶ
V. 1196. *κυνεῖ* B. *κύνει* b*B.* *ὦ δύστηνε σὺ* B. *ὦ δύστηνε παῖ* ceteri.
V. 1197. *τίς* (*σ'* additum a corr.) *ὧδ' — δαιμόνων σ'* B. *τίς ὧδ' — δαιμόνων* C. *τίς σ' ὧδ' — δαιμόνων* E. *τίς ὧδ' — δαιμόνων* bcd *BC.* *τίς σ' ὧδ' ἀτίμως ἠθέλησε τεθνάναι* Script. Chr. pat. 713. 885. 1328.

V. 1185. *πλὴν τῷ τεκόντι κτέ.*] *τουτέστιν πᾶσιν ἄλλοις σφόδρα δυσεπίγνωστος ἰδεῖν πλὴν τῷ τεκόντι.* SCHOL. Apte comparavit Boissonadius illud Racinii poëtae: *Triste objet . . . que méconnoitroit l'oeil même de son père.*

V. 1189. *πεύκινον δάκρυ· πίσσα.* HESYCHIUS.

V. 1190. *γναθμοῖς ἀδήλοις φαρμάκων ἀπέῤῥεον*] Male Schol.: *αἱ δὲ σάρκες, φησί, τῶν γναθμῶν κατέῤῥεον ὑπὸ τῶν ἀδηλοποιῶν φαρμάκων. δοτικὴ ἀντὶ γενικῆς γράφεται.*, quod reprehendens Iacobs: '*Γναθμοί*', inquit, 'venenis tribuuntur, ut apud Aeschyl. Choeph. 273. morbo: *σαρκῶν, ἐπεμβατῆρας ἀγρίαις γνάθοις λειχῆνας.* Cf. Prometh. 376. De verbo *ἀπέῤῥεον* Pflugkius contulit Theocr. idyll. II. 89. *ἔῤῥευν δ' ἐκ κεφαλᾶς πᾶσαι τρίχες.*

V. 1192. *τύχην — διδάσκαλον*] Nam illius fortuna cautos nos fecerat. Lucian. Conviv. §. 45. *ἐγὼ δὲ παρὰ τὸν τοῖχον ὀρθὸς ἐφεστὼς ἑώρων ἕκαστα, οὐκ ἀναμιγνὺς ἐμαυτόν, ὑπὸ τοῦ Ἱστιαίου διδαχθεὶς* (id est *τὴν Ἱστιαίου τύχην διδάσκαλον ἔχων*), *ὡς ἔστιν ἐπισφαλὲς διαλύειν τὰ τοιαῦτα.* PFLUGK.

V. 1196. *Ὦ δύστηνε παῖ*] Sic plerique libri. Vaticanus habet *δύστηνε σὺ* in textu, quod per se falsum non esse docent

τίς τὸν γέροντα τύμβον ὀρφανὸν σέθεν
τίθησιν; οἴμοι, συνθάνοιμί σοι, τέκνον.
ἐπεὶ δὲ θρήνων καὶ γόων ἐπαύσατο,
χρῄζων γεραιὸν ἐξαναστῆσαι δέμας,
προσείχεθ᾽, ὥστε κισσὸς ἔρνεσιν δάφνης,
λεπτοῖσι πέπλοις, δεινὰ δ᾽ ἦν παλαίσματα·
ὁ μὲν γὰρ ἤθελ᾽ ἐξαναστῆσαι γόνυ,
ἡ δ᾽ ἀντελάζυτ᾽· εἰ δὲ πρὸς βίαν ἄγοι,
σάρκας γεραιὰς ἐσπάρασσ᾽ ἀπ᾽ ὀστέων.
χρόνῳ δ᾽ ἀπέστη καὶ μεθῆχ᾽ ὁ δύσμορος
ψυχήν· κακοῦ γὰρ οὐκέτ᾽ ἦν ὑπέρτερος.
κεῖνται δὲ νεκροὶ παῖς τε καὶ γέρων πατὴρ
πέλας, ποθεινὴ δακρύοισι συμφορά.

γρ. δέμας
V. 1204. γόνυ B.
V. 1205. ἀντελάζυτ᾽ *C* et lemma Schol. ἀντελάζετ᾽ ceteri.
V. 1209. καὶ πατὴρ γέρων bc.
V. 1210. δακρύουσι BC[a]d. δακρύοισι *BC* Script. Chr. pat. 1112.

quae attulit Elmsleius Andr. 68. τὸν παῖδά σου μέλλουσιν, ὦ δύστηνε σύ, κτείνειν. et ib. 170. εἰς τοῦτο δ᾽ ἥκεις ἀμαθίας, δύστηνε σύ.

V. 1198. τὸν γέροντα τύμβον] Monet Scholiastes senes dici τύμβους, παρόσον πλησίον εἰσὶ τοῦ θανάτου καὶ τοῦ τάφου. Sic Euripidis Heracl. 166. de Iolao: ἢ κακὸν λόγον Κτήσει πρὸς ἀστῶν, εἰ γέροντος οὕνεκα Τύμβου, τὸ μηδὲν ὄντος, — εἰς ἄντλον ἐμβήσει πόδα. Cf. Hesych. s. v. Τυμβογέρων. Idem usus est vocabuli σορός. Lucian. dial. meretr. XI. t. III. p. 310. Φιλημάτιον τὴν σορόν. Rhet. praec. §. 24. τὰ ψυχρὰ ἐκεῖνα τὰ ἐκ τῆς σοροῦ φιλήματα. Cf. Iacobs Animadv. ad Anthol. Gr. vol. II. p. III. p. 176. PFLUGK. Adde Eustath. ad Odyss. p. 1431. ὅθεν καὶ τυμβογέροντες οἱ αὐτοὶ καὶ σορόπληκτοι καὶ σοροπλῆγες.

V. 1205. εἰ δὲ πρὸς βίαν ἄγοι] si vero per vim ageret. Ita enim Latini ipsi quoque absolute loquuntur.

V. 1207. ἀπέστη] Hoc est: remisit a luctu. Nos dicamus: er stand ab. Scholiastes recte: ἡμίφλεκτος δὲ ἀπέστη καὶ ὕστερον ὑπὸ ὀδύνης ἀπέθανεν. Elegantem esse Valckenarii coniecturam (Diatr. p. 57.) ἀπέσβη quis negat? Iuvatur haec etiam eo, quod Bekkeri Anecd. Graec. p. 422. habent hoc scholion: Ἀπέσβη· ἐσβέσθη ἢ ἐπαύσατο, τέθνηκεν, et similia alii grammatici. Sed quis praestat haec ad hunc locum pertinere?

V. 1210. ποθεινὴ δακρύοισι] Haec non satis recte Pflugkius auctore A. Matthiae explicaverat: calamitas lacrimis exoptata, id est, digna lacrimis. Rectius Schol.: οἷον συμφορὰ ὄντες ποθεινὴ πρὸς δάκρυα καὶ θρῆνον κεῖνται ἀντὶ τοῦ ἀξιοδάκρυτος συμφορά, οὓς ἄν τις ἰδὼν ποθήσειε δακρῦσαι, ἐλεεινοὺς ὄντας τῷ θεάματι. Est igitur potius per lacrimas deploranda.

καί μοι τὸ μὲν σὸν ἐκποδὼν ἔστω λόγου·
γνώσει γὰρ αὐτὴ ζημίας ἀποστροφήν.
τὰ θνητὰ δ' οὐ νῦν πρῶτον ἡγοῦμαι σκιάν,
οὐδ' ἂν τρέσας εἴποιμι τοὺς σοφοὺς βροτῶν
δοκοῦντας εἶναι καὶ μεριμνητὰς λόγων,
τούτους μεγίστην ζημίαν ὀφλισκάνειν·
θνητῶν γὰρ οὐδείς ἐστιν εὐδαίμων ἀνήρ·

V. 1212. γλώσση b. Schol. γρ. καὶ γλώσσῃ ἀποστροφήν libri. ἀντιστροφήν Script. Chr. pat. 800.
V. 1216. τούτοις [a] cd. ζημίαν libri cum Script. Chr. pat. 1015. et Etym. Gud. p. 231. μωρίαν Musurus de suo.
V. 1217. ὄλβιος φύσει Script. Chr. pat. 1016 sqq.

V. 1211. τὸ μὲν σὸν ἐκποδὼν ἔστω λόγου] Ego tuae causae rationem non habebo in oratione mea, ut Scholiastes alter recte explicavit: τὸ κατὰ σὲ ἔξω ἔστω τοῦ λόγου, ὅ ἐστι, τὸ κατὰ σὲ οὐκ ἐξεργάσομαι τῷ λόγῳ.

V. 1212. γνώσει γὰρ αὐτὴ ζημίας ἀποστροφήν] Haec scriptura est in omnibus libris, quam si obtinemus, haec fere erit sententia verborum: Scies enim ipsa poenae declinationem, i. e. ipsa noveris, quemadmodum poenam effugias, quae te maneat. Sed tamen Scholiastes aliam videtur in libro suo habuisse scripturam. Dicit enim: αὐτὴ γὰρ γνώσῃ τὰ λοιπὰ ἐκ τῆς εἰς σὲ ἀνακυκλουμένης ζημίας. et alius Scholiastes ζημίας ἀποστροφὴν interpretatur τὴν ἀντανάκλασιν τῆς συμφορᾶς ἧς δέδρακας καταληψομένην σέ. Hinc Kirchhoffius aliique, auctore etiam Scriptore Chr. pat. 800., statuerunt ζημίας ἀντιστροφήν fuisse in cod. archetypo, quo vocabulo non declinatio aut depulsio poenae, sed vindicta, quae in caput Medeae recideret, indicaretur. Ego tamen nihil mutandum putavi, quoniam qui loquitur nuntius, minari Medeae non debet.

V. 1215. μεριμνητὰς λόγων] non tam poëtas quam aretalogos et sophistas intellegi indicavit C. A. Boettiger in prolus. de Eurip. Med. p. 1. adn. 5.

V. 1216. τούτους] hoc pronomine post participia aut ipsa substantiva abundanter adiuncto maiore vi personam aut rem, de qua ageretur, efferri recte dixit Pflugkius et conferri iussit Isocrat. Areopag. §. 64. εἴ τις ὄψεται τὴν πόλιν, τὴν τῶν Ἑλλήνων ἄρξασαν, ταύτην ὑφ' ἑτέροις οὖσαν. eiusdemque de permut. or. §. 248. καὶ συμβούλοις μέν, ὅταν κίνδυνός τις καταλάβῃ τὴν πόλιν, τοῖς ἄριστα περὶ τῶν πραγμάτων λέγουσι, τούτοις χρῶνται. tum A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 467, 2. c. Huc addas Latinos eodem modo locutos esse, v. Catonis de re rust. V. 4. *Amicos domini, eos habeat sibi amicos (vilicus).* — ζημίαν ὀφλισκάνειν] Hanc librorum etiam aliis testimoniis confirmatam scripturam olim Musurus ita mutaverat, ut scriberet μωρίαν ὀφλισκάνειν. Iniuria. Conf. supra v. 577 sq. ἐμοὶ γάρ, ὅστις ἄδικος ὢν σοφὸς λέγειν Πέφυκε, πλείστην ζημίαν ὀφλισκάνει.

V. 1217. Similis sententia ab Euripide ponitur in Iphig. Aul. 161. θνητῶν δ' ὄλβιος εἰς τέλος οὐδείς, Οὐδ' εὐδαίμων, Οὔπω γὰρ ἔφυ τις ἄλυπος.

ὄλβου δ' ἐπιῤῥυέντος, εὐτυχέστερος
ἄλλου γένοιτ' ἂν ἄλλος, εὐδαίμων δ' ἂν οὔ.

ΧΟΡΟΣ.

ἔοιχ' ὁ δαίμων πολλὰ τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ
κακὰ ξυνάψειν ἐνδίκως Ἰάσονι.
ὦ τλῆμον, ὥς σου συμφορὰς οἰκτείρομεν,
κόρη Κρέοντος, ἥτις εἰς Ἅιδου πύλας
οἴχει γάμων ἕκατι τῶν Ἰάσονος.

ΜΗΔΕΙΑ.

φίλαι, δέδοκται τοὖργον ὡς τάχιστά μοι
παῖδας κτανούσῃ τῆσδ' ἀφορμᾶσθαι χθονός,
καὶ μὴ σχολὴν ἄγουσαν ἐκδοῦναι τέκνα
ἄλλῃ φονεῦσαι δυσμενεστέρᾳ χερί.
πάντως σφ' ἀνάγκη κατθανεῖν. ἐπεὶ δὲ χρή,
ἡμεῖς κτενοῦμεν, οἵπερ ἐξεφύσαμεν.
ἀλλ' εἶ' ὁπλίζου, καρδία. τί μέλλομεν
τὰ δεινὰ κἀναγκαῖα μὴ πράσσειν κακά;

ος
V. 1218. 19. habet Tzetzes exeg. p. 144. εὐτυχεστέρως B. εὐκλεέστερος Script. Chr. pat. l. c.
V. 1219. ὄλβιος δ' ἂν οὔ Script. Chr. pat. l. c.
V. 1221. ξυνάπτειν B. Script. Chr. pat. 1096. συνάπτειν E. ξυνάψειν *B* cum ceteris.
V. 1222. συμφορὰν Musurus.
V. 1223. δόμους *BC* cum Script. Chr. pat. v. 878. 1505.
V. 1232. μὴ οὐ Elmsleius.

V. 1221. ξυνάψειν] Tempus futurum retinendum putavi, cl. Orest. 768. ὦ τάλας, ἔοικε καὶ σὲ τἀμὰ λυπήσειν κακά., quamquam praesens ξυνάπτειν in bonis libris legitur.

V. 1225 — 29. κτανούσῃ et ἄγουσαν bene se habent singula post δέδοκταί μοι, conf. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 535.; illud singulare est in hoc loco, quod altero membro dativum, altero accusativum posuit. Idem tamen factum a Sophocle Electr. 958. ᾗ πάρεστι μὲν στένειν Πλούτου πατρῴου κτῆσιν ἐστερημένῃ, Πάρεστι δ' ἀλγεῖν εἰς τοσόνδε τοῦ χρόνου Ἄλεκτρα γηράσκουσαν ἀνυμέναιά τε. Iniuria igitur Elmsleius apud Euripidem κτανοῦσαν, apud Sophoclem ἐστερημένην, corrigendum censet. PFLUGK. Conf. praeterea utilem de hac re A. Witzschelii ad h. l. disputationem p. 131 sq.

V. 1229 sq. De repetitis his versibus, in quibus idonea excusatio Medeae continetur, quod ad caedem liberorum deveniat, vide quae supra disputavimus ad v. 1050 sq. p. 132.

V. 1231 sq. τί μέλλομεν — μὴ πράσσειν κακά;] Recte notavit iam G. Hermannus levitatem Elmsleii, qui hoc loco contra omnium librorum auctoritatem pro μή reposuerat μὴ οὐ. Namque ut negari non potest dici etiam potuisse h. l. alio quodam modo: τί μέλλομεν — μὴ οὐ

ἄγ', ὦ τάλαινα χεὶρ ἐμή, λάβε ξίφος,
λάβ', ἕρπε πρὸς βαλβῖδα λυπηρὰν βίου,
καὶ μὴ κακισθῇς μηδ' ἀναμνησθῇς τέκνων,
ὡς φίλταθ', ὡς ἔτικτες· ἀλλὰ τήνδε γε
λαθοῦ βραχεῖαν ἡμέραν παίδων σέθεν,
κἄπειτα θρήνει· καὶ γὰρ εἰ κτενεῖς σφ', ὅμως
φίλοι γ' ἔφυσαν, δυστυχὴς δ' ἐγὼ γυνή.

ΧΟΡΟΣ.

στροφή.

ἰὼ Γᾶ τε καὶ παμφαὴς
ἀκτὶς Ἀελίου, κατίδετ', ἴδετε τὰν

V. 1236. τήνδε σε C.
ἀττικῶς
V. 1237. λαβοῦ (a man. div. γρ. λαθοῦ) B. λαθοῦ ceteri.
V. 1238. κτείνεις *B* et Aldus. κτενεῖς Bbcd. De ceteris non constat.
V. 1239. φίλοι τ' BC(E)[a]bcd φίλοι γ' *B* [*C*].
V. 1241. ἀελίου libri. Ἁλίου Kirchhoffius. κατίδετε BCE. κατείδετε a. κατίδετ' ἴδετε c. κατείδετε εἴδετε d. κατίδετε *B*. ἴδετε *C*. κατίδετ' ἴδεθ' Script. Chr. pat. 1080.

πράσσειν κακά; veluti apud Aeschylum in Prometheo v. 628. legitur: *Τί δῆτα μέλλεις μὴ οὐ γεγωνίσκειν τὸ πᾶν*; sic facile doceri potest hic aptius μή simplex dici quam μὴ οὐ. Illud enim id tantummodo significat, quid ex ista cunctatione eveniat aut potius non eveniat, hoc autem habet quandam quasi reprehensionem consilii, quo cunctatione nostra efficere velimus, ut ne faciamus quid. Vide quae G. Hermannus disputavit ad Vigerum p. 802. ed. III.

V. 1233 sqq. Non debet id nos offendere, quod, posita manus suae appellatione, Medea mox ita loquitur, quasi se ipsam appellaverit: saepe enim tales transitiones a singulari personae parte ad totam personam inveniuntur in scriptis veterum poëtarum, ac si intimam vim sententiarum spectamus, non singula aucupamur verba, quum facillimae ad intellegendum, tum auditu iucundissimae sunt. Conf. quae supra dixi ad v. 1046. p. 132.

V. 1234. πρὸς βαλβῖδα] Schol.: βαλβὶς κυρίως ἡ τῶν δρομέων ἄφεσις. ἄγε δή, ὦ Μήδεια, πρὸς ἄφεσιν ὅρμα καὶ ἀρχὴν δυστυχοῦς βίου καὶ πράξεως ἐκτόπου.

V. 1240. Chorus, discedenti Medea, ut exsequatur quod facturam quamvis saepius minitanti nondum crediderat, horrore ac metu percussus, Solem, avum illius, implorat, ut tantum scelus ne perfici a furibunda muliere patiatur. — Versus sunt dochmiaci, aptum in tanto animi motu genus numerorum. PFLUGK. Ex hoc loco sumpsit Ennius sua apud Probum ad Verg. Ecl. VI. p. 16, 3. ed. Keil. *Iuppiter tuque adeo summe Sol, qui omnis res inspicis, Quique lumine tuo maria terram caelum contines, Inspice hoc facinus, priusquam fiat: prohibessis scelus.* cf. O. Ribbeck Tragic. Lat. reliqu. p. 40. et p. 250. Io. Vahlen Ennian. poës. reliqu. p. 131.

V. 1241. Ἀελίου primam syllabam h. l. corripere putat Seid-

ὀλομέναν γυναῖκα, πρὶν φοινίαν
τέκνοις προσβαλεῖν χέρ᾽ αὐτοκτόνον.
σᾶς γὰρ ἀπὸ χρυσέας γονᾶς
ἔβλαστεν, θεοῦ δ᾽ αἵματι πίτνειν
φόβος ὑπ᾽ ἀνέρων.
ἀλλά νιν, ὦ φάος διογενές, κάτειρ-
γε, κατάπαυσον, ἔξελ᾽ οἴκων φονίαν
τάλαινάν τ᾽ Ἐρινὺν ὑπ᾽ ἀλαστόρων.

ἀντιστροφή.

μάταν μόχθος ἔῤῥει τέκνων,
μάταν ἄρα γένος φίλιον ἔτεκες, ὦ
κυανεᾶν λιποῦσα Συμπληγάδων

γρ. πρὶν
V. 1242. **οὐλομέναν** B*C*. **πρὸς** (corr. in **πρὶν**) **φονίαν** B. **πρὶν φονίαν** cd*BC*. De ceteris non constat. **φοινίαν** Aldus.
V. 1243. **τέκνοισι** *B*. **τέκνοισιν** *C*.
V. 1245. **θεοῦ** BC[E]bc*BC*. **θεῶν** Musurus. **αἵματι** (corr. in **αἷμα**) B. **αἵματι** EabcdB[*C*]. De C non constat. **πίτνειν** (corr. in **πιτνεῖν**) B. **πιτνεῖν** ceteri.
V. 1247. **κάθειργε** (corr. in **κάτειργε**) B. **κάθειργε** C.
V. 1249. **ἐρινῦν** B. **ἐριννύν** *B*.
V. 1250. **τῶν τέκνων** Musurus.
V. 1251. **μάταν ἄρα** Musgravius. **μάταν** om. **ἄρα** *BC*. **ἄρα μάταν** ceteri. **τέκες** Aldus. **ὦ** om. *BC*.
ῶν
V. 1252. **κυανέαν** B **κυανέων ἂν** C.

lerus de verss. dochm. p. 103., cui adsensus est G. Hermannus ad Soph. Trachin. 832. PFLUGK. Mox **κατίδετ᾽**, **ἴδετε** recte scriptum est e librorum optimorum indiciis. Contulit Elmsleius Hec. 166. **ἀπωλέσατ᾽**, **ὠλέσατε**. Orest. 180. **διοιχόμεθ᾽**, **οἰχόμεθα**. 1465. **ἃ δ᾽ ἀνίαχεν**, **ἴαχεν**. Alc. 400. **ὑπάκουσον**, **ἄκουσον**. Latine dicas: contuemini, tuemini. Sic enim Pacuvius in Niptris Ulixem lamentantem fecit: Retinete, tenete, opprimit ulcus. Cf. Cic. Disp. Tusc. lib. II. cap. 21. §. 50. ibique adnot. nostram p. 240. v. O. Ribbeck. Tragic. Latin. reliqu. p. 92.

V. 1243. **χέρ᾽ αὐτοκτόνον**] Sic appellatur manus, quod ea Medea suos ipsa liberos trucidatura est, eodem modo quo infra v. 1258. **βροτοῖς — αὐτοφόνταις** legitur.

V. 1246. **φόβος**] Sc. **ἐστί** s. **πάρεστι**, id est, **θεοῦ αἷμα** (liberi Medeae, divina stirpe orti) **φόβον παρέχει**. Divinus sanguis, inquit, metus est ne mortali manu cadat. PFLUGK.

V. 1249. **Ἐρινὺν ὑπ᾽ ἀλαστόρων** dicit vesanam mulierem, scelerum furiis agitatam. Structuram verborum illustrant quae Heindorfius, ab A. Matthiae citatus, ascripsit ad Plat. Phaedon. §. 110. p. 188. PFLUGK. Recte, ni fallor, Scholiastes: *τάλαιναν Ἐρινύν φησι τὸν Μηδείας δαίμονα, οὐ τὴν Μήδειαν.* F. IACOBS.

πετρᾶν ἀξενωτάταν εἰσβολάν.
δειλαία, τί σοι φρενῶν βαρὺς
χόλος προσπίτνει καὶ δυσμενὴς
φόνος ἀμείβεται;
χαλεπὰ γὰρ βροτοῖς ὁμογενῆ μιά-
σματ' ἐπὶ γαῖαν αὐτοφόνταις ξυνῳ-
δὰ θεόθεν πίτνοντ' ἐπὶ δόμοις ἄχη.

ΠΑΙΣ α'.

οἴμοι, τί δράσω; ποῖ φύγω μητρὸς χέρας;

V. 1253. *πετρῶν* BC. *ἀξενωτάτων* B.

αί
V. 1254. *δειλέα* B.

V. 1255. *ἀμείρεται φόνος* B. *ἀμείβεται φόνος* C.

γρ. σύνοιδα
V. 1258. *αὐτοφόνταισι* Aldus *συνωδά* B. *συνωδά* CEa*BC*.
ξυνῳδά
σύνοιδα b *σύνοιδα* c *συνῳδά* d.

V. 1259. *πίτνοντ'* (corr. in *πιτνόντ'*) B. *πιτνόντ'* Ccd *πιτνοῦντ'*
ους
BC. *δόμοις* B. *δόμους* c. *δόμοις* ceteri.

V. 1256. *φόνος ἀμείβεται*] Sc. *φόνῳ*, caedes caede permutatur, caedem caedes sequitur, ut Orest. 967 (979). *ἕτερα δ' ἑτέροις ἀμείβεται πήματα.* Electr. 1097 (1093). *εἰ δ' ἀμείψεται φόνον δικάζων φόνος.* A. MATTHIAE. Multo melius explicat locum Glossator libri Flor. 10. p. 77, 22. Dind. '*Φόνος, τῶν παίδων, ἀμείβεται, διαδέχεται τὸν χόλον.*' Sunt igitur aptius haec inter se coniungenda: *Δειλαία, τί σοι φρενῶν βαρὺς χόλος προσπίτνει καὶ δυσμενὴς φόνος ἀμείβεται;* Misera, quid tibi cordis gravis ira accidit et inimica caedes in (eius) vicem succedit?

V. 1257—59. Ordo verborum hic esse videtur: *ὁμογενῆ γὰρ μιάσματα ἐπὶ γαῖαν (ἐστὶ) χαλεπὰ βροτοῖς, αὐτοφόνταις ἄχη ξυνῳδά, πίτνοντα θεόθεν ἐπὶ δόμοις.* Iungo *μιάσματα ἐπὶ γαῖαν*, praeeunte G. Hermanno, nisi quod is aliud etiam verbum adiunxit, *πίτνοντα*: quod quidem durissimum profecto est ex tam remota sede huc retrahi; ceterum sententia eadem est: sanguis humi profusus. Illa igitur *μιάσματα* dicuntur primum *χαλεπὰ βροτοῖς*, tum per appositionem *ἄχη αὐτοφόνταις*, causa miseriarum parricidis, eaque *ξυνῳδὰ* (scil. *τοῖς μιάσμασι*) pro sceleris magnitudine. His explicatis totam complectar sententiam: Cognati sanguinis in terram profusi piaculum grave est mortalibus, miseriisque consentaneis et ad criminis magnitudinem comparatis, quae divinitus domibus immittuntur, parricidas adflictat. PFLUGK.

V. 1260. Caedes puerorum intra parietes fit, unde clamor opem petentium a choro exauditur. Praecepit de hac re Horatius de arte poët. 182 sqq.: *non tamen intus Digna geri promes in scaenam multaque tolles Ex oculis, quae mox narret facundia praesens, Ne pueros coram populo Medea trucidet, Aut humana palam coquat exta nefarius Atreus, Aut in avem Procne vertatur, Cadmus in anguem.* PFLUGK.

ΠΑΙΣ β΄.

οὐκ οἶδ᾽, ἀδελφὲ φίλτατ᾽· ὀλλύμεσθα γάρ.

ΧΟΡΟΣ.

ἀκούεις βοάν, ἀκούεις τέκνων;
ἰὼ τλᾶμον, ὦ κακοτυχὲς γύναι.
παρέλθω δόμους; ἀρῆξαι φόνον
δοκεῖ μοι τέκνοις.

ΠΑΙΔΕΣ.

ναί, πρὸς θεῶν, ἀρήξατ᾽· ἐν δέοντι γάρ·
ὡς ἐγγὺς ἤδη γ᾽ ἐσμὲν ἀρκύων ξίφους.

ΧΟΡΟΣ.

τάλαιν᾽, ὡς ἄρ᾽ ἦσθα πέτρος ἢ σίδα-
ρος, ἅτις τέκνων ὧν ἔτεκες
ἄροτον αὐτόχειρι μοίρᾳ κτενεῖς.
μίαν δὴ κλύω, μίαν τῶν πάρος
γυναῖκ᾽ ἐν φίλοις χέρα βαλεῖν τέκνοις,
Ἰνὼ μανεῖσαν ἐκ θεῶν, ὅθ᾽ ἡ Διὸς
δάμαρ νιν ἐξέπεμψε δωμάτων ἄλῃ.

V. 1263. *τλῆμον B C. ἰὼ κακοτυχές* Aldus.
V. 1269. *ὧν*] libri. *ὃν* Seidlerus.
V. 1272. *γυναικῶν ἐν φίλοις χεῖρα βαλεῖν* (*λαβεῖν* C) *τέκνοις* BCEb. *γυναικῶν φίλοις* a. *γυναῖκ᾽ ἐν φίλοις χεῖρα βαλεῖν* (*βάλλειν* c) cd. *γυναῖκ᾽ ἐν φίλοις χεῖρα προσβαλεῖν τέκνοις B C. χέρα* Aldus.
V. 1273. *ἐξέπεμπε* Ccd.

V. 1267. *ἀρκύων ξίφους*] Egregie convenit locus Euripidis ab Elmsleio citatus, Herc. fur. 728: *ὦ γέροντες, εἰς καλὸν Στείχει, βρόχοισι δ᾽ ἀρκύων γενήσεται Ξιφηφόροισι, τοὺς πέλας δοκῶν κτενεῖν, Ὁ παγκάκιστος.* PFLUGK.

V. 1269 sq. *τέκνων — ἄροτον*] quasi segetem liberorum. Saepe *ἀροῦν* legitur significatione liberos procreandi, *ἄρουρα* pro *λέχος*. Aeschyl. Sept. c. Th. 739: *ὅστε μὴ πρὸς ἁγνὰν σπείρας ἄρουραν ῥίζαν αἱματόεσσαν ἔτλη.* Sophocl. Antig. 569: *ἀρώσιμοι γὰρ χἀτέρων εἰσὶν γύαι.* Cf. Creuzer. Symbol. T., IV. p. 450. PFLUGK. Haec vox petita est e sollemni formula, qua in sponsionibus uti solebant, cf. Menandri locum ap. Clement. Alex. Stromat. II. p. 181, 15. Sylb. *Παίδων ἐπ᾽ ἀρότῳ γνησίων Δίδωμι σοί γε τὴν ἐμαυτοῦ θυγατέρα.* cl. A. Meineke Comic. Graec. fragm. vol. IIII. p 275. et vol. V. p. 107.

V. 1271 sqq. Diversos hic auctores de Inone secutus est Euripides. Nam, ut mittam vulgarem fabulam apud Apollodor. I. 9, 2. Ovid. Metam. IV. 416 sqq. et alios, altera etiam, quam idem perscripsit Apollod. III. 4, 2., discrepat. Nam hoc quidem loco poëta utrumque puerum a matre interfectum dicit. Conf. Valckenar. Diatrib. c. 17. p. 180. PFLUGK.

πίτνει δ' ἁ τάλαιν' ἐς ἅλμαν φόνῳ
τέκνων δυσσεβεῖ,
ἀκτῆς ὑπερτείνασα ποντίας πόδα,
δυοῖν τε παίδοιν συνθανοῦσ' ἀπόλλυται.
τί δῆτ' οὖν γένοιτ' ἂν ἔτι δεινόν; ὦ
γυναικῶν λέχος πουλύπονον,
ὅσα βροτοῖς ἔρεξας ἤδη κακά.

ΙΑΣΩΝ.

γυναῖκες, αἳ τῆσδ' ἐγγὺς ἕστατε στέγης,
ἆρ' ἐν δόμοισιν ἡ τὰ δείν' εἰργασμένη
Μήδεια τοῖσδέ γ', ἢ μεθέστηκεν φυγῇ;
δεῖ γάρ νιν ἤτοι γῆς σφε κρυφθῆναι κάτω,
ἢ πτηνὸν ἆραι σῶμ' ἐς αἰθέρος βάθος,

V. 1275. *πίτνει* (corr. in *πιτνεῖ*) B. *πιτνεῖ* Cacd*BC*. *πίτνει* E. *πίπτει* Aldus. *ὦ τάλαιν'* BC. *ἁ τάλαιν'* cd *ἡ τάλαιν'* *BC*.
V. 1278. *δέ* *B* Aldus.
V. 1279. *τί δῆτ' οὖν* G. Hermannus. *τί δή ποτ' οὖν* libri.
V. 1280. *ὦ λέχος πολύπονον γυναικῶν* B. *πολύπονον* libri. *δὴ* om. C. *δέ* c. De *δὴ* et *ἤδη* particulis coniunctis vide me ad Devar. vol. II. p. 433.
V. 1284. *τοῖσδέ γ'* BCEabcd *τοῖσιν* *BC*. *τοισίδ'* Canterus.
V. 1285. *γῆς γε* Elmsleius.
πτύχας
V. 1286. *βάθος* B.

V. 1284. *τοῖσδέ γ'*] Sic scripsit Musgravius et est hoc in melioribus libris. De Canteri coniectura *τοισίδ'* scripsit Elmsleius et probavit G. Hermannus ad Ionem v. 327. p. 31. *Γὲ* particula aptissima est et effert singularem notionem, ne pronominis ratio in interrogatione delitescat. Vide quae dixi ad Devarium vol. I. p. 191 sq. Nos in eius modi locis voce fere particulae vicem gerimus, quasi dicas: ist sie in *diesem* Hause etc. Neque vero quidquam mutandum est ne in Ionis quidem loco: *Ναοῖσι δ' οἰκεῖς τοῖσδέ γ', ἢ κατὰ στέγας;* quo in loco de coniectura sua edidit G. Hermannus *τοισίδ'*.

V. 1285. *δεῖ γάρ νιν — σφε*] Repetiti pronominis exempla praebet Sophocl. Oed. T. 246. Trach. 287. (vid. Porson. praef. ad Hecub. p. XI sq. ed. III. Lips.). Alia commemoravit Hermannus ad Elmsleii Medeam p. 399. [Maxime propterea pronomen bis positum est, quod in verbis his: *ἤτοι γῆς σφε κρυφθῆναι κάτω, ἢ πτηνὸν ἆραι σῶμ' ἐς αἰθέρος βάθος*, distinctio quaedam continetur. Conferatur praef. nostra orat. Tullian. Vol. I. p. LXVIII sq. R.K.] Ceterum idem mox emendandam censuit vulgatam scripturam hoc modo: *εἰ μή, τυράννων δώμαθ' ἵνα δώσει δίκην, Πέποιθ' κτλ.*, cuius lectionis sibi visus est repperisse vestigia in scholiis. Ego necessitatem nullam corrigendi video; sententia est: profecto illa aut poenas luet aut prorsus novam salutis viam inveniat necesse est. PFLUGK.

εἰ μὴ τυράννων δώμασιν δώσει δίκην.
πέποιθ' ἀποκτείνασα κοιράνους χθονὸς
ἀθῷος αὐτὴ τῶνδε φεύξεσθαι δόμων;
ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτῆς φροντίδ' ὡς τέκνων ἔχω·
κείνην μὲν οὓς ἔδρασεν ἕρξουσιν κακῶς,
ἐμῶν δὲ παίδων ἦλθον ἐκσώσων βίον,
μή μοί τι δράσωσ' οἱ προσήκοντες γένει,
μητρῷον ἐκπράσσοντες ἀνόσιον φόνον.

ΧΟΡΟΣ.

ὦ τλῆμον, οὐκ οἶσθ' οἷ κακῶν ἐλήλυθας,
Ἰᾶσον· οὐ γὰρ τούσδ' ἂν ἐφθέγξω λόγους.

ΙΑΣΩΝ.

τί δ' ἔστιν; ἦπου κἄμ' ἀποκτεῖναι θέλει;

ΧΟΡΟΣ.

παῖδες τεθνᾶσι χειρὶ μητρῴᾳ σέθεν.

ΙΑΣΩΝ.

οἴμοι τί λέξεις; ὥς μ' ἀπώλεσας, γύναι.

ΧΟΡΟΣ.

ὡς οὐκέτ' ὄντων σῶν τέκνων φρόντιζε δή.

ΙΑΣΩΝ.

ποῦ γάρ νιν ἔκτειν', ἐντὸς ἢ 'ξωθεν δόμων;

V. 1287. εἰ μή, corr. in ἦ μὴν B. δώσει libri. δώσειν Scholiasten legisse ex eius explicatione concluserunt critici.
V. 1288. τυράννους B C b.
V. 1289. φεύξεσθαι libri. φεύξεται Scholiasten legisse putaverunt critici.
γρ. κακῶς
V. 1291. χθονὸς b.
V. 1292. ἐκσώσων B a d *C* ἐκσῶσαι C (E) b c *B*.

V. 1294. **μητρῷον — φόνον**] caedem ab eorum matre perpetratam. PFLUGK.

V. 1298. Construe: παῖδες σέθεν τεθνᾶσι χειρὶ μητρῴᾳ. Fallitur enim Matthiae gr. Gr. ampl. §. 466, 1. PFLUGK.

V. 1299. **οἴμοι τί λέξεις;**] Tragici poëtae saepe numero hac formula usi sunt, quum ex iis, quae usque adhuc dicta erant, graviora esse exspectanda, ab eo, qui loqueretur, viderentur, conf. Eurip. Phoen. 1281. οἲ 'γώ, τί λέξεις, μῆτερ; Hec. 511. οἴ μοι, τί λέξεις. quem ad locum vide quae ascripsit Pflugkius p. 57. ed. sec. Non est autem hoc Euripidis proprium, sed pertinet etiam ad Sophoclem, cuius conf. Philoct. 1205. ὦ Ζεῦ, τί λέξεις; et vide quae de hac re scripsit G. Hermannus ad Viger. p. 747 sq. ed. tert.

V. 1300. Sophocles Ai. 281: ὡς ὧδ' ἐχόντων τῶνδ' ἐπίστασθαί σε χρή. Cf. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 569, 2. PFLUGK.

V. 1301. **νιν**] I. e. αὐτούς vel αὐτά. Helen. 1541: ἰδὼν δέ νιν

ΧΟΡΟΣ.

πύλας ἀνοίξας σῶν τέκνων ὄψει φόνον.

ΙΑΣΩΝ.

χαλᾶτε κλῇδας ὡς τάχιστα, πρόσπολοι,
ἐκλύεθ' ἁρμούς, ὡς ἴδω διπλοῦν κακόν,
τοὺς μὲν θανόντας, τὴν δὲ τίσωμαι φόνῳ.

ΜΗΔΕΙΑ.

τί τάσδε κινεῖς κἀναμοχλεύεις πύλας,
νεκροὺς ἐρευνῶν κἀμὲ τὴν εἰργασμένην;
παῦσαι πόνου τοῦδ'. εἰ δ' ἐμοῦ χρείαν ἔχεις,
λέγ', εἴ τι βούλει, χειρὶ δ' οὐ ψαύσεις ποτέ.

V. 1304. *ὡς κακὸν διπλοῦν ἴδω* bc. *διπλᾶ κακά* C.
γρ. δίκην
V. 1305. *τοὺς δὲ* C. *τίσομαι φόνῳ* B. *τίσομαι φόνῳ* CEb*C*. *τίσωμαι δίκην* cd et cum gloss. *ἀνταποδώσω* *B*.
V. 1306. *τί τούσδε κινεῖς κἀναμοχλεύεις λόγους* Script. Chr. pat. 121. 347.
γρ. οὐχ ἅψῃ
V. 1309. *οὐ ψαύσεις* B.

παρόντας Ἀτρέως γόνος. Cf. Valcken. ad Adoniaz. p. 212. C. PFLUGK.

V. 1303 sq. Recte Elmsleius contulit Eurip. Hippol. v. 802 sq. *χαλᾶτε κλῇθρα, πρόσπολοι, πυλωμάτων, Ἐκλύσαθ' ἁρμούς, ὡς ἴδω πικρὰν θέαν Γυναικός, ἥ με κατθανοῦσ' ἀπώλεσεν*.

V. 1306 sq. Schol.: *διπλοῦν δὲ κακὸν ἢ τὸν θάνατόν φησι τῶν δύο τέκνων ἢ τὴν Μήδειαν*. Prius falsum pronuntiavit Elmsleius, cui verba *τὴν δὲ τίσωμαι δίκην* (nam ita edidit pro *φόνῳ*) sic accipienda videntur, „quasi dixerit Iason *τὴν δὲ τὴν ἀποκτείνασαν, ἣν τίσομαι δίκην*." Elmsleium sequitur Matthiae. Non probo videtur enim Euripides, quum scribere voluisset eius modi quid: *ὡς ἴδω διπλοῦν κακόν, παῖδας θανόντας ἀνοσίᾳ μητρὸς χερί* (cf. Orest. 1536: *παρθένον τε καὶ δάμαρτα, δύο νεκρώ, κατόψεται*), postea adiecturus etiam ulciscendae Medeae consilium inchoatam orationis formam reliquisse; particulas autem *μέν* et *δέ* interposuit, ut lectorem admoneret ad prius membrum cogitatione repetendum esse verbum *ἴδω*, cui deinceps opponitur *τίσωμαι*. Vernacule dixeris: dass ich sehe das doppelte Unheil, die Kinder (sehe) todt, doch jene strafe. PFLUGK. Conf. ea, quae in eandem fere sententiam rectissime ad h. l. disputavit A. Witzschelius p. 140 sq.

V. 1306. Fit *ἐκκύκλημα*, ut, aperta domo, conspiciatur cum corporibus liberorum Medea. Pollux Onom. IV. 128: *καὶ τὸ μὲν ἐκκύκλημα ἐπὶ ξύλων ὑψηλὸν βάθρον, ᾧ ἐπίκειται θρόνος. δείκνυσι δὲ καὶ τὰ ὑπὸ τὴν σκηνὴν ἐν ταῖς οἰκίαις ἀπόῤῥητα πραχθέντα*. PFLUGK.

V. 1309. *οὐ ψαύσεις ποτέ*] Sc. *ἐμοῦ*. Spectant haec verba ad ea, quae modo dixerat Iason v. 1305: *τὴν δὲ τίσωμαι φόνῳ*. PFLUGK. Recte Scholiastes: *χειρὶ δ' οὐ ψ. ἀντὶ τοῦ οὐ δυνήσῃ κατασχεῖν ἡμᾶς οὐδὲ καταλαβεῖν· ἔχομεν γὰρ ὄχημα πρὸς ἀποφυγὴν τῶν πολεμίων· ἐπὶ ὕψους γὰρ πα-*

τοιόνδ' ὄχημα πατρὸς Ἥλιος πατὴρ
δίδωσιν ἡμῖν, ἔρυμα πολεμίας χερός.

ΙΑΣΩΝ.

ὦ μῖσος, ὦ μέγιστον ἐχθίστη γύναι
θεοῖς τε κἀμοὶ παντί τ' ἀνθρώπων γένει,
ἥτις τέκνοισι σοῖσιν ἐμβαλεῖν ξίφος
ἔτλης τεκοῦσα, κἄμ' ἄπαιδ' ἀπώλεσας·
καὶ ταῦτα δράσασ' ἥλιόν τε προσβλέπεις
καὶ γαῖαν, ἔργον τλᾶσα δυσσεβέστατον.
ὄλοι'· ἐγὼ δὲ νῦν φρονῶ, τότ' οὐ φρονῶν,
ὅτ' ἐκ δόμων σε βαρβάρου τ' ἀπὸ χθονὸς
Ἕλλην' ἐς οἶκον ἠγόμην, κακὸν μέγα,
πατρός τε καὶ γῆς προδότιν, ἥ σ' ἐθρέψατο.
τὸν σὸν δ' ἀλάστορ' εἰς ἔμ' ἔσκηψαν θεοί·
κτανοῦσα γὰρ δὴ σὸν κάσιν παρέστιον,
τὸ καλλίπρωρον εἰσέβης Ἀργοῦς σκάφος.
ἤρξω μὲν ἐκ τοιῶνδε, νυμφευθεῖσα δὲ
παρ' ἀνδρὶ τῷδε καὶ τεκοῦσά μοι τέκνα,
εὐνῆς ἕκατι καὶ λέχους σφ' ἀπώλεσας.
οὐκ ἔστιν ἥτις τοῦτ' ἂν Ἑλληνὶς γυνὴ

V. 1317. *ἔργον δρῶσα B C.*
γρ. σου
V. 1319. *ἐκ δόμον B C.* σε B.
V. 1322. *τὸν σὸν* BC(Ea)cd*C*. *τὸν σὸν δὲ B. ἐς ἔμ'* C.
V. 1323. *σὸν παρέστιον κάσιν* c.
V. 1328. *τοῦθ' ἥτις* B.

ραφαίνεται ἡ Μήδεια, ὀχουμένη δρακοντίνοις ἅρμασι καὶ βαστάζουσα τοὺς παῖδας.

V. 1311. *ἔρυμα πολεμίας χερός*] Eodem genetivi usu dixit Theocr. XXV. 279: *ἕρκος ἐνυαλίου ταμεσίχροος ἰωχμοῖο*. Soph. Ai. 1212: *δείματος προβολὰ καὶ βελέων*. Cf. Valcken. ad Adon. p. 344. B. Matthiae gr. Gr. ampl. p. 454. ed. II. PFLUGK.

V. 1312. *μέγιστον ἐχθίστη*] Pleonasmos in modis comparativis saepius in utraque lingua observamus. Soph. Philoct. 631. *τῆς πλεῖστον ἐχθίστης ἐμοὶ ἐχίδνης*. Vid. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 461. p. 638. ed. II. PFLUGK.

V. 1319. *ὅτ' ἐκ δόμων σε βαρβάρου τ' ἀπὸ χθονός*] Adiectivum *βαρβάρου* facit etiam ad substantivum priore loco positum. Vid. infra v. 1355. et quae supra ad v. 1139. *ὀργάς τ' ἀφῄρει καὶ νεάνιδος χόλον*. explicavimus p. 139.

V. 1320. *ἠγόμην*] Herodot. I. 59. *πρῶτα μὲν γυναῖκα τεκνοποιὸν μὴ ἄγεσθαι ἐς τὰ οἰκία.*

V. 1326. *παρ' ἀνδρὶ τῷδε*] *δεικτικῶς ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ· ἑαυτὸν γὰρ δείκνυσι.* SCHOLIASTES.

ἔτλη ποθ', ὧν γε πρόσθεν ἠξίουν ἐγὼ
γῆμαί σε, κῆδος ἐχθρὸν ὀλέθριόν τ' ἐμοί,
λέαιναν, οὐ γυναῖκα, τῆς Τυρσηνίδος
Σκύλλης ἔχουσαν ἀγριωτέραν φύσιν.
ἀλλ' οὐ γὰρ ἄν σε μυρίοις ὀνείδεσι
δάκοιμι· τοιόνδ' ἐμπέφυκέ σοι θράσος·
ἔῤῥ', αἰσχροποιὲ καὶ τέκνων μιαιφόνε.
ἐμοὶ δὲ τὸν ἐμὸν δαίμον' αἰάζειν πάρα,
ὃς οὔτε λέκτρων νεογάμων ὀνήσομαι,
οὐ παῖδας, οὓς ἔφυσα κἀξεθρεψάμην,
ἕξω προσειπεῖν ζῶντας, ἀλλ' ἀπώλεσα.

MHΔΕΙΑ.

μακρὰν ἂν ἐξέτεινα τοῖσδ' ἐναντίον

ἔφυσα
V. 1338. ἔθρεψα b. ἔθρεψα c.

α
V. 1340. ἢ μάκρ' ἂν B. ἢ μακρὰν C. ἐναντίον B. ἐναντίαν C ἐναντίον bcd ἐναντία BC.

V. 1331. Aeschylus Agam. 1233: *τί νιν καλοῦσα δυσφιλὲς δάκος Τύχοιμ' ἄν, ἀμφίσβαιναν ἢ Σκύλλαν τινά, Οἰκοῦσαν ἐν πέτραισι, ναυτίλων βλάβην.* PFLUGK. Scholiastes ad h. l. *Τῆς Τυρσηνίδος· τῆς Σικελικῆς· Τυρσηνὸν γὰρ πέλαγος Σικελίας. Ἐκ τούτων φανερός ἐστιν Εὐριπίδης τὴν Ὀδυσσέως πλάνην περὶ Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν ὑπειληφὼς γεγονέναι.* Conf. Homeri Odyss. XII. 85 sqq. Vergilii Aen. III. 424 sqq.

V. 1335. *ἔῤῥ', αἰσχροποιὲ*] Haec vox videtur olim displicuisse popularibus Euripidis. Hinc Scholiastes adnotat: *Ὅτι δοκεῖ τὸν στίχον τοῦτον εἰπὼν Εὐριπίδης ἐκβεβλῆσθαι, διὸ καὶ κεχίασται* (crucis signo confossus est). Cf. Macho apud Athenaeum p. 582. C., ubi haec leguntur: *Τί βουλόμενος ἔγραψας ἐν τραγῳδίᾳ· Ἔῤῥ', αἰσχροποιέ; καταπλαγεὶς δ' Εὐριπίδης Τὴν τόλμαν αὐτῆς· Σὺ γάρ, ἔφη, τίς εἶ, γύναι; Οὐκ αἰσχροποιός;* Habet tamen ex h. l., ut videtur, vocem grammaticus Bekkeri Anecd. p. 21.: *αἰσχροποιός· ἡ αἰσχρὰ ποιοῦσα καὶ αἰσχύνης ἀξία.*

V. 1338. *ὃς οὔτε λέκτρων — οὐ παῖδας κτέ.*] *οὔτε* et *οὐ* quodam modo inter se respondere multis exemplis docui ad Devarium vol. II. p. 710 sq. Fit enim orationis alacritate, ut in altero membro per asyndeton inferatur *οὐ*, quum *οὔτε* iam quasi cursum orationis indicaverit. Conf. Sophoclis Oed. Colon. 971. Brunck. *ὃς οὔτε βλάστας πω γενεθλίους πατρός, Οὐ μητρὸς εἶχον, ἀλλ' ἀγέννητος τότ' ἦν.* Orest. 46. *ὃς οὔτε σῖτα διὰ δέρης ἐδέξατο, Οὐ λούτρ' ἔδωκε χρωτί.* Eandem rationem esse etiam particularum *μήτε — μή — μήτε* l. c. significavi addoque etiam Latinos poëtas sic dixisse neque — non, veluti Tibullus I. 6, 45 sq. *Haec ubi Bellonae motu est agitata, nec acrem Flammam, non amens verbera torta timet.* cf. Propertius III (IIII), 2, 10 sqq.

V. 1340. *μακρὰν ἂν ἐξέτεινα*] Sophocl. Ai. 1040. *μὴ τεῖνε μακράν.* Cf. Hemster-

λόγοισιν, εἰ μὴ Ζεὺς πατὴρ ἠπίστατο,
οἷ' ἐξ ἐμοῦ πέπονθας οἷά τ' εἰργάσω·
σὺ δ' οὐκ ἔμελλες τἄμ' ἀτιμάσας λέχη
τερπνὸν διάξειν βίοτον ἐγγελῶν ἐμοί,
οὔθ' ἡ τύραννος οὔθ' ὁ σοὶ προσθεὶς γάμους
Κρέων ἀνατεὶ τῆσδέ μ' ἐκβαλεῖν χθονός.
πρὸς ταῦτα καὶ λέαιναν, εἰ βούλει, κάλει,
καὶ Σκύλλαν, ἣ Τυρσηνὸν ᾤκησεν πέδον·
τῆς σῆς γὰρ ὡς χρὴ καρδίας ἀνθηψάμην.

ΙΑΣΩΝ.

καὐτή γε λυπεῖ καὶ κακῶν κοινωνὸς εἶ.

ΜΗΔΕΙΑ.

σάφ' ἴσθι· λύει δ' ἄλγος, ἢν σὺ μὴ 'γγελᾷς.

V. 1345. οὐδ' — οὐδ' Elmsleius. προθεῖς BCE. προθεὶς d προσθεὶς bc*BC*.
γρ. ἀνατεί
V. 1346. ἀτίμως B. ἄτιμον bcd. ἀνατεί ceteri, ut videtur.
V. 1347. Macho ap. Athenaeum XIII. p. 577.
V. 1348. πέδον gl. σπήλαιον E. πέτραν Elmsleius.
V. 1351. σὺ μὴ γελᾷς (gl. ἐὰν σὺ μὴ ἐγγελᾷς) B. μὴ σὺ 'γγελᾷς C. σὺ μὴ γελᾷς E. μήγγελᾷς b. μὴ 'γγελᾷς cd*BC*.

hus. ad Lucian. t. I. p. 190. Ast. ad Platon. de re publ. p. 620. PFLUGK.

V. 1345. Quod Elmsleius pro οὔθ' — οὔθ' scribi voluit οὐδ' — οὐδ', tractavi hunc locum ad Devarium vol. II. p. 710. cl. Homer. Odyss. IIII. 566. Ad verba ὁ σοὶ προσθεὶς γάμους conf. Phoen. 581. ὦ κακὰ μνηστεύματα Ἄδραστε προσθείς, διὰ μιᾶς νύμφης γάμον Ἀπωλόμεσθα.

V. 1346. ἀνατεί] Scholiastes pro var. lect. adfert ἀνατί, qua de forma adverbii conferantur quae diligenter exposuit Fr. Ellendt. in Lexico Sophocl. vol. II. p. 145. Quod autem nunc Kirchhoffius ἄτιμον loco adverbii ἀνατεὶ recepit, id videtur auctoritate Scholiastae fecisse, qui sane habet haec verba p. 81, 20. Dind. ἄτιμον· ἀντὶ τοῦ ἄνευ αἰτίας. Sed adiicit etiam haec: ἢ γράφεται καὶ ἀνατὶ ἤτοι ἀτιμωρητὶ καὶ ἄνευ ἄτης., ut ipsius verbis adverbii ἄτιμον auctoritas infirmetur. Id ex glossemate natum esse ostendit ἀτίμως, quod in aliis libris est. Nam veri simile non est quemquam, quum scriptum esset ἄτιμον, id explicaturum fuisse per ἀνατεί, quae vox ipsa quoque exponitur ab Hesychio: ἀνατί· ἄνευ ἄτης καὶ βλάβης, itemque apud Grammaticum Bekkeri in Anecd. p. 392, 33. Contra quum scriptum esset ἀνατεί, probabile est aliquem scholiasten id explicaturum fuisse, quemadmodum etiam in Soph. Antig. 485. id Scholiastes interpretatus est χωρὶς βλάβης καὶ τιμωρίας. Sine ulla dubitatione igitur servavi ἀνατεί.

V. 1350. καὐτή γε λυπεῖ] Etiam tu ipsa quoque doles, aut, et tu vel ipsa doles, ut G. Hermannus interpretatur ad Viger. p. 827. ed. tert.

ΙΑΣΩΝ.

ὦ τέκνα, μητρὸς ὡς κακῆς ἐκύρσατε.

ΜΗΔΕΙΑ.

ὦ παῖδες, ὡς ὤλεσθε πατρῴᾳ νόσῳ.

ΙΑΣΩΝ.

οὔτοι νιν ἡμὴ δεξιά γ' ἀπώλεσεν.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἀλλ' ὕβρις οἵ τε σοὶ νεοδμῆτες γάμοι.

ΙΑΣΩΝ.

λέχους σφε κἠξίωσας οὕνεκα κτανεῖν;

ΜΗΔΕΙΑ.

σμικρὸν γυναικὶ πῆμα τοῦτ' εἶναι δοκεῖς;

ΙΑΣΩΝ.

ἥτις γε σώφρων· σοὶ δὲ πάντ' ἐστὶν κακά.

ΜΗΔΕΙΑ.

οἵδ' οὐκέτ' εἰσί· τοῦτο γάρ σε δήξεται.

ΙΑΣΩΝ.

οἵδ' εἰσίν, οἴμοι, σῷ κάρᾳ μιάστορες.

ΜΗΔΕΙΑ.

ἴσασιν ὅστις ἦρξε πημονῆς θεοί.

οι

V. 1355. *νεοδμῆτες* B. *νεοδμῆτες* CEbcd *νεόδμητοι BC.*
V. 1356. *σφέ γ' ἠξίωσας* BEad *γέφ' ἠξίωσας* C. *σφε κἠξίωσας* bc(?) *BC.*
V. 1360. *ὤμοι* BC. *οἴμοι* ceteri. *ὠμοὶ* Burgesius. *οὒμοὶ* G. Hermannus.

V. 1355. *ἀλλ' ὕβρις οἵ τε σοὶ κτἑ.*] pronomen possessivum facere etiam ad nomen *ὕβρις* supra vidimus ad v. 1139. p. 139. et ad v. 1319. p. 154.

V. 1356. vim particulae *καί*, quae est in *κἠξίωσας*, optime vernacule expresseris: Und war die Ehe es auch werth, sie zu tödten. Eadem particulae vis apud Platonem Alcib. I. p. 119. C. *ἄξιον τοῦτό γε καὶ ἐρέσθαι ἄνδρα οἰόμενον μεγαλόφρονα εἶναι.* Eurip. Helen. 747. *εὔηθες δέ τοι Τὸ καὶ δοκεῖν ὄρνιθας ὠφελεῖν βροτούς.* Orest. 1331. *ἢ τοῦδ' ἕκατι καὶ βοὴ κατὰ στέγας.* PFLUGK.

V. 1360. *οἵδ' εἰσίν, οἴμοι, σῷ κάρᾳ μιάστορες*] Ad haec adnotavit Scholiastes: *οἵδ' εἰσίν, οἴμοι· μεταξὺ εἰς ὑπόμνησιν τῶν τέκνων ἐλθὼν Ἰάσων ὠδύρατο καὶ φησὶν ὤμοι.* Ea explanatio loci mihi prorsus satis facit. Nam quod *ὠμοὶ* scribi voluerunt Burgesius et Witzschelius, id nihil in se habet, quod ad sententiam iuvandam pertineat. G. Hermannus in Nov. annal. philol. et paed. vol. XXXIII. p. 122. coniecit *οὒμοὶ* pro *ὤμοι* esse scribendum.

ΙΑΣΩΝ.

ἴσασι δῆτα σήν γ᾽ ἀπόπτυστον φρένα.

ΜΗΔΕΙΑ.

στυγεῖ᾽ πικρὰν δὲ βάξιν ἐχθαίρω σέθεν.

ΙΑΣΩΝ.

καὶ μὴν ἐγὼ σήν· ῥάδιοι δ᾽ ἀπαλλαγαί.

ΜΗΔΕΙΑ.

πῶς οὖν; τί δράσω; κάρτα γὰρ κἀγὼ θέλω.

ΙΑΣΩΝ.

θάψαι νεκρούς μοι τούσδε καὶ κλαῦσαι πάρες.

ΜΗΔΕΙΑ.

οὐ δῆτ᾽, ἐπεὶ σφᾶς τῇδ᾽ ἐγὼ θάψω χερί,
φέρουσ᾽ ἐς Ἥρας τέμενος Ἀκραίας θεοῦ,
ὡς μή τις αὐτοὺς πολεμίων καθυβρίσῃ,
τύμβους ἀνασπῶν· γῇ δὲ τῇδε Σισύφου
σεμνὴν ἑορτὴν καὶ τέλη προσάψομεν

V. 1362. *γ᾽* om. Aldus.

V. 1364. *ῥάδιον* [οι supra] *δ᾽* B. *ῥάδιοι δ᾽* ceteri. *ῥάδιοί γ᾽* Aldus.

V. 1369. *αὐτῶν* (corr. in *αὐτούς*) B. *αὐτῶν* Ccd *αὐτοὺς B*[C] cum Script. Chr. pat. 1280. *καθυβρίσαι* (corr. in *η*) B. *καθυβρίσει* [γρ. *καθυβρίσει* supra] C. *καθυβρίσαι* Eacd *καθυβρίσῃ* [αι supra] b. *καθυβρίσῃ B*[C] cum Script. Chr. pat. v. l.

V. 1371. habet Choeroboscus epim. p. 112. Schol. Homer. Il. ed. Meineke. Apollod. bibl. I. 9, 28. et vide Ern. Curtium der Peloponnes II. p. 552 sq.

V. 1366. Semper debemus recordari haec omnia agere Medeam sublime sublatam curru suo, quem olim a Sole Aeetes acceperat et Medeae tradiderat, simul etiam liberorum suorum caesorum corpora eodem recepta servantem.

V. 1368. *φέρουσ᾽ ἐς Ἥρας τέμενος Ἀκραίας θεοῦ*] Dicit promunturium Iunonis Acraeae, quae maxime Argis colebatur, v. Pausan. II. 3, 8., de quo loco Livius XXXII. 23. haec habet: ***Promunturium est adversus Sicyonem Iunonis quam vocant Acraeam, in altum excurrens: traiectus inde Corinthum septem fere milium passuum.*** In eo promunturio habuit Iuno Acraea templum et oraculum, quod imperio regis Corinthiorum non erat subiectum, cf. Strabonem VIII. p. 380. vol. II. p. 538.

V. 1369. *ὡς μή τις αὐτούς*] Quamquam *αὐτῶν* pro *αὐτοὺς* in libris bonis habetur et *καθυβρίζειν* etiam cum genetivo constructum est a Graecis aliis locis, nolui tamen illud *αὐτῶν* recipere, quod sequitur *πολεμίων*, ut mihi elegantius hoc loco dici *αὐτοὺς* quam *αὐτῶν* videatur.

V. 1370. *τύμβους ἀνασπῶν*] Moris fuit ossa proditorum patriae extra fines proiicere. PFLUGK. *γῇ δὲ τῇδε κτέ.*] Hoc dicitur ita, ut opponatur terra Corinthiaca ei sepulcro, quod extra fines Corinthios erat in promunturio Iunonis Acraeae.

V. 1371. *σεμνὴν ἑορτὴν καὶ τέλη*] De his rebus Scho-

τὸ λοιπὸν ἀντὶ τοῦδε δυσσεβοῦς φόνου.
αὐτὴ δὲ γαῖαν εἶμι τὴν Ἐρεχθέως,
Αἰγεῖ συνοικήσουσα τῷ Πανδίονος.
σὺ δ', ὥσπερ εἰκός, κατθανεῖ κακὸς κακῶς,
Ἀργοῦς κάρα σὸν λειψάνῳ πεπληγμένος,
πικρὰς τελευτὰς τῶν ἐμῶν γάμων ἰδών.

ΙΑΣΩΝ.

ἀλλά σ' Ἐρινὺς ὀλέσειε τέκνων
φονία τε Δίκη.

ΜΗΔΕΙΑ.

τίς δὲ κλύει σου θεὸς ἢ δαίμων,
τοῦ ψευδόρκου καὶ ξειναπάτου;

κ. 56. *τέλος* Schol. Hom. *προσάψομεν* (corr. in -*αι*) B. *προσάψομεν* CEa(?)*C*. *προσάψομαι* *B*. Schol. Hom. *προσάψομεν* Choerob. *μυστηρίων* bcd.

V. 1374. Athenaeus XIII. p. 585. cl. Eustath. in Odyss. p. 1634.

V. 1377. om. b. *γάμων ἰδὼν* BC[a]cd*BC*. *ἰδὼν γάμων* Musurus.

V. 1378. *ἐρινὺς* B. *ἐριννὺς* *B*.

V. 1381. *ξειναπάτου* (α *supra*) B. *ξυνωμότου* C. *ξειναπάτου* *B*. *ξυναπάτα* Aldus.

liastes: *Τέλη δὲ λέγει τὰ μυστήρια καὶ τὰς τελετάς. Ἐγὼ δέ, φησί, περιποιήσω αὐτοῖς πάνδημον ἑορτήν, ἐν ᾗ πανηγυρίσουσι πάντες οἱ δημόται θυσίας ἐπιτελοῦντες αὐτοῖς (τοῖς Μηδείας τέκνοις). θύουσι δὲ αὐτοῖς καὶ Ἀργεῖοι κατὰ χρησμόν.*

V. 1376. *κάρα σὸν*] Rarius eius modi accusativis pronomen adiungi animadvertit A. Matthiae gr. Gr. ampl. §. 424. 4. adn. 2. De mortis genere, quo obierit Iason, plura referunt Scholiastae ad h. l. *Ἱστορεῖται Ἰάσων τέλει τοιούτῳ χρήσασθαι· κοιμώμενον γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τὴν Ἀργὼ κατασαπεῖσαν ὑπὸ πολλοῦ χρόνου, μέρος τι ταύτης ἐκπεσὸν κατὰ τῆς κεφαλῆς ἔκρουσεν. Ἀργοῦς οὖν λειψάνῳ λέγει ἀντὶ τοῦ μέρει τινὶ τῆς Ἀργοῦς.* Eius modi res in aedibus principum ornamenti causa suspensas fuisse constat. Conf. Argumentum huius fab. p. 2, 10. Alius Scholiastes haec habet: *Οἱ μὲν λέγουσι κατὰ Μηδείας χόλον ἢ κέλευσιν ὑπὸ τῇ πρύμνῃ τῆς Ἀργοῦς καταδαρθέντα τὸν Ἰάσονα τελευτῆσαι, ἐμπεσόντος αὐτῷ ξύλου. Νεόφρων δὲ ξενικώτερον ἀγχόνῃ φησὶ τελευτῆσαι. Τὴν γὰρ Μήδειαν παράγει πρὸς αὐτὸν εἰποῦσαν· Τέλος φθερεῖ γὰρ αὐτὸς αἰσχίστῳ μόρῳ, Βροχωτὸν ἀγχόνην ἐπισπάσας δέρῃ. Τοία σε μοῖρα σῶν κακῶν ἔργων μένει, Δίδαξις ἄλλοις μυρίοις ἐφημέροις, Θεῶν ὕπερθε μή ποτ' αἴρεσθαι βροτούς.* Cf. de his A. Nauck. Tragic. Graec. fragm. p. 566 sq.

V. 1381. *ξειναπάτου*] Eodem vocabulo utitur Pindarus Olymp. XI. 35. Eurip. Troad. 866. PFLUGK.

ΙΑΣΩΝ.

φεῦ φεῦ, μυσαρὰ καὶ παιδολέτορ.

ΜΗΔΕΙΑ.

στεῖχε πρὸς οἴκους καὶ θάπτ' ἄλοχον.

ΙΑΣΩΝ.

στείχω, δισσῶν γ' ἄμορος τέκνων.

ΜΗΔΕΙΑ.

οὔπω θρηνεῖς· μένε καὶ γῆρας.

ΙΑΣΩΝ.

ὦ τέκνα φίλτατα.

ΜΗΔΕΙΑ.

μητρί γε, σοὶ δ' οὔ.

ΙΑΣΩΝ.

κἄπειτ' ἔκτας;

ΜΗΔΕΙΑ.

σέ γε πημαίνουσ'.

ΙΑΣΩΝ.

οἴμοι· φιλίου χρῄζω στόματος
παίδων ὁ τάλας προσπτύξασθαι.

γρ. παιδολέτωρ
V. 1382. παιδολέτορ B. μ

V. 1384. γ' om. E. ἄμοιρος BCEc ἄμορος *B*. ἄμορος ceteri, ut videtur. παίδων d.

V. 1387. ἔκτανες BCbcd*B* ἔκτας corr. ab antiqu. manu in ἔκτανες *C*. ἔκτας Musurus. ἔκανες Elmsleius. πημαίνουσα libri. πημαίνουσά σε Musurus.

γρ. αἶ αἶ φίλον
V. 1388. ὤμοι B. ὤμοι CEd. αἶ αἶ *B*. De ceteris parum constat.

V. 1385. οὔπω θρηνεῖς] Maiore cum vi hoc ita dicitur, ut fere sit querellae tuae et luctus non iam ad summum venerunt: exspecta etiam senectutem, tum magis senties quid sit orbatum esse liberis.

V. 1387. κἄπειτ' ἔκτας· φίλτατα ὄντα σὺ ἔκτεινες. Scholiastes. Hinc intellegitur etiam ἔκτας antiquam scripturam fuisse, quae a grammaticis mutata in ἔκτανες est.

V. 1389 sq. Constructionem ex duarum confusione locutionum explicat A. Matthiae (ad Orest. 383.), χρῄζω φιλίου στόματος et χρῄζω φίλιον στόμα προσπτύξασθαι, ut Phoen. 1665: ὦ φίλτατ', ἀλλὰ στόμα γε σὸν προσπτύξομαι. Cf. Plat. Criton. p. 52. B.: οὐδ' ἐπιθυμία σε ἄλλης πόλεως, οὐδ' ἄλλων νόμων ἔλαβεν εἰδέναι. Pind. Olymp. III. 35.: τῶν νιν γλυκὺς ἵμερος ἔσχεν δωδεκάγναμπτον περὶ τέρμα δρόμου ἵππων φυτεῦσαι, ubi vid. Boeckh. PFLUGK. Recte animadvertit Witzschelius infinitivum potius addi quasi epexegesin. Similis est Latinorum illa constructio, qualis est apud Ciceronem de Universo cap. 9: Reliquorum siderum quae causa collocandi fuerit etc.

ΜΗΔΕΙΑ.

νῦν σφε προσαυδᾷς, νῦν ἀσπάζει,
τότ' ἀπωσάμενος.

ΙΑΣΩΝ.

δός μοι πρὸς θεῶν
μαλακοῦ χρωτὸς ψαῦσαι τέκνων.

ΜΗΔΕΙΑ.

οὐκ ἔστι· μάτην ἔπος ἔῤῥιπται.

ΙΑΣΩΝ.

Ζεῦ, τάδ' ἀκούεις, ὡς ἀπελαυνόμεθ',
οἷά τε πάσχομεν ἐκ τῆς μυσαρᾶς
καὶ παιδοφόνου τῆσδε λεαίνης;
ἀλλ' ὁπόσον γοῦν πάρα καὶ δύναμαι
τάδε καὶ θρηνῶ κἀπιθεάζω,
μαρτυρόμενος δαίμονας, ὥς μοι
τέκν' ἀποκτείνασ' ἀποκωλύεις
ψαῦσαί τε χεροῖν θάψαι τε νεκρούς,

λόγος
V. 1393. μάτην δ' ἔπος B. μάτην ἔπος Cad μάτην δ' ἔπος E. μάτην λόγος bc*BC*.
γρ. ὁρᾷς
V. 1394. ἀκούεις B. ὁρᾷς bc. ἀκούεις ceteri. Schol. cod. Flor. 6. γρ. ἰὼ (l. ὦ) Ζεῦ τάδ' ἀκούεις (l. ὁρᾷς).
V. 1395. μιαρᾶς bc.
V. 1398. καὶ om. Aldus. κἀπιθεάζω Blomfieldius. κἀπιθοάζω libri.
V. 1399. μαρτυρόμενος (corr. in μαρτυράμενος) B. μαρτυρήμενος b. μαρτυράμενος c. μαρτυρόμενος ceteri.
V. 1400. τέκνα κτείνασ' c*BC*.
V. 1402. ὄφελον (corr. in ὤφελον) B. ὤφελον ceteri.

V. 1391. τότε] tum, i. e. ante, olim. Electr. 1203.: φρονεῖς γὰρ ὅσια νῦν, τότ' οὐ φρονοῦσά γ' εὖ. Cf. Alc. 915 sqq. G. H. Schaefer. ad Iulian. p. IV. PFLUGK.

V. 1393. μάτην ἔπος ἔῤῥιπται] Conf. Hecub. 334. οὔμοὶ μὲν λόγοι πρὸς αἰθέρα Φροῦδοι μάτην ῥιφθέντες ἀμφὶ σοῦ φόνου. et Hippol. 232. Τί τόδ' αὖ παράφρων ἔῤῥιψας ἔπος;

V. 1398. τάδε καὶ θρηνῶ κἀπιθεάζω] κἀπιθεάζω iam scripsi auctore Blomfieldio ad Aeschyli Choeph. 843. Ζεῦ Ζεῦ, τί λέγω, πόθεν ἄρξωμαι, Τάδ' ἐπευχομένη κἀπιθεάζουσ' Ὑπὸ δ' εὐνοίας Πῶς ἴσον εἰποῦσ' ἀνύσωμαι; ubi G. Hermannus ipse quoque, qui ante καπιθοάζω defenderat, restituit καπιθεάζουσ'. Vide eius adnot. vol. II. p. 561. ἐπιθειάζειν, quo de verbo recte conferri iusserunt interpretes Dorvillium ad Chariton. p. 475 sq., similiter usurpatur apud Thucydidem II. 75. τοιαῦτα ἐπιθειάσας. et VIII. 53. Εὐμολπιδῶν μαρτυρομένων καὶ ἐπιθειαζόντων μὴ κατάγειν κτέ.

οὓς μήποτ' ἐγὼ φύσας ὄφελον
πρὸς σοῦ φθιμένους ἐπιδέσθαι.

ΧΟΡΟΣ.

πολλῶν ταμίας Ζεὺς ἐν Ὀλύμπῳ,
πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί·
καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη,
τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός.
τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.

V. 1408. *τόδε τὸ* BC. subscriptum in a et c. teste apogr. Ven.: *πρὸς διάφορα ἀντίγραφα. Διονυσίου ὁλοσχερὲς καί τινα Διδύμου.* Verba *πρὸς διάφορα ἀντίγραφα* leguntur etiam in cod. Veneto cl. IX. n. 11. cf. subscript. Orestis.

V. 1402. *οὓς μήποτ' ἐγὼ φύσας ὄφελον κτἑ.*] Recte animadvertit Schoenius hoc loco *φύσας* premendum esse. Est enim quasi dixerit: *οὓς μή ποτ' ἐγὼ φῦσαι ὄφελον καὶ πρὸς σοῦ φθιμένους ἐπιδέσθαι*, aut etiam *οὓς μή ποτ' ἐγὼ φῦσαι ὄφελον, ὥστε πρὸς σοῦ φθιμένους ἐπιδέσθαι.*

V. 1404 sqq. De his versibus in exitu Alcestidis, Andromachae, Baccharum, Helenae repetitis Witzschelius appellavit G. Hermannum, qui ad Bacchas: 'Qui factum sit', inquit, 'ut Euripides quinque fabulas iisdem versibus finierit, non memini me a quoquam interpretum indicatum legisse. Scilicet, ut fit in theatris, quum actorum partes ad finem deductae essent, tantus erat surgentium atque abeuntium strepitus, ut quae chorus in exitu fabulae recitare solebat, vix exaudiri possent. Eo factum, ut illis chori versibus parum curae impenderetur.'

Livi, Titi, ab urbe condita liber I. Von Joseph Frey. . . . . 9 Ngr.
—— —— liber II. Von Joseph Frey. . . . . 9 »
Lucian, ausgewählte Dialoge. Von C. Jacobitz. I. Bdchn.: Traum. Timon. Prometheus. Charon. . . . . 7½ »
—— —— II. Bdchn.: Die Todtengespräche. Ausgew. Göttergespräche. Der Hahn . . . . 10 »
—— —— III. Bdchn.: Demonax. Der Fischer. Anacharsis. . . . . . . 10 »
Lysias' ausgewählte Reden. Von H. Frohberger. I. Bdchn. . . . . . . 18 »
Ovid's Metamorphosen. Von J. Siebelis. I. Heft, Buch I—IX. 5. Aufl. 15 »
—— —— II. Heft, Buch X—XV. 4. Auflage. . . . . 15 »
Phaedri fabulae. Von J. Siebelis. 3. Auflage. . . . . 7½ »
Platon's ausgewählte Schriften. I. Bändchen: Die Vertheidigungsrede des Sokrates. Kriton. Von Chr. Cron. 3. Auflage. . . . . 9 »
—— —— II. Bändchen: Gorgias. Von J. Deuschle. 2. Aufl. . . . . . 18 »
Dazu als Anhang:
Dispositionen der Apologie und des Gorgias von Platon und logische Analyse des Gorgias. Von J. Deuschle . . . . . . 9 »
—— —— III. Bändchen: Laches. Von Chr. Cron. . . . . 6 »
—— —— IV. Bändchen: Protagoras. Von J. Deuschle. . . . . 10 »
Plautus' ausgewählte Komödien. Von E. J. Brix. I. Trinummus. . . . 10 »
—— —— II. Captivi. . . . . 7½ »
—— —— III. Menaechmi. . . . . 7½ »
Plutarch's Biographieen. Von Otto Siefert. I. Bd.: Philopoemen u. Flamininus. 7½ »
—— —— II. Bändchen: Timoleon und Pyrrhos. . . . . 10 »
Quellenbuch, historisches, zur alten Geschichte. I. Abtheilung: Griechische Geschichte. I. Heft. Von W. Herbst und A. Baumeister. . . . . 15 »
—— —— II. Heft. Von A. Baumeister. . . . . 18 »
—— II. Abth. Römische Geschichte v. A. Weidner. 1. Heft 13½ Ngr. 2. Heft 18 »
M. Fabii Quintiliani institutionis oratoriae liber decimus. Von Dr. G. T. A. Krüger. . . . . 6 »
Sallustius. Von R. Dietsch. I. Theil: **De Catilinae conjuratione.** . . . 18 »
Sophokles. Von Gust. Wolff. I. Theil: Aias. 2. Aufl. . . . . 10 »
—— —— II. Theil: Elektra. 10 »
—— —— III. Theil: Antigone . . . . 10 »
Supplementum lectionis Graecae. Auswahl griechischer Prosa für obere Gymnasialclassen. Von C. A. J. Hoffmann . . . . 15 »
Tacitus' Historien. Von K. Heraeus. I. Bändchen. I. u. II. Buch. . . 15 »
Theokrit's Idyllen. Von A. T. H. Fritzsche. . . . . 24 »
Thukydides. Von G. Böhme. I. Bd. 2. Aufl. I. Heft. Buch I u. II, II. Heft. Buch III u. IV. . . . . à 12 »
—— II. Band. 2. Aufl. I. Heft. Buch V u. VI, II. Heft. Buch VII u. VIII à 12 »
Xenophon's Anabasis. Von F. Vollbrecht. I. Bdchn. Buch I—III. Mit Holzschnitten, 2 Figurentafeln und 1 Karte von H. Lange. 3. Auflage. . . 15 »
—— —— II. Bdchn. Buch IV—VII. 3. Aufl. . . . . 12 »
—— —— Von R. Kühner. Mit 1 Karte. (Wohlfeilste Schulausgabe.) . 15 »
—— **Cyropädie.** Von L. Breitenbach. . . . . 22½ »
Einzeln à 12 Ngr. I. Heft: Buch I—IV. — II. Heft: Buch V—VIII.
—— **Griech. Geschichte.** Von B. Büchsenschütz. I. Heft. Buch I—IV. 2. Aufl. 12 »
—— —— II. Heft. Buch V—VII und Index. . . . . 12 »
—— **Memorabilien.** Von R. Kühner. . . . . 12 »

Ausser den ferneren Bänden der oben angezeigten und noch nicht vollendeten Ausgaben werden demnächst erscheinen:

Cicero's Reden. Auswahl von Dr. Koch in Brandenburg, Dr. Richter in Rastenburg und Dr. Sorof in Putbus.
Euripides. Auswahl von Dr. A. Nauck in St. Petersburg.
Homer's Ilias. Von Dr. K. F. Ameis in Mühlhausen.
Justin. Von Dr. Lothholz in Rossleben.
Ovid's Fasten. Von Dr. Binsfeld in Bonn.
Plutarch. Fernere Auswahl von Dr. Doehner in Plauen.
Terentius. Auswahl von Dr. Klette in Bonn.
Vergilius. Von Dr. C. W. Nauck in Königsberg i. d. N.

BIBLIOTHECA GRAECA

VIRORUM DOCTORUM OPERA

RECOGNITA ET COMMENTARIIS INSTRUCTA

CURANTIBUS

FR. JACOBS ET VAL. CH. FR. ROST.

LIPSIAE IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

Bedeutend ermässigte Preise.

Erschienen sind bis jetzt:

	Thlr	Ngr
Aeschinis oratio in Ctesiphontem, notis instr. *I. H. Bremi.* 8. mai. 1826.	—	7½
Aeschyli Choephorae, illustr. *R. H. Klausen.* 8. mai. 1835	—	22½
——— Agamemno, illustr. *R. H. Klausen.* Ed. II. ed. *R. Enger.* 8. mai. 1863.	1	7½
Anacreontis carmina, **Sapphus** et **Erinnae** fragmenta, annotatt. illustr. *E. A. Moebius.* 8. mai. 1826	—	6
Aristophanis Nubes. Ed. illustr. praef. est *W. S. Teuffel.* Ed. II. 8. mai. 1863.	—	12
Delectus epigrammatum Graecorum, novo ordine conc. et comment. instr. *Fr. Jacobs.* 8. mai. 1826.	—	18
Demosthenis conciones, rec. et explic. *H. Sauppe.* Sect. I. (cont. Philipp. I. et Olynthiacae I—III.) Ed. II. 8. mai. 1845	—	10
Euripidis tragoediae, ed. *Pflugk* et *Klotz.* Vol. I, II et III. Sect. I—III.	4	27
Einzeln:		
——— Medea. Ed. III.	—	15
——— Hecuba. Ed. II.	—	12
——— Andromacha. Ed. II.	—	12
——— Heraclidae. Ed. II.	—	12
——— Helena. Ed. II.	—	12
——— Alcestis. Ed. II.	—	12
——— Hercules furens	—	18
——— Phoenissae	—	18
——— Orestes	—	12
——— Iphigenia Taurica	—	12
——— Iphigenia quae est Aulide	—	12
Hesiodi carmina, recens. et illustr. *C. Goettling.* Ed. II. 8. mai. 1843.	1	—
Einzeln:		
——— Theogonia	—	7½
——— Scutum Herculis	—	5
——— Opera et dies	—	10
——— Homeri certamen, fragmenta et vita Hesiodi	—	15
Homeri Ilias, varietat. lect. adi. *Spitzner.* Sect. I—IV. 8. mai. 1832—36.	1	15
Einzeln:		
——— Sect. I. lib. 1—6	—	9
——— Sect. II. lib. 7—12	—	9
——— Sect. III. lib. 13—18	—	13½
——— Sect. IV. lib. 19—24	—	13½
Die einzige Ausgabe der Ilias, welche den kritischen Apparat vollständig enthält.		
Lysiae et **Aeschinis** orationes selectae, ed. *I. H. Bremi.* 8. mai. 1826.	—	15
Lysiae orationes selectae, ed. *I. H. Bremi.* 8. mai. 1826	—	9
Pindari carmina cum deperditarum fragm., variet. lect. adi. et comment. illustr. *L. Dissen.* Ed. II. cur. *Schneidewin.* Vol. I. 1843. .	1	9
——— Vol. II. Sect. I. II. (Comment. in Olymp. et Pyth.) 1846. 47. (à 15 Ngr.)	1	—
Platonis opera omnia, recensuit, prolegomenis et commentariis instruxit *G. Stallbaum.* X voll. (21 Sectiones). 8. mai. 1836—61. compl.	21	15
Einzeln:		
——— Apologia Socratis et Crito. Ed. IV. 1858	—	24
——— Phaedo. Ed. IIII. 1866	—	27

	Thlr.	Ngr.
Platonis opera omnia ed. *G. Stallbaum.*		
—— Symposium c. ind. Ed. III. 1852	—	22
—— Gorgias. Ed. III. 1861	—	24
—— Protagoras c. ind. Ed. III. ed. *Kroschel.* 1865	—	18
—— Politia sive de republica libri decem. 2 Voll. Ed. II.	2	15
Einzeln:		
—— —— Vol. I. Lib. I—V. 1858	1	12
—— —— Vol. II. Lib. VI—X. 1859	1	3
—— Phaedrus. Ed. II. 1857	—	24
—— Menexenus, Lysis, Hippias uterque, Io. Ed. II. 1857	—	27
—— Laches, Charmides, Alcibiades I. II. Ed. II. 1857	—	27
—— Cratylus cum ind. 1835	—	27
—— Euthydemus. 1836	—	21
—— Meno et Euthyphro itemque incerti scriptoris Theages, Erastae et Hipparchus. 1836	1	12
—— Timaeus et Critias. 1838	1	24
—— Theaetetus. 1839	1	12
—— Sophista. 1840	—	27
—— Politicus et incerti auctoris Minos. 1841	—	27
—— Philebus. 1842	—	27
—— Leges. Vol. I. Lib. I—IV. 1858	1	6
—— —— Vol. II. Lib. V—VIII. 1859	1	6
—— —— Vol. III. Lib. IX—XII. et Epinomis. 1860	1	6
Sophoclis tragoediae, rec. et explan. *E. Wunderus.* 2 Voll. 8. mai. 1847—57	3	—
Einzeln:		
—— Philoctetes. Ed. III.	—	12
—— Oedipus tyrannus. Ed. IV.	—	12
—— Oedipus Coloneus. Ed. III.	—	18
—— Antigona. Ed. IV.	—	12
—— Electra. Ed. III.	—	12
—— Aiax. Ed. III.	—	12
—— Trachiniae. Ed. II.	—	12
Thucydidis de bello Peloponnesiaco libri VIII, explan. *E. F. Poppo.* 4 Voll. 8. mai. 1843—1866	4	—
Einzeln:		
—— Lib. I. Ed. II.	1	—
—— Lib. II. Ed. II.	—	22½
—— Lib. III.	—	18
—— Lib. IV.	—	15
—— Lib. V.	—	15
—— Lib. VI.	—	18
—— Lib. VII.	—	15
—— Lib. VIII.	—	15
—— Indices et de historia Thucydidea commentatio	—	20
Xenophontis Cyropaedia, comment. instr. *F. A. Bornemann.* 8. mai. 1838.	—	15
—— Memorabilia (Commentarii), illustr. *R. Kühner.* 8. mai. 1858. Ed. II.	—	27
—— Anabasis (expeditio Cyri min.), illustr. *R. Kühner.* 1852	1	6
Einzeln à 18 Ngr.: Sect. I. Lib. I—IV.		
„ II. „ V—VIII.		
—— Oeconomicus, rec. et explan. *L. Breitenbach.* 8. mai. 1841	—	15
—— Agesilaus ex ead. recens. 8. mai. 1843	—	12
—— Hiero ex ead. rec. 8. mai. 1844	—	7
—— Hellenica, Sect. I. (lib. I. II.), ex ead. rec. 8. mai. 1853	—	12
—— —— Sect. II. (lib. III—VII.), ex ead. rec. 8. mai. 1863	1	18

Unter der Presse befinden sich:

Pindari carmina edd. *L. Dissen* et *F. W. Schneidewin.* Sect. II. Fasc. III.: Commentarius in Carmina Nemea et Isthmia nec non in fragmenta ab *E. de Leutsch* confectus.

Druck von B. G. Teubner in Leipzig.

EURIPIDIS
TRAGOEDIAE.

RECENSUERUNT ET COMMENTARIIS INSTRUXERUNT

AUG. IUL. EDM. PFLUGK

ET

REINHOLDUS KLOTZ.

VOL. I. SECT. I.

CONTINENS

MEDEAM.

EDITIO TERTIA,

QUAM CURAVIT

REINHOLDUS KLOTZ.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

A. MDCCCLXVII.

BIBLIOTHECA GRAECA
VIRORUM DOCTORUM OPERA
RECOGNITA ET COMMENTARIIS INSTRUCTA
CURANTIBUS
FR. JACOBS & V. CHR. FR. ROST.

EURIPIDIS MEDEA.

RECENSUERUNT ET COMMENTARIIS INSTRUXERUNT

AUG. IUL. EDM. PFLUGK

ET

REINHOLDUS KLOTZ.

EDITIO TERTIA,

QUAM CURAVIT

REINHOLDUS KLOTZ.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MDCCCLXVII.